

23RD

INTERNATIONAL SCIENTIFIC
RESEARCH CONGRESS

SOCIAL AND EDUCATIONAL
SCIENCES

05 - 06 JULY

2025

**CONFERENCE
ABSTRACTS**

ÖZET KİTAPÇIĞI

www.ubaksymposium.org

Publishing Director / Yayın Yönetmeni

Muhammet ÖZCAN

Editor/ Editör

Prof. Dr. Emel ÇETİNKAYA

Cover Design / Kapak Tasarımı

Bülent POLAT

Bu kitapta yayınlanan Bildiri Tam metinleri “Bookcites Kitap Atıf Dizini” tarafından taranmaktadır.

ISBN: 978-625-5909-31-2

Asos Yayınevi

1

1st Edition / 1.Baskı: 15 JULY/2025

Address / Adres: Çaydaçıra Mah. Hacı Ömer Bilginoğlu Cad. No:
67/2-4/Merkez/Elazığ

E-Mail: asos@asosyayinlari.com

Web: www.asosyayinlari.com

Instagram: <https://www.instagram.com/asosyayinevi/>

Facebook: <https://www.facebook.com/asosyayinevi/>

Twitter: <https://twitter.com/Asosyayinevi>

BOARDS / KURULLAR

Supporting Institutions / Destekleyen Kurumlar

Sakarya Üniversitesi

Chairman of the Organizing Committee / Düzenleme Kurulu Başkanı

Prof. Dr. Emel ÇETİNKAYA, Sakarya Üniversitesi

Organizing Committee / Düzenleme Kurulu

Prof. Dr. Hayrettin ZENGİN, Sakarya Üniversitesi

Doç. Dr. Gökçe YOĞURTÇU, Kırgız Türk-Manas Üniversitesi

Doç. Dr. Nihada Delibegovic DZANİC, University of Tuzla

Doç. Dr. Abdülkadir ALTINSOY, Sakarya Üniversitesi

Prof. Dr. Gulnoz SATTOROVA, Özbekistan İlimler Akademisi

Doç. Dr. Gulbakram Zhyimbayeva, Avrasya L. N. Gumilov Üniversitesi, Astana

Doç. Dr. Sevinç KASIMOVA, Bakü Devlet Üniversitesi

Dr. Öğretim Üyesi Elif ALP, Sakarya Üniversitesi

Dr. Öğretim Üyesi Mert ÖNER, Sakarya Üniversitesi

Öğr. Gör. Gülten ACAR, Mersin Üniversitesi

Congress Scientific Committee / Bilim Kurulu

Doç. Dr. Gülbarşın ADAMBAEVA, Yessenov Üniversitesi, Kazakistan

Dr. Adelina Albrahimi, University of Tirana

Dr. Öğretim Üyesi Mamdouh ALENEZİ, Prince Sultan University

Doç. Dr. Gülser AKTAN, Bursa Uludağ Üniversitesi

Doç. Dr. Türkan ASKEROVA, Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi

Dr. Nazgül R. Balabekova, Avrasya L. N. Gumilov Üniversitesi, Astana

Prof. Dr. Lyudmila Bezhenaru, Iasi Universit, Romania

Prof. Dr. Fatih BEKTAŞ, Trabzon Üniversitesi

Doç. Dr. Shener BILALLI, International Balkan University

Doç. Dr. Hüseyin Boz, Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. İhsan BULUT, Akdeniz Üniversitesi

Prof. Dr., Kathryn Cormican, National University of Ireland

Prof. Dr. Özlem ÇAKIR, Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. Bilal ÇELİK, Sakarya Üniversitesi

Doç. Dr. İkrameddin DAŞDEMİR, Atatürk Üniversitesi

Doç. Dr. Songül Demirel Değirmenci, Hitit Üniversitesi

Doç. Dr. Türkan Polatçı DEMİRKOL, Çankırı Karatekin Üniversitesi

Doç. Dr. Adriatik Derjaj, Tirana Üniversitesi

Dr. Faruk DÜNDAR, University of Glasgow

Doç. Dr. Nihada Delibegovic DZANİC, University of Tuzla

Doç. Dr. Akın EFENDİOĞLU, Çukurova Üniversitesi

Doç. Dr. Huriye EMEN, İstanbul Topkapı Üniversitesi

Doç. Dr. Füsün EKŞİ, İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Doç. Dr. Duygu Gür ERDOĞAN, Sakarya Üniversitesi

Dr., Yaşar Ersan, Michigan Üniversitesi

Prof. Dr. Canan HAMURKAROĞLU, Karabük Üniversitesi

Prof. Dr. Irshad HUSSAİN, The Islamia University of Bahawalpur

Prof. Dr. Cemal İYEM, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Doç. Dr. Osman Cenk KANCA, Atatürk Üniversitesi

Doç. Dr. Cemile Bahtiyar KARADENİZ, Ordu Üniversitesi

Doç. Dr. Sevinç KASIMOVA, Bakü Devlet Üniversitesi

Prof. Dr. Sibel KILIÇ, Marmara Üniversitesi

Doç. Dr. Elvira LATİFOVA, Bakü Devlet Üniversitesi

Prof. Dr., Henry Mangold Stuttgart Media University
Prof. Dr. Cem Harun MEYDAN, Ankara Bilim Üniversitesi
Prof. Dr. Meruert MUSABAEVA, Eurasian National University, Kazakistan
Doç. Dr. Ahmet MÜNGEN, İzmir Katip Çelebi Üniversitesi
Dr. Sevinç Nasibova, Azerbaycan D. Petrol ve S. Üniversitesi
Doç. Dr. Naka NİKSİC, Belgrad Üniversitesi, Sırbistan
Prof. Dr. Mehmet Akif OCAK, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Ayla OĞUZ, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Assoc. Prof. Dr. William Dominic Ramos, Indiana University
Doç. Dr. Galbatsova SHAHRUZAT, Daghestan State University
Prof. Dr. Gulnoz SATTOROVA, Özbekistan İlimler Akademisi
Dr. Elvana Shtepani, University of Tirana
Dr. Öğretim Üyesi Mesut SOYALIN, Siirt Üniversitesi
Dr. Güلزada STANALİEVA, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Assoc. Prof. Dr. Ogerta Koruti Stroka, University of Tirana
Prof. Dr. Türkmen TÖRELİ, Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Mucize ÜNLÜ, Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Andrey VOLODİN, Moskova State University, Russia
Prof. Dr. Patricia Wolf, University of Southern Denmark
Prof. Dr. Ömer YILAR, Atatürk Üniversitesi
Dr. Öğretim Üyesi Rabia YILAR, Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Zafer YILMAZ, Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Gökçe YOĞURTÇU, Kırgız Türk-Manas Üniversitesi
Prof. Dr. Yusuf YURDİGÜL, Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Nurshat ZHUMADİLOVA, Kazakistan, Karaganda Bolaşak Üniversitesi

Sekretary / Sekreteryä

Yasin ŞAHİN

Arş. Gör. Ebru Buket AYGÜN

ÖZETLER
ABSTRACTS

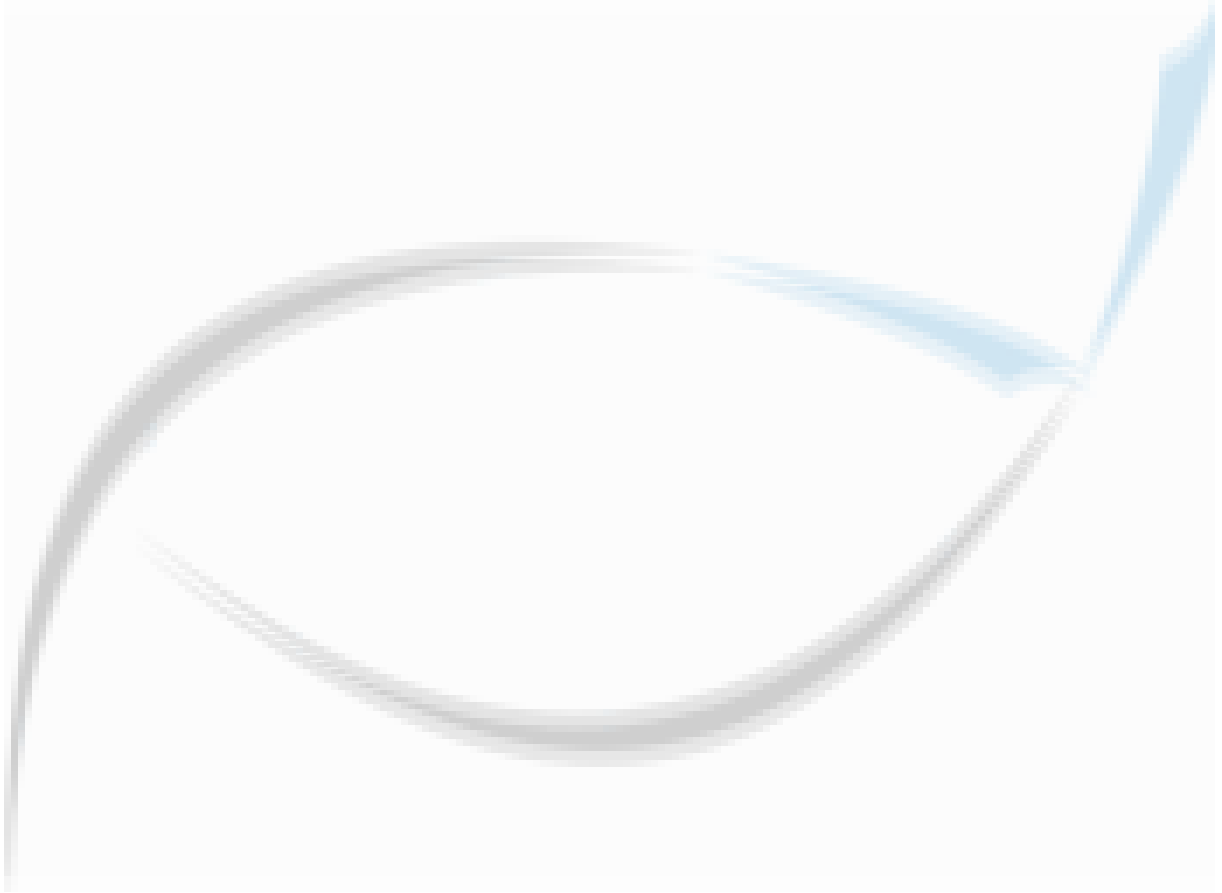
İÇİNDEKİLER

Dini Çocuk Edebiyatında Kur'an Kıssaları Anlatılarına Dair Eleştirel Bir Yaklaşım: Yusuf- Züleyha Anlatısı Örneği	10
Dini Kimlik İnşası Bağlamında İlkokul Programı İncelemesi: Almanya Bayern Örneği	12
İletişim Temelli Dijital Araçların Din Eğitimindeki Rolü ve Sınıflandırılması	14
Maneviyat Psikolojisi ve Yapay Zeka: İnsan Anlam Arayışının Dijitalleşmesi.....	15
Altın Orda Dönemi Türkçe Eserler.....	16
Çocuk Kitaplarında Çevresel Farkındalık: Sorunlar, Sorumlular ve Çözüm Önerileri.....	17
Üniversiteye Hazırlanan Öğrenciler: Anne-Baba Tutumu ve Sınav Kaygısının Öğrencinin Üniversite Sınav Başarısına Etkisi.....	19
2018 Sosyal Bilgiler Öğretim Programının Gözlem Becerisi Açısından Yeterliliği	20
2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programının Vatandaşlık Eğitimine Yaklaşımı: Westheimer ve Kahne'nin Üç Vatandaş Tipi Bağlamında Eleştirel Bir Analiz.....	22
Abd Sınıflarından Bir Bakış Açısıyla: Kültürel Olarak Duyarlı Öğretimi Benimsemek	23
Algılanan Dönüşümcü Liderlik ile Teknoloji Kabul Modeli ve Örgüt İklimi Arasındaki İlişki	25
Biyoloji Öğretmen Adaylarının Laboratuvar Güvenliği Konularında Risk Algılarının ve Müdahale Stratejilerinin Geliştirilmesinde Artırılmış Gerçeklik İçeriklerinin Oluşturulması	26
Dönüşümcü Liderlik Stilinin Öğretmenlerin İşe Yabancılaşma Düzeyiyle İlişkisi	27
Türkiye'de Orman Okulları Uygulamalarının Eğitim Felsefesi ve Pedagojik Etkileri	29
Ergenlerde Duygusal Zeka Düzeyi ile Olumsuz Değerlendirme Korkusu ve Algılanan Sosyal Destek Arasındaki Yordayıcı İlişkiler	30
Erken Çocukluk Dönemi Eğitimcilerinin Meslekî Öz Yeterliklerinin Çeşitli Demografik Değişkenlere Göre İncelenmesi.....	32
Erken Çocukluk Döneminde Okuryazarlık Becerilerini Yordayan Dilsel Faktörler: Kapsamlı Dil Modeli Üzerinden Değerlendirme.....	34
Erken Çocukluk Döneminde Orman Anaokulu Uygulamaları.....	36
Erken Çocuklukta Çok Kültürlü Eğitimin 60-72 Aylık Çocukların Sosyal ve Duygusal Gelişimleri Üzerindeki Etkisi	38
Fen Eğitiminde Bilimsel Argümantasyonun Öğrenen Gelişimine Etkileri: Tematik İçerik Analizi.....	40
Görsel Destekli Öğrenme Ortamlarının Sosyal Bilgiler Başarısına Etkisi: Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Öğrenciler Üzerine Bir İnceleme	42
Kadın Sınıf Öğretmenlerin Cam Tavan Sendromu ile Örgütsel Engeller Arasındaki İlişkilere Yönelik Algıları	44
Kariyer Geliştirme Merkezlerinde Yapay Zekâ Uygulamaları: Olanaklar, Sınırlılıklar ve Geleceğe Yönelik Perspektifler	45
Kısa Haber Videoları ile Dinleme Becerisi ve Kelime Dağarcığını Geliştirme: “100 Saniyede Haberler” Örneği	47

Lise Öğrencilerinin Öznel İyi Oluş Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi.....	48
Metindibilimsel Yaklaşımla Yazma Becerisinin Geliştirilmesi: Hazırlık Sınıfı Öğrencileriyle Yürütülen Uygulamalı Bir Çalışma	50
Öğrenme Güçlüğü Yaşayan Ortaokul Öğrencilerinin Matematik Dersinde Yaşadıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri.....	51
Öğretmen Adaylarının Zekâ Oyunları ile İlgili Kurdukları Problemlerin Bilişsel Karmaşıklığının İncelenmesi: Katamino Oyunu Örneği.....	53
Öğretmen Algılarına Göre Okul Müdürlerinin Duygusal Zekâ Becerileri ile İletişim Sürecindeki Etkililiği Arasındaki İlişki.....	55
Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Kültüre Duyarlı Öğretime İlişkin Görüşleri.....	57
Okul Öncesi Öğretmenlerinin Duyguyu Öğretme Tarzı ile Erken Çocukluk Eğitimine Devam Eden 6 Yaş Çocuklarının Duygusal Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	58
Okul Yöneticileri ile Öğretmenler Arasındaki İş Birliği ve Engelleri	59
Okul Yöneticiliğinde Cinsiyet Sorunsalı: Cam Tavan Sendromu	61
Ortaokul Öğrencilerinin İklim Değişikliği Çerçevesinde Farkındalık Oluşturma Üzerine Hazırladıkları İnfografikleri ve İnfografiklere İlişkin Görüşleri	63
Pısa 2018 Okuma Öz Yeterlik Ölçeğinin Ölçme Değişmezliğinin Cinsiyete Göre İncelenmesi.....	65
Sınıf Öğretmenleri Arasında Yaşanan Psikolojik Şiddet	66
Stratejik Yönetim Sisteminin Metodolojik Temelleri, Gelişimi ve Geleceğe Yönelik Perspektifleri	67
The Role of Forest Schools On Sustainable Education and Ecological Literacy	69
Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okul Kültürü Geliştirmek: Örnek Bir Projeden Yansıyanlar.....	71
Trends and Issues On the Use of Instructional Videos in Open and Distance Education	73
Türkiye Yüzyılı Maarif Modelinin Yapay Zeka Bağlamında Eğitsel Teknoloji Vizyonu.....	74
Yapay Zekâ Araçlarına Yönelik Öğretmenlerin Beklentileri.....	76
Yapay Zekâ mı İnsan Yorumu mu? <i>La Diligence de Beaucaire (Beaucaire Posta Arabası)</i> Hikâyesinde Kültürel Öğelerin Çevirisinde Stratejik Tercihler	77
9. Sınıf Biyoloji Ders Kitabında Bilimin Doğası.....	78
İlkokulda Zekâ Oyunları ve Okuduğunu Anlama Becerisi Arasındaki İlişkiye Yönelik Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri	79
1928-2009 Yılları Arasında Türk Dil Kurumu Tarafından Yayınlanan İmla Kılavuzlarında Yer Alan (^) Düzeltme İşaretli Kelimelerin Kullanım ve Yazım Özellikleri.....	81
Orkestra Seçmelerinde Yaygın Olarak İstenen Mozart 40. Senfoni'nin Kontrbas Partisinin İncelenmesi.....	83
Richard Estes'in Öznel Gerçekçiliği	84
Robot Teknolojileri ve Sanat İlişkisi	85

Biyoterörizm ve Uluslararası Hukuk Tepkisi: Devletlerin Uluslararası Biyolojik Silah Kontrol Belgelerindeki Yükümlülüklerinin İncelenmesi	86
Çevrimiçi Çocuk İstismarıyla Mücadelede Yasal Zorluklar: Uluslararası Hukuk Sistemlerine Karşılaştırmalı Bir Bakış	88
İdare Hukukunda Bir İhraç Nedeni Olarak Sadakat(Sizlik)	90
Ortaya Çıkan Teknolojilerin Dijital İletişim Üzerindeki Etkisi: Sohbet Robotlarına ve Deepfake Videolarına Bir Bakış	92
Uluslararası Belgeler Işığında Yapay Zeka Sorumluluğunun Hukuki Analizi	94
Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin Nükleer, Biyolojik ve Kimyasal Suçlar Üzerindeki Yargı Yetkisi	96
Yapay Zekanın Yargı Sistemindeki Yeri	98
Parasal Aktarım Kanallarının Enflasyona Etkileri: Türkiye Örneği	100
Türkiye'nin Dış Ticareti: Çevresel Ürünler Örneği	102
Anadolu-Şam Ekseninde 13. Yüzyıl Dervişleri: Mekân, Kimlik ve Etkileşim	103
Kur'an'ın Evrenselliği Bağlamında "ahsen-i Takvîm" ve "esfel-i Sâfilîn" Kavramlarına Yapılan Yorumların Değerlendirilmesi	105
Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin Örgün Din Öğretimine Getirdiği Yeniliklerin Değerlendirilmesi	107
Ab Üye Ülkeleri ve Türkiye'nin Eğitimde Başarı Göstergeleri Açısından Lopcow ve Aroman Yöntemleriyle Değerlendirilmesi	109
Bilgi Yönetimi Stratejileri Çalışmalarının Bibliyometrik Analizi	111
Exploring Determinants of Decision Confidence Among Business Actors: A Machine Learning Perspective	112
Kurumsal Siber Güvenlikte İnsan Davranışlarının Karar Ağaçlarıyla Analizi	113
Post-Modern Örgüt Yapısının Şekillenmesinde Durkheim'in Rolü	115
Türkiye'de Döviz Kuru Değişikliklerinin İhracatçı İşletmelere Yönelik Ekonometrik Bir Analizi	117
Sanatsal Üretim Biçimi Olarak Xr Teknolojilerinin Kullanımı	119
2023 Cumhurbaşkanı Seçimi Adayları "erdoğan" ve "kılıçdaroğlu" Siyasal Afişlerinin Göstergebilimsel Analizi	120
Edebi İstanbul: Zülfü Livaneli'nin Leyla'nın Evi, Mutluluk ve Son Ada Romanlarında Kentsel Ekoeleştri	122
Eleştirel Düşünme Açısından, Gerekçelendirmenin Ne Türden İşlevleri Bulunmaktadır'	123
Entegrasyon Yoluyla Vatandaşlık - Jus İntegrare: Kavramsal Açıklama	124
Platon'un Gorgias Adlı Eseri Açısından, Retoriğin Ele Alınma Biçimi	125
Seyahat Planlamasında Chatgpt'nin Etkinliği: Turist Deneyiminde Yeni Bir Paradigma	126
Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Medya Takip Alışkanlığı ve Medya Okuryazarlık Düzeylerinin İncelenmesi	128
Toplumsal Cinsiyet Perspektifinden Türk Resminde Kadın	129
Türkiye'de İklim Değişikliğinin Tarım Sektörüne Etkisi ve Tarımsal Destekleme Politikaları ve Eylem Planları	130

Etnisite ve Toplumsal Cinsiyet Kesişiminde Çevresel Adalet: Urmiye Gölü Krizi'nde Kürt Kadınların Deneyimleri.....	132
Qanat ve Toplumsal Katılım: Yeraltı Suyu Yönetimi İçin Sürdürülebilir Bir Model.....	133
1946 Üniversite Reformu Bağlamında Ankara Üniversitesi'nin Kuruluşu.....	134
Bizans'ın Taktik Aklı: 10. Yüzyılda Kara ve Deniz Kuvvetlerinin Bazı Savaş Yöntemleri.....	135
Kur'an ve Tarih: Rüyadan Gerçeğe	136
Orta Çağ'da Kiliselerin Birleşme (Union) Teşebbüslerinin Altında Yatan Siyasi Saikler	138

Makale id= 7

Sözlü SunumORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-3408-094X>

| 10

**Dini Çocuk Edebiyatında Kur'an Kıssaları Anlatılarına Dair Eleştirel Bir Yaklaşım:
Yusuf- Züleyha Anlatısı Örneği**Araştırmacı Hasibe Özüygür¹¹Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Din Eğitimi Ana Bilim Dalı

Özet: Dini çocuk edebiyatında kıssalar merkezi bir konumdadır. Özellikle hikâyelerin çocukların gelişim süreçlerine olan katkıları göz önünde bulundurulduğunda, Kur'an kıssalarının da diğer edebi anlatılar gibi çok yönlü faydalar sunduğu görülmektedir. Bu kıssalar, çocukların inanç gelişimine katkı sağladıkları gibi, ahlaki değerlerin içselleştirilmesi ve psiko-sosyal gelişimlerinin desteklenmesi açısından da önemli bir rol oynamaktadır. Kıssaların çocuklara sunduğu gelişimsel katkılar ve çocukların bu anlatılara gösterdiği doğal ilgi sebebiyle, Kur'an kıssaları nazil olduğu ilk dönemden itibaren çocuklara da anlatılagelmiştir. Ancak Kur'an'ın doğrudan hitap ettiği temel muhatap kitlesi yetişkinlerdir. Bu nedenle, Kur'an kıssaları temelde yetişkinleri eğitmeye yönelik içeriklerle şekillenmiştir. Ne var ki bu kıssalar, çoğu zaman pedagojik ilkeler dikkate alınmaksızın çocuklara da doğrudan aktarılmıştır. Nitekim Hz. Âdem ile Havva, Hz. Yusuf, Hz. Süleyman, Hz. Musa ile Hızır ve Habil ile Kabil gibi kıssalar, çocukların bilişsel ve duyuşsal gelişim düzeyleri gözetilmeksizin anlatılagelmiş; bu durum, hem anlatının pedagojik etkisini azaltmış hem de çocukların doğru anlamlandırma süreçlerini zorlaştırmıştır. Bu bağlamda tamamı doğrudan aktarılan kıssalardan biri de Hz. Yusuf kıssasıdır. Söz konusu kıssa, içeriği itibarıyla bir çocuğun, bir gencin ve bir yetişkinin hayatından bazı kesitleri kapsamaktadır. Hz. Yusuf kıssasının, Kur'an'daki birçok kıssada görülen 'soğansı' (katmanlı ve dağınık) anlatım biçiminin aksine, tek bir surede ve kesintisiz bir anlatımla sunulmuş olması, bu kıssanın aktarım biçimlerine de belirleyici bir nitelik kazandırmıştır. Bu yönüyle kıssa, çocuklara yönelik uyarlamalarda dahi çoğunlukla otantik yapısını koruyabilmiştir. Bununla birlikte, anlatıların büyük bir kısmında eğitimin temel ilkelerinden biri olan 'çocuğa görelilik' ilkesine yeterince dikkat edilmediği, pedagojik uyarlamaların kimi yönlerden eksik kaldığı görülmektedir. Hz. Yusuf kıssasında "Yusuf ile Züleyha" bölümü, birçok çalışmada ayrı bir anlatı olarak ele alınmakta ve geniş bir literatürde yer bulmaktadır. Bu bildiride söz konusu bölüm, eğitimin temel ilkeleri bağlamında incelenerek; mevcut anlatılar üzerinden eleştiriler ortaya konularak buna yönelik öneriler geliştirilecektir.

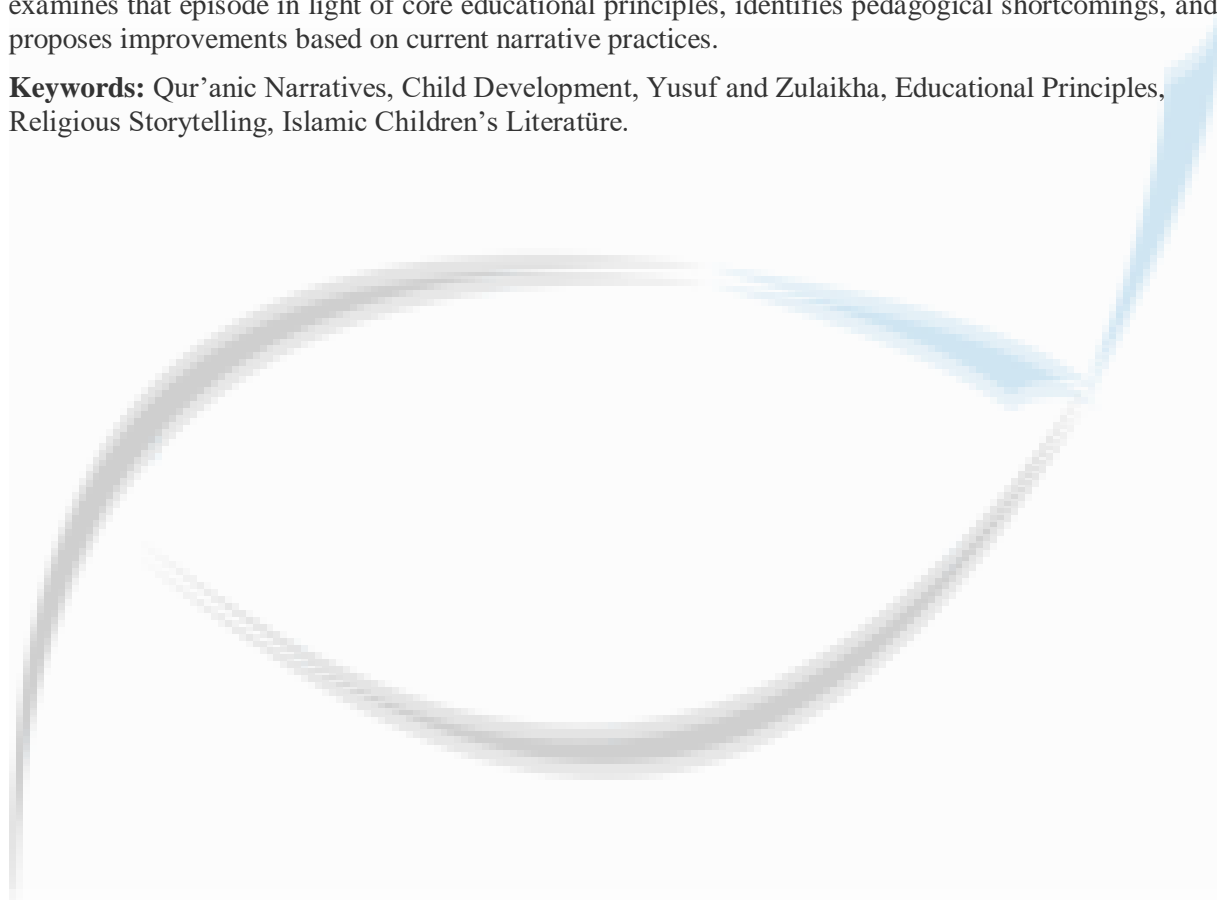
Anahtar Kelimeler: Kur'anî Kıssalar, Çocuk Gelişimi, Yusuf ve Züleyha, Eğitimin Temel İlkeleri, Dinî Anlatı, İslami Çocuk Edebiyatı.

**A Critical Approach to the Narratives of Qur'anic Stories in Religious Children's Literature:
the Story of Yusuf and Zuleikha**

Abstract: Prophetic stories hold a central place in religious children's literature. Considering their contribution to children's developmental processes, Qur'anic narratives offer multifaceted benefits, much like other literary tales. These stories not only support children's faith development but also play a key role in the internalization of moral values and the strengthening of their psychosocial growth. Due to both their developmental potential and children's natural interest in stories, Qur'anic narratives have

been shared with young audiences since the earliest days of revelation. However, the Qur'an's primary audience is adults, and its stories are designed to educate mature minds. As a result, Qur'anic stories have often been presented to children without adapting to pedagogical principles. Stories such as those of Adam and Eve, Yusuf, Solomon, Moses and Khidr, and Cain and Abel have frequently been told without considering children's cognitive and emotional development levels. This has reduced the educational effectiveness of these narratives and made it difficult for children to derive meaningful understanding. One such narrative is the story of Prophet Yusuf. Unlike many other Qur'anic stories with layered and scattered structures, this story is presented continuously in a single chapter and includes episodes from childhood to adulthood. This uninterrupted structure has helped preserve the story's authenticity in many child-friendly adaptations. Nevertheless, in most versions, the principle of developmental appropriateness has not been adequately observed, and pedagogical adaptation remains incomplete in key areas. A prominent part of this story—the episode of Yusuf and Zuleikha—is often treated as a separate narrative in various works and has gained broad scholarly attention. This paper examines that episode in light of core educational principles, identifies pedagogical shortcomings, and proposes improvements based on current narrative practices.

Keywords: Qur'anic Narratives, Child Development, Yusuf and Zulaikha, Educational Principles, Religious Storytelling, Islamic Children's Literature.

Makale id= 8

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-2039-2449

| 12

Dini Kimlik İnşası Bağlamında İlkokul Programı İncelemesi: Almanya Bayern Örneği

Araştırmacı Zeynep Uzun¹

¹Marmara Üniversitesi

Özet: Bu çalışma, Almanya'nın en dindar eyaletlerinden biri olan Bayern'deki ilkökul müfredatını inceleyerek, dini kimliğin nasıl inşa edildiğini anlamayı amaçlamaktadır. Araştırmada nitel yöntem olarak Strauss ve Corbin'in gömülü teori yaklaşımı benimsenmiş; açık, aksel ve seçici kodlama aşamalarıyla analiz gerçekleştirilmiştir. Veri kaynağını, Bayern eyaletine ait resmi ilkökul müfredatı oluşturmuştur. Kuramsal çerçevede, Berger ve Luckmann'ın toplumsal gerçekliğin inşası kuramı, bireyin dini kimliğini sosyalleşme süreçleri içerisinde nasıl içselleştirdiğini anlamada temel alınmıştır. Ayrıca Michael Apple'ın bilgi ve iktidar ilişkisine odaklanan eleştirel pedagojisi, James Banks'in çoğulcu yurttaşlık eğitimi yaklaşımı ve Pierre Bourdieu'nün habitus ve kültürel sermaye kavramları, müfredatın çok katmanlı analizinde işlevsel kılınmıştır. Analiz sonucunda üç ana eksen ortaya çıkmıştır: 1- Hristiyan geleneğine dayalı kültürel yurttaşlık inşası 2- Evrensel değerlerle uyumlu etik bir dini kimlik modeli ve 3- Dini kimlik ile bölgesel ve ulusal aidiyetin bütünleştirilmesi. Özellikle dini ritüel ve anlatılar üzerinden çocuğa bir toplumsal aidiyet duygusu kazandırıldığı bu sayede seküler Avrupa bağlamında Hristiyan kültürel mirasın yeniden üretildiği saptanmıştır. Bu çalışma, eğitim yoluyla dini kimliğin yalnızca bireysel değil, aynı zamanda kolektif ve bölgesel bir aidiyet zemini üzerinde nasıl yapılandırıldığını göstermekte; Avrupa'nın çoğulcu ve laik çerçevesi içinde dini-kültürel kimliğin pedagojik yollarla nasıl meşrulaştırıldığını ortaya koymaktadır.

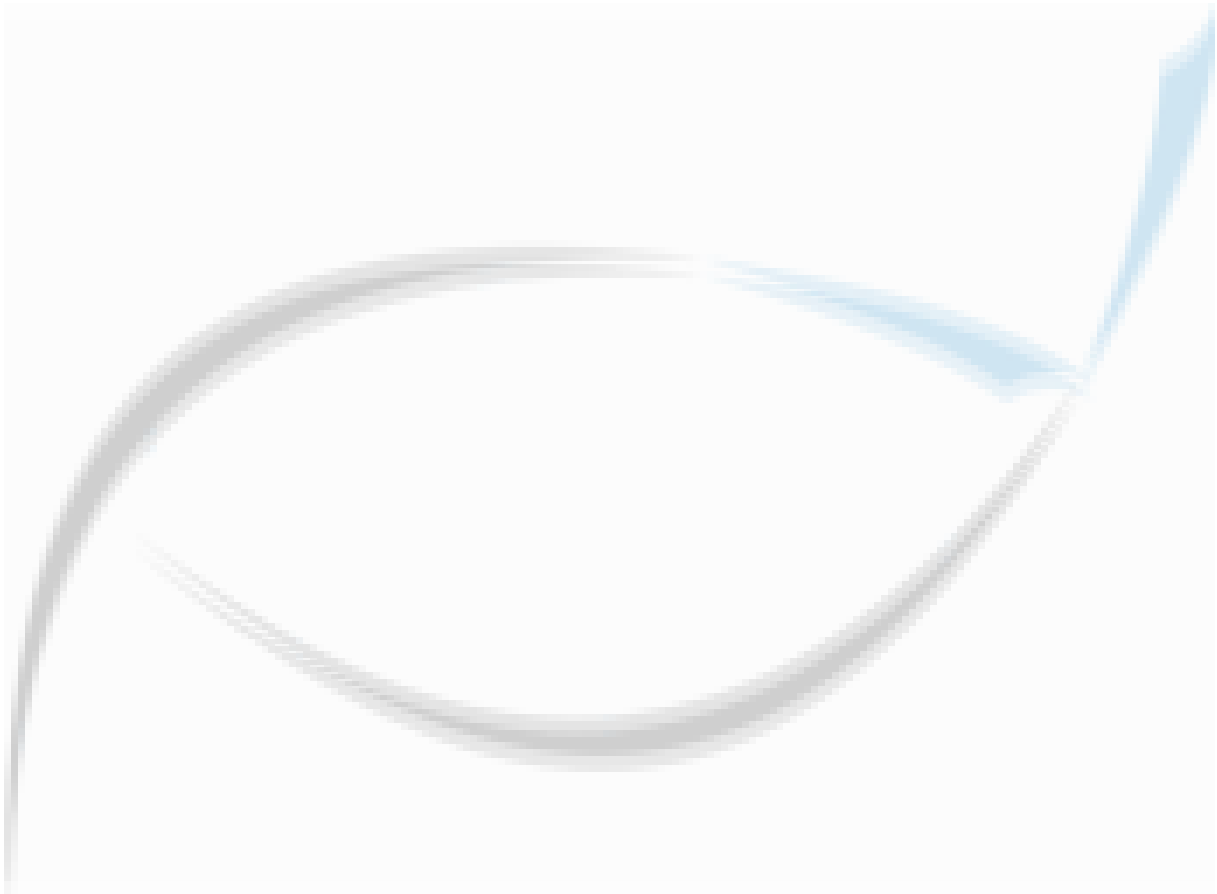
Anahtar Kelimeler: Dini Kimlik, Bayern (Bavyera), Gömülü Teori, Müfredat Analizi, Kültürel Yurttaşlık

Primary School Curriculum Review in the Context of Religious Identity Construction: the Example of Bayern, Germany

Abstract: This study aims to understand how religious identity is constructed by examining the primary school curriculum in Bayern, one of the most religious states in Germany. The grounded theory approach of Strauss and Corbin was adopted as the qualitative method in the research; analysis was carried out with open, axial and selective coding stages. The data source was the official primary school curriculum of the state of Bayern. In the theoretical framework, Berger and Luckmann's theory of the construction of social reality was taken as the basis to understand how an individual internalizes his/her religious identity in the socialization processes. In addition, Michael Apple's critical pedagogy focusing on the relationship between knowledge and power, James Banks' pluralistic citizenship education approach and Pierre Bourdieu's concepts of habitus and cultural capital were made functional in the multi-layered analysis of the curriculum. Three main axes emerged as a result of the analysis: 1- Cultural citizenship construction based on Christian tradition, 2- An ethical religious identity model compatible with universal values, and 3- Integration of religious identity with regional and national affiliation. It has been determined that a sense of social belonging is given to the child, especially through religious rituals and narratives, and that in this way, the Christian cultural heritage is reproduced in the context of secular Europe. This study shows how religious identity is structured through education not only on an

individual but also on a collective and regional basis of belonging; and reveals how religious-cultural identity is legitimized through pedagogical means within the pluralistic and secular framework of Europe.

Keywords: Religious Identity, Bavaria, Grounded Theory, Curriculum Analysis, Cultural Citizenship

Makale id= 61

Sözlü Sunum

ORCID ID: Orcid: 0000-0002-1244-7526

| 14

İletişim Temelli Dijital Araçların Din Eğitimindeki Rolü ve Sınıflandırılması

Dr. Bülent Koçoğlu¹

¹Milli Eğitim Bakanlığı

Özet: Dijitalleşme, insanların tercihlerini ve karar alma süreçlerini etkileyen büyük bir algı gücüne sahiptir. Düşünme, araştırma, öğrenme, karar verme ve uygulama süreçlerinde dijital araçlar yeni danışmanlar olarak kabul edilmektedir. İnsanın bireysel veya sosyal yaşamı, eğitim ve çalışma hayatı dijital iletişim araçlarının gelişimiyle farklı bir boyuta taşınmaktadır. Modern teknolojilerle desteklenen bu uygulamalar, yüz yüze görüşmenin ve fiziksel temasın yerini alarak iletişimi yazılı ve görsel bir formata dönüştürmektedir. Bu çalışmanın amacı, tüm eğitim bileşenlerinin kullandığı veya kullanabileceği iletişim temelli dijital teknolojilerin neler olduğu üzerinde durmak ve iletişim tabanlı araçlardan nasıl istifade edileceğini analiz etmektir. Çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman incelemesi yöntemi kullanılırken literatür taramasıyla ilgili kaynaklar incelenerek çalışmanın konusu açısından çıkarımlar yapılmıştır. Elde edilen veriler, kullanıcıya, kullanıldığı yere ve kullanım amacına göre tasnif edilmiştir. Araştırmanın sonucu, modern eğitim ve din eğitimi süreçlerinde iletişim tabanlı uygulamaların yaygın olarak kullanıldığını göstermektedir. Bu araçlarla eğlenceli ve etkileşimli ortamlarda öğrenme-öğretme süreçlerini daha etkili ve kalıcı hale getirmek için tüm paydaşların ihtiyaç duyulan becerilere sahip olması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Din Eğitimi, İletişim, Dijital Araçlar, Sınıflandırma.

The Role and Classification of Communication-Based Digital Tools in Religious Education

Abstract: Digitalization has a powerful influence on people's preferences and decision-making processes. Digital tools are now accepted as new advisors in the processes of thinking, researching, learning, decision-making, and implementation. People's individual and social lives, education, and working lives are being transformed by the development of digital communication tools. These applications, supported by modern technologies, are replacing face-to-face meetings and physical contact, transforming communication into a written and visual format. The aim of this study is to focus on what communication-based digital technologies are used or can be used by all education components and to analyze how to benefit from communication-based tools. In the study, while using the document review method, one of the qualitative research methods, sources related to literature review were examined and conclusions were drawn in terms of the subject of the study. The data obtained were classified according to the user, the place of use, and the purpose of use. The result of the research shows that communication-based applications are widely used in modern education and religious education processes. In order to make the learning-teaching processes more effective and lasting in fun and interactive environments with these tools, all stakeholders need to have the necessary skills.

Keywords: Religious Education, Communication, Digital Tools, Classification.

Makale id= 42

Sözlü Sunum

ORCID ID: Orcid: 0000-0002-1244-7526

| 15

Maneviyat Psikolojisi ve Yapay Zeka: İnsan Anlam Arayışının Dijitalleşmesi

Dr. Bülent Koçoğlu¹

¹Milli Eğitim Bakanlığı

Özet: Özet 21. yüzyılda yaşanan dijital dönüşüm, bireyin anlam arayışını ve manevi deneyimlerini de dönüştürmektedir. Özellikle yapay zeka (YZ) teknolojisiyle, insanların anlam arayışı yeni şekiller almaktadır. Dijital platformların yükselişiyle, insanın temel psikolojik ihtiyaçlarından biri olan anlam bulma süreci de yeni formlar kazanmaktadır. Maneviyat psikolojisi temelde, bireyin içsel huzur, anlamlandırma ve kendini aşma durumlarını incelemektedir. Bu çalışmada, YZ destekli dijital ortamların manevi deneyim ve anlam üretimi üzerindeki yansımaları tartışılmaktadır. Dijitalleşmeyle birlikte güçlenen modern dönem maneviyat anlayışlarının sunduğu meditasyon uygulamaları, çevrim içi manevi topluluklar ve YZ tabanlı danışmanlık hizmetleri, bireyin yeni anlam ve mensubiyet biçimi geliştirmesine imkan tanımaktadır. Bununla beraber bu süreç, yapay deneyimlerin geleneksel dini yaşantıları bozma ve onların yerini alma riskini de ortaya çıkarmaktadır. Araştırmanın amacı, maneviyat psikolojisinin temel kuramları perspektifinde bu yeni dijital manevi deneyimleri analiz etmektir. Bu araştırma, nitel bir çalışma yaklaşımı temelinde literatür taraması yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Sonuç olarak, YZ çağında anlam arayışı ve maneviyat, yeni fırsatlar ve riskler sunmaktadır. Psikoloji ve teknolojinin kesişiminde geliştirilecek yeni araştırma sahaları, bu değişimin birey ve toplum üzerindeki etkilerini daha iyi anlamaya yardımcı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Din Psikolojisi, Maneviyat, Yapay Zeka, Anlam Arayışı.

Spiritual Psychology and Artificial Intelligence: the Digitalization of Human Meaning-Seeking

Abstract: Abstract The digital transformation of the 21st century is also transforming individuals' search for meaning and spiritual experiences. With artificial intelligence (AI) technology in particular, people's search for meaning is taking on new forms. With the rise of digital platforms, the process of finding meaning, one of the basic psychological needs of humans, is also taking on new forms. Spirituality psychology fundamentally examines the individual's inner peace, sense of meaning, and transcendence. This study discusses the reflections of AI-supported digital environments on spiritual experiences and meaning production. Meditation practices, online spiritual communities, and AI-based counseling services offered by modern spiritual understandings, which have grown stronger with digitalization, enable individuals to develop new forms of meaning and belonging. However, this process also raises the risk of artificial experiences disrupting traditional religious practices and replacing them. The aim of this research is to analyze these new digital spiritual experiences from the perspective of the basic theories of spirituality psychology. This research was conducted using a literature review method based on a qualitative research approach. In conclusion, the search for meaning and spirituality in the AI era presents new opportunities and risks. New research areas developed at the intersection of psychology and technology will help us better understand the effects of this change on individuals and society.

Keywords: Keywords: Psychology of Religion, Spirituality, Artificial Intelligence, Search for Meaning.

Makale id= 92

Sözlü Sunum

ORCID ID: 456

| 16

Altın Orda Dönemi Türkçe Eserler**Doç.Dr. Nazgül Rakhatkyzy¹**¹Gumilyov Avrasya Ulusal Üniversitesi, Astana, Kazakistan

Özet: Türk halkları, hem eski çağlarda hem de Orta Çağ'da kendi devletlerini ve büyük imparatorluklarını kurup, devlet yönetiminde oldukça tecrübeli olmuşlardır. Türklerin adaletli yönetimi, diğer halklarla ve yönetimleri altındaki halkla olan ilişkileri tarihsel bir gerçek olarak eski Türk yazıtlarından başlayarak, Yusuf Has Hacib, Ahmet Yesevi, Kul Ali ve diğer yazarların yazılı eserlerinde yer almıştır. Bu gelenek, Cengiz Han'ın büyük oğlu Cuci Han'ın hüküm sürdüğü topraklarda kurulan Cuci Ulusu'nda da devam etmiştir. Üç asır boyunca güçlü bir şekilde varlık gösteren bu devletin "Altın Orda" adını alması, Cuci'nin oğlu Batu Han dönemine denk gelir. Batu'nun yönetimi sırasında Altın Orda, Altay Dağlarından Tuna Nehrine kadar uzanan geniş bir topraklara sahip olmuştur. Günümüz Kazakistan toprakları da bu büyük devletin egemenliği altında olmuştur. Altın Orda'nın en parlak dönemi olarak XIII-XIV. yüzyılları gösterebiliriz. Saray, Bulgar, Suvar, Bilyar, Aşlı, Çallı şehirleri, Cüketav, Arbuga, Samar gibi halkın yoğun yaşadığı şehirler vardı. Bu dönemde devlet, çevresindeki komşu ülkeler – Batı Avrupa, Bizans, İran, Mısır, Hindistan, Küçük Asya, Rusya, Çin – ile yalnızca askeri çatışmalar değil, aynı zamanda diplomatik, ekonomik ve kültürel ilişkiler de kurmaya başlamıştı. Sultan Baybars'ın Mısır'ı yönettiği dönemde özellikle bu ülke ile güçlü bağlar kurulmuştu. N. Kelimbetov bu dönem hakkında: "Altın Orda'nın büyük şehirleri olarak kabul edilen – Batu Sarayı, Berke Sarayı, Kerç, Harezmi, Sığanak, Ürgenç gibi kentlerde el sanatları, mimarlık ve kuyumculuk sanatı, bilim ve edebiyat bir hayli gelişmişti" der. Yazılı eserlerin en yoğun şekilde yazıldığı ve korunduğu dönem de bu döneme denk gelir. Bu sahada yazılan eserler, araştırmacılar tarafından "Harezmi Türkçesi"; "Harezmi-Altın Orda Türkçesi" veya "Harezmi-Kıpçak Türkçesi" dönemi içinde değerlendirilmiştir. Ne yazık ki, o dönemin tüm yazılı eserleri günümüze ulaşmamıştır. Çoğu ya kaybolmuş ya da henüz bulunmamıştır. Yine de günümüze kadar ulaşan yazılı anıtların kendisi bile Altın Orda'nın manevi mirasının zenginliğini göstermektedir. Bize ulaşan miraslar arasında fermanlar, mektuplar, mezar kitabeleri, sözlükler, hatta bilimsel eserler de vardır. Bu eserlerde hayatın çeşitli alanlarına ilişkin değerli bilgiler yer almaktadır. Örneğin, 1303 yılında Saray şehrinde yazılmış olan ve 168 sayfadan oluşan Codex Cumanicus'ta 2700 söz varlığının yanı sıra 46 bilmece ve dini metin yer almaktadır. Ancak günümüze ulaşan eserlerin çoğu edebi eserlerdir. Bunlar arasında destanlar da, düzyazılar da vardır. Bazıları karışık şekilde yazılmıştır. Destanlar, hikâyeler, kıssalar, gazeller, kasideler, rubailer ve efsaneler yer alır. Bazıları yazarın özgün eseri iken, bazıları çeviri eserlerdir. Ancak Altın Orda dönemi çeviri eserlerinde yazarların kendi düşüncelerini, kendi şiir dizelerini, hatta bazı yerlerde Türk halklarının efsanelerini de kattıkları bilinmektedir. Bu sebeple, bu tür çeviri-nazireler Altın Orda dönemi yazılı edebiyatında özel bir yer tutar, çünkü onlar Türk halklarının ihtiyaçlarından doğmuş eserlerdir. Altın Orda döneminde yazılan yazarı belli eserler şunlardır: Hüsrev ü Şîrin (Kutb), Muhabbet-nâme (Horezmi) Yusuf ve Züleyha (Kul Ali), Kısasü'l-Enbiyâ (Burhaneddin Rabguzi), Muini'l-Mürîd (İslam), Nehcü'l-Ferâdis (Mahmud al Bulgari).

Anahtar Kelimeler: Altın Orda, Hüsrev Ü Şîrin, Muhabbet-Nâme, Yusuf ve Züleyha, Kısasü'l-Enbiyâ, Muini'l-Mürîd, Nehcü'l-Ferâdis.

Makale id= 38

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000000184319104

| 17

Çocuk Kitaplarında Çevresel Farkındalık: Sorunlar, Sorumlular ve Çözüm Önerileri**Dr. Nülfir Karadağ¹**¹Milli Eğitim Bakanlığı

Özet: Bu araştırmada, çocuk kitaplarında çevre sorunlarının nasıl ele alındığı incelenmiştir. Nitel araştırma deseniyle yapılandırılan çalışmada veri toplama aracı olarak doküman incelemesi kullanılmış; elde edilen veriler, betimsel çözümleme yöntemiyle değerlendirilmiştir. Örneklem grubunu, birinci baskısı son on yıl içinde yayımlanmış çocuk kitapları oluşturmuştur. İncelenen eserlerde en sık karşılaşılan çevresel sorunlar arasında plastik atıklar, nükleer kirlilik, hava ve su kirliliği, orman tahribatı ve iklim değişikliği yer almaktadır. Bu sorunların nedenleri arasında bilgisizlik ve duyarsızlık, kolaycılığa kaçma, tüketim çılgınlığı, ulaşım faaliyetleri ve ekonomik çıkar kaygısı gibi nedenler sıralanmıştır. Kitaplarda çevreyi kirleten unsurlar çoğunlukla duyarsızlıkları, cehaletleri ve çıkarları uğruna doğayı hiçe sayan yetişkin bireyler ardından eserlerde yer alan insan dışı karakterler ve çocuklar olarak sunulurken, çevre sorunlarına karşı en duyarlı bireyler de çocuklar, çevreye, doğaya ve hayvanlara duyarlılık gösteren yetişkinler, çevreci ve nükleer enerji karşıtı bireyler, insan hakları savunucuları, hayvanlar çocuk karakterler çevreye duyarlı, sorgulayıcı ve çözüm üreten bireyler olarak konumlandırılmıştır. Sorunlara yönelik çözüm önerileri arasında geri dönüşüm, sıfır atık uygulamaları, toplumsal farkındalık geliştirme, doğayla uyumlu yaşam biçimleri ve bireysel sorumluluk alma gibi yaklaşımlar ön plana çıkmaktadır. Ayrıca çevre sorunlarının devam etmesi durumunda ekolojik dengenin bozulacağı, canlı yaşamının tehlikeye gireceği ve gelecekte ciddi çevresel krizlerle karşılaşılacağı vurgulanmıştır. Sonuç olarak çocuk kitaplarının, çevre eğitimi ve çocuklara farkındalık kazandırma bakımından önemli araçlar olduğu ortaya konulmuştur.

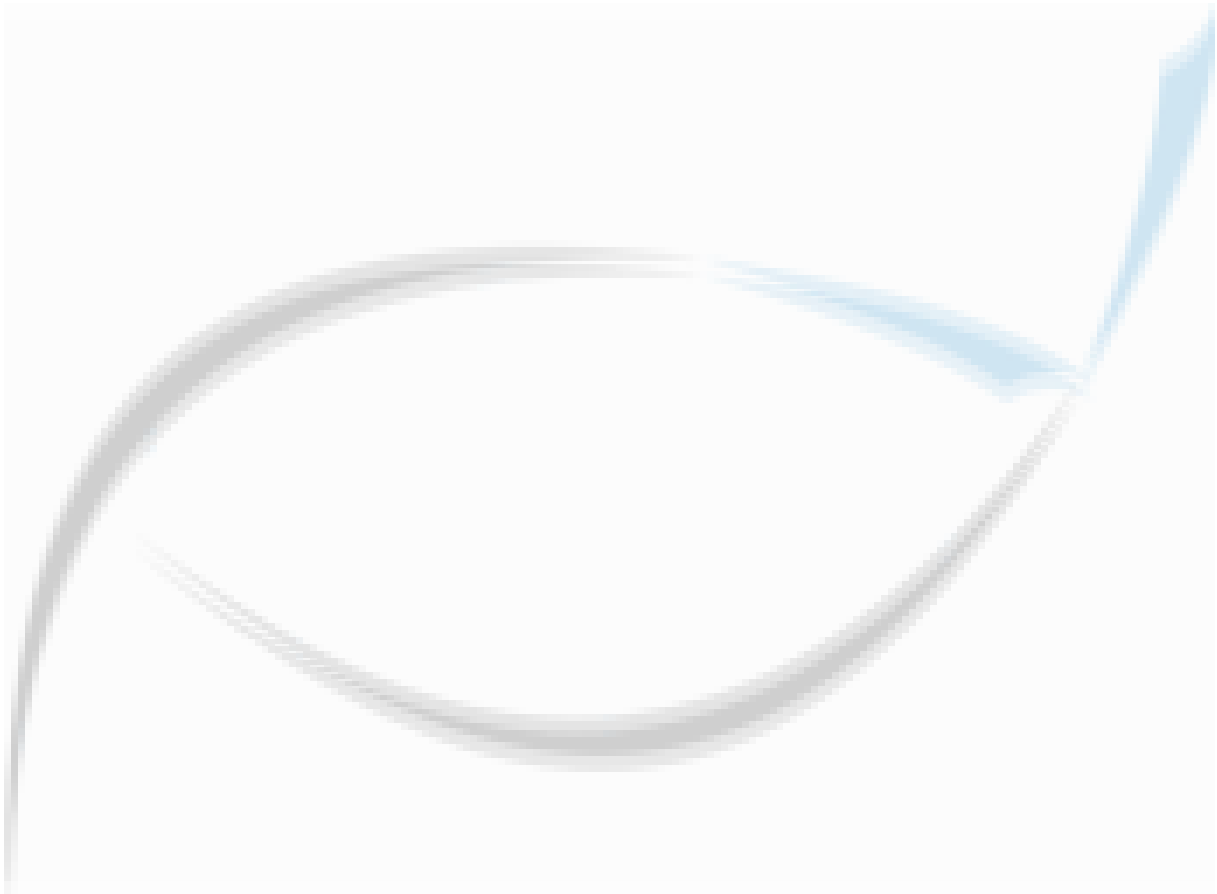
Anahtar Kelimeler: çocuk edebiyatı, çevre sorunları, çevresel farkındalık, betimsel çözümleme

Environmental Awareness in Children's Books: Problems, Responsible Parties, and Proposed Solutions

Abstract: This study examines how environmental issues are addressed in children's books. Designed using a qualitative research approach, the study employed document analysis as the data collection method, and the data were evaluated through descriptive analysis. The sample group consisted of children's books whose first editions were published within the last ten years. Among the most frequently encountered environmental problems in the examined works are plastic waste, nuclear pollution, air and water pollution, deforestation, and climate change. The identified causes of these problems include ignorance and indifference, convenience-seeking behavior, consumerism, transportation activities, and economic self-interest. In these books, polluters are typically depicted as adult individuals who disregard nature due to their ignorance, apathy, or pursuit of personal gain; they are followed by non-human characters and, in some cases, children. On the other hand, the most environmentally conscious figures are presented as children, adults who show sensitivity to nature and animals, environmentalists, anti-nuclear activists, human rights advocates, and animals. Child characters, in particular, are portrayed as environmentally aware, inquisitive, and solution-oriented individuals. Proposed solutions to the

highlighted problems include recycling, zero waste practices, raising public awareness, adopting nature-friendly lifestyles, and taking individual responsibility. Furthermore, the books emphasize that if environmental issues persist, ecological balance will be disrupted, life on Earth will be endangered, and serious environmental crises may arise in the future. In conclusion, children's books are shown to be significant tools for environmental education and for fostering awareness among children.

Keywords: children's literature, environmental problems, environmental awareness, descriptive analysis

Makale id= 58

Sözlü Sunum

ORCID ID: 1111

| 19

Üniversiteye Hazırlanan Öğrenciler: Anne-Baba Tutumu ve Sınav Kaygısının Öğrencinin Üniversite Sınav Başarısına Etkisi

Araştırmacı Kezban Saliha Pehlivan¹

¹Gazi Üniversitesi, Ölçme Değerlendirme Ana Bilim Dalı

Özet: Çalışmanın temel amacı, üniversiteye hazırlık sürecinde olan lise son sınıf bireylerinin ebeveyn tutumlarının ve sınav kaygısının üniversiteye giriş sınavındaki başarısına etkisinin incelenmesidir. Araştırma, Ankara ili Çankaya ilçesinde bulunan özel bir dershaneye devam eden 150 lise son sınıf öğrencisi (72 kız, 78 erkek) ile yürütülmüştür. Veri toplama sürecinde Spielberger tarafından geliştirilen ve Öner (1990) tarafından Türkçeye uyarlanan “Sınav Kaygısı Envanteri” ile ebeveyn tutumlarını ölçmeye yönelik ölçekler kullanılmıştır. Elde edilen veriler SPSS 20.0 istatistik programı kullanılarak yapılan analizler sonucunda, öğrencilerin sınav kaygı düzeyleri ile anne-baba tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler olduğu görülmüştür. Özellikle kız öğrencilerin sınav kaygısı düzeylerinin erkek öğrencilere kıyasla istatistiksel olarak daha yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca, olumsuz ebeveyn tutumları ile sınav kaygısı arasında pozitif yönlü bir ilişki tespit edilmiştir. Ancak sınav kaygısı ve ebeveyn tutumlarının, öğrencilerin Temel Yeterlik Testi (TYT) başarı puanlarına anlamlı bir etkisinin bulunmadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sınav Kaygısı, Ebeveyn Tutumu, Üniversite Sınavı, Ergenlik, Sınav Başarısı.

Makale id= 17

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0001-7332-1476

| 20

2018 Sosyal Bilgiler Öğretim Programının Gözlem Becerisi Açısından Yeterliliği**Doç.Dr. Çiğdem Kan¹ , Araştırmacı Esra Cansu Poyraz¹**¹Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

*Corresponding author: Esra Cansu Poyraz

Özet: Yaşanılan çevrede her gün yeni olaylar ve durumlarla karşılaşılır. Birey çevresinde gördüklerini anlamlandırabilmesi için iyi bir gözlem becerisine sahip olması gerekir. Gözlem, bireyin çevresinde olup bitenlerin farkına varması ve bunlar hakkında fikir yürüterek, gözlem yaparak bir sonuca ulaşmasıdır. Sosyal bilgiler öğretimi, bireyin nasıl bir şekilde gözlem yapması gerektiği ve nasıl iyi bir gözlemci olunması gerektiği konusunda bireye yol gösterir. Bu çalışmada, ortaokul 4., 5., 6. ve 7. sınıf sosyal bilgiler öğretim programında ve ders kitaplarında gözlem becerisinin ne şekilde yer aldığı incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Doküman analizi ile farklı kaynaklar incelenerek bilgiye ulaşılmıştır. İncelenen kaynaklar 2023-2024 Eğitim Öğretim yılında ortaokul düzeyinde okutulan 4., 5., 6. ve 7. sınıf sosyal bilgiler ders kitaplarından oluşur. Araştırmada toplanan dokümanlar, içerik analiz tekniğiyle çözümlenmiştir. Çalışmada konuyla ilgili tezler, makaleler, çeşitli çalışmalar ve farklı kitaplar incelenerek elde edilen bulgulardan yararlanılmıştır. Çalışmada yapılan incelemeler sonucunda 2023-2024 Eğitim Öğretim yılı ortaokul 4., 5., 6. ve 7. sınıf sosyal bilgiler ders kitabındaki gözlem becerisini aktaran metinlerin görsellerle birebir uyumlu olmadığı, görsellerin gözlem becerisini yeterli düzeyde aktarmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Konu başlığının altında yer alan giriş soruları kısmında gözlem becerisine yönelik soruların hedefi tam yansıtmadığı, soru cümlelerinin uygun bir şekilde oluşturulmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

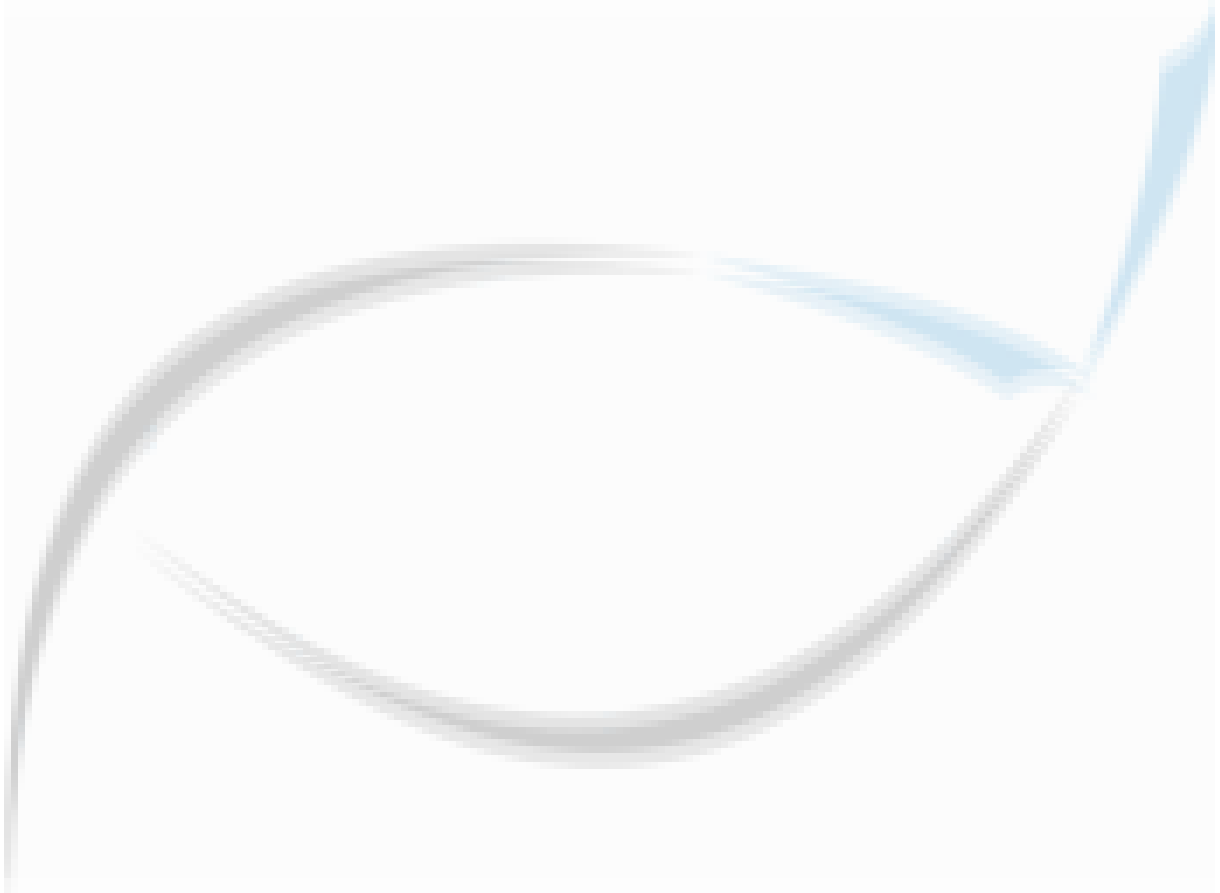
Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Sosyal Bilgiler Öğretim Programı, Sosyal Bilgiler Ders Kitapları, Beceriler, Gözlem Becerisi

The Analysis of Social Studies Curricula and Textbooks Based On Observation Skill Competency

Abstract: Individuals encounter new events and situations in the environment every day. An individual should have observation skills to make sense of observations. Observation entails individuals' awareness about what happens around and their conclusions based on opinions and observations. Social studies instruction guides the individuals on how to observe and be a good observer. The present study aimed to investigate observation skills in junior high school 4th, 5th, 6th, and 7th grade social studies curricula and textbooks. Document analysis method, a qualitative research method, was employed in the study. Study data were collected with the examination of various resources with document analysis. These resources included 4th, 5th, 6th and 7th grade social studies textbooks instructed in the 2023-2024 academic year. The documents collected in the research were analyzed with the content analysis technique. In the study, the findings collected with the document analysis of various articles, papers, and books. The document analysis revealed that the texts on observation skills in the middle school 4th, 5th, 6th and 7th grade social studies textbooks in the 2023-2024 academic year were not consistent with the visuals, and the visuals did not adequately include the observation skills. It was determined that the

introductory questions on observation skills included in the topics did not completely reflect the objectives, and the questions were not formulated adequately.

Keywords: Social Studies Social Studies Curricula Social Studies Textbooks Skills Observation Skills

Makale id= 11

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-4169-1082

| 22

**2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programının Vatandaşlık Eğitimine Yaklaşımı:
Westheimer ve Kahne'nin Üç Vatandaş Tipi Bağlamında Eleştirel Bir Analiz**

Araştırmacı Muhammed Usame Şen¹, Dr. Öğretim Üyesi Serdar Malkoç¹

¹Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü

*Corresponding author: Muhammed Usame Şen

Özet: Bu çalışma, 2024 yılında yürürlüğe giren Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nı, Joel Westheimer ve Joseph Kahne'nin (2004) "Educating the 'Good' Citizen" adlı çalışmasında tanımladığı üç vatandaş türü çerçevesinde (kişisel sorumluluk sahibi vatandaş, katılımcı vatandaş ve adalet odaklı vatandaş) incelemektedir. Amaç, öğretim programının hangi vatandaşlık anlayışlarını önceliklendirdiğini ortaya koymak ve bu tercihlerin eğitsel sonuçlarını tartışmaktır. Çalışmada doküman incelemesi yöntemiyle program kazanımları analiz edilmiş, her bir kazanım ilgili vatandaşlık türüyle eşleştirilmiştir. Bulgular, programın ağırlıklı olarak kişisel sorumluluk sahibi vatandaşlığı desteklediğini; katılımcı vatandaşlığı ve adalet odaklı vatandaşlık anlayışlarının ise sınırlı düzeyde yer bulduğunu göstermektedir. Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Vatandaşlık Eğitimi, Öğretim Programı, Adalet Odaklı Vatandaşlık, Demokratik Eğitim

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Vatandaşlık Eğitimi, Öğretim Programı, Adalet Odaklı Vatandaşlık, Demokratik Eğitim

The Approach to Citizenship Education in the 2024 Social Studies Curriculum: A Critical Analysis Based On Westheimer and Kahne's Three Citizen Types

Abstract: Abstract This study examines the 2024 Social Studies Curriculum, which came into effect in Turkey, through the framework of the three types of citizens defined by Joel Westheimer and Joseph Kahne (2004) in their work "Educating the 'Good' Citizen": the personally responsible citizen, the participatory citizen, and the justice-oriented citizen. The aim is to identify which conceptions of citizenship are prioritized in the curriculum and to discuss the educational implications of these preferences. Using document analysis, the study analyzes the learning outcomes of the curriculum and matches each outcome with the corresponding type of citizenship. The findings indicate that the curriculum predominantly supports the personally responsible citizen, while participatory and justice-oriented approaches to citizenship are represented to a limited extent.

Keywords: Keywords: Social Studies, Citizenship Education, Curriculum, Justice-Oriented Citizenship, Democratic Education

Makale id= 80

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0008-1359-6866

| 23

Abd Sınıflarından Bir Bakış Açısıyla: Kültürel Olarak Duyarlı Öğretimi Benimsemek**Researcher Gul Pembe Ulas¹**¹Rockford University

Özet: Kültürel olarak duyarlı öğretim (CRT), özellikle kültürel çeşitliliğin yoğun olduğu sınıflarda kapsayıcı ve adil bir öğrenme ortamı oluşturmak açısından büyük önem taşır. Öğrenciler sınıfa farklı diller, değerler, öğrenme alışkanlıkları ve yaşam deneyimleriyle gelir. Bu farklılıkların tanınması, sınıf içindeki bağlılığı güçlendirir ve öğrenci başarısını artırır. Bazı öğrenciler iş birliğini ve grup çalışmasını önceleyen kolektivist kültürlerden gelirken, bazıları bireysel çalışmayı tercih eder. Bu farklılıklara saygı duyan öğretmenler; küçük grup çalışmaları, kültürel açıdan anlamlı materyaller ve hikâye anlatımı gibi stratejilerle tüm öğrencilerin ihtiyaçlarına daha iyi yanıt verebilir. Amerika Birleşik Devletleri'nde ilkökul İngilizce öğretmeni olmak için yüksek lisans yaparken, farklı kültürel geçmişlere sahip öğrencilerle çalıştım. Hispanik, Orta Doğulu ve Afrikalı öğrencilerle geçirdiğim deneyimler, CRT'nin öğrencilerle bağ kurmada ve katılımı artırmada ne kadar etkili olduğunu gösterdi. John Powell'in "Aidiyet zamanımızın en büyük sorunudur" sözü, bu yaklaşıma güçlü bir temel sunar. Powell, yalnızca katılımı değil, ortak bir insanlık anlayışı içinde birlikte yaşamayı savunur. "Biz ayrı değiliz; derin bağlarla bağlıyız" diyerek eğitimde topluluk duygusunun önemini vurgular. Ötekileştirmeyi ise, öğrencilerin kimliklerinin yok sayıldığı bilinçsiz dışlama süreçleri olarak açıklar. CRT, bu eşitsizliklerle mücadele ederek öğrencilerin kimliklerini onaylar, sistemsel engelleri sorgular ve empatiyi destekler. "Hiç kimse insanlığın ortak çemberinin dışında bırakılmamalı" diyen Powell'in çağrısıyla birlikte, CRT hem bir öğretim yaklaşımı hem de ahlaki bir sorumluluk haline gelir.

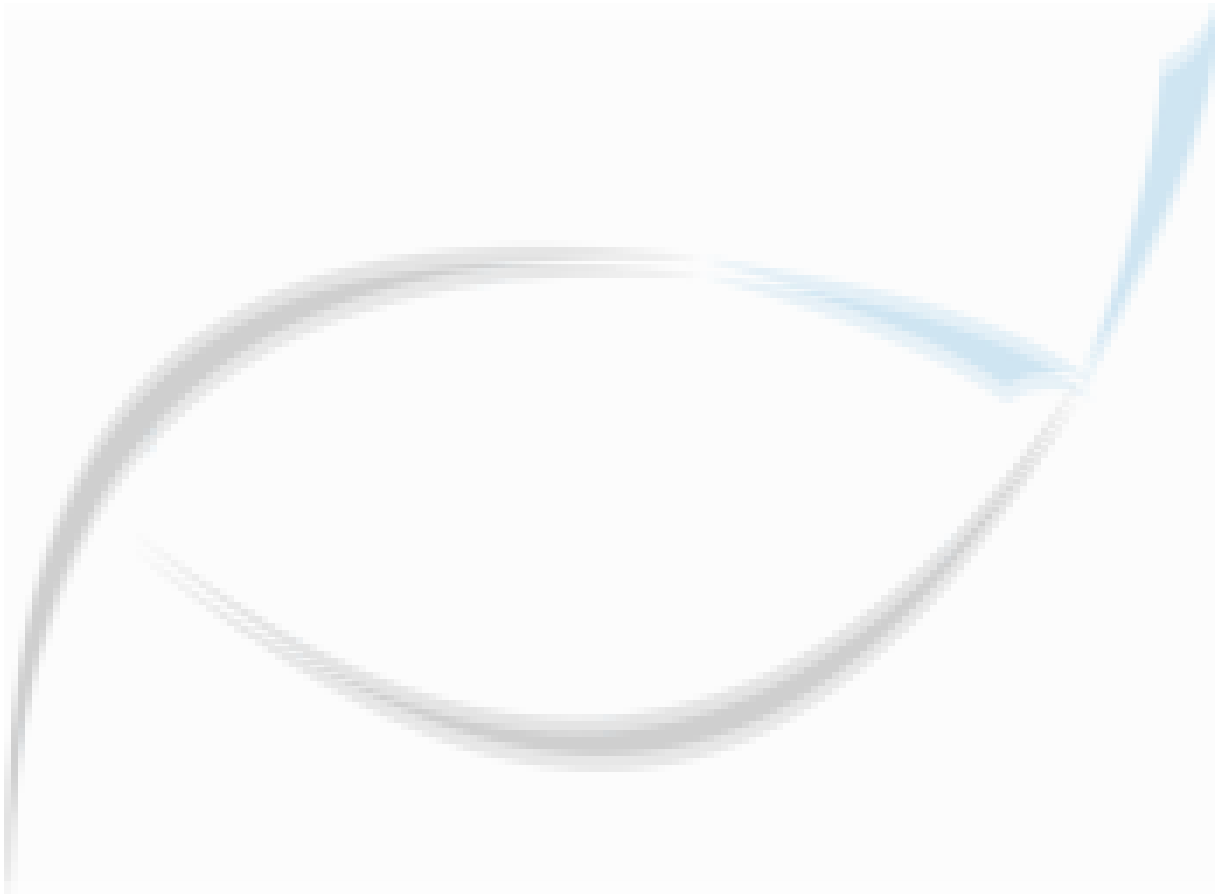
Anahtar Kelimeler: Kültürel Olarak Duyarlı Öğretim, Aidiyet, Ötekileştirme

Embracing Diversity Through Culturally Responsive Teaching: A Perspective From U.S. Classrooms

Abstract: Culturally responsive teaching (CRT) plays a vital role in fostering inclusive and equitable learning environments, especially in diverse classrooms. Students bring a wide range of cultural backgrounds, languages, learning styles, and value systems. Recognizing and responding to these differences strengthens classroom communities, supports student success, and encourages meaningful engagement. Some learners come from collectivist cultures that emphasize collaboration and group support, while others may prefer more individual approaches. Effective CRT strategies—such as small group discussions, culturally relevant materials, and storytelling—help bridge these varied preferences and create more personalized learning experiences. As a graduate student in the United States preparing to become an elementary school English teacher, I have observed firsthand how CRT makes a difference. In my practicum, I worked with students from Hispanic, Middle Eastern, and African backgrounds. Each group brought unique traditions, languages, and learning styles. To meet their needs, I used visuals, stories, and small-group activities tied to their cultural contexts. These methods helped build trust, motivation, and academic engagement. John Powell's work on belonging and othering offers important guidance for educators. He states, "Belonging is the greatest challenge of our time," emphasizing that inclusion alone is not enough—we must co-create spaces grounded in shared

humanity. Powell also reminds us, “We are not separate; we are deeply connected.” His definition of othering—“a set of common processes that engender marginality and persistent inequity”—explains how exclusion can happen unconsciously when students’ identities are overlooked. CRT directly responds to these issues by affirming students’ cultures, addressing systemic barriers, and promoting empathy. As Powell says, “No one should be outside the circle of human concern.” Through this lens, CRT becomes both an educational practice and a moral commitment.

Keywords: Culturally Responsive Teaching, Belonging, Othering

Makale id= 93

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009000603104886

| 25

Algılanan Dönüşümcü Liderlik ile Teknoloji Kabul Modeli ve Örgüt İklimi Arasındaki İlişkiAraştırmacı Nuriye Güneş¹, Doç.Dr. Ahmet Salih Şimşek²¹Ahi Evran Üniversitesi, KIRŞEHİR²Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

*Corresponding author: Nuriye Güneş

Özet: Bu araştırma, okul yöneticilerinin dönüşümcü liderlik davranışlarının öğretmenlerin teknoloji kabulü ve örgütsel iklim algıları üzerindeki etkisini incelemektedir. Teknolojik gelişmelerin hız kazandığı günümüzde okullar, bu değişime ayak uydurmak zorunda kalmış; bu süreçte eğitim yöneticilerinin liderlik becerileri önemli hale gelmiştir. Dönüşümcü liderlik, çalışanları motive eden, vizyon geliştiren ve okul iklimini olumlu etkileyen bir liderlik modelidir. Araştırma, 2024–2025 eğitim-öğretim yılında Ankara Altındağ ilçesindeki 327 öğretmenle gerçekleştirilmiş ve ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Veriler, dönüşümcü liderlik, teknoloji kabulü ve örgütsel iklim ölçekleri aracılığıyla toplanmıştır. Bulgular, öğretmenlerin dönüşümcü liderlik algılarının orta düzeyde olduğunu, teknolojik gelişmelere olumlu yaklaşıtlarını ve yenilikçiliğe açık ancak henüz güçlü olmayan bir örgütsel iklim algısına sahip olduklarını göstermektedir. Ayrıca dönüşümcü liderlik ile hem teknoloji kabulü hem de örgüt iklimi arasında pozitif ve anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Teknolojiye yönelik tutum ve örgütsel iklimle kurulan bu ilişkilerin düzeyi orta seviyede belirlenmiştir. Sonuç olarak, dönüşümcü liderlik sergileyen yöneticilerin öğretmenlerin teknoloji entegrasyonuna katkı sunduğu ve okul iklimini olumlu etkilediği görülmektedir. Bu doğrultuda, eğitim yöneticilerine yönelik liderlik temelli hizmet içi eğitimlerin artırılması ve yenilikçi okul kültürünün desteklenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji Kabulü, Teknoloji Kabul Modeli, Dönüşümcü Liderlik, Yenilikçi Örgüt İklimi

Makale id= 34

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0000-2336-0795

| 26

Biyoloji Öğretmen Adaylarının Laboratuvar Güvenliği Konularında Risk Algılarının ve Müdahale Stratejilerinin Geliştirilmesinde Artırılmış Gerçeklik İçeriklerinin Oluşturulması**Araştırmacı Elif Kargaloğlu¹, Prof.Dr. Mehmet Yılmaz¹**
¹Gazi Üniversitesi

*Corresponding author: Elif Kargaloğlu

Özet: Bu araştırmanın amacı, biyoloji öğretmen adaylarının laboratuvar güvenliği konularındaki risk algıları ve müdahale stratejilerinin geliştirilmesinde, artırılmış gerçeklik (AR) içeriklerinin etkisine yönelik görüşlerini belirlemektir. Nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseniyle yürütülen araştırmanın çalışma grubunu, 2025–2026 eğitim-öğretim yılında Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi’nde öğrenim gören 21 ikinci sınıf biyoloji öğretmen adayı oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak yapılandırılmış görüşme formu kullanılmış; görüşmeler AR senaryolarının uygulanmasından önce ve sonra olmak üzere iki aşamalı olarak gerçekleştirilmiştir. Senaryolar, laboratuvar kazaları, patlamalar, mikrobiyal çalışmalar, asitler ve bazlar gibi riskli durumları içermekte ve AR teknolojisiyle desteklenmiştir. İlk aşamada, AR senaryoları öncesi adayların laboratuvar kazaları deneyimleri ve risklere karşı hazırlık düzeyleri incelenmiştir. Bulgular içerik analizi ile incelenmiş, adayların çoğunun ciddi kaza deneyimi yaşamadığını ve laboratuvar güvenliği eğitimlerinde teknoloji destekli araçların henüz kullanılmadığını göstermiştir. İkinci aşamada ise AR senaryolarının uygulanmasının ardından adayların deneyime ilişkin görüşleri alınmıştır. Yapılan içerik analizi sonucunda, katılımcıların büyük çoğunluğunun (%69,56) AR senaryolarında gerçek laboratuvar ortamı hissi yaşadığı ve AR teknolojisinin laboratuvar güvenliği eğitiminde kullanılmasını uygun bulduğu (%91,30) ortaya konmuştur. Öğretmen adayları, AR uygulamalarını risk farkındalığını artıran, müdahale stratejilerini güçlendiren, etkili, dikkat çekici, öğrenmeyi kalıcı kılan, erişilebilir ve etkileşimli bir yöntem olarak değerlendirmiştir. Katılımcıların çoğu (%82,12) AR destekli eğitimi kolaylaştırıcı bulurken, az sayıda aday teknolojik erişim veya teknik zorluklar nedeniyle zorlayıcı bulmuştur. Bazı öğretmen adayları teknolojiyi düz anlatımdan daha az etkili görmektedir. Bu algısal karmaşa eğitimde teknolojinin ne zaman, nasıl ve ne amaçla kullanılacağını öğreten kapsamlı entegrasyon eğitimlerinin önemini vurgulamaktadır. Sonuç olarak, AR teknolojisi, laboratuvar güvenliği eğitiminde etkili bir yöntem olarak öne çıkmaktadır. Öğretmen adayları, AR’ı mesleklerinde erken risk farkındalığı oluşturmak ve öğrenmeyi motive edici hâle getirmek amacıyla kullanmayı planlamaktadır. Çalışma, AR’ın öğretmen adaylarının yetkinliklerini geliştirdiğini göstermekte; bu doğrultuda, eğitim fakültelerinde AR temelli uygulamaların artırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Laboratuvar Güvenliği, Artırılmış Gerçeklik (Ar) Uygulamaları, Biyoloji Eğitimi

Makale id= 16

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0003-4930-2456, 0000-0002-4702-4152

| 27

Dönüşümcü Liderlik Stilinin Öğretmenlerin İşe Yabancılaşma Düzeyiyle İlişkisi**Araştırmacı Berna Bağcıoğlu Acet¹, Doç.Dr. Ömür Çoban²**¹Milli Eğitim Bakanlığı²Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi

*Corresponding author: Berna Bağcıoğlu Acet

Özet: Bu araştırmanın amacı öğretmen algılarına göre okul müdürlerinin dönüşümcü liderlik davranışları ile öğretmenlerin işe yabancılaşma düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. 2024–2025 eğitim-öğretim yılında Karaman il merkezindeki resmi ortaokullarda görev yapan 371 öğretmenden elde edilen verilerle yürütülen çalışmada, öğretmenlerin okul yöneticilerine ilişkin dönüşümcü liderlik algıları ile işe yabancılaşma düzeyleri arasındaki ilişki analiz edilmiştir. Nicel araştırma deseninin benimsendiği çalışmada, veri toplama aracı olarak “Kişisel Bilgi Formu”, “Dönüşümcü Liderlik Ölçeği” ve “İşe Yabancılaşma Ölçeği” kullanılmıştır. Verilerin analizinde, demografik değişkenlere bağlı farklılıkları belirlemek amacıyla bağımsız örneklem t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanmıştır. Değişkenler arası ilişkiler Pearson korelasyon analiziyle incelenmiş; dönüşümcü liderlik algısının işe yabancılaşmayı yordama gücü ise basit doğrusal regresyon analiziyle test edilmiştir. Araştırma sonucunda, öğretmenlerin dönüşümcü liderlik algıları ile işe yabancılaşma düzeyleri arasında orta düzeyde, negatif yönlü ve anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Başka bir ifade ile öğretmenlerin dönüşümcü liderlik algıları arttıkça işe yabancılaşma düzeyleri azalmaktadır. Ayrıca, öğretmenlerin okul yöneticilerine ilişkin dönüşümcü liderlik algılarının işe yabancılaşmanın anlamlı bir yordayıcısı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

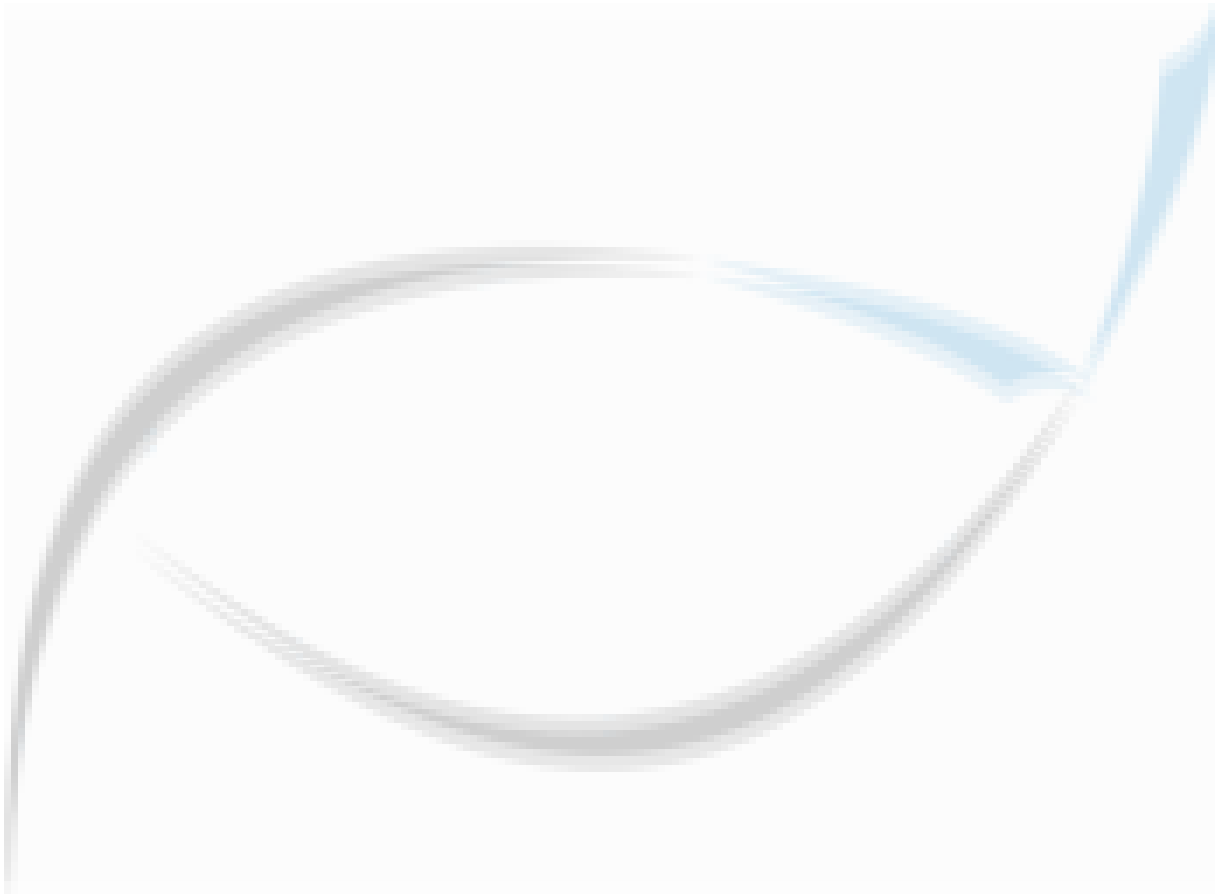
Anahtar Kelimeler: Liderlik, Dönüşümcü Liderlik, İşe Yabancılaşma, Örgütsel Yabancılaşma

The Relationship Between School Principals' Transformational Leadership Style and Teachers' Job Alienation

Abstract: The aim of this study is to examine the relationship between school principals' transformational leadership behaviors and teachers' levels of job alienation based on teachers' perceptions. Conducted with data obtained from 371 teachers working in public middle schools in the central district of Karaman during the 2024–2025 academic year, the study analyzes the relationship between teachers' perceptions of transformational leadership in school administrators and their levels of job alienation. In this quantitative research design, “the Personal Information Form”, “Transformational Leadership Scale”, and “Job Alienation Scale” were used as data collection tools. To identify differences based on demographic variables, independent samples t-tests and one-way analysis of variance (ANOVA) were applied. Relationships between variables were examined using Pearson correlation analysis, and the predictive power of transformational leadership perception on job alienation was tested through simple linear regression analysis. The research revealed a moderate, negative, and statistically significant correlation between teachers' perceptions of transformational leadership and their levels of job alienation. In other words, as teachers' perceptions of transformational leadership

increase, their job alienation decreases. Moreover, teachers' perceptions of their school administrators' transformational leadership were found to be a significant predictor of job alienation.

Keywords: Leadership, Transformational Leadership, Job Alienation, Organizational Alienation

Makale id= 6

Sözlü SunumORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8581-3638>

| 29

Türkiye'de Orman Okulları Uygulamalarının Eğitim Felsefesi ve Pedagojik Etkileri**Researcher Elif Konoralp¹**¹Kocaeli Üniversitesi

Özet: Orman okulları, öğrencilerin doğayla bağlantı kurmasını sağlayarak onların çevresel farkındalığını artırmayı hedefler. Bu bağlamda, açık hava eğitimleri ve doğa temelli öğrenme yöntemleriyle, öğrencilerin akademik başarılarının yanı sıra sosyal ve duygusal gelişimleri de desteklenir. Türkiye'deki orman okulu uygulamaları da bu felsefeyi benimseyerek, öğrencilerin doğayla iç içe bir eğitim almalarını sağlamaktadır. Orman okullarının pedagojik etkileri, öğrencilerin bağımsızlık, problem çözme becerileri ve yaratıcı düşünme yeteneklerinin gelişimine önemli katkılarda bulunmaktadır. Orman okulu uygulamaları, geleneksel sınıf içi eğitimden farklı olarak, öğrencilere doğrudan deneyimleme ve uygulama fırsatları sunar. Bu sayede, öğrenciler teorik bilgileri pratik deneyimlerle pekiştirme şansı bulurlar. Türkiye'deki orman okulu öğretmenleri, bu pedagojik yaklaşımı benimseyerek öğrencilerin öğrenme süreçlerini daha etkili ve kalıcı hale getirmektedir. Ayrıca, orman okullarının öğrencilerin fiziksel sağlığına olan olumlu etkileri de göz ardı edilemez. Açık havada geçirilen süre, öğrencilerin fiziksel aktivite düzeylerini artırmakta ve sağlıklı yaşam alışkanlıklarının geliştirilmesine katkı sağlamaktadır. Türkiye'deki orman okulu uygulamaları da bu doğrultuda, öğrencilerin hem de zihinsel hem de fiziksel sağlıklarını desteklemekte ve bu konuda önemli bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Orman Okulu, Alternatif Eğitim, Doğa Temelli Öğrenme, Pedagojik Etkiler, Türkiye'deki Eğitim Sistemi, Çevresel Farkındalık, Bütüncül Gelişim, Fiziksel Sağlık, Sosyal Gelişim

Educational Philosophy and Pedagogical Effects of Forest Schools in Turkey

Abstract: Forest schools aim to increase students' environmental awareness by connecting them with nature. In this context, outdoor education and nature-based learning methods support students' academic achievement as well as their social and emotional development. Forest school practices in Turkey also adopt this philosophy and ensure that students receive an education in touch with nature. The pedagogical effects of forest schools contribute significantly to the development of students' independence, problem-solving skills and creative thinking abilities. Unlike traditional classroom education, forest school practices provide students with opportunities for direct experience and application. In this way, students have the chance to reinforce theoretical knowledge with practical experiences. By adopting this pedagogical approach, forest school teachers in Turkey make students' learning processes more effective and permanent. Furthermore, the positive effects of forest schools on students' physical health cannot be ignored. Time spent outdoors increases students' physical activity levels and contributes to the development of healthy living habits. Forest school practices in Turkey also play an important role in this regard, supporting both mental and physical health of students.

Keywords: Forest School, Alternative Education, Nature-Based Learning, Pedagogical Effects, Education System in Turkey, Environmental Awareness, Holistic Development, Physical Health, Social Development.

Makale id= 66

Sözlü Sunum

ORCID ID: : 0000-0001-6088-3720

| 30

Ergenlerde Duygusal Zeka Düzeyi ile Olumsuz Değerlendirme Korkusu ve Algılanan Sosyal Destek Arasındaki Yordayıcı İlişkiler**Inst. Şerife Aksoy¹, Dr. Öğretim Üyesi Ali Fuat Yalçın²**¹ MEB. İzmir Foça Reha Midilli Anadolu Lisesi² Necmettin Erbakan Üniversitesi, A. K. Eğitim Fakültesi

*Corresponding author: Şerife Aksoy

Özet: Bu çalışmanın amacı, ergenlerin duygusal zekâ düzeyleri ile olumsuz değerlendirilme korkusu ve algılanan sosyal destek düzeyleri arasındaki ilişkilerin yordayıcı gücünü incelemektir. Bu araştırma nicel bir çalışmadır ve ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu, 2024-2025 eğitim öğretim yılında İzmir ilindeki devlet okullarında öğrenim gören 9., 10., 11. ve 12. sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Katılımcı sayısı, 391 kız ve 213 erkek olmak üzere toplam 604 öğrencidir. Veri toplama sürecinde ergenlerin duygusal zekâ düzeyini belirlemek için “Duygusal Zekâ Ölçeği (Kısa Form)”, olumsuz değerlendirilme korku düzeyini ölçmek için “Olumsuz Değerlendirilme Korkusu Ölçeği”, algılanan sosyal destek düzeylerini değerlendirmek için “Algılanan Sosyal Destek Ölçeği” ve demografik özellikleri belirlemek için “Kişisel Bilgi Formu” kullanılmıştır. Verilerin analizi, çoklu doğrusal regresyon, Pearson korelasyon katsayısı, bağımsız örneklem t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırma verileri, SPSS 25.0 paket programı ile analiz edilmiştir. Araştırma bulgularına göre, ergenlerin duygusal zekâ düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaştığı, ancak sınıf düzeyine göre anlamlı bir fark göstermediği bulunmuştur. Ayrıca, duygusal zekâ puanlarının ebeveynlerinin birlikte olup olmamasına göre anlamlı ölçüde farklılaşmadıkları belirlenmiştir. Bununla birlikte ergenlerin duygusal zekâ düzeyleri, algılanan anne baba tutumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir. Araştırma sonucunda, ergenlerin duygusal zekâ toplam puanı ile olumsuz değerlendirilme korkusu arasında negatif yönde orta düzeyde, algılanan sosyal destek ile ise pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki vardır. Olumsuz değerlendirilme korkusu ile algılanan sosyal destek arasında ise negatif yönde düşük düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır. Araştırmanın sonucuna göre olumsuz değerlendirilme korkusu ve algılanan sosyal destek puanlarının, duygusal zekâ puanlarını anlamlı düzeyde yordadığı belirlenmiştir. Bu iki değişken, duygusal zekâ puanları üzerindeki toplam varyansın %39’unu açıklamaktadır. Beta değerlerine bakıldığında, en güçlü yordayıcının olumsuz değerlendirilme korkusu, ikinci en güçlü yordayıcının ise algılanan sosyal destek olduğu görülmüştür. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular, alan yazınındaki bilgiler ışığında tartışılmış ve bulgulara dayalı önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Duygusal Zekâ, Olumsuz Değerlendirilme Korkusu, Algılanan Sosyal Destek, Ergenler

Predictive Relationships Between Emotional Intelligence Level and Fear of Fatal Evaluation and Perceived Social Support in Adolescents

Abstract: The aim of this study is to examine the predictive power of the relationships between adolescents’ emotional intelligence levels, fear of negative evaluation, and perceived social support

levels. This research is a quantitative study based on a correlational survey model. The study group consists of 9th, 10th, 11th, and 12th grade students enrolled in high schools during the 2024–2025 academic year. The sample includes a total of 604 students of whom 391 are female and 213 are male. Emotional Intelligence Scale (Short Form) , Fear of Negative Evaluation Scale Perceived Social Support Scale and a Personal Information Form was used. The data were analyzed using multiple linear regression, Pearson correlation coefficient, independent samples t-test, and one-way analysis of variance (ANOVA). Statistical analyses were conducted using SPSS 25.0 software. According to the findings, adolescents' emotional intelligence levels differed significantly by gender, but no significant differences were found based on grade level. Moreover, emotional intelligence scores did not significantly differ depending on whether the parents lived together. However, emotional intelligence levels significantly varied according to perceived parental attitudes. A moderately negative and statistically significant correlation was found between emotional intelligence and fear of negative evaluation, while a moderately positive and significant correlation was observed between emotional intelligence and perceived social support. Furthermore, a low-level but significant negative relationship was identified between fear of negative evaluation and perceived social support. The results indicate that fear of negative evaluation and perceived social support significantly predict emotional intelligence scores. These two variables together accounted for 39 percent of the total variance in emotional intelligence. Based on the beta coefficients, fear of negative evaluation emerged as the strongest predictor, followed by perceived social support. The findings were discussed in the literature, and recommendations were offered based on the study results.

Keywords: Emotional Intelligence, Fear of Negative Evaluation, Perceived Social Support, Adolescents

Makale id= 59

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0008-2635-1024

| 32

Erken Çocukluk Dönemi Eğitimcilerinin Meslekî Öz Yeterliklerinin Çeşitli Demografik Değişkenlere Göre İncelenmesi**Araştırmacı Dila Aydın¹, Doç.Dr. Ali Yiğit Kutluca¹**
¹İstanbul Aydın Üniversitesi

*Corresponding author: Dila Aydın

Özet: Erken çocukluk eğitimi, bireyin bilişsel, duygusal, sosyal ve motor gelişim alanlarının temellerinin atıldığı kritik bir dönem olarak kabul edilmektedir (MEB, 2017). Bu dönemde görev yapan öğretmenlerin meslekî yeterlikleri, eğitim uygulamalarının niteliğini ve çocuğun gelişim sürecine yapılan katkıyı doğrudan etkilemektedir (Göksoy, 2022). Özellikle öğretmenlerin meslekî öz yeterlik algıları, öğretimsel karar alma süreçlerinde, sınıf içi uygulamalarda ve çocuklarla kurulan etkileşimde belirleyici bir rol oynamaktadır (Toran vd. 2023). Bu çalışma, erken çocukluk döneminde görev yapan eğitimcilerin meslekî öz yeterlik düzeylerini demografik değişkenler bağlamında incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu, Türkiye'nin farklı kurumlarında görev yapan ve farklı meslekî deneyim ile medeni hale sahip toplam 71 erken çocukluk eğitimi öğretmeni oluşturmaktadır. Katılımcıların meslekî öz yeterlik düzeylerinin belirlenmesinde, Toran vd. (2024) tarafından geliştirilen ve geçerlilik-güvenirlilik çalışmaları yapılmış olan "Okul Öncesi Öğretmeni Meslekî Öz-Yeterlik Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analizinde normallik varsayımını test etmek amacıyla Kolmogorov-Smirnov testi uygulanmış; verilerin normal dağılım göstermemesi nedeniyle betimsel istatistiklerin yanı sıra iki grup karşılaştırmalarında Mann-Whitney U, ikiden fazla grup karşılaştırmalarında ise Kruskal-Wallis H testlerinden yararlanılmıştır. Analiz sonuçları doğrultusunda, öğretmenlerin meslekî öz yeterlik puanlarının yaş, kurum türü ve medenî hal değişkenlerine göre anlamlı farklılık göstermediği; buna karşılık eğitim durumu ve meslekî kıdem değişkenlerine göre anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Özellikle betimsel bulgular, 31 yaş ve üzeri, devlet kurumlarında görev yapan, lisans ve lisansüstü eğitim düzeyine sahip, evli ve 11 yıl ve üzeri meslekî deneyime sahip öğretmenlerin meslekî öz yeterlik düzeylerinin daha yüksek olduğunu ortaya koymaktadır. Bu bulgular, öğretmenlerin meslekî yeterliklerinin geliştirilmesinde özellikle eğitim düzeyinin artırılmasına ve meslekî deneyimin desteklenmesine yönelik politikaların önemini göstermektedir. Ayrıca, bireysel değişkenlerin öz yeterlik algısı üzerindeki etkisine ilişkin literatürle tutarlı bir biçimde, deneyim ve akademik birikimin öğretmen yeterliğiyle ilişkilendirilebileceği sonucuna ulaşılmıştır. Çalışma, meslekî gelişim programlarının planlanmasında bu tür demografik faktörlerin dikkate alınması gerektiğini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Eğitim, Meslekî Öz Yeterlik, Öğretmen Yeterlikleri, Erken Çocukluk Eğitimi.

The Examination of Early Childhood Educators' Professional Self-Efficacy in Relation to Various Demographic Variables.

Abstract: Early childhood education is regarded as a critical period in which the foundations of cognitive, emotional, social, and motor development are laid (Ministry of National Education [MoNE], 2017). The professional competencies of teachers working in this period directly affect the quality of

educational practices and the support provided for children's developmental processes (Göksoy, 2022). In particular, teachers' perceptions of professional self-efficacy play a decisive role in instructional decision-making, classroom practices, and interactions with children (Toran et al. 2024). This study aims to examine the professional self-efficacy levels of early childhood educators in relation to various demographic variables. The study group consists of 71 early childhood education teachers working in different institutions across Turkey, possessing various levels of professional experience and marital status. The data were collected using the "Preschool Teachers' Professional Self-Efficacy Scale," developed by Toran et al. (2024), which has established validity and reliability. The Kolmogorov-Smirnov test was used to assess the assumption of normality. Since the data did not meet the normality assumption, descriptive statistics were supported with Mann-Whitney U tests for comparisons between two groups and Kruskal-Wallis H tests for comparisons among more than two groups. According to the results, participants' professional self-efficacy scores did not differ significantly based on age, institution type, or marital status. However, significant differences were found in relation to educational level and professional seniority. Descriptive findings revealed that teachers aged 31 and above, working in public institutions, holding undergraduate or graduate degrees, being married, and having more than 11 years of professional experience exhibited higher levels of self-efficacy. These findings emphasize the importance of policies aimed at enhancing teachers' educational qualifications and supporting their professional development. Furthermore, the results align with the literature suggesting that experience and academic background are closely associated with teacher competency.

Keywords: Preschool Education, Professional Self-Efficacy, Teacher Competencies, Early Childhood Education.

Makale id= 3

Sözlü SunumORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-6614-4249>

| 34

Erken Çocukluk Döneminde Okuryazarlık Becerilerini Yordayan Dilsel Faktörler: Kapsamlı Dil Modeli Üzerinden DeğerlendirmeAraştırmacı Meryem Atak¹¹Açel Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi

Özet: Bu çalışma, erken çocukluk döneminde kelime dağarcığı, fonolojik farkındalık, yazı bilgisi gibi dilsel becerilerin okuryazarlık becerileri ile nasıl ilişkili olduğu ve bu becerilerin okuryazarlık gelişimine nasıl katkıda bulunduğu incelemektedir. Araştırmada erken çocuklukta dilsel becerilerin kapsamlı dil modeli ile desteklenmesinin okuryazarlık gelişimi için önemi vurgulanmaktadır. Bu araştırmada dilsel beceriler ile okuryazarlık becerileri arasındaki ilişki iki farklı bakış açısı ile açıklanmaktadır. Birincisi fonolojik farkındalık yaklaşımı, kelime dağarcığının fonolojik farkındalığının temelini oluşturduğu ve bu becerinin okuma becerisini desteklediğini savunur. İkincisi ise kapsamlı dil yaklaşım modelinin de ilkeleri olan dilin yapısal özellikleri (morfoloji, sözdizimi), anlatım becerilerini (anlatma ve açıklama), kelime dağarcığı ve fonolojik farkındalık ile birlikte geliştirilmesinin sonraki dönemde okuma başarısında hayati rol oynadığını savunur. Bu araştırmanın evrenini Tekirdağ ili oluştururken sosyoekonomik açıdan dezavantajlı bölge olan Çorlu'daki 5-6 yaş arasındaki 20 çocuk örneklemini oluşturacaktır. Çocuklardan verileri toplayabilme adına araştırmacı tarafından fonolojiye ve dilin yapısal özelliklerine yönelik çalışma kağıtları düzenlenecektir. Elde edilen veriler betimsel analiz ile çözümlenecektir. Ön görülen bulgular ise erken çocukluk döneminde dil gelişiminin çok yönlü desteklenmesi gerektiği, sadece fonolojik farkındalığa odaklanmak yerine kelime dağarcığı, söz dizimi ve yazı farkındalığı gibi dilsel becerilerinde geliştirilmesi, okuryazarlık başarısını artırmada önemli yere sahip olacağı düşünülmektedir.

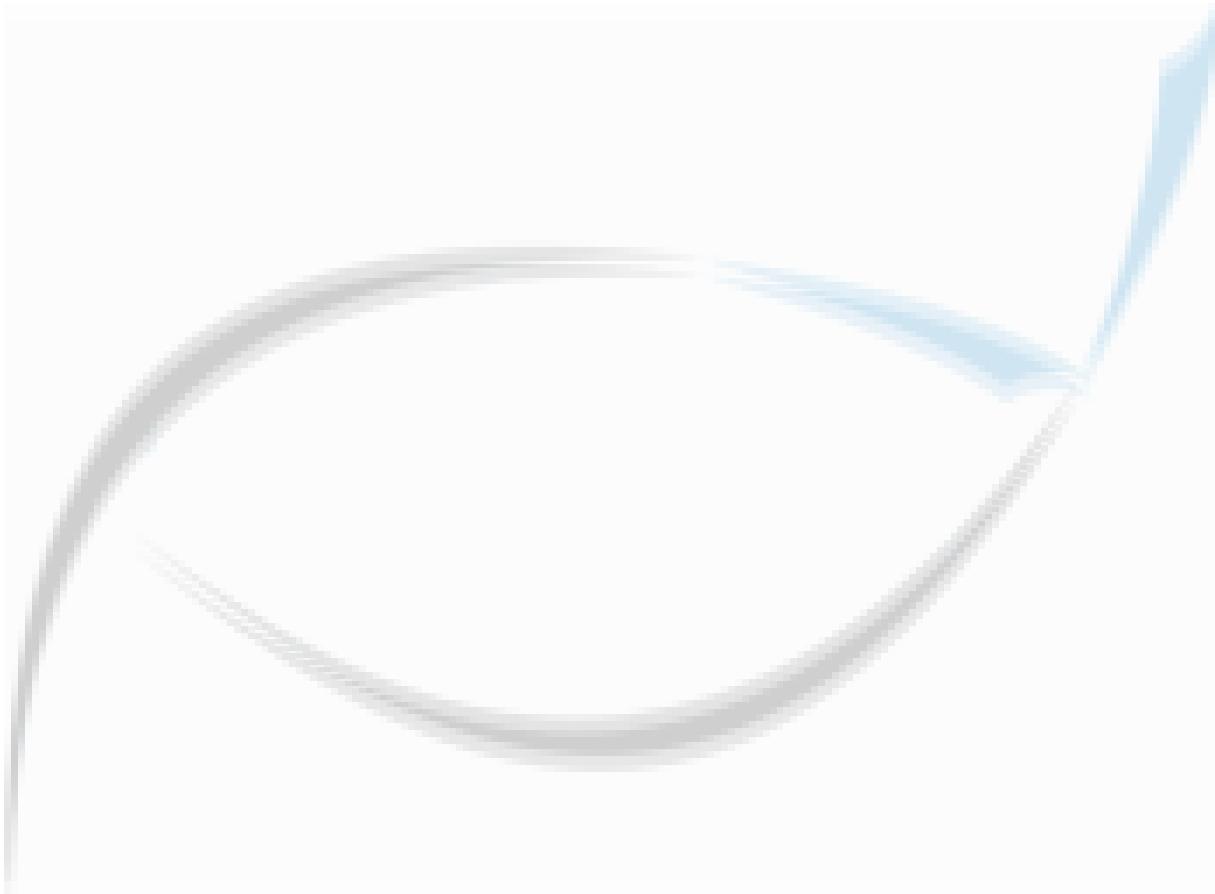
Anahtar Kelimeler: Okuryazarlık Becerileri, Kapsamlı Dil Modeli, Dil Becerileri, Fonolojik Farkındalık, Morfolojik Farkındalık.

Linguistic Predictors of Early Childhood Literacy Skills: An Evaluation Based On the Comprehensive Language Model

Abstract: This study examines how linguistic skills such as vocabulary, phonological awareness, and print knowledge in early childhood are related to literacy development and how these skills contribute to literacy acquisition. The research emphasizes the importance of supporting linguistic development through the comprehensive language model in early childhood to foster literacy. The relationship between linguistic and literacy skills is explained from two perspectives. The first is the phonological awareness approach, which argues that vocabulary forms the basis of phonological awareness, which in turn supports reading development. The second perspective, aligned with the principles of the comprehensive language model, argues that the development of structural aspects of language (morphology, syntax), narrative skills (telling and explaining), vocabulary, and phonological awareness plays a vital role in later reading success. The study population consists of children from Tekirdağ province, with a sample of 20 children aged 5–6 from the socioeconomically disadvantaged district of Çorlu. In order to collect data, the researcher will prepare activity sheets targeting phonology and

structural features of language. The data will be analyzed using descriptive analysis. Anticipated findings suggest that supporting language development in early childhood from multiple dimensions—rather than focusing solely on phonological awareness—is crucial. Enhancing skills such as vocabulary, syntax, and print awareness is expected to play a significant role in improving literacy success.

Keywords: Literacy Skills Comprehensive Language Model Language Skills Phonological Awareness Morphological Awareness

Makale id= 20

Sözlü SunumORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4801-8587>

| 36

Erken Çocukluk Döneminde Orman Anaokulu Uygulamaları**Doç.Dr. Perihan Tuğba Şeker¹, Araştırmacı Fatma Betül Öztürk¹**
¹Uşak Üniversitesi

*Corresponding author: Tuğba Şeker

Özet: Çocukların doğayla ilgili bilgilerini gerçek yaşam ile deneyimlenerek sağlıklı bir ilişki kurulabilmesi için uygun ortam ve planlama yapılması gereklidir. Bunun en etkili yollarından biride doğa ile iç içe uygulanabilecek etkinliklerden oluşan bir süreçten geçmektedir. Belirli bir süre içerisinde iyi bir planlama ile yapılmış doğa temelli etkinlik planı, çocukların doğa ve çevreye karşı olan tutumlarını olumlu yönde etkileyebilecek ve kalıcı değerler oluşturmaya olanak sağlayacaktır (Demirsoy, 2012; Durmuş ve Yapıcıoğlu, 2014). Orman okulu felsefesi, sadece bir kez orman ziyareti ile zengin etkinlik ortamının sunulmayıp, yıl boyu haftada en az bir kez olacak şekilde düzenli periyotlarda ağaçlık bir alanda da her mevsimde uygun önlemler ile ziyaretlerin sürdürülmesini içerir (Harris, 2017). Günümüz eğitim anlayışında, özellikle erken çocukluk döneminde çocukların bireysel ilgi, merak ve öğrenme hızlarına uygun ortamlar sunmak giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Bu bağlamda, geleneksel sınıf ortamlarının ötesine geçilerek çocuklara keşfetmeye dayalı, etkileşimli ve doğal öğrenme ortamlarının sağlanması gerekmektedir. Morrison (2003), çocukların öğrenmelerini kolaylaştırmak için zengin ve doğal çevrelerle desteklenmiş ortamların sunulmasının önemine dikkat çekmiştir. Orman Okulu modeli, öğrenmenin sosyal, duygusal, fiziksel ve bilişsel yönlerini bütünsel olarak ele almakta ve özellikle çocukların yaratıcılık, problem çözme ve öz düzenleme becerilerini geliştirmeye katkı sağlamaktadır (Maynard, Waters & Clement, 2013). Bu çalışmada Orman Okulu yaklaşımı ile ilgili ayrıntılı bir değerlendirme ve erken çocukluk eğitimi alanındaki yeri hakkında bil verme amaçlanmaktadır.

Not: 5-6 Temmuz 2025 tarihli kongrede sunulan, Erken Çocukluk Döneminde Orman Anaokulu Uygulamaları başlıklı ID:20 nolu yayınıımız bildirin 2. yazarının yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

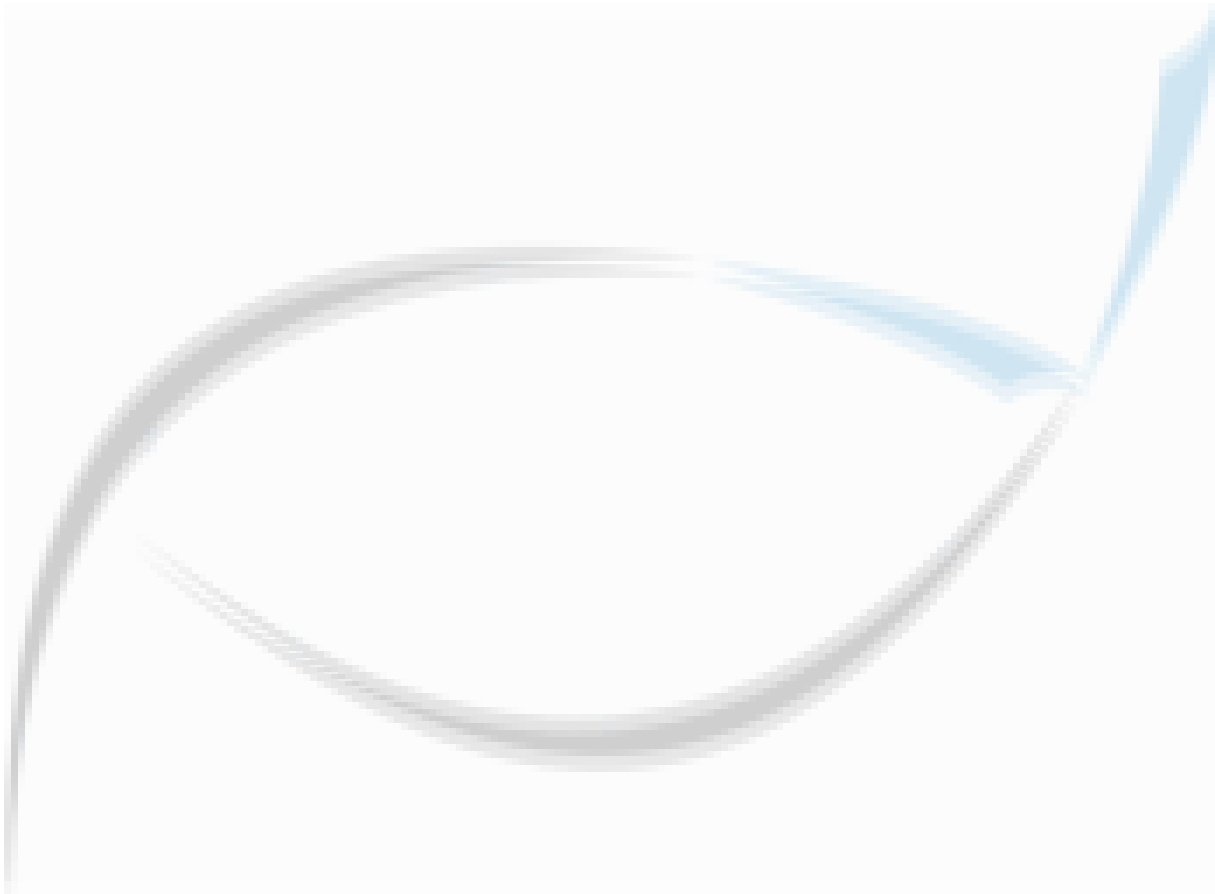
Anahtar Kelimeler: Erken Çocukluk Eğitimi, Okul Öncesi Eğitim, Orman Okulu.

Forest Kindergarten Practices in Early Childhood

Abstract: In order to establish a healthy relationship between children's knowledge about nature and real life experiences, appropriate environment and planning are necessary. One of the most effective ways to do this is through a process consisting of activities that can be implemented intertwined with nature. A nature-based activity plan made with a good planning within a certain period of time will positively affect children's attitudes towards nature and the environment and allow them to create permanent values (Demirsoy, 2012; Durmuş & Yapıcıoğlu, 2014). The forest school philosophy involves not only visiting the forest once a year and offering a rich activity environment, but also continuing to visit a wooded area at regular intervals at least once a week throughout the year with appropriate precautions in all seasons (Harris, 2017). In today's understanding of education, especially in early childhood, it is increasingly important to provide environments that are suitable for children's individual interests, curiosity and learning speed. In this context, it is necessary to go beyond traditional

classroom environments and provide children with discovery-based, interactive and natural learning environments. Morrison (2003) emphasized the importance of providing environments supported by rich and natural surroundings to facilitate children's learning. The Forest School model addresses the social, emotional, physical and cognitive aspects of learning holistically and contributes to the development of children's creativity, problem solving and self-regulation skills. This study aims to provide a detailed evaluation of the Forest School approach and its place in early childhood education.

Keywords: Early Childhood Education, Preschool Education, Forest School.

Makale id= 91

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0000-4141-4144

| 38

Erken Çocuklukta Çok Kültürlü Eğitimin 60-72 Aylık Çocukların Sosyal ve Duygusal Gelişimleri Üzerindeki EtkisiAraştırmacı Merve Çatal¹, Assoc.prof.Dr. Ali Yiğit Kutluca²¹İstanbul Aydın Üniversitesi²İstanbul Aydın Üniversitesi

*Corresponding author: Merve Çatal

Özet: Küreselleşmenin etkisiyle artan kültürel çeşitlilik, eğitim ortamlarında çok kültürlü eğitimi bir gereklilik hâline getirmiştir. Özellikle erken çocukluk dönemi, bireyin sosyal ve duygusal becerilerinin temellerinin atıldığı kritik bir gelişim dönemidir. Bu bağlamda, çocukların farklı kültürleri tanınması, empati geliştirmesi ve farklılıklara saygı duymayı öğrenmesi; sosyal ve duygusal gelişimlerini destekleyen önemli bir unsur olarak değerlendirilmektedir (Banks, 2008). Bu araştırma, çok kültürlü eğitime dayalı etkinliklerin 60-72 aylık çocukların sosyal ve duygusal gelişimlerine etkisini incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, İstanbul ili Şişli ilçesinde Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı bir anaokulunda öğrenim gören 14 çocukla gerçekleştirilmiştir. Araştırma deseni, nitel araştırma yaklaşımlarından durum çalışması olarak belirlenmiştir. Yedi hafta süren uygulama sürecinde, her biri çok kültürlü eğitim ve değerler eğitimi temelli olarak geliştirilen etkinlikler yürütülmüştür. Etkinlikler sırasıyla: Yarışın Ötesinde, Tiyatroya Kim Gidecek?, Küçük Küp, Büyük Karar, Bir Adım Geri, Bir Kalp Uzağa, Halil ve Ece: Oyunun Kuralları, Bir Saklambaç Hikâyesi ve Renkler ve Takılar şeklindedir. Veri toplama sürecinde, araştırmacı tarafından literatüre dayalı biçimde geliştirilen ve uzman görüşleri doğrultusunda yapılandırılan bir gözlem kontrol listesi kullanılmıştır. Bu liste aracılığıyla, her etkinlik sırasında çocukların sosyal-duygusal becerileri sistematik biçimde gözlemlenmiştir. Verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırma bulguları, uygulamanın ilk haftalarından itibaren çocukların sosyal farkındalıklarında, empati becerilerinde ve duygularını tanıma ve ifade etme düzeylerinde artış olduğunu ortaya koymuştur. Sürecin ilerlemesiyle birlikte çocukların iş birliği yapma, çatışmaları barışçıl yollarla çözüme ve farklılıklara karşı hoşgörü geliştirme gibi becerilerinde anlamlı düzeyde gelişim gözlenmiştir. Sonuç olarak, çok kültürlü eğitime dayalı yapılandırılmış etkinliklerin, erken çocukluk dönemindeki çocukların sosyal ve duygusal gelişimlerine olumlu katkılar sağladığı söylenebilir.

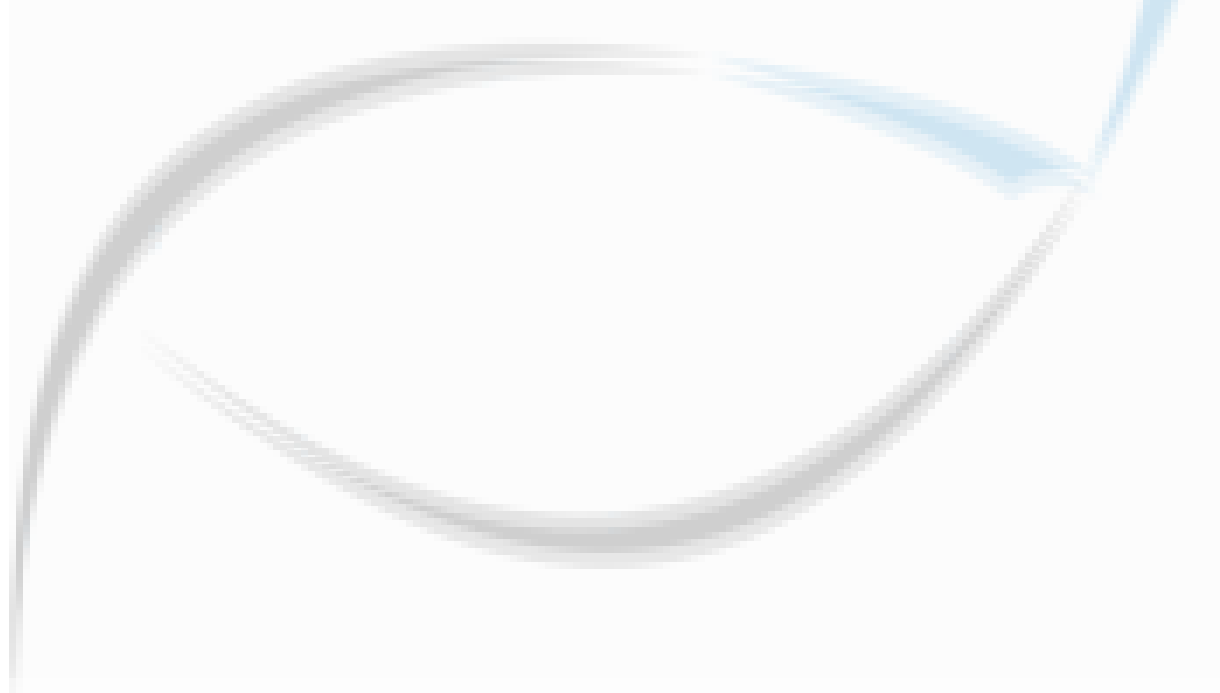
Anahtar Kelimeler: Erken Çocukluk Eğitimi, Çok Kültürlü Eğitim, Sosyal-Duygusal Gelişim, Durum Çalışması, Değerler Eğitimi, Kültürel Farkındalık.

Investigating the Effects of Multicultural Education in Early Childhood On the Social and Emotional Development 60-72 Month Old Children

Abstract: The increasing cultural diversity driven by globalization has made multicultural education a necessity in educational settings. Early childhood is considered a critical developmental period during which the foundations of an individual's social and emotional skills are laid. In this context, helping children recognize different cultures, develop empathy, and learn to respect differences is regarded as an important factor supporting their social and emotional development (Banks, 2008). This study aims

to examine the impact of multicultural education-based activities on the social and emotional development of children aged 60–72 months. The research was conducted with 14 children enrolled in a public preschool affiliated with the Ministry of National Education in the Şişli district of Istanbul, Türkiye. The study was designed using the case study pattern, one of the qualitative research approaches. Over a seven-week implementation process, activities were carried out each week based on multicultural education and values education principles. The activities included the following: Beyond the Race, Who Will Go to the Theater? Small Cube, Big Decision, One Step Back, One Heart Away, Halil and Ece: The Rules of the Game, A Hide and Seek Story, and Colors and Beads. For data collection, an observation checklist—developed by the researcher based on the literature and finalized with expert feedback—was used. This checklist was utilized to systematically observe children’s social and emotional skills during each activity. The data were analyzed using descriptive analysis. Findings revealed that from the early weeks of the implementation, there was an observable increase in children’s social awareness, empathy, and ability to recognize and express emotions. As the weeks progressed, notable improvements were also observed in skills such as collaboration, conflict resolution through peaceful means, and developing tolerance toward differences. In conclusion, it can be stated that structured activities based on multicultural education make a positive contribution to the social and emotional development of children in early childhood

Keywords: Early Childhood Education, Multicultural Education, Social-Emotional Development, Case Study, Values Education, Cultural Awareness.

Makale id= 73

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-9041-2513

| 40

Fen Eğitiminde Bilimsel Argümantasyonun Öğrenen Gelişimine Etkileri: Tematik İçerik Analizi**Araştırmacı Merve AKSAYA¹, Dr. Öğretim Üyesi Gülcan MIHLADIZ TURHAN²**¹Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Fen Bilgisi Eğitimi A.B.D.²Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi A.B.D.

*Corresponding author: Merve Aksaya

Özet: Argümantasyon ya da daha açık bir söylemle bilimsel tartışma kavramı bireylerin bilgileri bilimsel gerekçelere dayandırarak anlayabilme, açıklayabilme ve başkalarıyla paylaşabilme süreci olarak açıklanabilir. Öyle ki bilimsel ve teknolojik yeterliklerin pek çok ulusun, meslek ve eğitim kuruluşlarının birincil hedefleri olduğu günümüzde, argümantasyon becerisinin önemi ortadadır. Haliyle bireylere bu yeterliği kazandırma bağlamında fen eğitimi de öncü bir rol üstlenmektedir. Peki argümantasyon becerisi üzerine yapılan çalışmaların eğitimsel doğurguları nasıldır? Daha çok hangi bireylere, hangi konularda uygulanmıştır? Elde ettikleri sonuçların eğitim ortamını güçlendirmesi adına hangi argümantasyon modelleri daha sık kullanılmıştır? Fen konuları temelli argümantasyon uygulamaları katılımcıların ne tür öğrenme süreçlerini desteklemiş ve katkı sağlamıştır? Çalışmada bu ve benzeri soruların cevaplarını ortaya koymak adına tematik içerik analizi yoluyla fen konularında argümantasyon kullanımına ilişkin akademik yayınlar incelenmiştir. Veri tabanlarından Google Akademik ve YÖK Tez arşivinden son 13 yıla ait toplam 303 akademik yayına ulaşılmış, araştırmanın bilgi edinme kriterlerini sağlayan 281 yayın değerlendirmeye alınmıştır. Argümantasyon araştırmaları hakkında genel bilgi sağlayacak yayın yılı, yayın türü, problem/alt problemler, araştırma deseni ve katılımcıların özellikleri gibi amaçsal ve yöntemsel verilerin yanı sıra kullanılan argümantasyon modelleri ve bu uygulamaların fen eğitimine, eğitim ortamına ve katılımcıların yetkinliklerine etkileri de detaylı olarak açıklanmaya çalışılmıştır. Argümantasyona yönelik çalışmaların büyük bir çoğunluğunun ortaokul öğrencileri özellikle 7. Sınıf düzeyinde yürütülen yarı deneysel desenin tercih edildiği nicel araştırmalar olduğu, araştırmalarda yoğun olarak akademik başarı ve tutum ayrıca argümantasyon, bilimsel süreç ve düşünme becerileri gibi değişkenlerin sorgulandığı elde edilen sonuçlardan bazılarıdır. Araştırmada paylaşılan argümantasyon uygulamalarına ilişkin detaylı sonuçların alan yazına ve eğitsel uygulamalara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Argümantasyon Becerisi, Argümantasyon Modelleri, Fen Eğitimi, Öğrenme Çıktıları, Tematik İçerik Analizi.

The Effects of Scientific Argumentation On Learner Development in Science Education: A Thematic Content Analysis

Abstract: Argumentation, or more clearly, the concept of scientific discussion, can be defined as the process by which individuals understand, explain, and share knowledge with others based on scientific justifications. In today's world, where scientific and technological competencies are among the primary objectives of many nations, professions, and educational institutions, the importance of argumentation

skills is obvious. Accordingly, science education assumes a leading role in equipping individuals with this competency. So, what are the educational outcomes of studies on argumentation skills? To which individuals and on which subjects have they been mostly applied? Which argumentation models have been used more frequently? What kinds of learning processes have argumentation practices based on science subjects supported and enhanced for participants? To address these and similar questions, academic studies focusing on argumentation in science subjects were examined through thematic content analysis. A total of 303 academic publications from the last 13 years were accessed from the Google Scholar and YÖK Thesis Archive databases, and 281 publications that met the information acquisition criteria of the research were evaluated. In addition to purposive and methodological data such as publication year, type of publication, problem/sub-problems, research design, and participant characteristics, which provide general information about argumentation studies, the argumentation models used, and the effects of these applications on science education, the educational environment, and participants' competencies were also examined in detail. Some of the findings obtained in the study indicate that the majority of the research on argumentation consists of quantitative studies conducted with secondary school students, particularly at the 7th-grade level, in which quasi-experimental designs were preferred, and that these studies frequently investigated variables such as academic achievement, attitudes as well as argumentation, scientific process and thinking skills. The results of the study are expected to offer valuable insights for both educational literature and practice.

Keywords: Argumentation Skill, Argumentation Models, Science Education, Learning Outcomes, Thematic Content Analysis.

Makale id= 4

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-1828-0461

| 42

Görsel Destekli Öğrenme Ortamlarının Sosyal Bilgiler Başarısına Etkisi: Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Öğrenciler Üzerine Bir İnceleme**Doç.Dr. Fatih Pala¹**¹Oltu Bilim ve Sanat Merkezi

Özet: Bu araştırma, Otizm Spektrum Bozukluğu (OSB) olan öğrencilerin sosyal bilgiler dersindeki akademik başarılarına görsel destekli öğrenme ortamlarının etkisini incelemeyi amaçlamaktadır. OSB'li öğrencilerin öğrenme süreçlerinde yaşadıkları zorluklar göz önünde bulundurularak, soyut kavramların daha iyi anlaşılmasını sağlamak üzere renkli, dikkat çekici ve bireyselleştirilmiş görsel materyaller geliştirilmiştir. Araştırma kapsamında üç OSB'li öğrenci ile uygulamalı gözlemler, öğrencilerin ders sırasında kullandığı çalışma sayfaları, görsel materyaller, öğretmen günlükleri ve öğrenci görüşleri toplanmıştır. Elde edilen veriler, görsel desteklerin öğrencilerin derse olan ilgisini artırdığı, dikkat sürelerini uzattığı ve soyut bilgilerin somutlaştırılmasına katkı sağladığını göstermiştir. Ayrıca, öğrencilerin motivasyon ve özgüvenlerinde de olumlu gelişmeler gözlemlenmiştir. Öğretmenler ise görsel materyallerin öğrenme sürecinde etkin kullanımının önemini vurgulamışlardır. Çalışmanın bulguları, sosyal bilgiler öğretiminde görsel desteklerin OSB'li öğrencilerin akademik başarısına anlamlı katkı sağladığını ortaya koymaktadır. Bununla birlikte, görsel materyallerin bireyselleştirilmiş öğrenme programlarıyla birlikte kullanılması gerektiği belirtilmiştir. Sonuç olarak, özel eğitim ve sosyal bilgiler öğretmenlerine görsel destekli öğrenme teknikleri konusunda hizmet içi eğitimler verilmesi ve dijital görsel materyallerin yaygınlaştırılması önerilmektedir. Ayrıca, farklı yaş grupları ve özel gereksinim alanlarındaki öğrenciler için benzer çalışmaların yapılması, bu alandaki bilgi birikimini artıracak ve eğitim uygulamalarının geliştirilmesine katkı sağlayacaktır. Bu çalışma, görsel desteklerin OSB'li öğrencilerin sosyal bilgiler başarısını artırmadaki önemini vurgulayarak, alana özgün katkılar sunmaktadır.

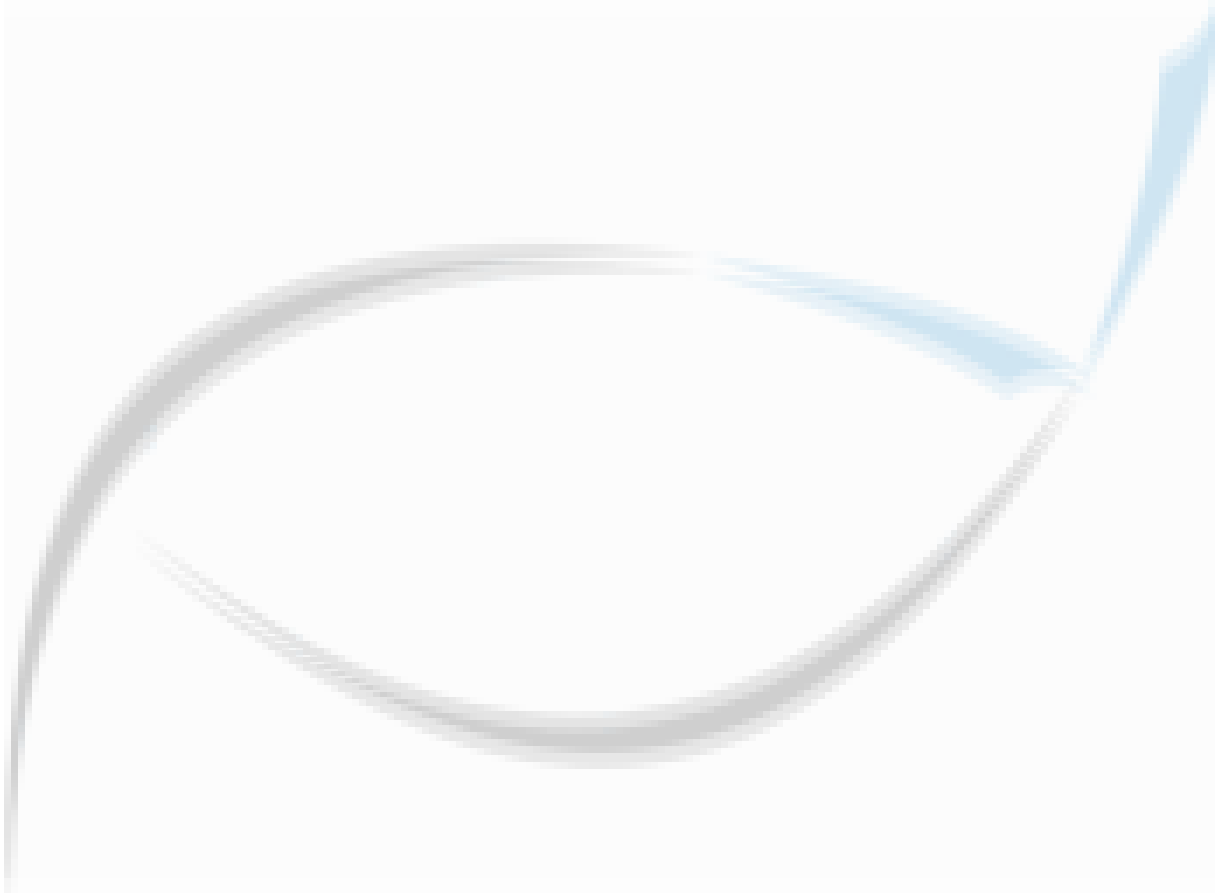
Anahtar Kelimeler: Görsel Destekli Öğrenme, Otizm Spektrum Bozukluğu, Sosyal Bilgiler Eğitimi, Bireyselleştirilmiş Eğitim

The Effect of Visual-Supported Learning Environments On Social Studies Achievement: A Study On Students With Autism Spectrum Disorder

Abstract: This study aims to examine the effects of visual-supported learning environments on the social studies achievement of students with Autism Spectrum Disorder (ASD). Considering the learning challenges faced by students with ASD, colorful, engaging, and individualized visual materials were developed to facilitate a better understanding of abstract concepts. The research involved three students with ASD and utilized observational data, students' worksheets, visual materials, teacher journals, and student interviews. The findings indicated that visual supports increased students' interest in the lessons, extended their attention spans, and helped concretize abstract information. Moreover, improvements were observed in students' motivation and self-confidence. Teachers emphasized the importance of effectively using visual materials during the learning process. The study's results demonstrate that visual supports significantly contribute to the academic achievement of students with ASD in social studies

education. It was also noted that these visual materials should be used alongside individualized learning programs. Consequently, it is recommended that special education and social studies teachers receive in-service training on visual-supported learning techniques, and that digital visual materials be widely implemented. Additionally, further research involving different age groups and other special needs populations is encouraged to enrich knowledge in this field and enhance educational practices. This study highlights the importance of visual supports in improving the social studies success of students with ASD and offers original contributions to the field.

Keywords: Visual-Supported Learning Autism Spectrum Disorder Social Studies Education Individualized Education

Makale id= 47

Sözlü SunumORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-1270-4966>

| 44

Kadın Sınıf Öğretmenlerin Cam Tavan Sendromu ile Örgütsel Engeller Arasındaki İlişkilere Yönelik AlgılarıAraştırmacı Semra Karataş¹, Prof.Dr. Şenay Sezgin Nartgün¹¹Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

*Corresponding author: Semra Karataş

Özet: Bu çalışma kadın sınıf öğretmenlerinin cam tavan sendromu algıları ile örgütsel engeller arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Nicel araştırma yöntemine dayalı olarak yürütülen bu çalışmada, ilişkiel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Bolu ilinde bulunan 211 kadın sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Veriler “Kadın Öğretmenlere Yönelik Cam Tavan Sendromu Ölçeği” ile “Örgütsel Engeller” ölçekleri ile toplanmıştır. Veri analizinde ortalama, standart sapma, Mann-Whitney U, Kruskal-Wallis testi, Spearman Rho Korelasyon analizi yapılmıştır. Araştırmaya göre kadın sınıf öğretmenlerinin cam tavan sendromu ve örgütsel engellere yönelik görüşleri ölçek geneli “kararsızım” düzeyindedir. Cam tavana yönelik görüşlerde öğrenim düzeyi ve mesleki kıdem anlamlı fark oluşturmazken, medeni durum anlamlı fark ortaya koymuştur. Örgütsel engellere yönelik görüşlerde ise medeni durum ve kıdem anlamlı fark oluşturmazken, öğrenim düzeyi anlamlı fark ortaya koymuştur. Araştırma sonucunda kadın sınıf öğretmenlerinin cam tavan sendromu ile örgütsel engeller arasında pozitif yönde düşük düzeyde bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Cam Tavan Sendromu, Örgütsel Engeller, Liderlikte Cinsiyet Eşitsizliği, Kadın Liderliği

Perceptions of Female Primary School Teachers On the Relationship Between the Glass Ceiling Syndrome and Organizational Barriers

Abstract: This study was conducted to examine the relationship between female primary school teachers' perceptions of the glass ceiling syndrome and organizational barriers. The research was carried out using a quantitative method and employed a relational survey model. The study group consisted of 211 female primary school teachers working in the province of Bolu. Data were collected using the “Glass Ceiling Syndrome Scale for Female Teachers” and the “Organizational Barriers Scale.” In the analysis of the data, mean, standard deviation, Mann-Whitney U test, Kruskal-Wallis test, and Spearman’s Rho correlation analysis were used. According to the findings, the participants' overall views on both the glass ceiling syndrome and organizational barriers were at the level of "neutral." While educational background and professional seniority did not create a significant difference in perceptions of the glass ceiling, marital status did. On the other hand, for perceptions of organizational barriers, marital status and seniority did not lead to significant differences, whereas educational background did. The results of the study revealed a low-level positive relationship between the glass ceiling syndrome and organizational barriers as perceived by female primary school teachers.

Keywords: Glass Ceiling Syndrome, Organizational Barriers, Gender Inequality in Leadership, Women’s Leadership

Makale id= 77

Sözlü SunumORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3940-9287>

| 45

Kariyer Geliştirme Merkezlerinde Yapay Zekâ Uygulamaları: Olanaklar, Sınırlılıklar ve Geleceğe Yönelik Perspektifler**Araştırmacı Derya Doğan Yaylak¹**
¹Kurum Yok

Özet: Yükseköğretim kurumlarında yer alan Kariyer Geliştirme Merkezleri, öğrencilerin mesleki yönelimlerine rehberlik etmek ve istihdam becerilerini desteklemek amacıyla yapılandırılmış temel birimlerdir. Dijitalleşmenin hız kazandığı günümüzde, yapay zekâ (YZ) teknolojileri bu merkezlerin sunduğu hizmetleri dönüştürme potansiyeline sahiptir. Ancak bu dönüşüm yalnızca teknik bir mesele değil; etik, pedagojik ve yönetsel boyutlarıyla birlikte ele alınması gereken çok katmanlı bir süreçtir. Bu çalışmada, alanyazındaki kuramsal çerçeveler ve güncel eğilimler ışığında, kariyer merkezlerinde YZ kullanımına yönelik eleştirel bir değerlendirme yapılmıştır. Çalışmada; YZ'nin kariyer merkezlerinde kullanılabileceği başlıca alanlar (özgeçmiş analizi, algoritmik yönlendirme, dijital danışmanlık araçları), bu teknolojilerin sunduğu olanaklar (kişiselleştirme, erişim kolaylığı, verimlilik artışı) ve karşı karşıya bırakabileceği sınırlılıklar (veri güvenliği, etik sorunlar, insan etkileşiminin azalması) kuramsal düzeyde tartışılmıştır. Türkiye bağlamında, üniversitelerin bu dönüşüme hazırbulunuşluk düzeyi; dijital altyapı, danışmanlık kültürü ve kurumsal vizyon bağlamında irdelenmiş, gelecek perspektifleri doğrultusunda insan merkezli ve etik temelli bir entegrasyon süreci önerilmiştir. Çalışma, YZ'nin yükseköğretimde kariyer hizmetlerine entegrasyonuna dair çok boyutlu bir tartışma zemini sunmayı amaçlamaktadır.

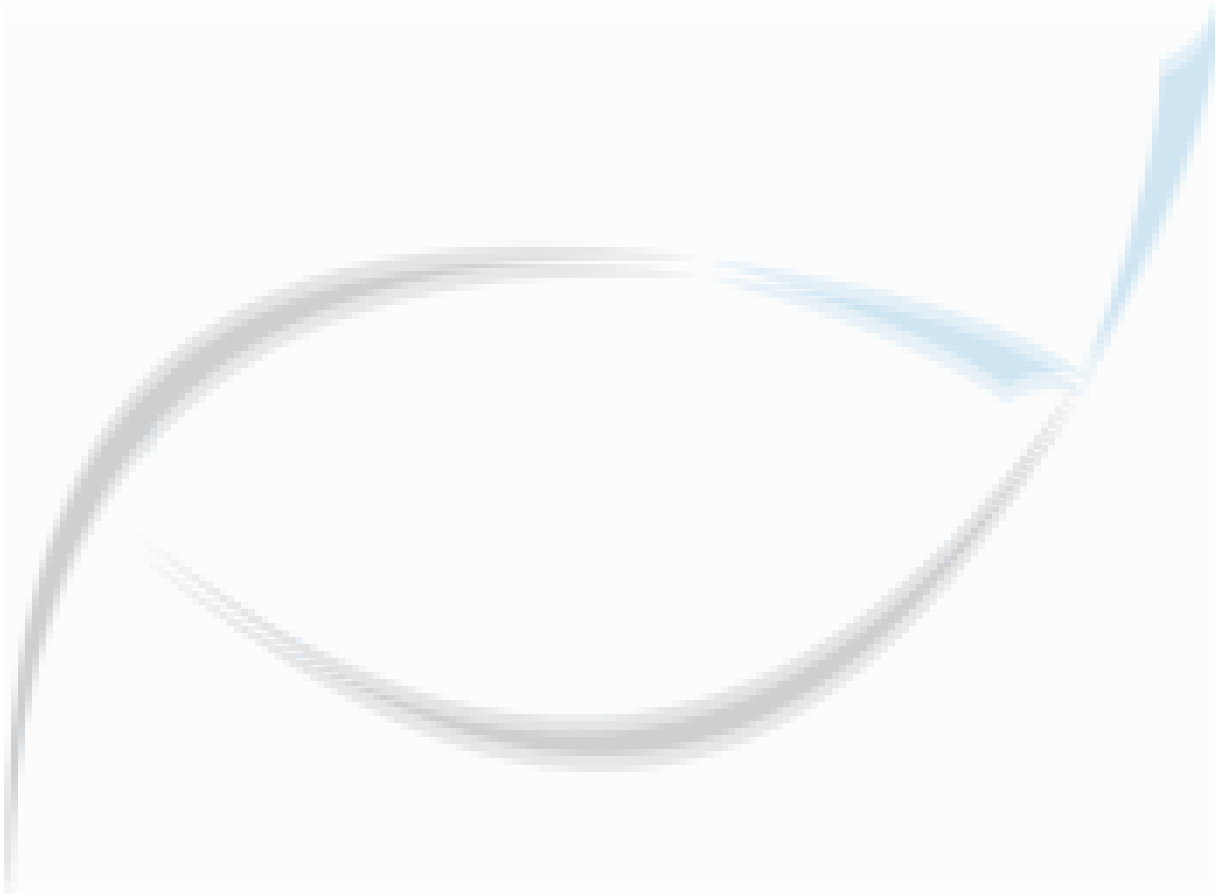
Anahtar Kelimeler: Yapay Zekâ, Kariyer Danışmanlığı, Dijital Dönüşüm, Yükseköğretim, Kariyer Geliştirme Merkezi.

Artificial Intelligence Applications in Career Development Centers: Opportunities, Limitations, and Future Perspectives

Abstract: Career Development Centers within higher education institutions are essential units structured to guide students in their career orientations and support their employability skills. In today's rapidly digitizing landscape, artificial intelligence (AI) technologies possess the potential to transform the services provided by these centers. However, this transformation is not solely a technical issue; it constitutes a multi-layered process that must be addressed along ethical, pedagogical, and administrative dimensions. This study offers a critical evaluation of AI usage in career centers, based on theoretical frameworks and current trends in the literature. The study discusses, on a conceptual level, the main areas where AI can be employed (e.g., résumé analysis, algorithmic guidance, digital counseling tools), the opportunities provided by these technologies (e.g., personalization, ease of access, increased efficiency), and the potential limitations they may pose (e.g., data security, ethical concerns, reduction in human interaction). In the context of Türkiye, the readiness of universities for this transformation is examined through the lenses of digital infrastructure, counseling culture, and institutional vision. A human-centered and ethically grounded integration process is proposed for future implementations. The

study aims to provide a multidimensional discussion platform regarding the integration of AI into career services in higher education.

Keywords: Artificial Intelligence, Career Counseling, Digital Transformation, Higher Education, Career Development Center.

Makale id= 10

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-2564-8554

| 47

Kısa Haber Videoları ile Dinleme Becerisi ve Kelime Dağarcığını Geliştirme: “100 Saniyede Haberler” Örneği**Öğr.Gör. Gökçe Çakmakçı¹, Doç. Dr. Yıldırım Tuğlu²**¹Türk Alman Üniversitesi İstanbul²Trakya Üniversitesi

*Corresponding author: Gökçe Çakmakçı

Özet: Bu bildiri, kısa haber videolarının Almanca öğretiminde dinleme becerisi ve kelime dağarcığını geliştirmeye yönelik potansiyelini ele almaktadır. Hedef, özgün dijital içeriklerin yapılandırılmış ve tekrar temelli bir öğretim süreciyle nasıl bütünleştirilebileceğini örneklemektir. Uygulama kapsamında her ders günü B2/C1 seviyesinde Almanca ders gören öğrencilerle “100 Saniyede Haberler” adlı güncel bir video izlenmiş, haberin transkripti üzerinden anlamca zorlayıcı kelimelere ve belirli dilbilgisel yapılara (örneğin ad-eylem kalıpları, edatlar, bağlaçlar) odaklanan boşluk doldurma etkinlikleri hazırlanmıştır. Dinleme sırasında boşlukların tamamlanması ve ardından metnin birlikte kontrol edilmesiyle, öğrencilerin işitsel anlama süreci çok yönlü desteklenmiştir. Ardından, yalnızca boşluklara gelen sözcüklerle sınırlı kalınmamış; metnin tamamındaki kelimeler sınıf tahtasında toplanmış ve öğrencilerden bu sözcüklerle anlamlı cümleler kurmaları istenmiştir. Bu aşamada sözcüklerin dilsel biçimlerine özel önem verilmiştir: Fiil olan kelimelerin isim hali (diskutieren → Diskussion), isim olanların fiil hali (Hilfe → helfen) bulunmuş; ayrıca edatla kullanılan fiillerin yapısı da belirtilmiştir (teilnehmen an + Dativ, sich interessieren für + Akkusativ). Bu yaklaşım sayesinde öğrencilerin sözcük dağarcığı, sözcük türleri arası dönüşüm bilgisi ve bağlam içi dil kullanımı gelişmiş; üretimsel beceriler de belirgin biçimde etkinleştirilmiştir. Gözlemler, hem dinleme anlama hem de sözcük kullanım yeterliliğinde anlamlı bir ilerleme kaydedildiğini göstermektedir. Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde yürütülen bir doktora tezi çalışmasından üretilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Dinleme Becerisi, Kelime Dağarcığı, Kelime Öğretim, Yabancı Dil Olarak Almanca, 100 Saniyede Haberler

Makale id= 67

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-3912-7653

| 48

Lise Öğrencilerinin Öznel İyi Oluş Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesiAraştırmacı Yahya Bozkurt¹¹Ondokuz Mayıs Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

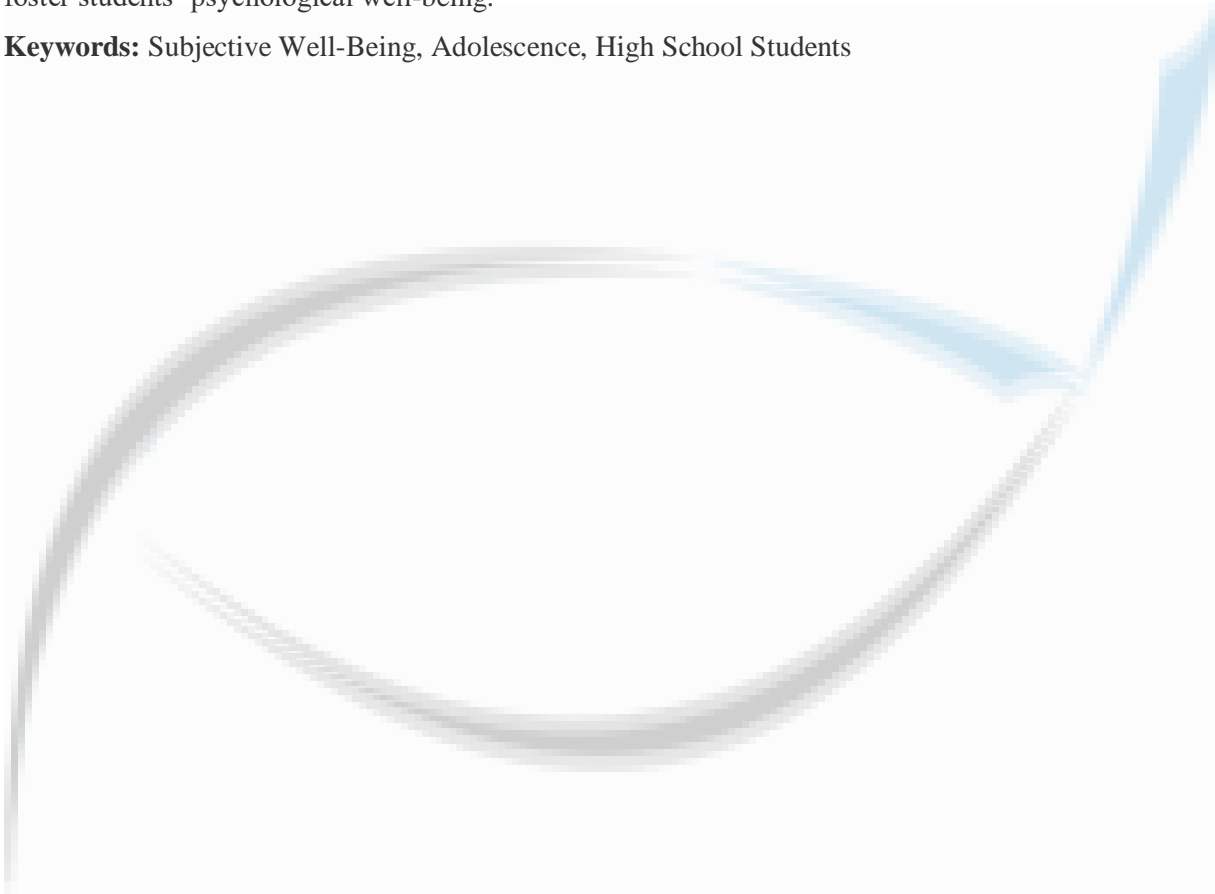
Özet: Bu araştırmanın amacı, lise öğrencilerinin öznel iyi oluş düzeylerinin cinsiyet, sınıf düzeyi, anne-baba birliktelik durumu, akademik başarı düzeyi, sosyo-ekonomik düzey ve algılanan anne-baba tutumları gibi değişkenler açısından anlamlı bir şekilde farklılaşp farklılaşmadığını incelemektir. Tarama modelinde desenlenen araştırmanın çalışma grubunu, 2022-2023 eğitim-öğretim yılında Adıyaman ili Kâhta ilçesindeki devlet liselerinde öğrenim gören ve uygun örnekleme yoluyla seçilen 497 lise öğrencisi oluşturmaktadır. Veriler, Kişisel Bilgi Formu ve Öznel İyi Oluş Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizinde öğrencilerin öznel iyi oluşlarının cinsiyet ve anne-baba birlikteliği değişkenleri açısından farklılaşma durumu bağımsız örneklem t-testi ile incelenmiştir. Öznel iyi oluşun sınıf düzeyi, akademik başarı düzeyi, sosyo-ekonomik düzey değişkenleri açısından farklılaşma durumu Kruskal Wallis testi ile anne-baba tutumları değişkeni açısından farklılaşma durumu ise tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılarak incelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre, öğrencilerin öznel iyi oluş düzeylerinin cinsiyet, sınıf düzeyi ve anne baba birliktelik durumu açısından farklılaşmadığı görülmüştür. Buna karşılık, öğrencilerin öznel iyi oluş düzeylerinin akademik başarı düzeyi, sosyoekonomik düzey ve anne-baba tutumları değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Buna göre, akademik başarı düzeyi yüksek olan öğrencilerin öznel iyi oluş puanları, orta ve düşük başarı düzeyindeki öğrencilerin puanlarından anlamlı düzeyde yüksektir. Sosyoekonomik düzey açısından incelendiğinde, orta gelir düzeyindeki öğrencilerin öznel iyi oluş puan ortalamasının düşük gelir düzeyindeki öğrencilerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde yüksek olduğu tespit edilmiştir. Son olarak anne baba tutumları açısından ele alındığında, demokratik tutuma sahip öğrencilerin öznel iyi oluş puanları diğer gruplardan anlamlı düzeyde yüksektir. Araştırma sonuçları, ergen bireylerin öznel iyi oluş gelişiminde özellikle akademik başarı, sosyoekonomik düzey ve anne baba tutumlarının belirleyici rol oynadığını ortaya koymaktadır. Bu doğrultuda, okul rehberlik hizmetlerinde ve aile temelli psiko-eğitim programlarında öznel iyi oluş gelişimini destekleyici uygulamalara akademik başarı, sosyoekonomik düzey ve anne baba tutumları gibi değişkenlere de yer verilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öznel İyi Oluş, Ergenlik, Lise Öğrencileri**An Examination of High School Students' Subjective Well-Being Levels in Terms of Various Variables**

Abstract: The present study aims to investigate whether high school students' levels of subjective well-being differ significantly based on various demographic and psychosocial variables, including gender, grade level, parental marital status, academic achievement, socioeconomic status, and perceived parental attitudes. Designed in a descriptive survey model, the study sample consisted of 497 students enrolled in public high schools in Kahta district of Adıyaman province during the 2022–2023 academic year.

Data were collected using a Personal Information Form developed by the researcher and the Subjective Well-Being Scale. For data analysis, independent samples t-test was employed to examine differences in subjective well-being with regard to gender and parental marital status, while the Kruskal-Wallis test was used for grade level, academic achievement, and socioeconomic status variables. One-way ANOVA was applied to analyze differences according to perceived parental attitudes. Findings revealed that students' subjective well-being did not differ significantly in terms of gender, grade level, or whether their parents were together. In contrast, significant differences were observed based on academic achievement, socioeconomic status, and parental attitudes. Students with higher academic success, moderate socioeconomic status, and those who perceived their parents as demonstrating democratic attitudes reported significantly higher levels of subjective well-being. These results suggest that academic and family-related factors play a crucial role in promoting adolescent well-being. It is recommended that school counseling services and family-based psychoeducational programs include components that address academic achievement, economic background, and parenting styles in order to foster students' psychological well-being.

Keywords: Subjective Well-Being, Adolescence, High School Students

Makale id= 9

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8759-8521>

| 50

Metindilbilimsel Yaklaşımla Yazma Becerisinin Geliştirilmesi: Hazırlık Sınıfı Öğrencileriyle Yürütülen Uygulamalı Bir Çalışma

Öğr.Gör. Şengül Yılmaz¹, Prof. Dr. Handan Köksal²

¹Türk-Alman Üniversitesi

²Trakya Üniversitesi

*Corresponding author: Şengül Yılmaz

Özet: Bu bildiride, yazma becerisinin geliştirilmesine yönelik olarak metindilbilimsel ilkeler çerçevesinde, bir doktora çalışması kapsamında yürütülen uygulamalı bir çalışma tanıtılmaktadır. Araştırma, Türk-Alman Üniversitesi hazırlık sınıfında öğrenim gören beş öğrencinin yazılı anlatım becerilerini incelemektedir. Çalışmada öğrencilerden ilk olarak ana dillerinde, yani Türkçede, bir tartışma metni yazmaları istenmiş, bu sayede yazma yeterliklerinin metin türü düzeyinde mevcut durumu belirlenmiştir. Ardından, hedef dil olan Almanca'da yapılandırılmış bir yazma eğitimi verilmiş ve eğitimin sonunda aynı türde bir metni bu kez Almanca olarak yazmaları sağlanmıştır. Böylece hem eğitim sürecinin etkisi hem de anadil-yabancı dil yazma becerileri karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir. Öğrenci metinleri sekiz metindilbilimsel ölçüt doğrultusunda değerlendirilmiştir. Bulgular, metin türüne dayalı yazma eğitiminin öğrencilerin hedef dilde tutarlı, açık ve yapılandırılmış metinler üretme becerilerini belirgin biçimde geliştirdiğini göstermektedir. Bu çalışma, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde yürütülen bir doktora tezi çalışmasından üretilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yazma Eğitimi, Metindilbilim, Metin Türü, Almanca Öğretimi

Makale id= 87

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009 0003 1596 1250

| 51

Öğrenme Güçlüğü Yaşayan Ortaokul Öğrencilerinin Matematik Dersinde Yaşadıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri**Araştırmacı Ayşenur Ceren Öcalan¹, Doç.Dr. Cahit Aytekin¹**
¹Ahi Evran Üniversitesi

*Corresponding author: Ayşenur Ceren Öcalan

Özet: Giriş Matematik günümüzde anlaşılması en zor ders olarak görülmektedir. Kimilerine göre zor ve anlaşılmaz kimilerine göre ise en zevkli mantıklı olan derstir. Her ne kadar zor ve soyut olsa da bütün ilimlerin temelinde matematik ve matematiksel düşünme vardır. Matematik bu kadar önemliken elbette onu öğrenemeyenler de oluyor. Araştırmanın Önemi Araştırma Ortaokulda Matematik dersinde Öğrenme Güçlüğü yaşayan öğrencilerin durumlarını ortaya sererek bu durum hakkındaki çözüm önerilerini bulmayı amaçlamaktadır. Daha önce Öğrenme güçlüğü ile ilgili yapılan araştırmalar yeterli olmayıp geniş bir çalışma alanı sunmamaktadır. Dolayısıyla öğrenme güçlüğü hakkında yapılacak bir araştırma oldukça önemli ve gereklidir. Araştırmanın modeli Araştırmada nitel veriler birlikte kullanılmalıdır. Elbette verilerin sağlamlığı ve doğruluğu için gönüllü katılımcılar seçilir. Çalışma, nitel araştırmanın yöntem ve teknik özellikleri temelinde yapılandırılmıştır. Veri toplama Araçları Araştırmanın verisi; ses kaydı ve dökümleri, gözlem formu, araştırmacı alan notları ile toplanabilir. Görüşme, gözlem ve doküman incelemesinden yararlanılarak verileri daha çeşitli toplamak hedeflenmektedir. Görüşmeler ses kayıt cihazıyla kayıt altına alınmalıdır. Katılımcılar Bu araştırmanın örneklemini 2024-2025 eğitim öğretim yılında Kırşehir ilinde Millî Eğitim Bakanlığına bağlı devlet okulunda eğitim gören öğrenciler, öğrencilerin velileri ve eğitim veren öğretmenler oluşturmaktadır. Literatür Araştırması Yılmaz Mutlu (2016) tarafından yapılan bu çalışmada öncelikle Matematik Öğrenme güçlüğüne ne demek olduğu, hangi bireylerde gözlemlendiği, ne gibi durumlarda ortaya çıktığı, Öğrenme Güçlüğü gösteren bireylerin nasıl teşhis edildiği gibi konular açıklanmaktadır. Öğrenme Güçlüğüne yaygınlık oranları ve nedenlerine dair bilgilerde verilmektedir. Bulgular Araştırmanın veri toplama kısmı tamamlanmıştır. Araştırma verileri Öğrenme güçlüğü çeken 3 ortaokul öğrencisi, bu öğrencilerin velisi, matematik öğretmenleri ve birde BEP eğitimi veren öğretmenden toplanmıştır. Bulgularda bu öğrencilerin matematikte yaşadıkları sıkıntılar, bireysel olarak aldıkları eğitimler, gibi konular hakkında bilgi toplanmaya çalışılmıştır. Öneriler Öğrencilerin durumları özel olduğu için ailelerin bu konuda daha çok bilinçlendirilmesi gerekmektedir. Gerekirse öğrencilerin BEP eğitimi için saatleri arttırılmalı ve diğer normal öğrencilerin de bilgilendirilmesi ve böylece akran zorbalığının önüne geçilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Matematik , Öğrenme Güçlüğü**Problems Experienced by middle School Students With Learning Difficulties in Mathematics Classes and Solution Suggestions**

Abstract: Introduction: Mathematics is seen as the most difficult subject to understand today. For some, it is difficult and incomprehensible, while for others, it is the most enjoyable and logical subject. Although it is difficult and abstract, all sciences are based on mathematics and mathematical thinking.

Of course, while mathematics is so important, there are those who cannot learn it. Importance of the Research: The research aims to reveal the situations of students who have Learning Disability in Mathematics class in middle school and to find solutions to this situation. Previous studies on learning disabilities are not sufficient and do not offer a wide field of study. Therefore, a study on learning disabilities is very important and necessary. Research model: Qualitative data should be used together in the research. Of course, volunteer participants are selected for the robustness and accuracy of the data. The study is structured on the basis of the method and technical features of qualitative research. Data collection tools: The data of the research can be collected with voice recordings and transcripts, observation forms, and researcher field notes. It is aimed to collect data in a more diverse way by using interviews, observations, and document reviews. Interviews should be recorded with a voice recorder. Participants: The sample of this research consists of students studying in a state school affiliated to the Ministry of National Education in Kırşehir province in the 2024-2025 academic year, the parents of the students, and the teachers who provide education. Literature Research: In this study conducted by Yılmaz Mutlu (2016), first of all, what is meant by Math Learning Disability, in which individuals it is observed, in what situations it occurs, how individuals with Learning Disability are diagnosed are explained. Information on the prevalence rates and causes of Learning Disability is also provided. Findings: The data collection part of the study has been completed. The research data were collected from 3 middle school students with Learning Disability, their parents, mathematics teachers and a teacher who provides IEP training. In the findings, information was tried to be collected about the difficulties these students experienced in mathematics, the education they received individually, etc. Recommendations: Since the students' situations are special, families need to be made more aware of this issue. If necessary, the hours for students' IEP training should be increased and other normal students should be informed and thus peer bullying should be prevented.

Keywords: Mathematics , Learning Disability

Makale id= 35

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-3279-4194

| 53

Öğretmen Adaylarının Zekâ Oyunları ile İlgili Kurdukları Problemlerin Bilişsel Karmaşıklığının İncelenmesi: Katamino Oyunu Örneği**Doç.Dr. Neşe Dokumacı Sütçü¹, Dr. Öğretim Üyesi Tuğba Örnek¹**
¹Dicle Üniversitesi

*Corresponding author: Neşe Dokumacı Sütçü

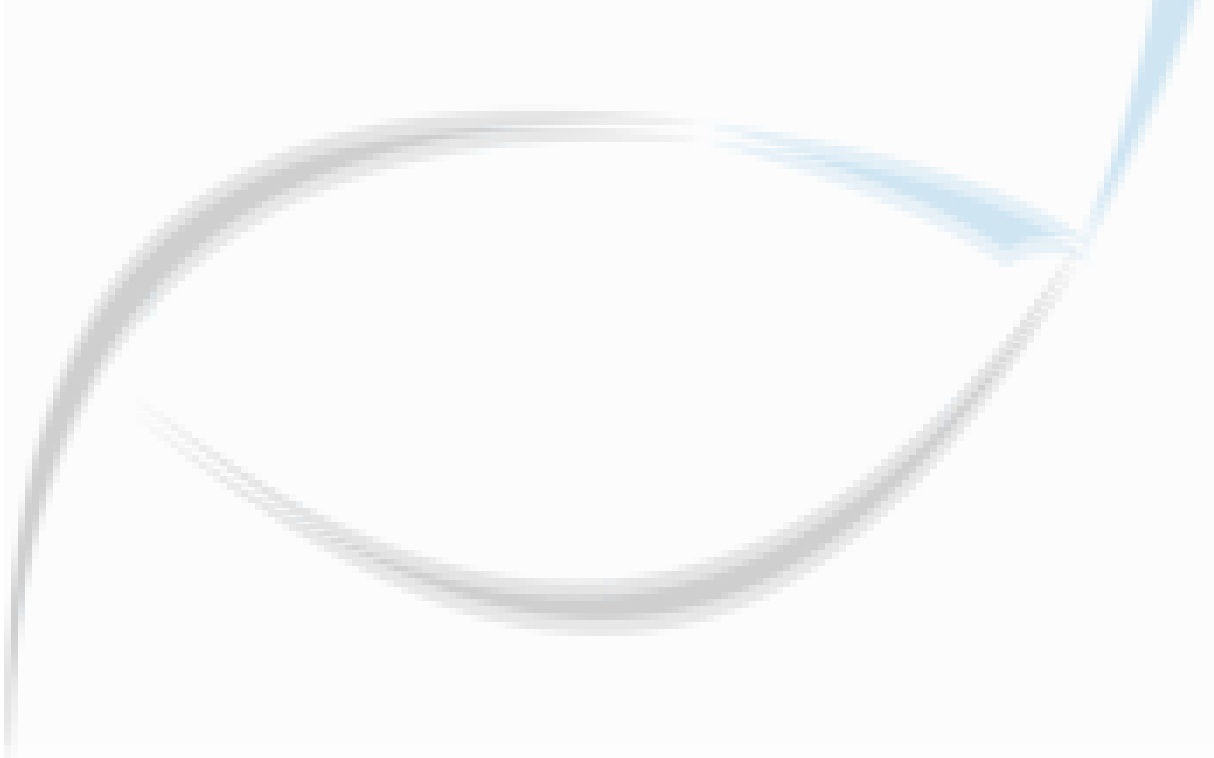
Özet: Bu çalışmada ilköğretim matematik öğretmen adaylarının Katamino oyunu ile ilgili kurdukları problemlerin bilişsel karmaşıklığının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni tercih edilmiştir. Çalışma, bir devlet üniversitesinin ilköğretim matematik öğretmenliği programında öğrenim gören son sınıf öğrencileri ile yürütülmüştür. Katılımcılar, kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi ile belirlenmiş olup toplamda 33 öğretmen adayı araştırmaya dâhil edilmiştir. Katılımcılar problem kurma sürecinde 2 kişilik gruplar hâlinde çalışmış, toplamda 17 grup oluşturulmuştur. Ancak bu gruplardan biri yalnızca bir kişiden oluşmuştur. Katılımcılar Katamino oyununu grup arkadaşıyla iki ders saati süresince oynamıştır. Katamino oyununu deneyimledikten sonra her bir gruptan oyuna yönelik bir problem kurmaları istenmiştir. Bulgular, öğretmen adaylarının Katamino oyununa dayalı olarak kurdukları matematik problemlerinin analiz edilmesiyle elde edilmiştir. Problemlerin bilişsel karmaşıklık seviyelerinin belirlenmesinde Kwek (2015) tarafından geliştirilen "Bilişsel Karmaşıklık Analiz Çerçevesi" kullanılmıştır. Bu çerçeveye göre problemler düşük, orta ve yüksek bilişsel karmaşıklık seviyelerinde sınıflandırılmıştır. Araştırma bulgularına göre, öğretmen adaylarının büyük çoğunluğunun Katamino oyununun doğasına uygun problemler kurabildiği, bu problemlerin genellikle bilişsel karmaşıklıklarının düşük seviyede olduğu tespit edilmiştir. Problemlerin konu dağılımına bakıldığında, Katamino'nun doğasına uygun ve düşük bilişsel karmaşıklık seviyesine sahip olanların genellikle çevre, alan, EBOB-EKOK, oran gibi temel konulara dayandığı; orta seviyedeki problemlerin çevre, uzunluk hesaplama gibi temel konulara ek olarak parçalara ayırma gibi daha düşünsel işlemleri içerdiği; yüksek karmaşıklığa sahip olanların ise parçaları birleştirme gibi üst düzey düşünmeyi gerektiren yapılar taşıdığı görülmüştür. Ayrıca yüksek karmaşıklığa sahip olan problemlerin çok cevaplı çözümlerinin olduğu tespit edilmiştir. Öğretmen adayları oyunu deneyimlemesine rağmen az sayıda öğretmen adayı oyunun doğasına uygun olmayan problemler kurmuştur. Bu problemler genellikle yüksek bilişsel karmaşıklıkta kurulmuş olup alan, parça birleştirme ve olasılık gibi konulara dayandığı görülmüştür. Oyunun doğasına uygun olmayan bir problemde ise veriler tutarsız olduğu için bilişsel yükü tespit edilememiştir.

Anahtar Kelimeler: Problem Kurma, Bilişsel Karmaşıklık, Zekâ Oyunları, Katamino**An Examination of the Cognitive Complexity of Problems Posed by Preservice Teachers Related to Intelligence Games: the Case of the Katamino Game**

Abstract: This study aimed to examine the cognitive complexity of problems posed by preservice elementary mathematics teachers related to the Katamino game. A qualitative case study design was used. The study was conducted with final-year students enrolled in the elementary mathematics teacher education program at a public university. Participants were selected through convenience sampling, and

a total of 33 preservice teachers took part in the study. During the problem-posing process, participants worked in pairs, forming 17 groups—one of which consisted of a single individual. Each group played the Katamino game with their partner for two class hours. After experiencing the game, each group was asked to pose a mathematics problem based on it. Data were obtained by analyzing the problems posed by the preservice teachers. The “Cognitive Complexity Framework” developed by Kwek (2015) was used to assess the cognitive complexity levels of the problems. According to this framework, problems were classified as low, moderate, or high in cognitive complexity. The findings showed that most preservice teachers posed problems aligned with the nature of the Katamino game. However, the majority of these problems were at a low level of cognitive complexity. In terms of topic distribution, low-complexity problems generally involved basic concepts such as perimeter, area, GCD-LCM, and ratio. Moderate-complexity problems included these topics but also required more abstract reasoning, such as partitioning shapes. High-complexity problems often involved combining pieces and required higher-order thinking, with multiple possible solutions. Despite playing the game, a few preservice teachers created problems not aligned with the nature of Katamino. These were generally of high cognitive complexity and focused on topics such as area, piece assembly, and probability. In one such problem, inconsistent data prevented the determination of cognitive load.

Keywords: Problem Posing, Cognitive Complexity, Intelligence Games, Katamino

Makale id= 30

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0000-1700-8480; 0000-0000-1700-8480

| 55

Öğretmen Algılarına Göre Okul Müdürlerinin Duygusal Zekâ Becerileri ile İletişim Sürecindeki Etkililiği Arasındaki İlişkiAraştırmacı Emel Yeşilköy Arslan¹, Prof.Dr. Şenay Sezgin Nartgün¹¹Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

*Corresponding author: Emel Yeşilköy Arslan

Özet: Bu araştırmanın amacı, öğretmen algılarına göre okul müdürlerinin duygusal zekâ becerileri ile iletişim sürecindeki etkililiği arasındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırma, 2024-2025 eğitim-öğretim yılında Bolu il merkezinde görev yapan 201 öğretmenle gerçekleştirilmiştir. Araştırmada nicel yöntemlerden ilişkisel tarama modeli kullanılmış, veri toplama aracı olarak Öztekin (2006) tarafından geliştirilen “Yöneticilerin Duygusal Zekâ Becerilerini Değerlendirme Ölçeği” ile Özmen ve Yörük (2007) tarafından geliştirilen “Okul Yöneticilerinin İletişim Sürecindeki Etkililiği Ölçeği” kullanılmıştır. Verilerin analizinde Mann-Whitney U, Kruskal Wallis ve Spearman korelasyon analizleri uygulanmıştır. Elde edilen bulgular, okul müdürlerinin duygusal zekâ becerileri ile iletişim süreçlerindeki etkililik düzeyleri arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir. Özellikle empati, sosyal beceriler ve özdenetim gibi duygusal zekâ bileşenlerinin, öğretmenlerin yöneticilerle kurduğu iletişimi olumlu yönde etkilediği belirlenmiştir. Cinsiyet değişkenine göre kadın öğretmenlerin öğretime odaklaşmaya, erkek öğretmenlerin ise duygusal zekâ becerilerine yönelik algılarının daha yüksek olduğu saptanmıştır. Okul türü değişkenine göre ise ilkökul öğretmenlerinin okul müdürlerine ilişkin olumlu algılarının diğer okul türlerine göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Eğitim durumu ve mesleki kıdem değişkenlerine göre anlamlı farklar bulunmamıştır. Sonuç olarak, okul müdürlerinin duygusal zekâ düzeylerinin öğretmenlerle olan iletişim süreçlerini doğrudan etkilediği ve bu durumun okulun genel işleyişine olumlu katkı sağladığı ortaya konmuştur. Elde edilen veriler doğrultusunda, okul yöneticilerine yönelik duygusal zekâ ve etkili iletişim becerilerini geliştirecek hizmet içi eğitim programlarının planlanması önerilmektedir.

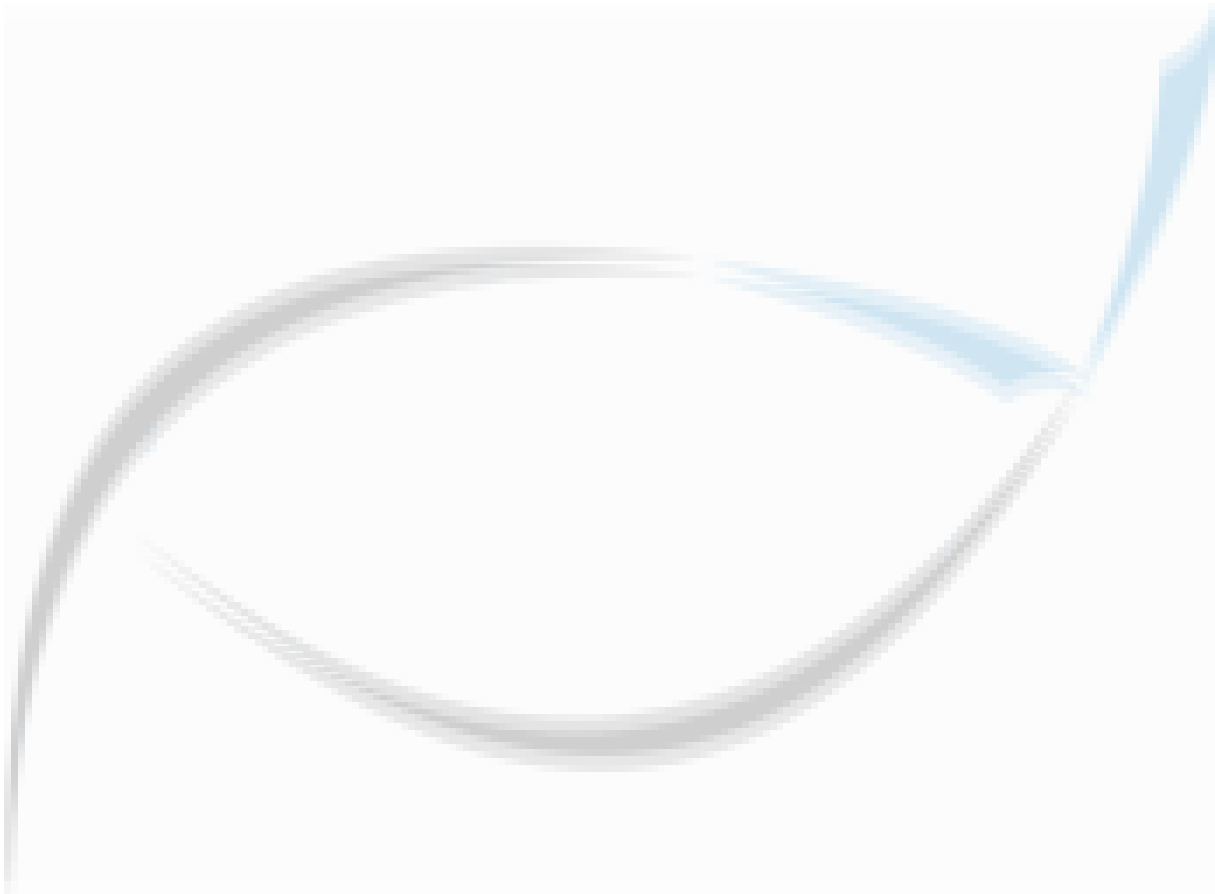
Anahtar Kelimeler: Duygusal Zekâ, İletişim, Okul Müdürü, Öğretmen Algısı, Eğitim Yönetimi

The Relationship Between School Principals' Emotional Intelligence Skills and Their Effectiveness in the Communication Process According to Teachers' Perceptions

Abstract: The aim of this study is to examine the relationship between school principals' emotional intelligence skills and their effectiveness in the communication process, based on teachers' perceptions. The research was conducted with 201 teachers working in the city center of Bolu during the 2024–2025 academic year. A relational survey model, one of the quantitative research methods, was used. As data collection tools, the “Emotional Intelligence Skills Evaluation Scale for Administrators” developed by Öztekin (2006) and the “Effectiveness of School Administrators in the Communication Process Scale” developed by Özmen and Yörük (2007) were employed. Mann-Whitney U, Kruskal-Wallis, and Spearman correlation analyses were used to analyze the data. The findings reveal a positive and significant relationship between school principals' emotional intelligence skills and their effectiveness in communication processes. It was found that components of emotional intelligence such as empathy,

social skills, and self-regulation positively influence teachers' communication with administrators. According to the gender variable, female teachers had higher perceptions related to instructional focus, while male teachers had higher perceptions regarding emotional intelligence skills. Regarding school type, primary school teachers were found to have more positive perceptions of school principals compared to those working in other types of schools. No significant differences were found according to education level and professional seniority. In conclusion, it was revealed that school principals' emotional intelligence levels directly affect communication processes with teachers and contribute positively to the overall functioning of the school. Based on the data obtained, it is recommended that in-service training programs be planned to enhance emotional intelligence and effective communication skills among school administrators.

Keywords: Emotional Intelligence, Communication, School Principal, Teacher Perception, Educational Administration

Makale id= 23

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-6034-1400

| 57

Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Kültüre Duyarlı Öğretime İlişkin Görüşleri

Doç.Dr. Sema Öngören Özcan¹

¹Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

Özet: Bu araştırma okul öncesi öğretmen adaylarının kültüre duyarlı öğretime ilişkin görüşlerini incelenmeyi amaçlamaktadır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni ile yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunda yer alan katılımcılar amaçlı örneklem yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Çalışma grubunda yer alan katılımcılar okul öncesi eğitim kurumlarında farklı kültürlerden çocukların yer aldığı sınıflarda öğretmenlik uygulaması yapan 13 öğretmen adayından oluşmuştur. Araştırmada veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmış ve elde edilen veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda, kültüre duyarlı öğretimin okul öncesi öğretmen adaylarına mesleki deneyim kazandırdığı ve olumlu yönde katkılarının olduğu ortaya çıkmıştır. Öğretmen adaylarının farklı kültürlerden çocukların yer aldığı sınıflarda öğretmenlik uygulaması yaparken iletişim problemi ve sınıf yönetiminde zorluklar yaşadıkları belirlenmiştir. Öğretmen adayları kültüre duyarlı öğretime ilişkin lisans programlarında daha fazla eğitim alınması gerektiğini vurgulamışlardır.

Anahtar Kelimeler: Kültüre Duyarlı Öğretim, Okul Öncesi, Öğretmen Adayı

Pre-Service Preschool Teachers' Views On Culturally Responsive Teaching

Abstract: This study aims to examine the views of pre-service preschool teachers on culturally responsive teaching. The research was conducted with case study design, one of the qualitative research methods. The participants in the study group of the research were determined by criterion sampling method from purposeful sampling methods. The participants in the study group consisted of 13 pre-service teachers who practiced teaching in classes with children from different cultures in preschool education institutions. The data were collected through a semi-structured interview form and the data obtained were analyzed by content analysis method. As a result of the research, it was revealed that culturally responsive teaching provided pre-service preschool teachers with professional experience and contributed positively. It was determined that pre-service teachers experienced communication problems and difficulties in classroom management while doing teaching practice in classes with children from different cultures. The pre-service teachers emphasized that more training on culturally responsive teaching should be provided in undergraduate programs.

Keywords: Culturally Responsive Teaching, Preschool, Pre-Service Teacher

Makale id= 12

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009000584827703

| 58

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Duyguyu Öğretme Tarzı ile Erken Çocukluk Eğitimine Devam Eden 6 Yaş Çocuklarının Duygusal Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**Araştırmacı Kübra Karaçalı¹, Prof.Dr. Ebru Ersay¹**
¹Gazi Üniversitesi

*Corresponding author: Kübra Karaçalı

Özet: Duygular, bireylerin çevre ile etkili iletişim kurmasına, önemli olayları ve durumları hatırlama tutmasına, karar almasına, sosyal ilişkiler geliştirmesine katkı sağlayan psikolojik bir süreçtir. Okul öncesi dönemde, duyguyu fark edebilme, tanıma, isimlendirebilme, anlama ve bu bilgiler doğrultusunda sahip olduğu duyguyu düzenleme, duygusal yetkinlik kazanabilme açısından oldukça önemlidir. Erken çocukluk döneminde, çocuğun hayatında önemli bir yeri olan öğretmenlerin, duyguyu öğretme tarzının, çocuğa sunacağı duygusal mesajların ve teşvik edici yöntemlerin çocuklarda duygusal yetkinlik kazanabilme sürecinde etkili olduğu düşünülmektedir. Bu kapsamda; bu araştırmanın temel amacı, okul öncesi öğretmenlerinin duyguyu öğretme tarzları ile erken çocukluk eğitimine devam eden çocukların duygusal becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırma, ilişkisel tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, 2024-2025 eğitim öğretim yılında Manisa iline bağlı 3 ilçede yer alan bağımsız anaokulları ve anasınıflarında eğitim gören 360 çocuk ve bu sınıflardaki 120 öğretmen oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak “Çocuk Genel Bilgi Formu”, “Öğretmen Kişisel Bilgi Formu”, “Duyguyla ilgili Öğretme Tarzı Öz Bildirim Testi- Kısa Formu (ERTS)” ve “6 yaş Çocuklarının Duygusal Becerilerinin Değerlendirilmesi Testi (ACES)” kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre; öğretmenlerin duyguyu öğretme tarzlarından en çok duygu koçluğunu, en az duygu etkisizliğini benimsedikleri belirlenmiştir. Çocukların ise duygusal beceri boyutları açısından en çok duyguyu anlama, en az duyguyu tanıma boyutuna yakın oldukları görülmüştür. Okul öncesi öğretmenlerinin duyguyu öğretme tarzları, öğretmenin cinsiyeti, yaşı, meslekteki çalışma yılı değişkenlerine göre farklılık gösterirken; çalıştığı yaş grubu ve sınıfta bulunan çocuk sayısı değişkenlerine göre farklılık göstermemektedir. Erkek öğretmenlerin duygu etkisizliği düzeyleri kadınlara göre anlamlı biçimde yüksek bulunurken, kadın öğretmenlerin duyguyu öğretme tarzlarında duygu koçluğunu erkeklere nazaran daha çok tercih ettiği saptanmıştır. Öğretmenlerin yaşı ve mesleki kıdemleri arttıkça duygu koçluğu eğiliminin de zayıf düzeyde pozitif bir ilişkiyle arttığı görülmüştür. Çalışmaya katılan okul öncesi dönemdeki çocukların duygusal becerilerinin, çocuğun yaşı, kardeş sayısı, anne yaşı, anne öğrenim durumu ve baba çalışma durumu değişkenlerine göre farklılık gösterdiği; çocuğun cinsiyeti, baba yaşı, anne çalışma durumu, baba öğrenim durumu değişkenlerine göre farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Çocukların yaşı arttıkça, duygularını ifade etme becerilerinde hafif bir artış görülürken genel duygusal becerilerde anlamlı bir değişim olmadığı görülmüştür. Daha fazla kardeşi olan çocukların daha az veya hiç kardeşi olmayan çocuklara göre duygularını ifade etme ve genel duygusal becerilerinde hafifçe azalma görüldüğü belirlenmiştir. Araştırmanın sonucunda, öğretmenlerin duyguları kabul edici yaklaşımlarının, çocukların duyguları tanıma ve genel duygusal becerileri ile pozitif yönde ilişkili olduğu, duygu etkisizliği yaklaşımlarının ise, çocukların bu becerileri ile negatif yönde ilişkili olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Duyguyu Öğretme Tarzı, Duygu Sosyalleştirme, Okul Öncesi Eğitim, Duygusal Beceriler

Makale id= 78

Sözlü SunumORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-6422-3698>

| 59

Okul Yöneticileri ile Öğretmenler Arasındaki İş Birliği ve Engelleri**Araştırmacı Hanife Kutlar¹, Doç.Dr. Ender Kazak¹**¹Düzce Üniversitesi

*Corresponding author: Hanife Kutlar

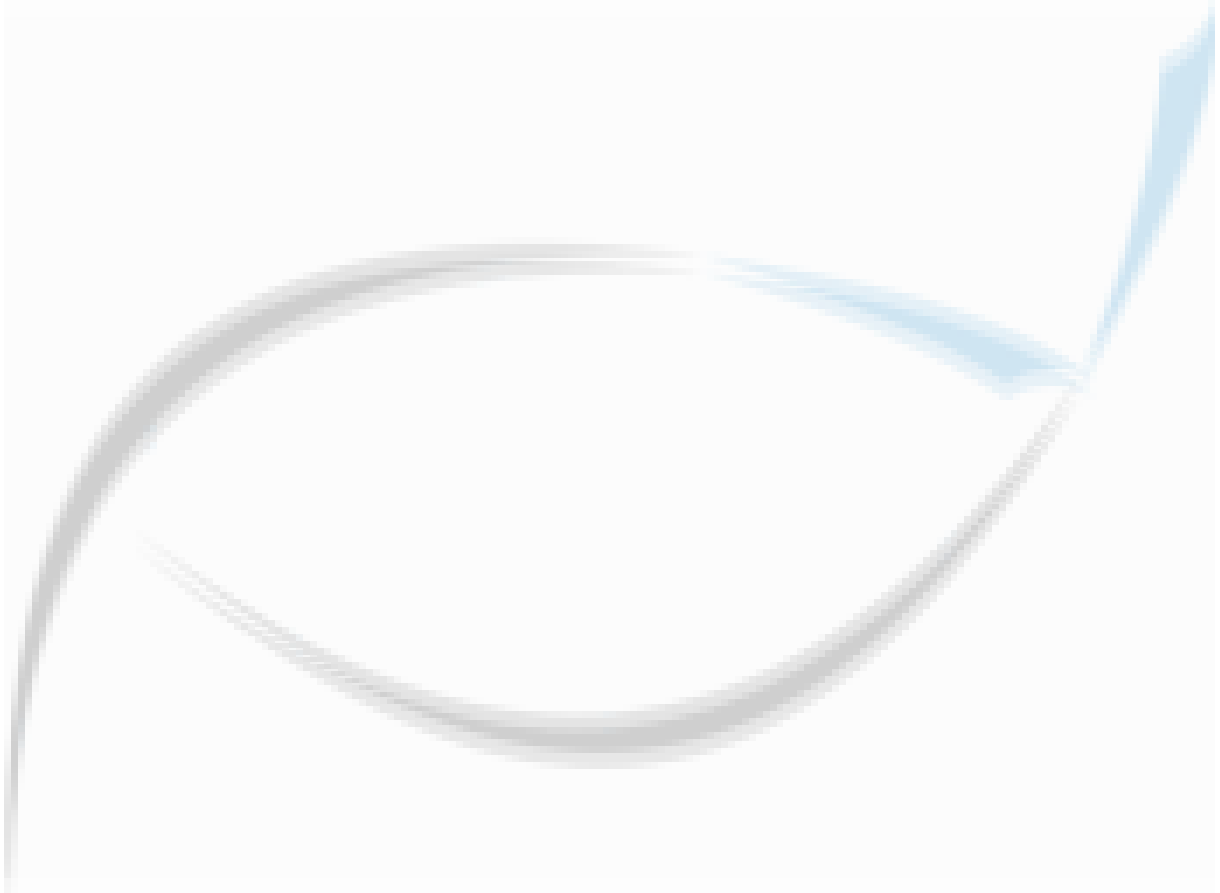
Özet: Bu çalışma, okul öncesi ve ilkököl kademelerinde görev yapan okul yöneticileri ile öğretmenler arasındaki iş birliği düzeyini, bu süreci engelleyen faktörleri ve söz konusu engellerin kurumsal işleyişe etkilerini incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması desenine göre yapılandırılmıştır. Çalışma grubu, Düzce il merkezinde çeşitli sosyo-kültürel özelliklere sahip okullarda görev yapan yönetici ve öğretmenlerden oluşmaktadır. Veriler, yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmış ve betimsel analiz yöntemiyle çözümlenmiştir. Elde edilen bulgular doğrultusunda, yöneticiler ve öğretmenler arasındaki iş birliğini olumsuz yönde etkileyen temel unsurlar; etkisiz iletişim, güven eksikliği, rol ve yetki çatışmaları, düşük motivasyon, kurumsal kültür eksikliği, yetersiz liderlik becerileri, kişisel çıkar çatışmaları ve bürokratik sınırlılıklar olarak belirlenmiştir. Bu engellerin okul iklimine yansımaları ise; öğrenci başarısının düşmesi, öğretmen motivasyonunun azalması, yöneticiler ve öğretmenler arasında güvensizlik ortamının oluşması ve genel anlamda eğitim öğretim süreçlerinin niteliğinin zayıflaması şeklinde tesbit edilmiştir. Araştırma, okul yöneticilerinin liderlik yeterliklerini geliştirmesi, öğretmenlerin karar alma süreçlerine aktif katılımının sağlanması ve kurumsal iletişim kanallarının güçlendirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Ayrıca, okul kültürünün iş birliğine dayalı bir yapı üzerine inşa edilmesinin, eğitim ortamının verimliliğini artıracağı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul Yönetimi, İş Birliği, Engeller, Öğretmen**Collaboration Between School Administrators and Teachers and Its Obstacles**

Abstract: This study aims to examine the level of cooperation between school administrators and teachers working at pre-school and primary school levels, the factors that hinder this process and the effects of these obstacles on institutional functioning. The study was structured according to the case study design, one of the qualitative research methods. The study group consists of administrators and teachers working in schools with various socio-cultural characteristics in Düzce city center. The data were collected through a semi-structured interview form and analyzed by descriptive analysis method. According to the findings, ineffective communication, lack of trust, role and authority conflicts, low motivation, lack of institutional culture, inadequate leadership skills, personal interest conflicts and bureaucratic limitations were identified as the main factors that negatively affect the cooperation between administrators and teachers. The reflection of these obstacles on the school climate was determined as decreasing student achievement, decreasing teacher motivation, creating an environment of mistrust between administrators and teachers, and weakening the quality of education and training processes in general. The study reveals that school administrators need to develop leadership competencies, ensure active participation of teachers in decision-making processes and strengthen

institutional communication channels. In addition, it is suggested that school culture should be built on a collaborative structure.

Keywords: School Management, Collaboration, Obstacles, Teacher

Makale id= 48

Sözlü SunumORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-1270-4966>

| 61

Okul Yöneticiliğinde Cinsiyet Sorunsalı: Cam Tavan Sendromu**Araştırmacı Semra Karataş¹, Prof.Dr. Şenay Sezgin Nartgün¹**¹Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

*Corresponding author: Semra Karataş

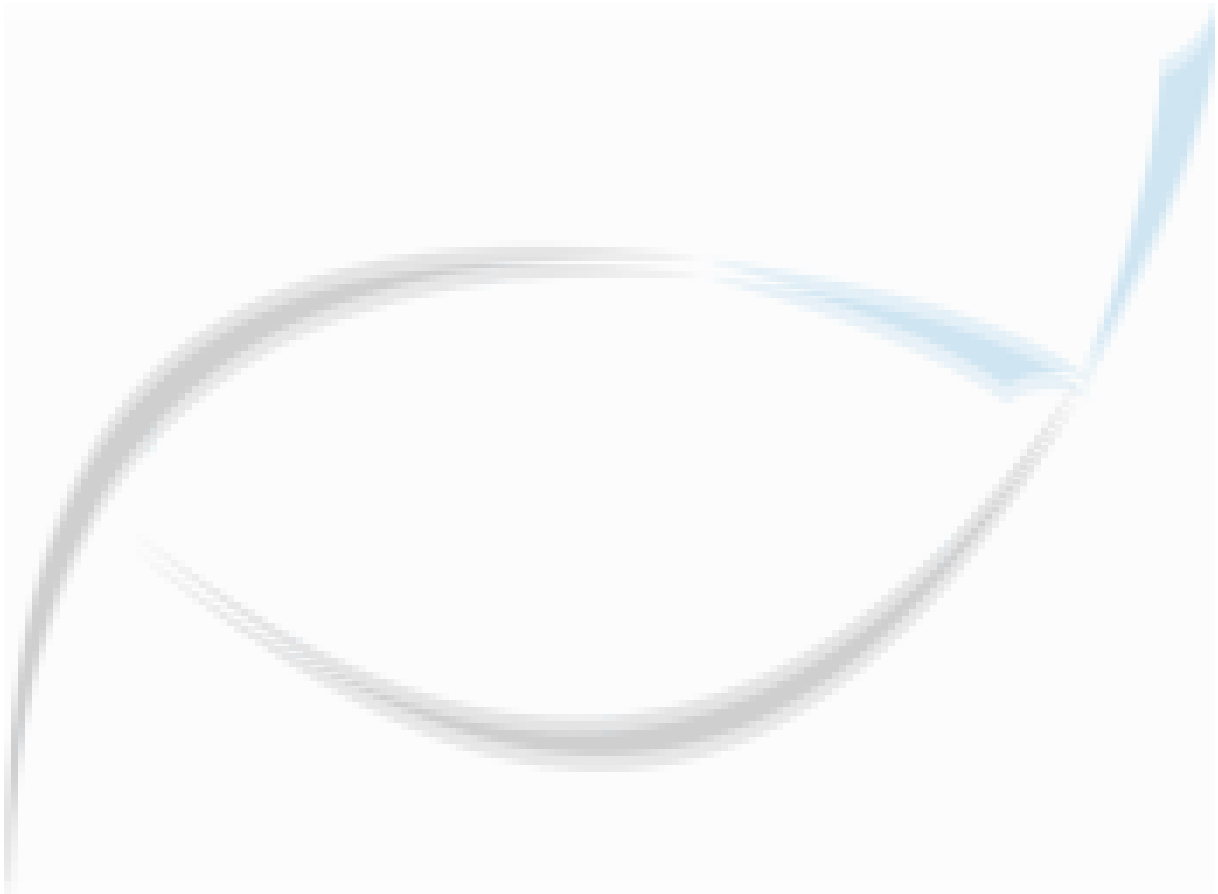
Özet: Bu araştırmanın amacı, Bolu il merkezinde görev yapan öğretmenlerin okul yöneticiliğinde cinsiyet sorunlarından biri olan cam tavan sendromuna ilişkin görüşlerini ortaya koymak ve incelemektir. Nitel araştırma desenlerinden fenomenolojiye dayalı olarak yürütülen çalışmada, maksimum çeşitlilik örneklemeyle belirlenen katılımcılar 2024-2025 eğitim öğretim yılı Bolu il merkezindeki okul türlerinin tümünde görev yapan 18 (10 kadın, 5 erkek) öğretmenden oluşmaktadır. Katılımcılar yaş, cinsiyet, medeni durum, kıdem, eğitim durumu, yöneticilik deneyimi gibi maksimum çeşitlilik ve gönüllülük önemsenerek seçilmiştir ve yüz yüze görüşme yöntemi kullanılmıştır. Verilerin analizi sonucu elde edilen bulgulara göre; cam tavan sendromunun öğretmenler tarafından hissedildiği, nedenleri ise toplumsal cinsiyet kalıpları, ataerkil kültürel normlar, kadın liderliğine yönelik önyargılar, esnek olmayan çalışma koşulları ve örgütsel önyargılar gibi birçok faktörü içermektedir. Cam tavan engelleri, sadece kişisel değil, aynı zamanda yapısal ve toplumsal sorunlara işaret etmektedir. Bu engeller öğretmenlerde motivasyon kaybı, özgüven eksikliği ve hatta tükenmişlik duygusuna yol açmakta; kariyerlerinde ilerleme isteğini azaltmaktadır. Katılımcılar, kadın öğretmenlerin yöneticilik yolunda karşılaştıkları engellerle baş edebilmeleri için öz güven, kararlılık, sürekli gelişim, etkili iletişim, zaman yönetimi ve yasal haklara hakimiyet gibi bireysel güçlenme stratejilerini benimsemeleri gerektiğini vurgulamıştır. Ayrıca toplumsal önyargılara karşı direnç göstermeleri, içsel motivasyonlarını korumaları ve iş-özel yaşam dengesi kurmaları önemle belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Cam Tavan Sendromu, Eğitim Yöneticileri, Yönetici Olma İsteği**Gender Issues in Educational Leadership: the Glass Ceiling Syndrome**

Abstract: The aim of this research is to reveal and examine the views of teachers working in the central district of Bolu regarding the glass ceiling syndrome, one of the gender-related issues in school leadership. The study was conducted using the phenomenological design, one of the qualitative research methods. The participants were selected through maximum variation sampling and consisted of 18 teachers (10 female, 5 male) working in various types of schools in the Bolu city center during the 2024–2025 academic year. Participants were chosen with attention to diversity in age, gender, marital status, seniority, educational background, and managerial experience, as well as based on voluntary participation. Data were collected through face-to-face interviews. According to the findings obtained from the data analysis, teachers do perceive the existence of the glass ceiling syndrome, and its causes include societal gender stereotypes, patriarchal cultural norms, biases against female leadership, inflexible working conditions, and organizational prejudices. These barriers are not only personal but also structural and social in nature. They lead to a loss of motivation, lack of self-confidence, and even burnout among teachers, thereby reducing their desire to advance in their careers. Participants emphasized that female teachers should adopt individual empowerment strategies such as self-confidence, determination, continuous development, effective communication, time management, and

awareness of legal rights to overcome these obstacles. They also underlined the importance of resisting societal prejudices, maintaining internal motivation, and achieving a balance between work and private life.

Keywords: Glass Ceiling Syndrome, Educational Administrators, Aspiration for Leadership

Makale id= 90

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0001-9914-2222

| 63

Ortaokul Öğrencilerinin İklim Değişikliği Çerçevesinde Farkındalık Oluşturma Üzerine Hazırladıkları İnfografikleri ve İnfografiklere İlişkin GörüşleriAraştırmacı Mustafa Özdemir¹¹BAİBU LisansÜstü Eğitim Enstitüsü

Özet: Bilginin görselleştirilmesi konusunda kullanılan yöntemlerden biri olan infografikler, karmaşık bilgileri görsel öğeler kullanarak daha etkili ve kolay bir şekilde sunmayı amaçlayan grafik anlatım türüdür. Bu doğrultuda bu çalışmada ortaokul öğrencilerinin iklim değişikliği çerçevesinde farkındalık oluşturma üzerine hazırladıkları infografikleri ve infografiklere ilişkin görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden olan durum temelli tasarım geliştirme araştırması kullanılmış olup, çalışmaya İstanbul ili Pendik ilçesinde bir ortaokulun 8. sınıflarında eğitim gören toplam 12 öğrenci çalışmaya katılmıştır. Bu çalışmanın sonucunda çalışmalar incelendiğinde öğrencilerin infografik hazırlamaktan daha ziyade sunum şeklinde çalışmalar hazırladıkları görülmüştür. Bu durum öğrencilerin yaptıkları diğer ders veya konulardaki ödevlerinde genellikle sunum kullandıklarından dolayı bu şekilde bir tasarımda bulunmaları şeklinde değerlendirilmiştir. Ayrıca öğrencilerin görsel, kurgusal ve içeriksel algıları da çalışmalardaki eksikliklerin temel ve ayırt edici durumlarından olarak görülmektedir. İnfografik kullanmanın avantajlarına ilişkin öğrenci görüşlerinde en fazla öğrenciler dikkat çekici olduklarını belirtmektedir. İnfografik hazırlanmasında öğrencilerin öncelikle Canva programı kullandıkları ayrıca yapay zekadan da yararlandıklarını belirtmişlerdir. İnfografik hazırlama sonrası öğrencilerin hayatlarındaki değişiklikler arasında en fazla belirtilen çevreye karşı daha fazla duyarlı hale geldikleri şeklinde belirtilmiştir. İnfografik kullanan öğrencilerin en fazla endişe hissine kapıldıkları görülmektedir. Küresel ısınma ve iklim değişikliğinin etkileri konusunda yaşanan farkındalık onları endişeye sevk ettikleri görülmektedir.

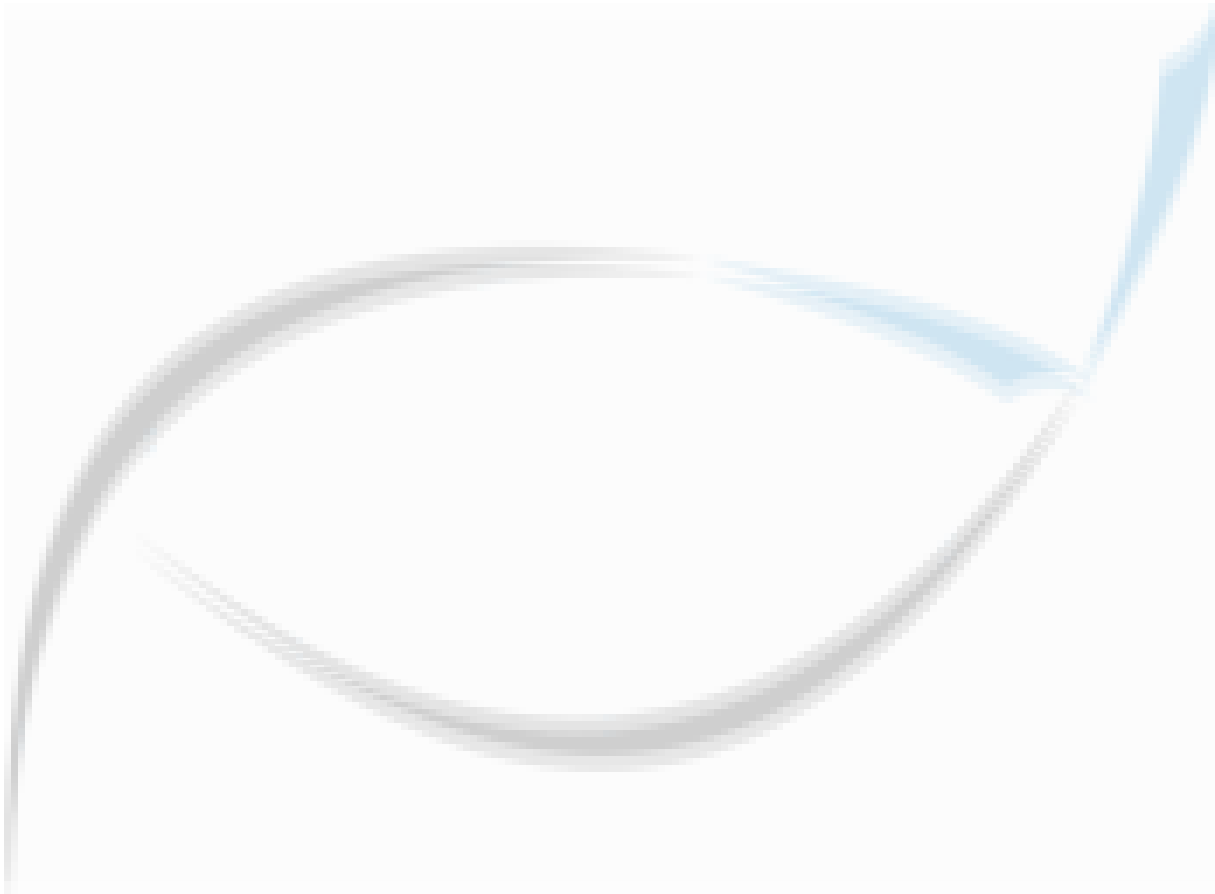
Anahtar Kelimeler: İklim Değişikliği, İnfografik, Çevre, Farkındalık Oluşturma

Infographics Prepared by Secondary School Students On Creating Awareness Within the Framework of Climate Change and Their Opinions On the Infographics

Abstract: Infographics, one of the methods used in visualization of information, are a type of graphic expression that aims to present complex information more effectively and easily using visual elements. In this context, this study aims to examine the infographics prepared by middle school students on creating awareness within the framework of climate change and their views on infographics. A case-based design development study, which is one of the qualitative research methods, was used in the study, and a total of 12 students studying in the 8th grade of a middle school in the Pendik district of Istanbul participated in the study. When the studies were examined as a result of this study, it was seen that the students prepared studies in the form of presentations rather than preparing infographics. This situation was evaluated as the students generally using presentations in their homework in other courses or subjects and therefore making such a design. In addition, the visual, fictional and content perceptions of the students are seen as the basic and distinguishing situations of the deficiencies in the studies. In the student opinions regarding the advantages of using infographics, the students state that they are the most

remarkable. They stated that the students primarily used the Canva program in the preparation of infographics and also benefited from artificial intelligence. After the infographic preparation, the most frequently mentioned change in students' lives was that they became more sensitive to the environment. It is seen that students who used infographics felt the most anxiety. It is seen that awareness about the effects of global warming and climate change made them anxious.

Keywords: Climate Change, Infographic, Environment, Awareness Raising

Makale id= 39

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-1357-5674

| 65

Pısa 2018 Okuma Öz Yeterlik Ölçeğinin Ölçme Değişmezliğinin Cinsiyete Göre İncelenmesi

Araştırmacı Kezban Saliha Pehlivan¹ , Prof.Dr. Ayfer Sayın²

¹Milli Eğitim Bakanlığı

²Gazi Üniversitesi

*Corresponding author: Kezban Saliha Pehlivan

Özet: Araştırmanın amacı, PISA 2018 uygulamasına katılan öğrencilerin Okuma Öz Yeterlik Ölçeği 'ne (ST161) verdikleri cevapların cinsiyete göre ölçme değişmezliğinin incelenmesidir. İlişkisel tarama modelinde yürütülen araştırmaya PISA 2018 uygulamasına katılan 6890 öğrenciden Okuma Öz Yeterlik Ölçeği'ni 6858 öğrenci oluşturmaktadır. Model oluşturulurken PISA 2018 Okuma Öz Yeterlik Ölçeği veri seti kayıp verilerden temizlenmiştir. R Shiny ve SPSS programı kullanılarak açımlayıcı faktör analizi uygulanarak model kurulmuş sonrasında ise doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda elde edilen uyum indeksleri ve model değerleri genel olarak değerlendirildiğinde araştırmada kullanılan verilerin model veri uyumunun iyi olduğu görülmektedir. Daha sonra ölçme değişmezliği analizleri R-Studio Programlama İstatistiksel programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Yapısal değişmezlik, Metrik değişmezlik, Ölçek değişmezliği ve Katı değişmezlik aşamaları analiz edilmiştir. Araştırmanın verileri PISA 2018 Okuma Öz Yeterlik Ölçeği ile toplanmıştır. Ölçekte 6 madde bulunmaktadır. Verilerin analizi için öncelikle R Shiny ile tüm veri setinde doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda uyum indeksleri ve model değerleri incelendiğinde iki boyutlu modelde model veri uyumunun iyi olduğu görülmektedir. Daha sonra ölçme değişmezliği için yapısal değişmezlik, metrik değişmezlik, ölçek değişmezliği ve katı değişmezlik aşamaları analiz edilmiştir. Analiz sonucunda, 2018 PISA Okuma Öz Yeterlik Ölçeğinin (ST161) metrik değişmezlik aşamasının sağlandığı diğer aşamaların sağlanmadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Ölçme Değişmezliği, Pısa 2018,okumada Öz Yeterlik, Cinsiyet

Makale id= 29

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-5404-1655

| 66

Sınıf Öğretmenleri Arasında Yaşanan Psikolojik Şiddet**Araştırmacı Emel Yeşilköy Arslan¹, Prof.Dr. Şenay Sezgin Nartgün²**¹Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi²Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

*Corresponding author: Emel Yeşilköy Arslan

Özet: Bu araştırma, sınıf öğretmenlerinin meslektaşları tarafından maruz kaldıkları psikolojik şiddet deneyimlerini incelemeyi, bu şiddetin türlerini, etkilerini, sıklığını ve başa çıkma stratejilerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Nitel araştırma desenine dayalı olarak yürütülen çalışmada, maksimum çeşitlilik örneklemeyle belirlenen 15 sınıf öğretmeniyle yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Veriler içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiş ve dört ana tema altında sınıflandırılmıştır: psikolojik şiddetin türü, sıklığı, etkisi ve başa çıkma yolları. Araştırma bulguları, öğretmenler arasında dışlama, küçümseme, imalı sözler ve dedikodu gibi örtük psikolojik şiddet davranışlarının yaygın olduğunu ortaya koymuştur. Şiddetin genellikle toplantılar, sınav haftaları ve idare değişiklikleri gibi dönemlerde yoğunlaştığı; öğretmenlerin büyük çoğunluğunun pasif başa çıkma stratejileri (susma, görmezden gelme) kullandığı belirlenmiştir. Ayrıca, psikolojik şiddetin öğretmenlerin mesleki motivasyonlarını, iş doyumlarını ve özel hayatlarını olumsuz etkilediği görülmüştür. Katılımcıların okul ortamında destek sistemlerinin eksikliğine vurgu yapmaları, bu konuda kurumsal düzeyde önlemler alınması gerektiğini ortaya koymaktadır. Araştırma, öğretmenlerin psikolojik güvenliğini artırmaya yönelik politika ve uygulamalara ışık tutacak niteliktedir.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik Şiddet, Mobbing, Sınıf Öğretmeni, Meslektaş İlişkileri, Nitel Araştırma

Psychological Violence Among Primary School Teachers

Abstract: This study aims to examine the experiences of psychological violence that primary school teachers are exposed to by their colleagues, and to identify the types, frequency, effects, and coping strategies related to such violence. Conducted within a qualitative research design, the study involved semi-structured interviews with 15 primary school teachers selected through maximum variation sampling. The data were analyzed using content analysis and classified under four main themes: types of psychological violence, frequency, effects, and coping strategies. The findings reveal that implicit forms of psychological violence such as exclusion, belittlement, insinuations, and gossip are common among teachers. The violence tends to intensify during periods such as staff meetings, exam weeks, and administrative changes. It was found that most teachers tend to adopt passive coping strategies such as remaining silent and ignoring the behavior. Additionally, psychological violence negatively impacts teachers' professional motivation, job satisfaction, and personal lives. Participants emphasized the lack of support systems within the school environment, highlighting the need for institutional-level measures. The study provides valuable insights for the development of policies and practices aimed at enhancing teachers' psychological safety.

Keywords: Psychological Violence, Mobbing, Primary School Teacher, Colleague Relations, Qualitative Research

Makale id= 79

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000- 0003-2350-743X

| 67

Stratejik Yönetim Sisteminin Metodolojik Temelleri, Gelişimi ve Geleceğe Yönelik Perspektifleri**Doç.Dr. Taleh Halilov¹**¹Nahçıvan Devlet Üniversitesi

Özet: Stratejik yönetim sistemi, çağdaş yönetim bilminde kurumların uzun vadeli başarılarını sürdürülebilir kılmak amacıyla geliştirilen sistematik bir yaklaşımdır. Bu sistem, çevresel analiz, iç kaynakların değerlendirilmesi, stratejik hedeflerin belirlenmesi ve uygulamaya geçirilmesi gibi aşamalardan oluşur. Stratejik yönetim, sadece bir planlama süreci değil, aynı zamanda uygulama, izleme ve geri bildirim mekanizmalarını içeren döngüsel ve dinamik bir süreçtir. Günümüzün küreselleşen ve hızla değişen dünyasında kurumlar, sürekli değişen dış çevre faktörlerine karşı esnek ve proaktif stratejiler geliştirme ihtiyacındadır. Bu bağlamda stratejik yönetim sistemlerinin bilimsel temellere oturtulması, karar alma süreçlerinin rasyonelleştirilmesini, risklerin daha etkin yönetilmesini ve rekabet avantajının sürdürülebilir hale gelmesini sağlar. Özellikle yükseköğretim kurumlarında stratejik planlamanın içerik, yön ve işlev açısından yeniden yapılandırılması gerekliliği giderek artmaktadır. Literatürde yapılan güncel araştırmalar, stratejik yönetimin yükseköğretimde kalite güvence sistemlerine entegrasyonunda ve kurumsal kapasitenin artırılmasında kritik rol oynadığını ortaya koymaktadır. Stratejik yönetim araçları arasında SWOT analizi, PEST analizi, stratejik haritalama, dengeli karne (Balanced Scorecard), senaryo planlaması ve oyun teorisi gibi yöntemler öne çıkmaktadır. Bu araçlar, yöneticilere daha analitik düşünme, stratejik seçenekleri değerlendirme ve geleceği öngörme konusunda önemli katkılar sağlar. Özellikle belirsizlik altında karar alma süreçlerinde bilimsel yöntemlerin kullanımı, stratejik planların başarısını doğrudan etkiler. Stratejik yönetim sisteminin gelişimi açısından önemli bir diğer unsur, metodolojik temellere dayalı performans izleme mekanizmalarının kurulmasıdır. Etkili bir stratejik yönetim sistemi; planlama ve uygulama arasında sağlam bir bağ kurarak stratejilerin başarıya ulaşmasını garanti altına alır. Bu, kurumsal öğrenme, yenilikçilik ve adaptasyon yeteneğini artırır. Sonuç olarak, stratejik yönetim sisteminin geleceği, teknolojik yeniliklerin entegrasyonu, veri temelli karar alma sistemlerinin yaygınlaşması ve dijital dönüşüm süreçlerine adaptasyonla şekillenecektir. Kurumlar, bu değişime ayak uydurabilmek için stratejik yönetim sistemlerini sürekli güncellemeli ve bilimsel yaklaşımlarla desteklemelidir. Strateji yönetimi artık yalnızca bir yönetim aracı değil, aynı zamanda kurumların sürdürülebilirliğini sağlayan temel bir dönüşüm aracıdır.

Anahtar Kelimeler: Stratejik Yönetim, Metodoloji, Karar Alma, Yükseköğretim, Swot Analizi, Performans Değerlendirme, Stratejik Planlama

Methodological Foundations, Development, and Future Perspectives of Strategic Management Systems

Abstract: Strategic management systems are systematic frameworks developed to ensure long-term sustainability and performance of organizations in dynamic and competitive environments. Rather than being limited to planning, strategic management encompasses implementation, monitoring, feedback,

and continuous adaptation. It enables organizations to analyze internal and external environments, identify strategic goals, and design action-oriented strategies aligned with long-term visions. In today's rapidly changing world, institutions—especially in higher education—must adopt proactive and flexible strategies to respond to environmental uncertainty. Scientific foundations in strategic management ensure more rational decision-making, effective risk management, and sustainable competitive advantage. Recent research has shown that strategic management plays a vital role in integrating quality assurance systems in universities and enhancing institutional capacity. Strategic tools such as SWOT analysis, PEST analysis, strategy mapping, Balanced Scorecard, scenario planning, and game theory provide decision-makers with structured approaches to evaluate alternatives and anticipate future trends. In particular, under conditions of uncertainty, these tools enhance the success of strategy formulation and execution. The evolution of strategic management requires the integration of performance monitoring systems based on methodological rigor. A well-functioning strategic system creates a strong link between planning and implementation, enabling successful strategy execution. This contributes to institutional learning, innovation, and adaptability. In conclusion, the future of strategic management lies in its ability to incorporate digital transformation, data-driven decision-making, and technological innovations. Institutions must continuously update and reinforce their strategic systems through scientific approaches. Strategic management has evolved beyond a managerial tool; it is now a transformative force for ensuring institutional sustainability.

Keywords: Strategic Management, Methodology, Decision Making, Higher Education, Swot Analysis, Performance Evaluation, Strategic Planning

Makale id= 5

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8581-3638>

| 69

Orman Okullarının Sürdürülebilir Eğitim ve Ekolojik Okuryazarlık Üzerindeki Rolü

Researcher Elif Konoralp¹

¹Kocaeli Üniversitesi

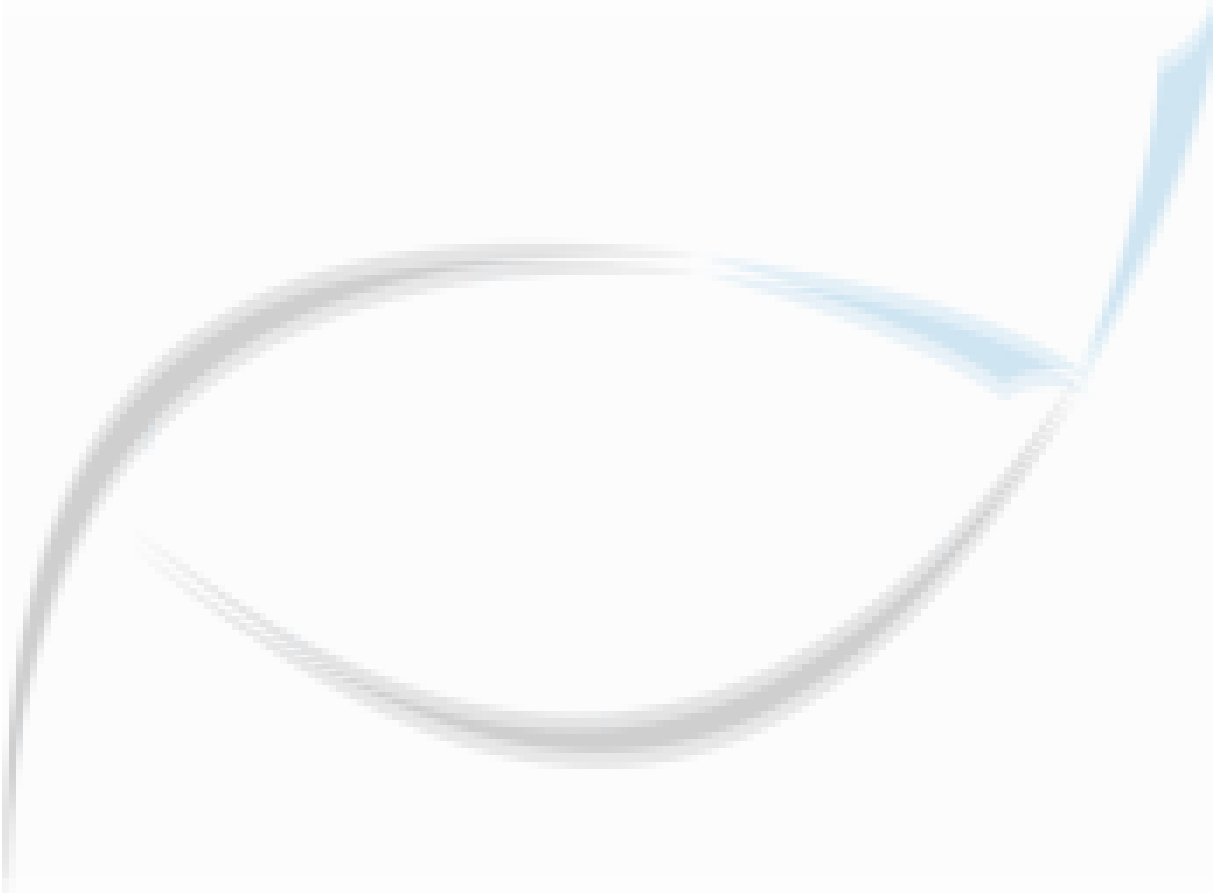
Özet: Orman okulları, sürdürülebilir eğitim ve ekolojik okuryazarlık konularında önemli bir role sahiptir. Bu eğitim modeli, doğayla iç içe bir öğrenme ortamı sunarak öğrencilerin çevresel farkındalıklarını artırmayı ve sürdürülebilir yaşam becerilerini geliştirmeyi hedefler. Türkiye'deki orman okulu uygulamaları, bu amaçlar doğrultusunda hayata geçirilmiş ve öğrencilere doğa temelli eğitim sunarak ekolojik okuryazarlıklarının artırılmasında önemli katkılar sağlamıştır. Sürdürülebilir eğitim, bireylerin çevresel, ekonomik ve sosyal boyutlarıyla sürdürülebilirlik konularında bilinçlenmelerini ve bu bilinç doğrultusunda yaşam tarzlarını şekillendirmelerini amaçlar. Orman okulları, sürdürülebilir eğitimi pratiğe dökerek, öğrencilere doğrudan deneyimleme ve uygulama fırsatları sunar. Bu bağlamda, Türkiye'deki orman okulu uygulamaları, öğrencilerin sürdürülebilirlik konusunda bilinçlenmelerine ve bu bilinçle hareket etmelerine olanak tanır.

Anahtar Kelimeler: Orman Okulu, Sürdürülebilir Eğitim, Ekolojik Okuryazarlık, Doğa Temelli Eğitim, Çevresel Farkındalık, Sürdürülebilir Yaşam, Ekosistemler, Türkiye'deki Orman Okulu Uygulamaları

The Role of Forest Schools On Sustainable Education and Ecological Literacy

Abstract: Forest schools have an important role in sustainable education and ecological literacy. This education model aims to increase students' environmental awareness and develop their sustainable living skills by providing a learning environment intertwined with nature. Forest school practices in Turkey have been implemented in line with these objectives and have made significant contributions to increasing students' ecological literacy by providing nature-based education. Sustainable education aims to raise individuals' awareness on sustainability issues with their environmental, economic and social dimensions and to shape their lifestyles in line with this awareness. Forest schools put sustainable education into practice, providing students with opportunities to directly experience and apply it. In this context, forest school practices in Turkey enable students to become aware of sustainability and act with this awareness. Ecological literacy refers to individuals' knowledge about ecosystems and the impacts of human activities on them, and the ability to apply this knowledge in their lives. Forest schools are an effective educational model for developing ecological literacy. Forest school practices in Turkey offer students the opportunity to get to know ecosystems closely and learn to live in harmony with nature. In this way, students can better understand the cycles of nature and the impacts of human activities on these cycles. Forest schools also help students develop sustainable living skills. Nature-based education strengthens students' connection with nature and instills in them an awareness of environmental protection. By providing students with these skills, forest school practices in Turkey contribute to raising conscious individuals for a sustainable future.

Keywords: Forest School, Sustainable Education, Ecological Literacy, Nature-Based Education, Environmental Awareness, Sustainable Living, Ecosystems, Forest School Practices in Turkey.

Makale id= 84

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-5114-4827

| 71

Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okul Kültürü Geliştirmek: Örnek Bir Projeden Yansıyanlar**Prof.Dr. Gülçin Dilek¹, Araştırmacı Fatma Nur Dilsiz¹**
¹Sinop Üniversitesi

*Corresponding author: Fatma Nur Dilsiz

Özet: Bu çalışma, toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı bir okul kültürü geliştirme ve bu yolla, toplumsal cinsiyet eşitliğine katkıda bulunma imkanlarını keşfetmeye odaklanmıştır. Çalışmanın verileri, Sinop ilindeki bir ortaokulda çeşitli eğitsel etkinlikler ve okulun fiziksel ortamını düzenleme yoluyla toplumsal cinsiyet eşitliğine katkıda bulunmayı hedefleyen bir proje kapsamında toplanmıştır. Proje sürecinde, toplumsal cinsiyet eşitliği bağlamında dezavantajlı taraf olan kadınları görünür kılan etkinlikler uygulanmış; bu kapsamda siyaset, spor, bilim, girişimcilik alanları ile emniyet teşkilatında kariyer yapan kadınların öğrencilerle yüz yüze söyleşi ve etkinlik gerçekleştirmeleri sağlanmıştır. Nitel Araştırma yaklaşımının Eylem Araştırması yöntemine göre yapılandırılan araştırmanın çalışma grubu, sözü edilen ortaokulun 6. sınıf kademesinde öğrenim gören 43 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmanın verileri açık uçlu sorulardan oluşan anket formu, araştırmacı gözlem notları ve etkinlikler kapsamında elde edilen öğrenci ürünleri yoluyla toplanmıştır. Veriler betimsel analiz ve içerik analizi yöntemleriyle çözümlenmiştir. Araştırmanın bulguları, kadınları görünür kılan, toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı bir okul kültürünün öğrencilerde eşitlik lehine bir farkındalık uyandırabildiğini, neredeyse tamamının imgelemlerinde kadınların görünmez olduğu erkek öğrencilerin çeşitli alanlarda kariyer yapmış kadın aktörleri imgelemlerine eklediklerini, hem kız hem de erkek öğrencilerin araştırma sonunda daha fazla öncü ve kariyer sahibi kadını tanıdığını, onları takdir ettiklerini ve rol model alabildiklerini ortaya koymuştur. Bu bulgulardan yola çıkarak toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı bir okul kültürü geliştirmenin, toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimine önemli katkılar sunabildiği sonucuna ulaşılmıştır. (Bu araştırmanın verileri, 2209-A ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ ARAŞTIRMA PROJELERİ DESTEĞİ PROGRAMI kapsamında TÜBİTAK tarafından desteklenen “Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okulum” başlıklı proje kapsamında toplanmıştır.)

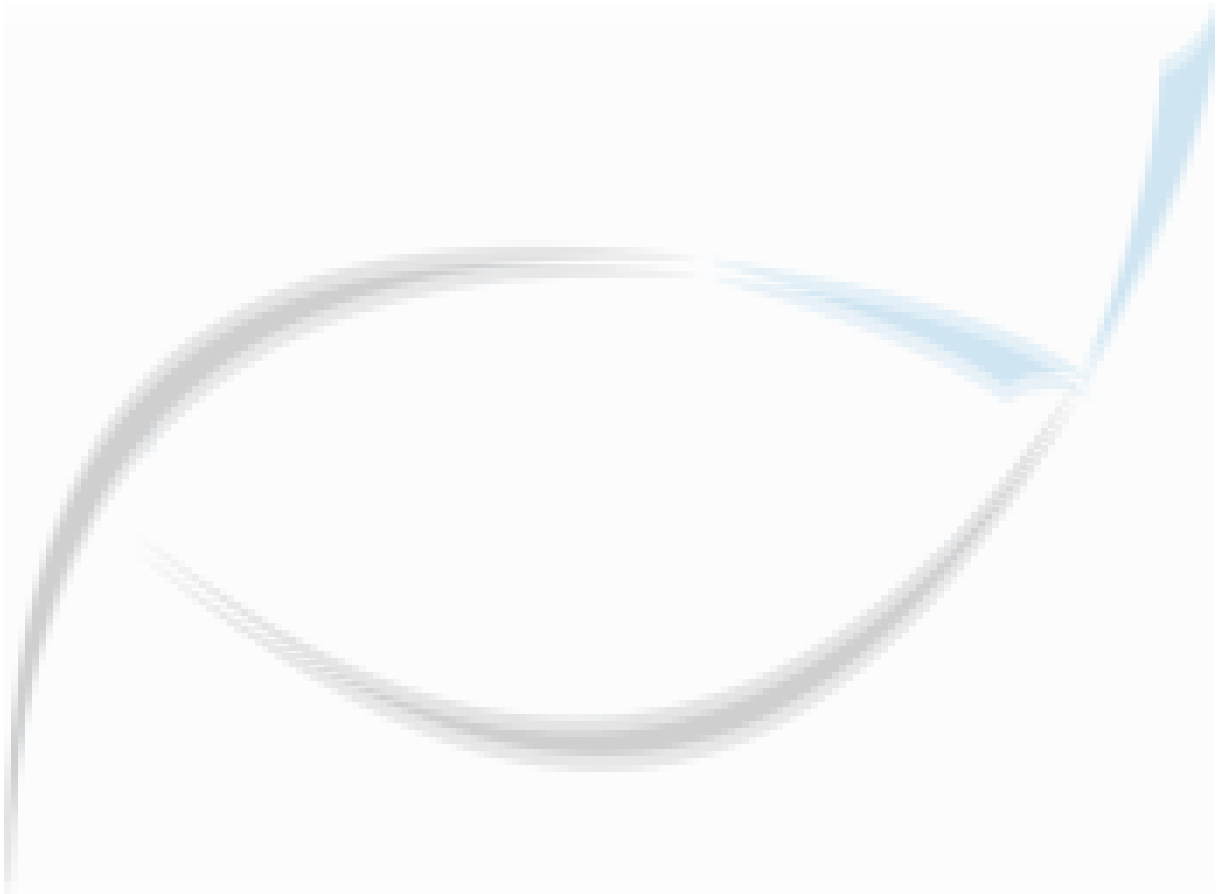
Anahtar Kelimeler: Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, Okul Kültürü, Kariyer Sahibi Kadınlar, Öncü Kadınlar.

Developing a Gender Equality Responsive School Culture: Reflections From An Exemplary Project.

Abstract: This study focuses on developing a school culture that is sensitive to gender equality and exploring the possibilities of contributing to gender equality in this way. The data of the study were collected within the scope of a project aiming to contribute to gender equality through various educational activities and organising the physical environment of the school in a secondary school in Sinop province. During the project, activities that made women, who are disadvantaged in the context of gender equality, visible were implemented; in this context, women who made a career in the fields of politics, sports, science, entrepreneurship and law enforcement organised face-to-face interviews and

activities with students. The study group of the research, which was structured according to the Action Research method of the Qualitative Research approach, consists of 43 students studying at the 6th grade level of the mentioned secondary school. The data of the research were collected through a questionnaire form consisting of open-ended questions, researcher observation notes and student products obtained within the scope of the activities. The data were analysed using descriptive analysis and content analysis methods. The findings of the study revealed that a school culture sensitive to gender equality that makes women visible can raise awareness among students in favour of equality, male students, almost all of whom had invisible women in their imaginations, added female actors with careers in various fields to their imaginations, and both female and male students recognised, appreciated and took as role models more pioneering and career women at the end of the study. Based on these findings, it was concluded that developing a school culture gender equality responsive can make significant contributions to gender equality education.

Keywords: Gender Equality, School Culture, Career Women, Pioneer Women.

Makale id= 83

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-2758-2015

| 73

Trends and Issues On the Use of Instructional Videos in Open and Distance Education

Researcher Didem Özten¹ , Doç.Dr. Mehmet Kara¹

¹Amasya Üniversitesi

*Corresponding author: Mehmet Kara

Abstract: This study aims to reveal the research trends and issues on the use of instructional videos in open and distance education through the review of the national theses in Türkiye. The determined theses were reviewed in terms of their disciplines, years, educational levels, participants, research designs, and research themes. The National Thesis Center of the Higher Education Council of Türkiye was used to access the relevant theses on instructional video use in open and distance education. "Video" was used as a keyword for the search query with the filters of "Education and Training" and the years 2010-2025. A total of 22 theses were included in the content analysis, five of which were doctoral theses and 17 of which were master's theses. The reviewed documents are from a wide variety of disciplines, while the most productive discipline is open and distance education, followed by Computer Education and Instructional Technology. The research trend of instructional video use in open and distance education is upward, suggesting increasing attention on this research area. While the studies were mostly conducted at the higher education level, the number of employed research designs (quantitative, qualitative, and mixed methods) is approximate. The research themes covered in the theses are learning outcomes (achievement, motivation, attitude, etc.), contents of the videos, stakeholder perspectives on the videos, and investigation of diverse programs and platforms using instructional videos. The findings provided several recommendations for future research on the use of instructional videos in open and distance education.

Keywords: Open and Distance Education, Instructional Video, Literature Review, Graduate Theses

Makale id= 65

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0007-8385-2856

| 74

Türkiye Yüzyılı Maarif Modelinin Yapay Zeka Bağlamında Eğitsel Teknoloji Vizyonu**Araştırmacı Emine Nur Akdağ¹**
¹MEB Yuvabaşı İlkokulu

Özet: Bu araştırmanın amacı Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin eğitimde teknoloji, eğitimde dijitalleşme ve eğitimde yapay zeka alanlarında değerlendirilmesidir. Bu amaçla Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin; eğitimde teknoloji, dijitalleşme ve yapay zekâ alanlarında sahip olduğu kuvvetli yönler, karşılan eksiklikler, sunduğu fırsatlar ve engellerin neler olduğuna yanıt aranmıştır. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Veriler doküman analizi ve betimsel analizle incelenmiştir. SWOT analizi yapılırken üretken yapay zeka tabanlı doğal dil işleme modelinden destek alınmış ve araştırmacı kendi yaptığı SWOT analizi ile diğerini karşılaştırmıştır. Analiz edilen veriler kontrol edilmiş ve alan yazını ile desteklenmiştir. 2024-2025 yıllarında "google akademik" ve "dergipark" veri tabanlarında yer alan "maarif modeli", "yapay zeka", "teknoloji", "dijitalleşme" ve "swot analizi" anahtar kelimeleri kullanarak yapılmış olan ulusal makaleler alan yazınına dahil edilmiştir. Bulgulara göre, modelin dijital okuryazarlık, yapay zekâ temelli öğretim teknolojileri ve bireyselleştirilmiş öğrenme gibi konularda güçlü yönler sahip olduğu görülmektedir. Ancak dijital altyapı eksikliği, pedagojik rehberlik yetersizliği ve veri güvenliğine dair kaygılar zayıf yönler arasında yer almaktadır. Ayrıca, dijital uçurum, etik sorunlar ve değişime karşı direnç potansiyel engeller olarak tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda, TYMM'nin teknolojik vizyonunun uygulanabilirliğini artırmak amacıyla öğretmenlere yönelik rehber dokümanların geliştirilmesi, hizmet içi eğitimlerin artırılması ve dijital altyapının güçlendirilmesi önerilmektedir.

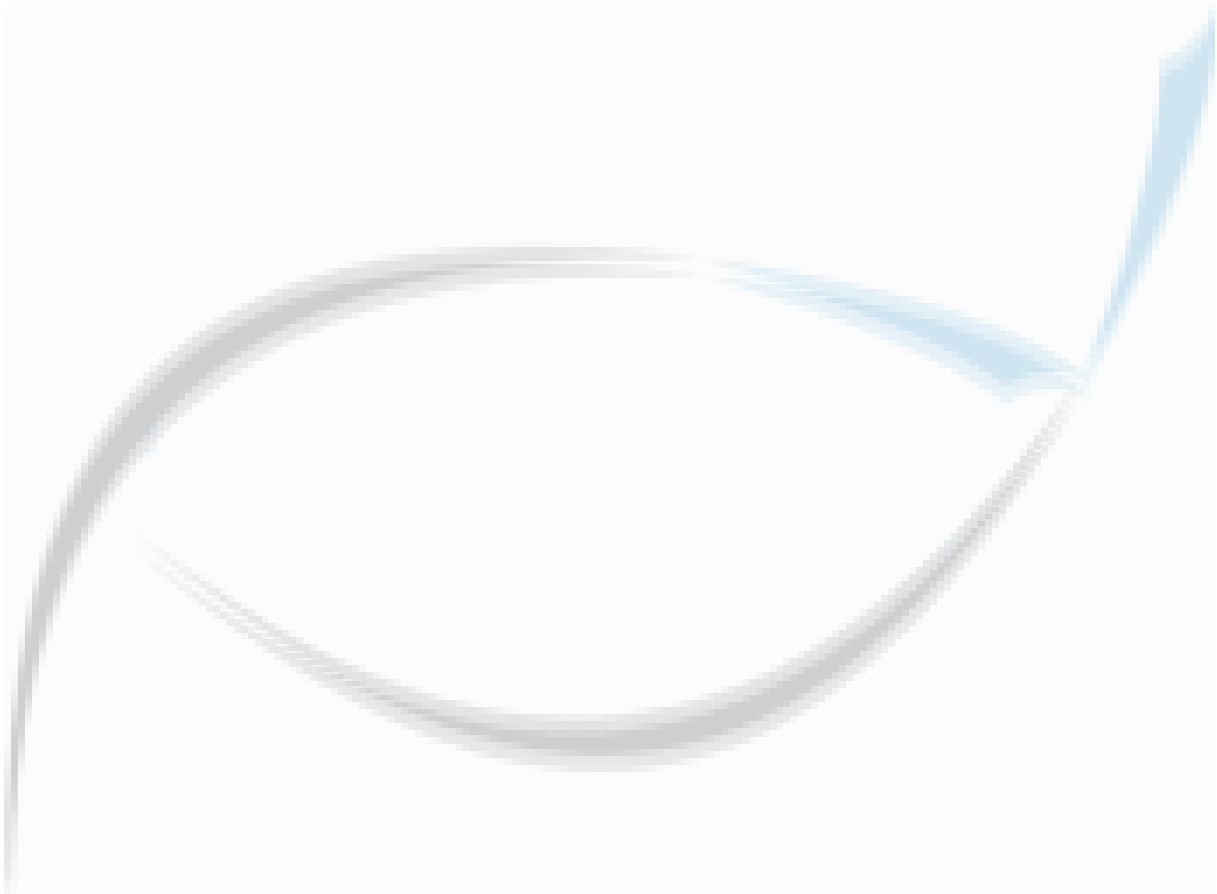
Anahtar Kelimeler: Maarif Modeli, Yapay Zeka, Teknoloji, Dijitalleşme, Swot Analizi

The Educational Technology Vision of the Century of Türkiye Maarif Model in the Context of Artificial Intelligence

Abstract: The aim of this study is to evaluate the Türkiye Century Maarif Model (TCMM) in terms of educational technology, digitalization in education, and the use of artificial intelligence in education. In this context, the study seeks to answer the following: the strengths of TCMM in relation to educational technology, digitalization, and artificial intelligence; its existing weaknesses; the opportunities it offers; and the potential threats or challenges it may face. This study employs a qualitative research method. Data were analyzed through document analysis and descriptive analysis. During the SWOT analysis, support was received from a generative artificial intelligence-based natural language processing model, and the researcher compared the results of their own SWOT analysis with that produced by the AI model. The analyzed data were validated and supported by the relevant literature. National academic articles published in 2024-2025 were included in the literature review using keywords such as "Maarif Model", "artificial intelligence", "technology", "digitalization", and "SWOT analysis" from Google Scholar and DergiPark databases. Findings show that the model demonstrates strengths in areas such as digital literacy, AI-based instructional technologies, and personalized learning environments. However, weaknesses include insufficient digital infrastructure, lack of pedagogical guidance, and concerns regarding data security. Additionally, digital inequality, ethical issues, and resistance to change are

identified as potential threats. As a result, in order to enhance the applicability of the TCMM's technological vision, it is recommended that guidebooks be developed for teachers, in-service training opportunities be increased, and digital infrastructure in schools be strengthened.

Keywords: Maarif Model, Artificial Intelligence, Technology, Digitalization, Swot Analysis

Makale id= 18

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-5451-0773

| 76

Yapay Zekâ Araçlarına Yönelik Öğretmenlerin Beklentileri

Doç.Dr. Mehmet Özcan¹

¹Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

Özet: Bu araştırma öğretmenlerin yapay zekâ araçlarından beklentilerini ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Bu kapsamda araştırmada nitel araştırma yöntemleri arasında yer alan durum çalışması ile yürütülmüştür. Araştırmada öğretmenlerin yapay zekâdan beklentileri akademik gelişim, mesleki gelişim, kişisel gelişim, sosyal gelişim ve entelektüel gelişim kavramları ile incelenmiştir. Araştırma bulguları katılımcıların yapay zekâdan akademik gelişime yönelik beklentilerinin akademik yönlendirme, bilgiye ulaşma, zaman tasarrufu ve akademik gelişim desteği olduğu; mesleki gelişime yönelik beklentilerinin farklı uygulamalar, materyal geliştirme ve teknoloji desteği, farklı öğretim yöntemleri ve branşla ilgili gelişmeler olduğu; kişisel gelişime yönelik beklentilerinin bilgi sağlama, dünyayı anlama ve kolaylaştırıcı olma, bakış açısı kazandırma ve gündemi takip olduğu; sosyal gelişim yönelik beklentilerinin sosyal etkinlik önerileri, iletişim önerileri, sportif öneriler, sanatsal öneriler ve yabancı dil öğrenme platformları olduğu; entelektüel gelişime yönelik beklentilerinin kültürel ve sosyal etkinlik önerileri, ilgi alanına uygun öneriler ve gündemin takip edilmesi olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zekâ, Öğretmen Beklentileri, Gelişim

Teachers' Expectations for Artificial Intelligence Tools

Abstract: This research aims to reveal teachers' expectations from artificial intelligence tools. In this context, the research was conducted with a case study, which is one of the qualitative research methods. In the study, teachers' expectations from artificial intelligence were analysed with the concepts of academic development, professional development, personal development, social development and intellectual development. The findings of the research show that the participants' expectations from artificial intelligence for academic development are academic guidance, access to information, time saving and academic development support; their expectations for professional development are different applications, material development and technology support, different teaching methods and developments related to the branch; expectations for personal development are providing information, understanding the world and being a facilitator, gaining perspective and following the agenda; expectations for social development are social activity suggestions, communication suggestions, sportive suggestions, artistic suggestions and foreign language learning platforms; expectations for intellectual development are cultural and social activity suggestions, suggestions suitable for my field of interest and following the agenda.

Keywords: Artificial Intelligence, Teacher Expectations, Development.

Makale id= 49

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-5419-8249

| 77

Yapay Zekâ mı İnsan Yorumu mu? *La Diligence de Beaucaire (Beaucaire Posta Arabası)* Hikâyesinde Kültürel Öğelerin Çevirisinde Stratejik Tercihler**Öğr. Gör. Dr Semra Taydaş Osman¹**
¹RWTH Aachen University-Almanya

Özet: Bu çalışma, Fransız yazar Alphonse Daudet'in *La Diligence de Beaucaire* (*Beaucaire Posta Arabası*) adlı öyküsünde yer alan kültürel öğelerin dört farklı çeviri örneği üzerinden karşılaştırmalı bir analizini sunmaktadır. Ele alınan çeviri örnekleri; iki profesyonel insan çevirmeni, bir yapay zekâ modeli (ChatGPT) ve bir istatistiksel makine çevirisi aracı (Google Translate) tarafından üretilen metinlerden oluşmaktadır. Çalışmada, kültürel öğeler olarak belirlenen on beş farklı dilsel ve kültürel yapı; dini referanslar, yerel söyleyişler, deyimler, karakteristik bölgesel kimlikler ve toplumsal normları yansıtan ifadeler gibi temalar etrafında toplanmıştır. Her bir çeviri örneği, Mona Baker'ın çeviri stratejileri çerçevesinde analiz edilmiştir. Ayrıca, Gideon Toury'nin Hedef Odaklı Çeviri Kuramı'ndan yeterlik ve kabuledilebilirlik normları temel alınarak çevirilerin erek kültürde ne ölçüde işlevsel ve normatif olduğu tartışılmıştır. Analiz sonucunda insan çevirmenlerin, özellikle kültürel eşdeğerlik vermede daha esnek ve erek kültür odaklı çözümler sundukları, yapay zekâ tabanlı çevirilerin ise çoğunlukla yüzeysel karşılıklar veya bağlamsız tercüme ürettikleri gözlemlenmiştir. Google Translate çevirilerinde anlam kaybı ve bağlamsal uyumsuzluklar sıkça görülürken, ChatGPT çevirileri anlam bütünlüğünü korusa da kültürel incelikleri tam olarak yansıtmakta zaman zaman yetersiz kalmıştır. Bu çalışma, çeviri teknolojilerinin kültürel aktarım konusundaki sınırlılıklarını ve insan çevirmenlerin erek kültüre duyarlılığını göz önüne sererek, edebi metinlerin kültürel aktarımında çevirmenin yorumlayıcı rolünün önemini bir kez daha ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zekâ Çevirisi, İnsan Çevirisi, Kültürel Öge, *La Diligence de Beaucaire*, *Beaucaire Posta Arabası*, Çeviri Stratejileri, Mona Baker, Gideon Toury

Makale id= 76

Poster Sunum

ORCID ID: 0009-0007-3633-3674

| 78

9. Sınıf Biyoloji Ders Kitabında Bilimin Doğası

Araştırmacı Sümeyye Öztürk Mallı¹, Prof. Dr. Meryem Selvi¹
¹Gazi Üniversitesi

Özet: Ders kitapları, öğretim programında belirlenen amaçlar doğrultusunda öğrenciye neyi nasıl öğreteceğini belirleyen dolayısıyla öğrenme sürecini etkileyen önemli öğretim materyalleridir. Bu çalışmada 9. sınıf Biyoloji ders kitabında bilimin doğası Erduran ve Dagher'in (2014) Yeniden Kavramsallaştırılmış Aile Benzerliği çatısı kullanılarak incelenmiştir. Ders kitabında yer alan bilimin doğası içeriği betimsel analiz kullanılarak ilgili temalara kodlanmıştır. Analiz sonuçları ders kitabında en sık vurgulanan temanın bilimsel uygulamalar teması en az vurgulanan temaların ise sosyal örgütler ve etkileşimleri ve finansal sistemler temaları olduğunu ortaya koymuştur. Kitapta hiç vurgulanmayan tema ise politik güç yapıları teması olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Bilimin Doğası

Makale id= 45

Poster Sunum

ORCID ID: 0009-0004-3416-2945

| 79

İlkokulda Zekâ Oyunları ve Okuduğunu Anlama Becerisi Arasındaki İlişkiye Yönelik Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri**Araştırmacı Nursima Toplu¹, Doç.Dr. Serkan Düzgün¹**¹Gazi Üniversitesi, Temel Eğitim Sınıf Eğitimi Ana Bilim Dalı

*Corresponding author: Nursima Toplu

Özet: Bu araştırmada, ilkökul düzeyinde zekâ oyunları kullanımının öğrencilerinin okuduğunu anlama becerisine etkisine yönelik sınıf öğretmenlerinin görüşlerini incelemektedir. Araştırmanın amacı öğretim sürecine dahil edilen zekâ oyunlarının bireylerin akademik ve kişisel becerilerine olan etkisinin ne derecede olduğunu ve okuduğunu anlama üzerinde bireyleri nasıl etkilediğini öğretmen görüşlerine dayanarak ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinin türü olan durum çalışması tercih edilmiştir. Veriler araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmıştır. Katılımcı grubu farklı okullarda yer alan 20 sınıf öğretmeni tarafından oluşturulmuştur. Veriler yüz yüze yapılan görüşmeler sonucunda elde edilmiş ve betimsel analiz yöntemi ile değerlendirilmiştir. Analiz sürecinde öğretmenlerin zekâ oyunlarına yönelik görüşleri, sınıf içi uygulama deneyimleri, uygulama sürecinde yaşadıkları sorunlar ve öneriler bakımından dokuz tema altında yer almıştır. Analiz sonucunda öğretmenlerin önemli bir kısmının zekâ oyunlarının öğrencilerde okuduğunu anlama becerisinin gelişiminde etkisinin olmasının yanı sıra öğrencilerin akademik ve kişisel gelişimlerinde de olumlu yönde etkilediklerini ifade etmişlerdir. Bununla birlikte öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğu zekâ oyunlarının sistemli ve programlı bir şekilde öğretim sürecine dahil edildiğinde etkisinin belirgin bir şekilde ortaya çıkabileceğini dile getirmiştir. Çalışmanın bulgularının ilkökul sürecinde zekâ oyunlarını kullanımının öğretim sürecine entegre edilmesi açısından çeşitli öneriler geliştirmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

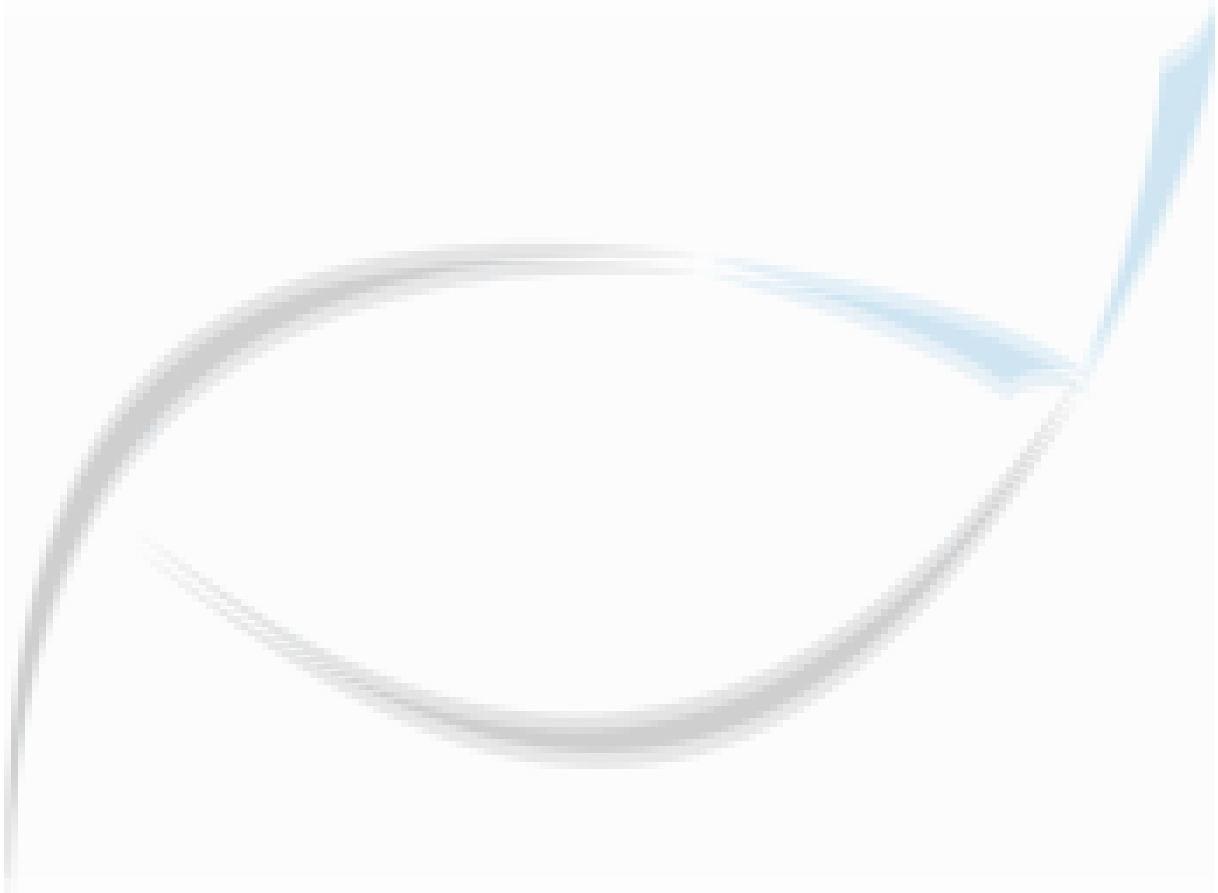
Anahtar Kelimeler: Zekâ Oyunları, Okuduğunu Anlama, İlkokul Eğitimi, Öğretmen Görüşleri, Nitel Araştırma

Primary School Teachers' Views On the Relationship Between Intelligence Games and Reading Comprehension Skills

Abstract: This study examines primary school teachers' views on the impact of using intelligence games on students' reading comprehension skills at the primary education level. The aim of the research is to reveal, based on teachers' opinions, to what extent the inclusion of intelligence games in the instructional process affects students' academic and personal skills and how it influences their reading comprehension. A case study design, which is one of the qualitative research methods, was preferred in the study. Data were collected through a semi-structured interview form prepared by the researcher. The participant group consisted of 20 primary school teachers working in different schools. The data were obtained through face-to-face interviews and analyzed using descriptive analysis. During the analysis process, teachers' opinions about intelligence games, their in-class implementation experiences, the difficulties they encountered during the application process, and their suggestions were categorized under nine themes. The analysis revealed that a significant number of teachers stated that intelligence

games positively contributed not only to the development of students' reading comprehension skills but also to their academic and personal development. In addition, the majority of the teachers emphasized that the effects of intelligence games become more evident when they are systematically and regularly integrated into the instructional process. It is considered that the findings of the study will contribute to developing various recommendations for integrating intelligence games into the instructional process in primary school education.

Keywords: Intelligence Games, Reading Comprehension, Primary Education, Teacher Opinions, Qualitative Research

Makale id= 60

Sözlü SunumORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8966-0130>

| 81

1928-2009 Yılları Arasında Türk Dil Kurumu Tarafından Yayınlanan İmla Kılavuzlarında Yer Alan (^) Düzeltme İşaretli Kelimelerin Kullanım ve Yazım Özellikleri**Arş.Gör.Dr. Hamide Efil¹**
¹Ordu Üniversitesi

Özet: Türk alfabesi, 1 Kasım 1928 tarihinde kabul edilen 1353 sayılı kanunla, Latin alfabesi esas alınarak oluşturulmuştur. Bu yeni alfabe, Türk dilinin fonetik yapısına uygun bir biçimde tasarlanmış olup toplamda 29 harften oluşmaktadır. Harf sistemini kullanan yazılarda üç çeşit imla düzeni vardır; sese, kökene ve geleneğe bağlı imla düzeni. Yeni alfabemizde ise söyleyişe bağlı bir imla düzeni esas alınmıştır. Söyleyişe dayalı imla özelliklerinden biri düzeltme işaretidir. Telaffuzda uzatma ve inceltme görevi gören düzeltme işareti, kullanım yerine göre üç gruba ayrılmıştır. Yazılışları bir anlamları farklı kelimeler için kullanılan düzeltme işareti, nispet î'si şeklinde kullanılan düzeltme işareti ve g, k, l ünsüzlerinden sonra gelen a ile u seslerinin ince okunduğunu göstermek için kullanılan düzeltme işareti olarak gruplandırılmıştır. Bu çalışma söyleyişe dayalı imla meselelerinden biri olan düzeltme işareti üzerinde durmayı, 1928-2009 yılları arasında Türk Dil Kurumu tarafından yayınlanan imla kılavuzlarındaki düzeltme işareti bulunan kelimeleri tespit etmeyi ve özelliklerini saptamayı amaçlamıştır. Düzeltme işaretinin yer aldığı kelimeler kullanım alanlarına göre on başlık altında sınıflandırılarak verilmiştir. 1928 tarihli İmlâ Lûgati'nde tespit edilen düzeltme işaretli kelimeler ayrı başlık altında değerlendirilerek aktarılmıştır. Çalışmanın devamında ise tek bir imla kılavuzunda düzeltme işaretiyle kullanılan kelimeler ve 1928-2009 tarihleri arasındaki imla kılavuzlarında düzenli olarak tekrar eden düzeltme işaretli kelimeler verilmiştir. Yıllara göre hangi kılavuzda kaç kelimenin düzeltme işareti ile yazıldığı hem sayı hem de grafik olarak aktarılmıştır.

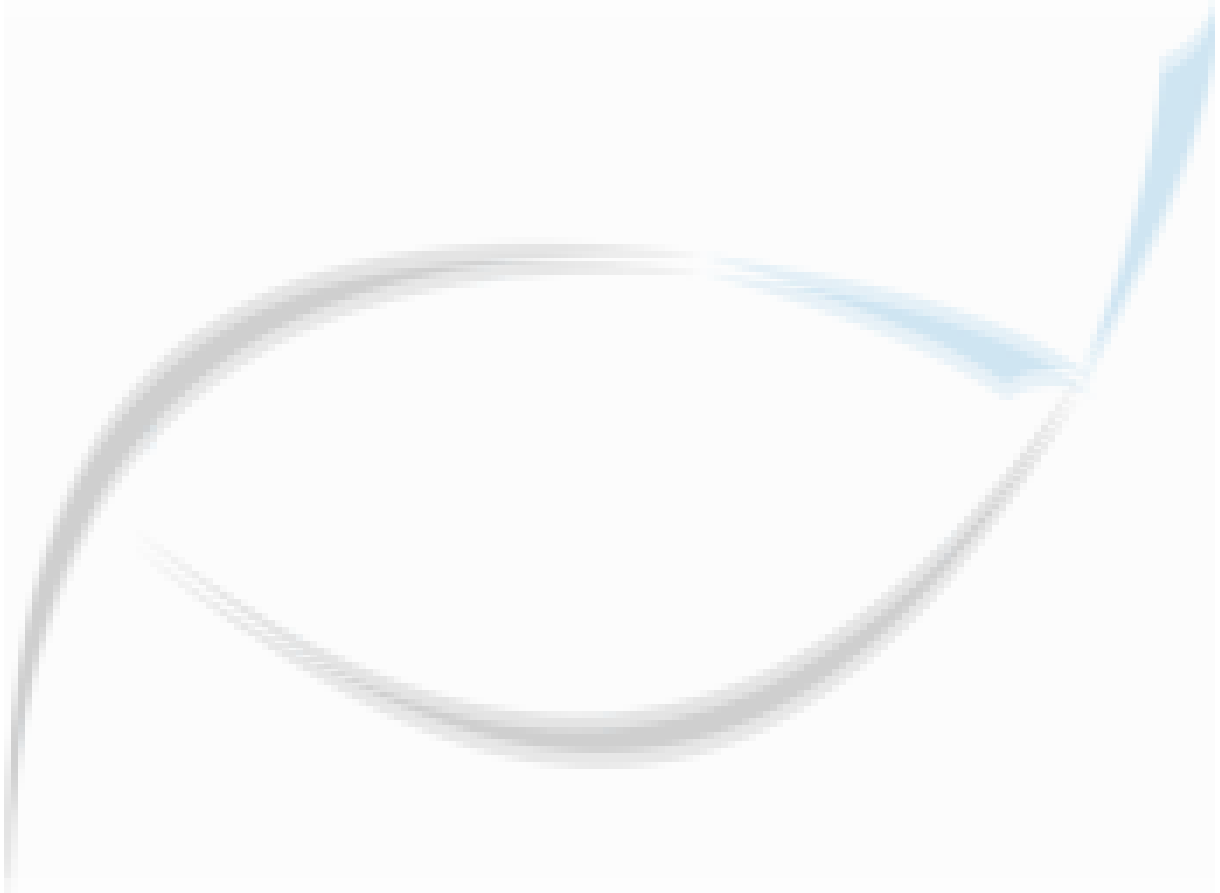
Anahtar Kelimeler: İmla, Düzeltme İşareti, Nispet Î'si, İmlâ Lûgati, Türk Dil Kurumu.

Usage and Spelling Characteristics of Words With (^) Correction Mark in the Spelling Guides Published by the Turkish Language Institution Between 1928-2009

Abstract: The Turkish alphabet was established based on the Latin alphabet with the Law No. 1353 adopted on November 1, 1928. This new alphabet was designed in accordance with the phonetic structure of the Turkish language and consists of 29 letters in total. There are three types of orthography in writings using the letter system; orthography based on sound, origin and tradition. Our new alphabet, on the other hand, is based on a spelling scheme based on speech. One of the features of orthography based on pronunciation is the correction sign. The correction sign, which serves to lengthen and thin pronunciation, is divided into three groups according to its place of use. The correction sign used for words with the same spelling but different meanings, the correction sign used in the form of the relative î, and the correction sign used to show that the a and u sounds following the consonants g, k, l are read thinly. This study aims to focus on the correction sign, which is one of the spelling issues based on pronunciation, to identify the words with a correction sign in the spelling guides published by the Turkish Language Association between 1928-2009 and to determine their properties. The words with

the correction sign are categorized under ten headings according to their usage areas. In the 1928 dated İmlâ Lûgati, the words with a correction mark were evaluated under a separate heading. In the rest of the study, the words used with a correction mark in a single spelling guide and the words with a correction mark that are regularly repeated in the spelling guides between 1928-2009 are given. The number of words written with a correction mark in each manual according to the years is presented both numerically and graphically.

Keywords: Spelling, Correction Mark, the Relative Î, İmlâ Lûgati, Türk Dil Kurumu.

Makale id= 25

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0003-8339-178X

| 83

Orkestra Seçmelerinde Yaygın Olarak İstenen Mozart 40. Senfoni'nin Kontrbas Partisinin İncelenmesi

Dr. Öğretim Üyesi Hande Tokgöz¹

¹Kocaeli Üniversitesi Devlet Konservatuvarı

Özet: Mozart'ın 40. Senfonisi, kontrbas seçmelerinde sıkça tercih edilen eserler arasında öne çıkmaktadır. Bu tercihin temel sebebi ise, hem birinci hem de dördüncü bölümden seçilen alıntılarda kontrbasın tüm teknik ve müzikal becerilerini sergileme imkanı sunmasıdır. Birinci bölümden 115-138. ve 191-225. ölçüler arasındaki alıntılar, yay kontrolü ve vuruş gibi temel tekniklerin mükemmel örneklerini sunarken, akıcı sekizlik nota dizileri ile adayın müzikal ifadeye yaklaşımını da ortaya koymaktadır. Dördüncü bölümden ise 49-70., 125-205. ve 229-247. ölçüler arasındaki alıntılar, ritmik bütünlük ve orkestra ile uyum gibi kriterleri değerlendirmek için idealdir. Beethoven'ın Beşinci Senfonisi'nin Trio ve Scherzo bölümleri ile Strauss'un "Ein Heldenleben" eserinin dokuzuncu prova numarası gibi alıntılarla birlikte sıkça tercih edilen bu Mozart alıntılarında jüri üyeleri genel doğruluğun yanı sıra müzikal ifadeye de önem vermektedir. Adayın bu alıntılarda gösterdiği performans, bir orkestra pozisyonu için ne kadar güçlü ve hazır olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Çalışmada eserin notaları doküman olarak kabul edilmiş, analizler bu dokümanlar üzerinden yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kontrbas, Odisyon, Mozart 40. Senfoni

Review of the Double Bass Part of Mozart's 40th Symphony, Widely Requested in Orchestra Auditions

Abstract: Mozart's 40th Symphony stands out among the works frequently preferred in double bass auditions. The main reason for this choice is that it offers the opportunity to display all the technical and musical skills of the double bass in the selected excerpts from both the first and fourth sections. 115-138 from the first chapter. and 191-225. While it provides excellent examples of basic techniques such as quotations between measures, bow control and percussion, it also reveals the candidate's approach to musical expression with fluent eighth note sequences. From the fourth section, 49-70., 125-205. and 229-247. Quotations between measures are ideal for evaluating criteria such as rhythmic integrity and harmony with the orchestra. In these Mozart quotes, which are frequently preferred along with quotes such as the Trio and Scherzo sections of Beethoven's Fifth Symphony and the ninth rehearsal number of Strauss's Ein Heldenleben, the jury members judged the general accuracy. It also attaches importance to musical expression. The candidate's performance in these excerpts clearly reveals how strong and prepared he is for an orchestral position. In the study, the notes of the work were accepted as documents and the analyzes were made based on these documents.

Keywords: Double Bass, Audition, Mozart 40th Symphony

Makale id= 53

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-0381-2971

| 84

Richard Estes'in Öznel Gerçekçiliği

Doç.Dr. Bülent Bulduk¹
¹Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

Özet: Amerikalı ressam Richard Estes (1932, ABD) 1952- 1956 yılları arasında Chicago Sanat Enstitüsü'nde güzel sanatlar eğitimi alan ve Fotogerçekçi sanat anlayışı içerisinde hareket eden bir sanatçıdır. İçerik olarak çalışmalarında New York, Manhattan gibi kentlerin caddelerini, telefon kulübelerini ve bina camlarındaki yansımaları sıkça kullanmıştır. Çalışmalarında, şehrin doğal akışını canlılığını göstermek yerine insan veya başka herhangi bir canlı türünü, çöpleri resim karelerinin dışında bırakarak bir indirgeme yolunu tercih etmiştir. Bu indirgeme ya da yalıtma deneyimleri Estes'in çalışmalarının titiz ve kompleks bir yapıda olmasını engellememiştir. Bu bağlamda bu araştırma çalışmasında Estes'in resimleri ve onu diğer fotogerçekçi sanatçılardan ayıran yönleri örnekler üzerinden açıklanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Richard Estes, Sanat, Resim, Fotogerçekçilik

Richard Estes' Subjective Realism

Abstract: American painter Richard Estes (1932, USA) is an artist who studied fine arts at the Art Institute of Chicago between 1952 and 1956 and is an artist who acts within the understanding of Photorealist art. In terms of content, he often used the streets of cities such as New York and Manhattan, telephone booths and the reflections in the windows of buildings in his works. In his works, instead of showing the natural flow and vitality of the city, he prefers a way of reduction by leaving people or any other living creature, garbage out of the picture frames. These experiences of reduction or isolation did not prevent Estes' work from being meticulous and complex. In this context, in this research study, Estes's paintings and the aspects that distinguish him from other photorealist artists will be tried to be explained through examples.

Keywords: Richard Estes, Art, Painting, Photorealism

Makale id= 54

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-0381-2971

| 85

Robot Teknolojileri ve Sanat İlişkisi

Doç.Dr. Bülent Bulduk¹
¹Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

Özet: 1950'lerden sonra robotik sanat örneklerinin artmaya başlaması hem sanat pratiklerinin dönüşümü açısından hem de teknoloji ve sanat arasındaki ilişkiyi anlama ve tartışma noktasında önemlidir. Bu tarihlerden itibaren artan robotik sanat uygulamaları etkileşime ve disiplinlerarası geçişliliğe imkan veren bir karaktere bürünmüştür. Erken dönem örnekleri arasında Kinetik Sanat uygulamaları başlı başına bir sanat hareketi olarak klasik heykel anlayışının durağan yapısını dinamik bir anlatıya dönüştürmüştür. Kinetik sanatla başlayan ve etkileşime izin veren sanat uygulamalarına duyulan izleyici ve sanatçı ilgisi, robotik sanat pratiklerinin çevrim içi ve çevrim dışı etkileşim olanaklarıyla iyice belirginleşmiştir. Dijital teknolojilerin, medya ağının ve internetin yaygın hale gelmesiyle birlikte robotların çağdaş sanat uygulamalarında artan görünürlüğü dikkate alınması gereken bir konu haline gelmiştir. Bu bağlamda Robotik Sanat ya da Robot Sanatı sanatçı örnekleri üzerinden bu araştırma çalışması kapsamında değerlendirilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sanat, Robot Sanatı, Etkileşim

Robot Technologies and Art Relationship

Abstract: The increase in the number of examples of robotic art after the 1950s is important both for the transformation of art practices and for understanding and discussing the relationship between technology and art. Since then, robotic art practices have taken on a character that allows for interaction and interdisciplinarity. Among the early examples, Kinetic Art practices, as an art movement in itself, transformed the static structure of classical sculpture into a dynamic narrative. Audience and artist interest in art practices that allow interaction, which started with kinetic art, has become more evident with the online and offline interaction possibilities of robotic art practices. With the widespread use of digital technologies, media networking and the internet, the increasing visibility of robots in contemporary art practices has become an issue to be considered. In this context, Robotic Art or Robot Art will be analyzed within the scope of this research study through examples of artists.

Keywords: Art, Robotic Art, Interaction

Makale id= 74

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0002-8865-270X

| 86

Biyoterörizm ve Uluslararası Hukuk Tepkisi: Devletlerin Uluslararası Biyolojik Silah Kontrol Belgelerindeki Yükümlülüklerinin İncelenmesi**Öğr.Gör. Mohadeseh Ghavamipour Sereshkeh¹, Dr. Amirreza Mahmoudi¹**¹İslami Azad Üniversitesi, Lahijan Şubesi

*Corresponding author: Mohadeseh Ghavamipour Sereshkeh

Özet: Terörizm ve biyoteknolojinin bir araya gelmesiyle oluşan bir tehdit olan biyoterörizm, 21. yüzyılda uluslararası güvenlik, küresel sağlık ve siyasi istikrar için en ciddi tehditlerden biri olarak ortaya çıkmıştır. Virüsler, bakteriler veya toksinler gibi biyolojik ajanların yaygın terör ve zarara yol açmak için kasıtlı olarak kullanılması, savaş, suç ve terörizm arasındaki geleneksel ayrımı bulanıklaştıran bir ulusötesi şiddet biçimidir. Bu tehdide yanıt olarak, çeşitli uluslararası araçlar biyolojik teknolojilerin kötüye kullanımını kontrol etmek, önlemek ve bununla mücadele etmek için çerçeveler tanımlamaya çalışmıştır. Biyolojik Silahlar Sözleşmesi (1972), bu silahların kullanımını yasaklasa da doğrulama araçlarından, etkili izleme mekanizmalarından ve pratik uygulama garantilerinden yoksundur. Ayrıca, 1540 gibi Güvenlik Konseyi kararları aracılığıyla kolektif güvenlik sistemi, tehlikeli teknolojilere devlet dışı erişimi kontrol etmede devletlerin rolünü vurgulamaktadır, ancak bu taahhütlerin birçok ülkede uygulanması tutarsız ve kurumsal olarak zayıftır. Özellikle küreselleşme bağlamında biyolojik saldırıları tespit etmek, önlemek ve bunlara yanıt vermek için tutarlı bir uluslararası sistemin olmaması, biyoterörizmle mücadeleyi hukuk, tıp, siyaset ve teknoloji sınırlarında disiplinler arası stratejik bir endişe haline getirmiştir. Bu bağlamda, insan hakları, biyoetik, devletlerin sorumluluğu ve Dünya Sağlık Örgütü gibi örgütlerin biyolojik krizleri yönetmedeki rolü boyutlarına dikkat etmek giderek daha fazla önem kazanmaktadır.

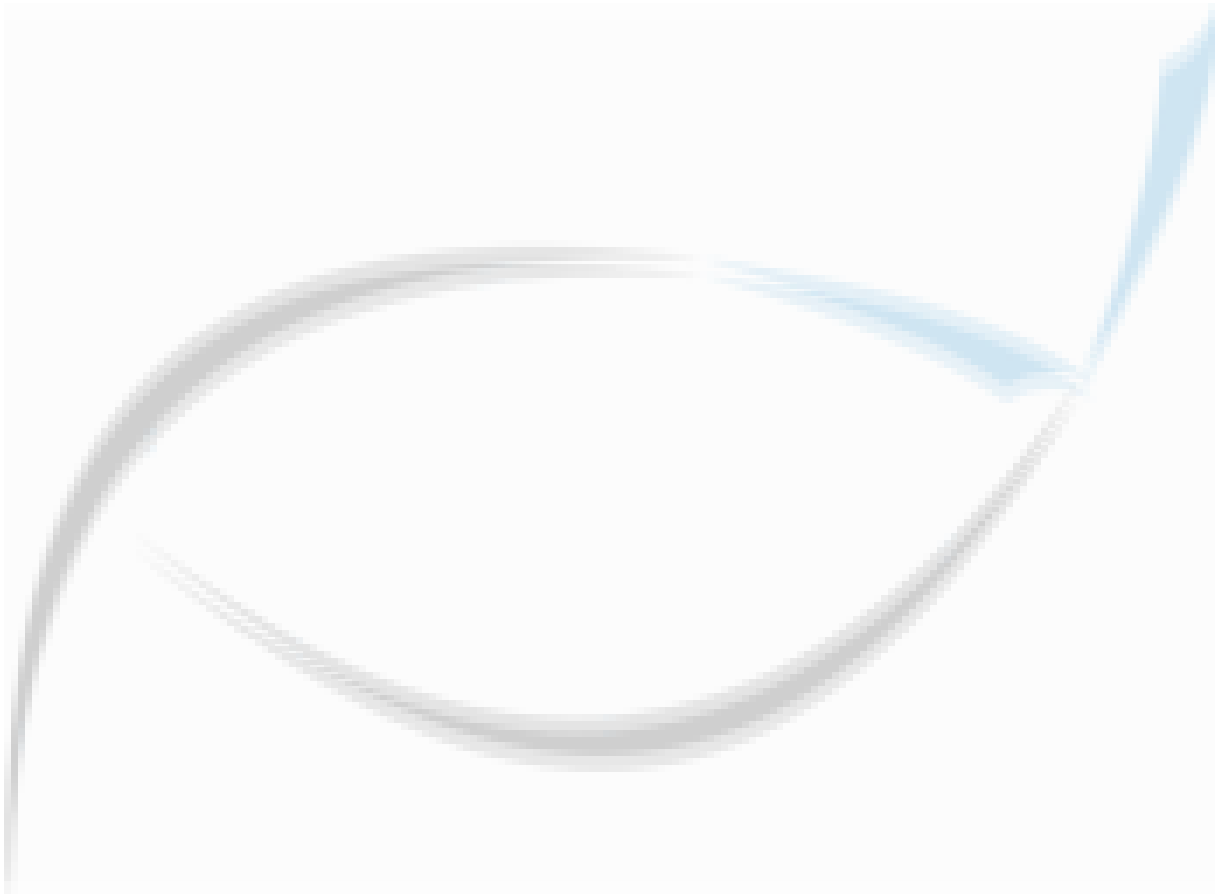
Anahtar Kelimeler: Biyoterörizm, Uluslararası Güvenlik Hukuku, Biyolojik Silahlar Sözleşmesi, Küresel Sağlık ve İnsan Hakları

Bioterrorism and the International Law Response: Examining the Obligations of States in International Biological Weapons Control Instruments

Abstract: Bioterrorism, a combined threat of terrorism and biotechnology, has emerged as one of the most serious threats to international security, global health and political stability in the 21st century. The deliberate use of biological agents such as viruses, bacteria or toxins to cause widespread terror and harm is a form of transnational violence that blurs the traditional distinction between war, crime and terrorism. In response to this threat, various international instruments have attempted to define frameworks for controlling, preventing and combating the misuse of biological technologies. The Biological Weapons Convention (1972), although prohibiting the use of these weapons, lacks verification tools, effective monitoring mechanisms and practical enforcement guarantees. In addition, the collective security system, through Security Council resolutions such as 1540, emphasizes the role of states in controlling non-state access to dangerous technologies, but the implementation of these commitments in many countries is inconsistent and institutionally weak. The lack of a coherent international system for identifying, preventing, and responding to biological attacks, especially in the

context of globalization, has made combating bioterrorism an interdisciplinary strategic concern at the boundaries of law, medicine, politics, and technology. In this context, attention to the dimensions of human rights, bioethics, the responsibility of states, and the role of organizations such as the World Health Organization in managing biological crises is of increasing importance.

Keywords: Bioterrorism, International Security Law, Biological Weapons Convention, Global Health and Human Rights

Makale id= 68

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-8997-5071

| 88

Çevrimiçi Çocuk İstismarıyla Mücadelede Yasal Zorluklar: Uluslararası Hukuk Sistemlerine Karşılaştırmalı Bir Bakış**Öğr.Gör. Mostafa Abbasi¹ , Dr. Amirreza Mahmoudi¹**¹İslami Azad Üniversitesi, Lahijan Şubesi

*Corresponding author: Mostafa Abbasi

Özet: Son yıllarda, bilgi teknolojisindeki gelişmeler ve çocuklar ve ergenler arasında İnternet kullanımının yaygınlaşması, dijital nitelikte yeni bir çocuk istismarı türünün ortaya çıkmasının önünü açmıştır. Çevrimiçi çocuk istismarı, siber alanda cinsel taciz, ekonomik ve reklam sömürüsü, siber zorbalık, cinsel tehditler ve gasp (sextortion) ve çevrimiçi baştan çıkarmayı içeren karmaşık ve çok boyutlu bir kavramdır. Kullanıcıların anonimliği, bilgi yayılımının yüksek hızı ve failerin izlenmesinin zorluğu gibi özelliklerden yararlanan bu şiddet biçimleri, genellikle coğrafi sınırların ötesinde gerçekleşir ve mağdurları kapsamlı psikolojik ve sosyal zararlara maruz bırakır. Uluslararası hukuk açısından, Çocuk Hakları Sözleşmesi, Ek Protokolleri ve Avrupa Konseyi Lanzarote Sözleşmesi'nin onaylanması gibi gelişmelere rağmen, tam suç sayma, dijital odaklı koruma mekanizmaları, temel kavramların tanımlanması ve ulusötesi davalarda yargı yetkisinin belirlenmesi alanında hala boşluklar bulunmaktadır. Başlıca zorluk, farklı hukuk sistemleri arasındaki tutarsızlık ve bu suçların faillerini tespit etmek, kovuşturmak ve cezalandırmak için etkili uluslararası iş birliğinin olmamasıdır. Öte yandan, teknoloji şirketleri, sosyal ağlar ve çevrimiçi platformlar, bu tür çocuk istismarını önlemede ve bunlara yanıt vermede önemli bir rol oynamalarına rağmen, genellikle bağlayıcı yasal yükümlülüklerden veya etkili hesap verebilirlikten yoksundur. Bu bağlamda, bağlayıcı uluslararası mekanizmaların kurulması, çocuklar için ekstraterritorial koruma sistemlerinin tasarlanması ve küresel düzeyde ortak yasal çerçevelerin geliştirilmesi, siber uzayda çocuk istismarıyla etkili bir şekilde mücadele etmek için temel gerekliliklerdir.

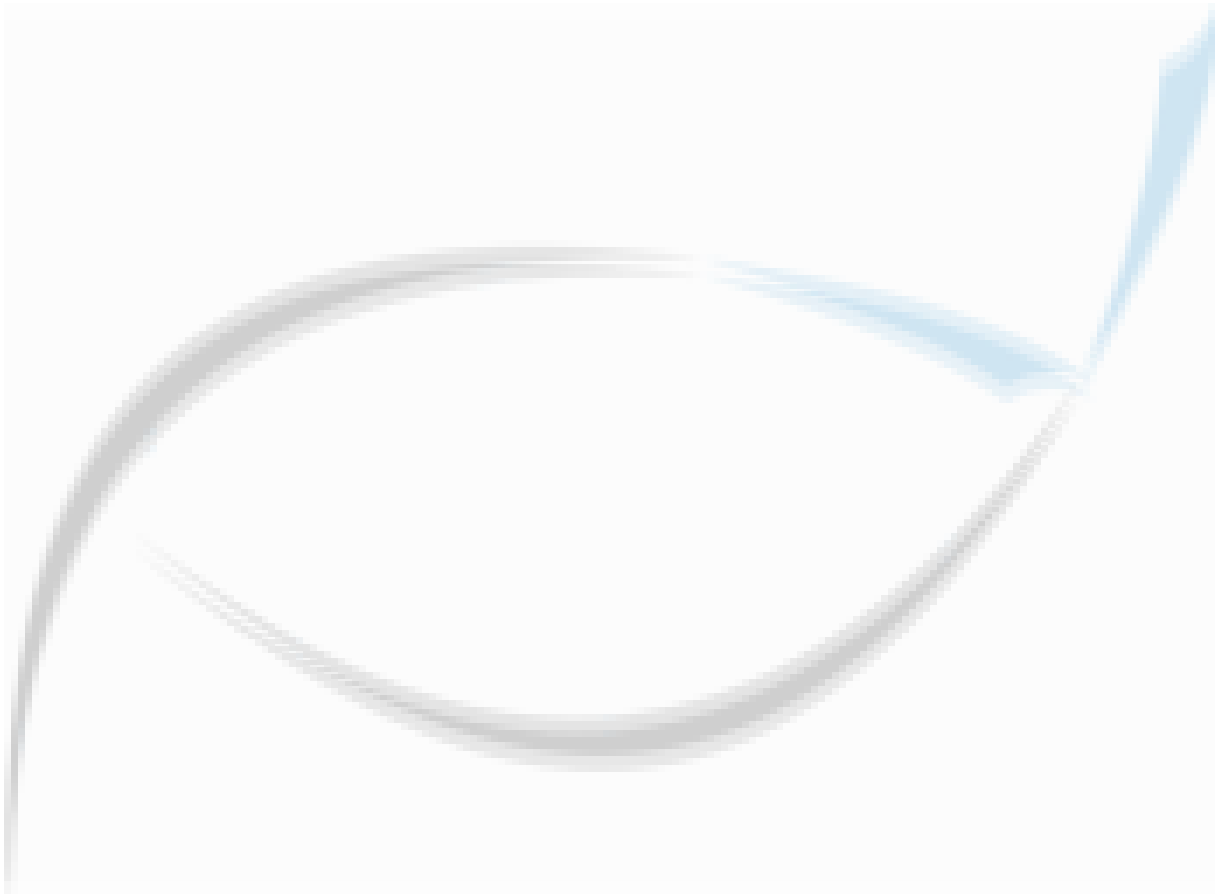
Anahtar Kelimeler: Çocuk İstismarı, Sosyal Ağlar, Uluslararası Hukuk, Uluslararası Belgeler, Koruma

Legal Challenges in Combating Online Child Abuse: A Comparative Look At International Legal Systems

Abstract: In recent decades, developments in information technology and the expansion of Internet use among children and adolescents have paved the way for the emergence of a new type of child abuse with a digital nature. Online child abuse is a complex and multidimensional concept that includes sexual harassment in cyberspace, economic and advertising exploitation, cyberbullying, sexual threats and extortion (sextortion), as well as online seduction. These forms of violence, taking advantage of features such as the anonymity of users, the high speed of information dissemination, and the difficulty of tracking down perpetrators, often occur beyond geographical borders and expose victims to extensive psychological and social harm. From the perspective of international law, despite advances such as the ratification of the Convention on the Rights of the Child, its Additional Protocols, and the Lanzarote Convention of the Council of Europe, gaps are still evident in the field of full criminalization, digital-

oriented protection mechanisms, the definition of key concepts, and the determination of jurisdiction in transnational cases. The main challenge is the inconsistency between different legal systems and the lack of effective international cooperation to identify, prosecute and punish perpetrators of these crimes. On the other hand, technology companies, social networks and online platforms, despite playing a key role in preventing and responding to this type of child abuse, often lack binding legal obligations or effective accountability. In this context, the establishment of binding international mechanisms, the design of extraterritorial protection systems for children, and the development of common legal frameworks at the global level are key requirements for effectively combating child abuse in cyberspace.

Keywords: Child Abuse, Social Networks, International Law, International Documents, Protection

Makale id= 50

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0001-6853-8865

| 90

İdare Hukukunda Bir İhraç Nedeni Olarak Sadakat(Sizlik)**Araştırmacı Sinan Tumlukoğlu¹**¹Kocaeli Üniversitesi

Özet: 15 Temmuz Darbe Girişimi sonrası ilan edilen Olağanüstü Hal Döneminde çıkartılan KHK'lar kapsamında ihraç edilen kamu görevlilerinin bu ihraç kararlarına karşı idari yargıda açtıkları iptal davalarının red edilme gerekçelerinden en önemlisi olan iltisak kavramından sonraki önemli bir diğer kavram ise 'sadakat veya sadakatsizlik'tir. Danıştay ve idare mahkemesi kararlarının hemen hemen tamamında ihracına karar verilen kamu görevlisinin ...demokratik anayasal düzene sadakat yükümlülüğünü ihlal ettiği... gerekçesi yer almaktadır ve bu gerekçenin içerdiği kararların tamamında bireyin bir daha kamu görevine dönmesi mümkün olmamaktadır. Son yıllarda Türkiye'de kamu görevlilerinin "devlete sadakat yükümlülüğü" daha önce hiç olmadığı kadar sık ve farklı düzlemlerde gündeme getirilmektedir. Devlete sadakat hem kavram hem de bir yükümlülük biçimi olarak kamu görevlileri hakkında yapılan hukuki tasarruflara ilişkin yargı kararlarında da, alışık olmadığımız bir sıklıkla ve düşündürücü bir biçimde yer bulmaya başlamıştır. İltisak kavramında mündemiç belirsizlik ve sis perdesi bu kavramda da yer almakla irdelenmesi her açıdan zaruridir. ...bağlılık, dindarlık, birinin bir şeye yemin veya görevle bağlı olması, bir yükümlülüğe, güvene veya göreve sıkı ve sürekli bir bağlılık... anlamlarına gelen sadakat kavramı hukuki bir kavram değildir. Bireyler eşlerine, dinlerine, dostluklarına, inançlarına, kültürlerine, ideolojilerine, bayraklarına, liderlerine, ülkelerine, hatta çalıştıkları işyerleri veya kurumlarına sadık olabilir veya bu değerlere sadakatle bağlı olmak isteyebilirler; bu onlara romantik sayılabilecek bir güven hissi veya huzur verebilir ve sadakatli olmayı diğer bireylerden istemek gibi zaman zaman faşizme kayabileceği davranış kodlarına da girebilirler; ancak yasaların çatı yasası veya koruyucusu denilebilecek Anayasa da dahil yasalara veya devlete sadakat diye bir kavram adına/için bireylerden herhangi bir talepte bulunulamaz veya sadakatsizlik cezalandırma entrümanı olarak kabul edilemez. Aksi halde milliyetçilik, vatan savunması veya değişik ideolojik gerekçeler adına faşizmin ve diktatörlüğün kapısı hukuk devleti ve demokrasi ile ters orantılı şekilde sonuna kadar aralanmış/kapanmış olur. Bu sunumumuzda sadakat yükümlülüğünün idari yargı alanında değerlendirilmesi irdelenmektedir.

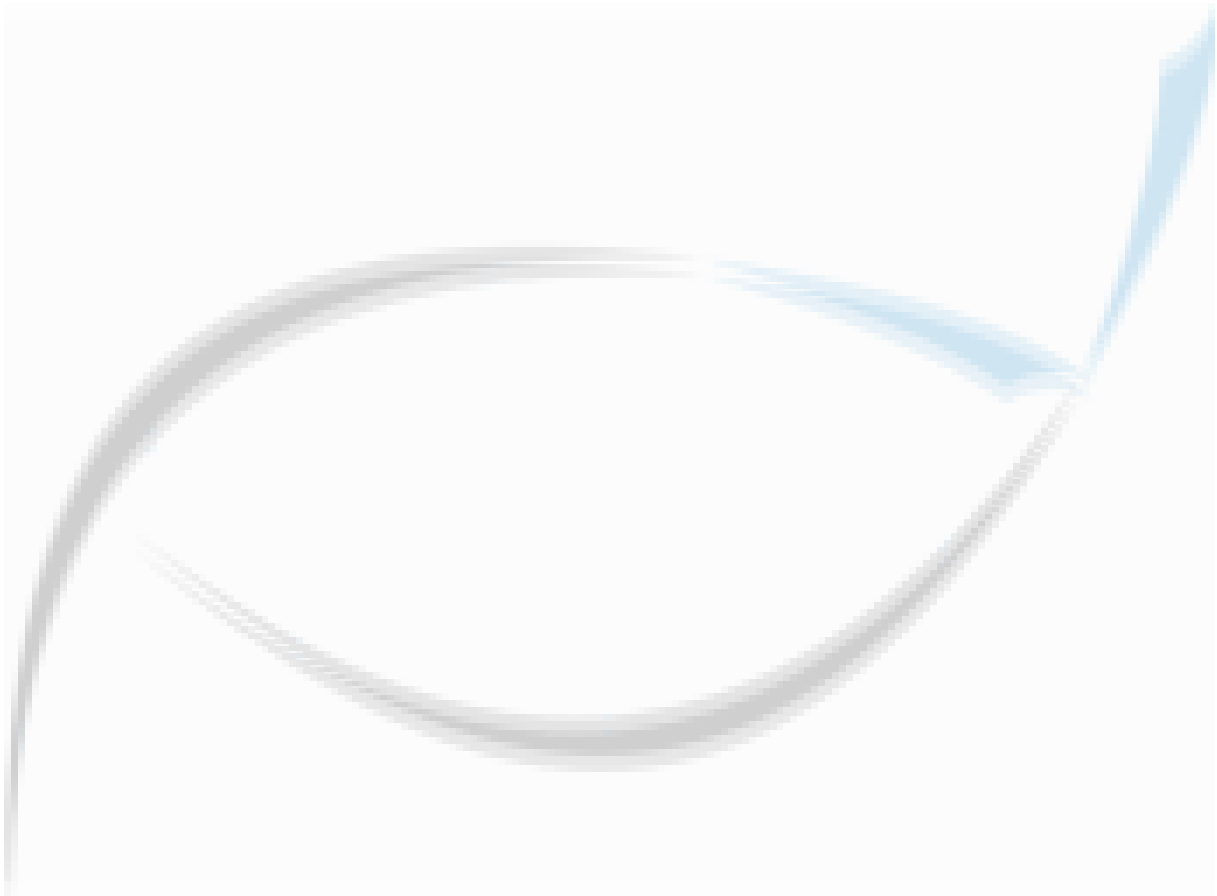
Anahtar Kelimeler: Sadakat, Sadakatsizlik, Anayasaya Sadakat, Kamu Görevlisinin Sadakati, İdarede Sadakat.

Loyalty (Or Disloyalty) As a Ground for Dismissal in Administrative Law

Abstract: Following the July 15 coup attempt in Turkey, numerous public officials were dismissed through emergency decrees (KHKs) issued during the State of Emergency. While the notion of "association" (iltisak) has been the primary justification in administrative court decisions rejecting annulment lawsuits, an increasingly significant and problematic concept has been "loyalty" or "disloyalty" to the state. Most decisions by administrative courts and the Council of State emphasize that the dismissed official violated their "duty of loyalty to the democratic constitutional order." This justification has effectively barred individuals from returning to public service. In recent years, the concept of "loyalty to the state" has emerged more frequently in Turkish legal discourse. Despite its

emotional and ideological connotations, loyalty is not a legal concept. It traditionally refers to personal or moral devotion—towards family, religion, beliefs, or institutions—and invoking it in legal contexts raises serious concerns. Expecting loyalty to the state, or using “disloyalty” as a punitive criterion, can reflect authoritarian tendencies and contradict democratic and constitutional principles. This presentation critically examines the incorporation of loyalty as a legal standard in administrative judicial decisions. It questions the legitimacy and implications of treating a subjective, moral concept as a binding legal obligation, arguing that such usage risks undermining the rule of law and opening the door to authoritarian practices under the guise of constitutional loyalty.

Keywords: Loyalty, Disloyalty, Loyalty to the Constitution, the Loyalty of a Public Official veya Public Servant’s Loyalty, Loyalty in Public Administration veya Loyalty Within the Administration

Makale id= 62

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0002-8865-270X

| 92

Ortaya Çıkan Teknolojilerin Dijital İletişim Üzerindeki Etkisi: Sohbet Robotlarına ve Deepfake Videolarına Bir Bakış**Öğr.Gör. Mohadeseh Ghavamipour Sereshkeh¹, Dr. Amirreza Mahmoudi¹**¹İslami Azad Üniversitesi, Lahijan Şubesi

*Corresponding author: Mohadeseh Ghavamipour Sereshkeh

Özet: Son on yılda yapay zeka temelli yeni teknolojilerin ortaya çıkması, insan iletişimi ve medya yapısında köklü değişiklikler yaratmıştır. Özellikle sohbet robotları (chatbot) ve deepfake (sahte video) gibi araçlar, hem içerik üretimini hem de bilginin doğruluğunu derinden etkilemiştir. Bu çalışmada, söz konusu teknolojilerin dijital medyadaki rolü kapsamlı şekilde incelenmekte ve bu araçların toplum üzerindeki olumlu ve olumsuz etkileri değerlendirilmektedir. Sohbet robotları, bilgiye hızlı erişim ve kullanıcılarla etkili etkileşim imkânı sunarken, deepfake teknolojisi, ses ve görüntü manipülasyonları ile sahte içeriklerin gerçeğe ayırt edilemeyecek kadar yakın üretilmesine olanak tanımaktadır. Bu durum, özellikle sosyal medya üzerinden yayılan yanlış bilgilendirmelerin artmasına ve kamu güveninin zedelenmesine neden olmaktadır. Araştırma, gerçek örnekler ışığında bu teknolojilerin sağladığı fırsatlar kadar beraberinde getirdiği riskleri de ele almakta; etik ilkeler, hukuki düzenlemeler ve medya okuryazarlığı gibi alanlarda önleyici mekanizmaların gerekliliğine dikkat çekmektedir. Sonuç olarak, bu teknolojilerin toplum yararına etkili ve güvenli kullanımı, ancak bilinçli yaklaşım ve sağlam düzenleyici çerçevelerle mümkün olabilir.

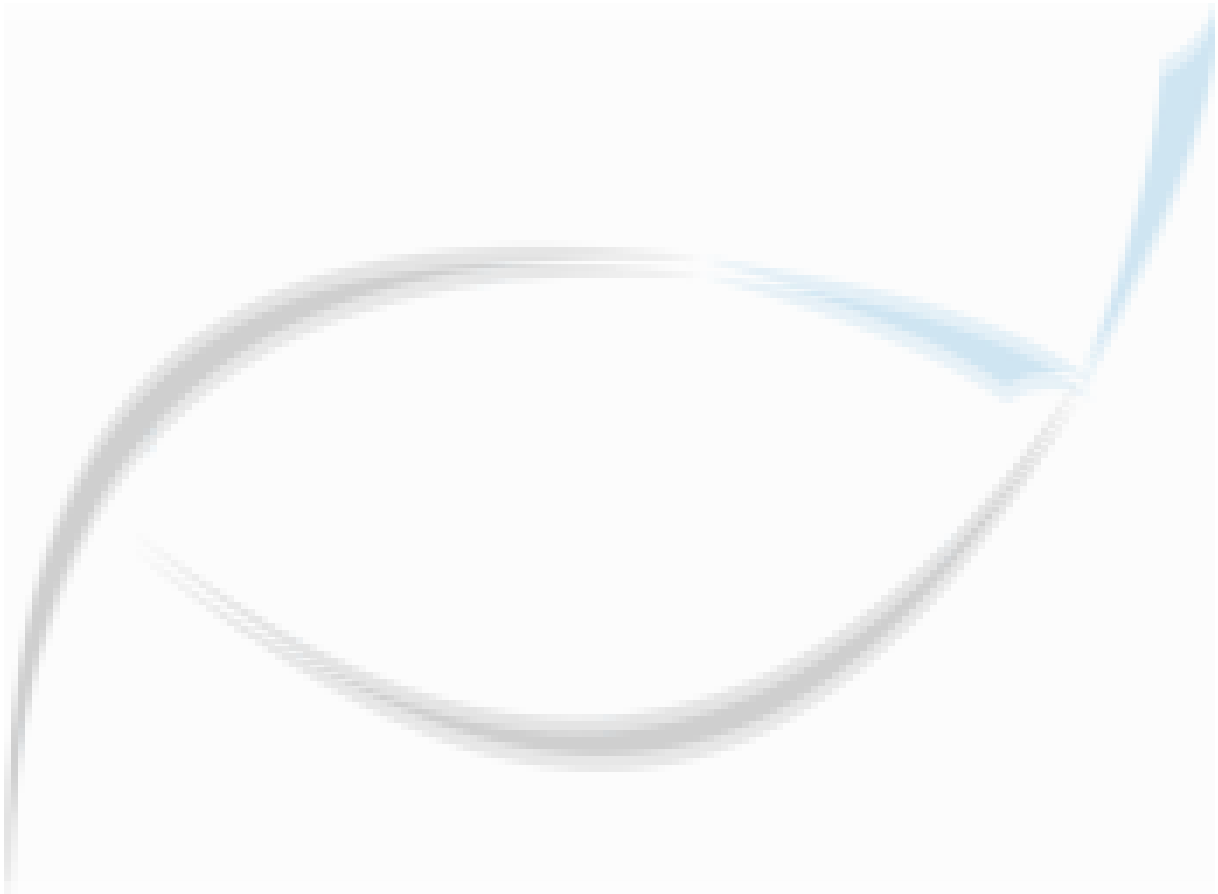
Anahtar Kelimeler: Yapay Zeka, Deepfake Video, Sohbet Robotu, Dijital Medya, Yanıltıcı Bilgi, Çevrimiçi İletişim

The Impact of Emerging Technologies On Digital Communication: A Look At Chatbots and Deepfake Videos

Abstract: In the past decade, the rapid evolution of artificial intelligence technologies has fundamentally reshaped how people communicate and interact with digital media. Among the most influential innovations are chatbots and deepfake videos, both of which are powered by advanced algorithms and machine learning systems. These tools not only revolutionize content creation and information delivery but also challenge the boundaries between truth and fabrication. This paper provides a comprehensive examination of the roles these technologies play in modern media environments and analyzes their broader social, ethical, and communicative implications. While chatbots facilitate quick access to information and enable more natural, real-time user interactions, deepfake technologies allow for the hyper-realistic manipulation of audio and video content, posing significant threats in terms of misinformation, identity theft, and public trust. Through a critical analysis of real-world cases, this research explores both the opportunities and risks these technologies present. The study emphasizes the urgent need for clear ethical guidelines, legal regulations, and public education initiatives to manage and mitigate the negative consequences of misused AI tools. Ultimately, the

responsible use of these technologies depends on raising media literacy, establishing transparent governance frameworks, and fostering ethical awareness among users and developers alike

Keywords: Artificial Intelligence, Deepfake Video, Chatbot, Digital Media, Misinformation, Online Communication

Makale id= 71

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-8997-5071

| 94

Uluslararası Belgeler Işığında Yapay Zeka Sorumluluğunun Hukuki Analizi**Araştırmacı Anusha Zafari¹ , Dr. Amirreza Mahmoudi¹**¹İslami Azad Üniversitesi, Lahijan Şubesi

*Corresponding author: Anusha Zafari

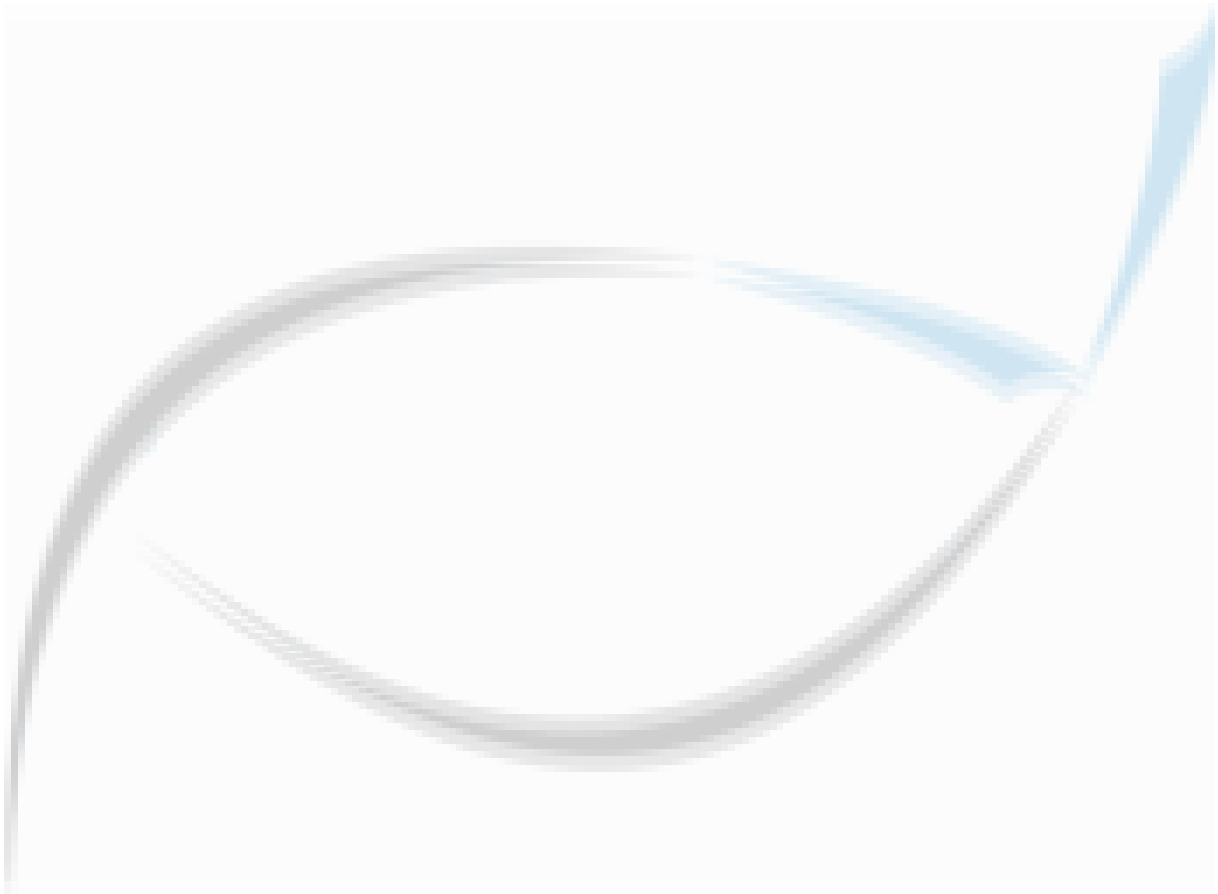
Özet: Yapay zeka teknolojisinin ortaya çıkışı ve hızlı gelişimi, kamu, ceza, medeni ve uluslararası hukukun çeşitli alanlarında hukuk sistemlerine temel zorluklar sunmuştur. Makine öğrenimi algoritmaları, otomatik karar alma sistemleri, otonom robotlar ve gelişmiş dil modelleri, karar alma süreçlerinde, kamu hizmetlerinde, yargı sisteminde ve hatta içerik oluşturmada yavaş yavaş yerlerini bulmuştur. Bu durum, yasal sorumluluk, algoritmik şeffaflık, veri hakları, algoritmik ayrımcılık ve karar alma makineleri karşısında insan özerkliğinin sınırları hakkında önemli soruları gündeme getirmektedir. En önemli zorluklardan biri, yapay zekanın doğrudan veya dolaylı olarak zarara yol açtığı veya bireylerin haklarını ihlal ettiği durumlarda hukuki ve cezai sorumluluğun belirlenmesidir. Geliştirici mi sorumlu olmalı? Yoksa sahibi ve kullanıcısı mı? "Algoritmik tüzel kişilik"ten bahsedebilir miyiz? Aynı zamanda, istenmeyen ayrımcılık, teknolojiye erişimde eşitsizlik ve gizlilik ihlalleri gibi etik hususlar da yasal endişeler haline gelmiştir. Uluslararası düzeyde, yapay zeka tabanlı faaliyetleri, hükümet işbirliğini düzenlemek ve bu teknolojinin askeri veya gözetleme kullanımını kontrol etmek için yasal olarak bağlayıcı bir çerçevenin önemli ölçüde eksikliği de bulunmaktadır. UNESCO Yapay Zeka Etik Belgesi, AB mevzuat taslakları ve bazı yerel düzenlemeler gibi çabalara rağmen, bu alandaki hızlı ve öngörülemeyen gelişmelerle başa çıkabilmek için tutarlı, disiplinler arası ve esnek bir hukuk sisteminin geliştirilmesine yönelik acil ihtiyaç hâlâ devam etmektedir; insan haklarını korurken aynı zamanda sorumlu bir şekilde inovasyona rehberlik edebilecek bir sistem.

Anahtar Kelimeler: Sorumluluk, Yapay Zeka, Uluslararası Belgeler, Hukuk Sistemi**Legal Analysis of Artificial Intelligence Liability in Light of International Documents**

Abstract: The emergence and rapid development of artificial intelligence technology has presented legal systems with fundamental challenges in various areas of public, criminal, civil and international law. Machine learning algorithms, automated decision-making systems, autonomous robots and advanced language models have gradually found their place in decision-making processes, public services, the judicial system and even content creation. This situation raises important questions about legal liability, algorithmic transparency, data rights, algorithmic discrimination and the limits of human autonomy in the face of decision-making machines. One of the most important challenges is determining civil and criminal liability in cases where artificial intelligence directly or indirectly causes harm or violates the rights of individuals. Should the developer be responsible? Or the owner and user? Can we speak of an "algorithmic legal personality"? At the same time, ethical considerations such as unintended discrimination, inequality in access to technology and privacy violations have also become legal concerns. At the international level, there is also a significant lack of a legally binding framework to regulate AI-based activities, government cooperation and control the military or surveillance use of this technology. Despite efforts such as the UNESCO Ethical Document on AI, draft EU legislation and some domestic regulations, there is still an urgent need to develop a coherent, interdisciplinary and

flexible legal system to deal with the rapid and unpredictable developments in this field; a system that can protect human rights while also guiding innovation in a responsible manner.

Keywords: Responsibility, Artificial Intelligence, International Documents,

Makale id= 75

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-8997-5071

| 96

Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin Nükleer, Biyolojik ve Kimyasal Suçlar Üzerindeki Yargı Yetkisi**Araştırmacı Fatemeh Sattari Ghorbani¹, Dr. Amirreza Mahmoudi¹**¹İslami Azad Üniversitesi, Lahijan Şubesi

*Corresponding author: Fatemeh Sattari Ghorbani

Özet: Uluslararası Ceza Mahkemesi (UCM), 20. yüzyılın vahşetlerinin ardından küresel toplumun ceza adaletine duyduğu ihtiyaç doğrultusunda uluslararası suçlarla ilgilenen ilk daimi kurum olarak kurulmuştur. Uluslararası ceza hukuku sistemindeki temel yerine rağmen, konusu ve kişisel yargı yetkisi, özellikle nükleer, biyolojik ve kimyasal silahların kullanımı gibi, felaket boyutlarına rağmen genellikle Roma Statüsü'ndeki açık suçların kapsamı dışında kalan suçlar alanında ciddi şekilde sınırlıdır. Bu yasal boşluk, nükleer güçlerin üye olmaması ve jeopolitik nüfuz kullanımıyla ortaya çıkan siyasi zorluklarla birleşince, uluslararası ceza adalet mekanizmasını insanlığa yönelik en tehlikeli tehditleri ele almada bir nebze etkisiz bırakmıştır. Yasaklanmış silahların kullanım örneklerinin tanımlanmasındaki belirsizlik, meşru askeri kullanımı savaş suçlarından ayırt etmek için net kriterlerin olmaması ve devletlerin ve bireylerin örtüşen sorumluluğu, ceza hukuku, insancıl hukuk ve genel uluslararası hukukun sınırında yer alan karmaşık konular arasındadır. Ayrıca, mevcut sistemde kapsamlı ve bağımsız bir doğrulama rejiminin olmaması, cezai hesap verebilirlik için yalnızca Mahkemenin yargı yetkisine güvenmeyi yetersiz kılmaktadır. Bu bağlamda, Roma Statüsü'nün revize edilmesi, Mahkemenin konu yargı yetkisinin genişletilmesi, devletler arasındaki iş birliğinin güçlendirilmesi ve Mahkemenin siyasi etkiden bağımsızlığının sağlanması, ciddi uluslararası suçlara yanıt vermek için etkili ve adil bir sistemin oluşturulması için en önemli ön koşullar arasındadır.

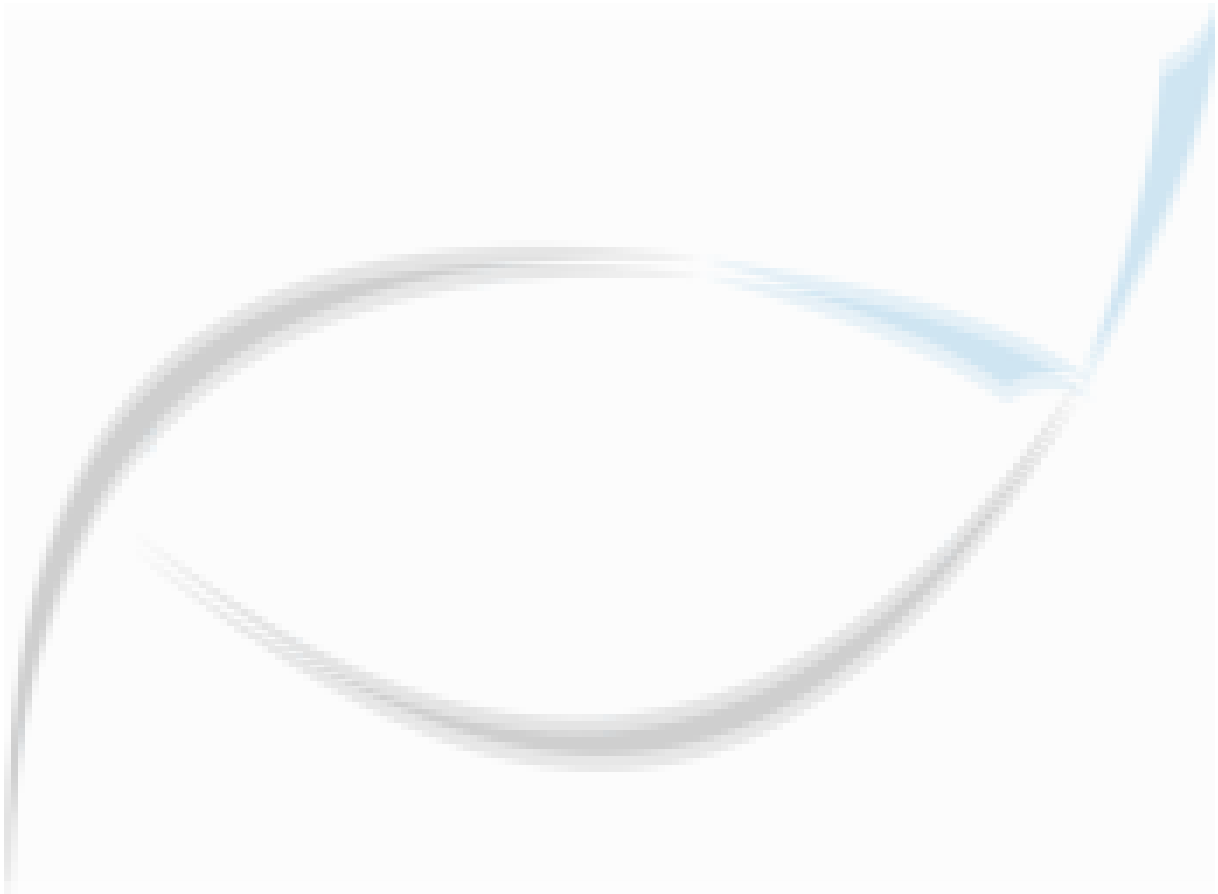
Anahtar Kelimeler: Uluslararası Ceza Mahkemesi (Ucm), Konu Yargı Yetkisi, Uluslararası Suçlar, Nükleer, Biyolojik ve Kimyasal Silahlar

The Jurisdiction of the International Criminal Court Over Nuclear, Biological and Chemical Crimes

Abstract: The International Criminal Court (ICC) was established as the first permanent institution to deal with international crimes, in response to the global community's need for criminal justice in the wake of the atrocities of the 20th century. Despite its fundamental place in the international criminal law system, its subject-matter and personal jurisdiction are severely limited, particularly in the area of crimes such as the use of nuclear, biological and chemical weapons, which, despite their catastrophic severity, often remain outside the scope of the explicit crimes in the Rome Statute. This legal vacuum, combined with the political challenges posed by the non-membership of nuclear powers and the exercise of geopolitical influence, has left the international criminal justice mechanism somewhat ineffective in addressing the most dangerous threats to humanity. Ambiguity in defining instances of the use of prohibited weapons, the lack of clear criteria for distinguishing legitimate military use from war crimes, and the overlapping responsibility of states and individuals are among the complex issues that lie at the border of criminal law, humanitarian law, and general international law. Also, the absence of a

comprehensive and independent verification regime in the current system has made relying solely on the jurisdiction of the Court for criminal accountability seem inadequate. In this context, revising the Rome Statute, expanding the subject matter jurisdiction of the Court, strengthening cooperation among states, and ensuring the independence of the Court from political influence are among the most important prerequisites for the formation of an effective and just system for responding to serious international crimes.

Keywords: International Criminal Court (Icc), Subject Matter Jurisdiction, International Crimes, Nuclear, Biological and Chemical Weapons

Makale id= 70

Sözlü SunumORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8997-5071>

| 98

Yapay Zekanın Yargı Sistemindeki Yeri**Araştırmacı Samina Almasi¹, Dr. Amirreza Mahmoudi¹**¹İslami Azad Üniversitesi, Lahijan Şubesi

*Corresponding author: Samina Almasi

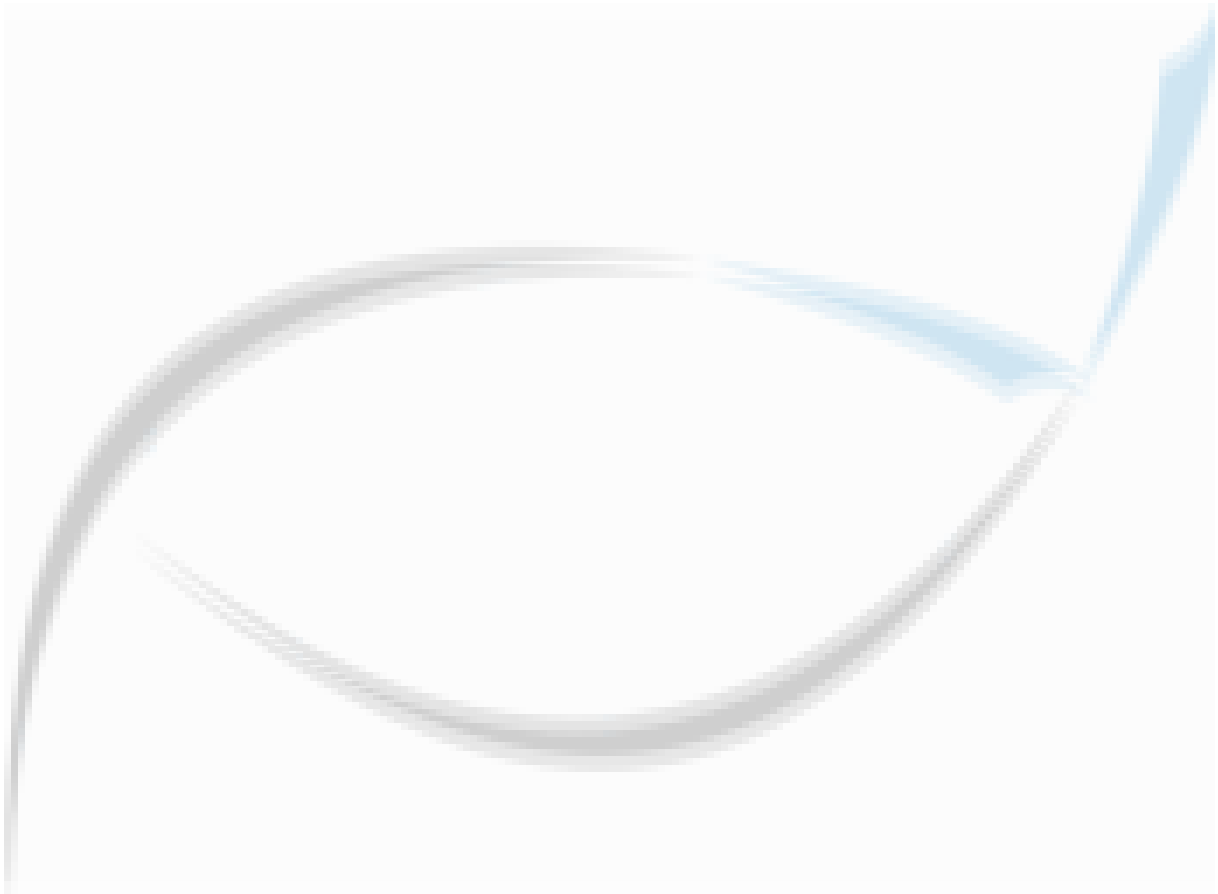
Özet: Teknolojinin ilerlemesi ve toplumun insan kaynaklarını istihdam etme ihtiyacının artması göz önüne alındığında, insan kaynakları için doğru ve güvenli bir ikame düşünmeliyiz. Gelen davaların büyük hacmi ve insanların hakların ve adaletin gerçekleştirilmesi için artan talebi, yargı sistemini bu ihtiyaçtan muaf tutmamıştır, bu da bu araştırmayı yürütmemizin nedenidir. Araştırma, yargısal işlemlerde yapay zekanın kullanılmasının uygulanabilirliğini araştırmak ve yapay zekanın dezavantajlarını ve avantajlarını pratik bir ortamda dikkatlice incelemek amacıyla yürütülmüştür, böylece tüm yönler ve boyutlar ayrıntılı ve etkili bir şekilde ele alınmıştır. Genel olarak, bu araştırmada, yargısal işlem sisteminde yapay zekanın kullanılmasının uygulanabilirliği önemli sorusuna kapsamlı ve doğru bir cevap bulmaya çalışıyoruz. Yargısal sistemin yapay zeka teknolojisini kullanma kapasitesini incelemek için, insan kaynaklarının rol oynadığı işlemlerin tüm aşamaları incelendi ve bu makalenin bulguları arasında yapay zekanın, davanın ifadelerine ve koşullarına göre yargıçların yerini alma yeteneği ve yapay zekanın tanıkların, sanıkların ve avukatların yerini alma yeteneği yer almaktadır. Dolayısıyla yapay zekanın yargılama süreçlerinde etkin bir teknoloji olarak kullanılması için koşullar oluşmuştur ve yapılan araştırmalara göre bu teknolojinin kullanılmasının avantajlarının yanında mutlaka dezavantajları da olacağı, ancak avantajlarının daha fazla olduğu ve yargılamaya olumlu etki edeceği sonucuna varabiliriz.

Anahtar Kelimeler: هوش مصنوعی، دادرسی قضایی، دادرسی الکترونیک**The Place of Artificial Intelligence in the Judicial System**

Abstract: Given the advancement of technology and the increasing need of society for employing human resources, we must think about accurate and safe replacement for human resources. The large volume of incoming cases and the increasing demand of people for the realization of rights and the realization of justice have made the judicial system not immune from this need, which is the reason for conducting this research. The research was conducted with the aim of investigating the feasibility of using artificial intelligence in judicial proceedings and carefully examining the disadvantages and advantages of artificial intelligence in a practical setting so that all aspects and dimensions are considered in a detailed and efficient manner. In general, in this research, we are seeking to find a comprehensive and accurate answer to the important question of the feasibility of using artificial intelligence in the judicial proceedings system. To examine the capacity of the judicial system to use artificial intelligence technology, all stages of the proceedings in which human resources play a role were examined, and among the findings of this article is the ability of artificial intelligence to replace judges for judgment according to the statements and circumstances of the case, as well as the ability of artificial intelligence to replace witnesses, defendants, and lawyers. Therefore, the conditions are in place for using artificial intelligence as an efficient technology in judicial proceedings, and according to the studies conducted, we can conclude that using this technology will definitely have disadvantages in

addition to its advantages, but its advantages are greater and will have a positive impact on the proceedings.

Keywords: Artificial Intelligence, Judicial Proceedings, Electronic Proceedings

Makale id= 22

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0002-2608-8293, 0000-0002-8964-0332

| 100

Parasal Aktarım Kanallarının Enflasyona Etkileri: Türkiye Örneği**Araştırmacı Alev Deniz¹, Prof.Dr. Ümit Bulut¹**¹Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

*Corresponding author: Alev Deniz

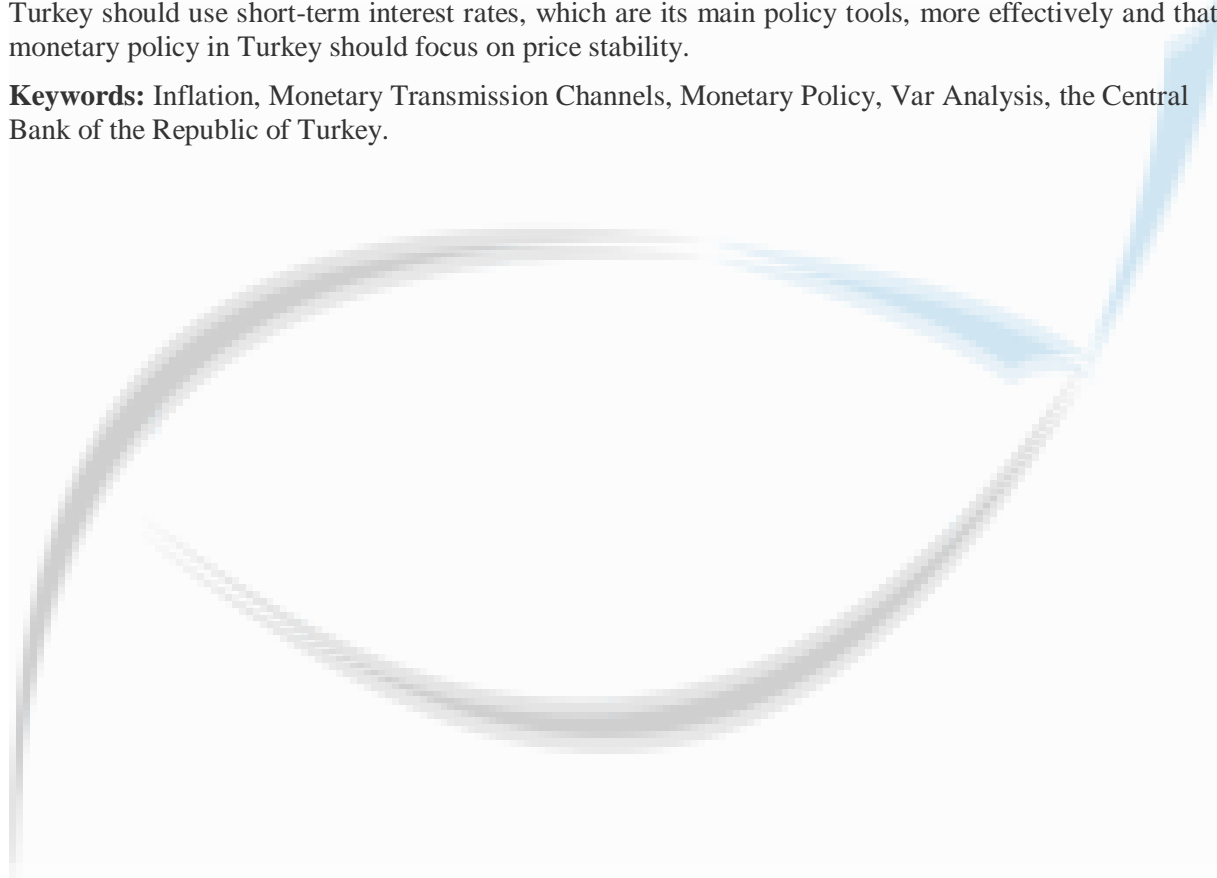
Özet: Ekonomik istikrarı sağlamak amacıyla politika yapıcılar para ve maliye politikalarını etkin bir şekilde kullanmayı amaçlamaktadırlar. Bir ülkede, ekonomik büyüme, istihdam artışı ve fiyat istikrarı gibi hedeflerin gerçekleşmesi uygulanan para politikasının başarısı ile ilgilidir. Para politikasının yönetimi konusunda sorumlu kuruluş ülkelerin merkez bankalarıdır. Merkez bankaları tarafından uygulanan politikaların ekonomik faaliyetlere etkisi parasal aktarım kanalları aracılığıyla gerçekleşmektedir. Parasal aktarım kanalları ise, Merkez Bankalarının enflasyonu kontrol altında tutması ve fiyat istikrarını sağlaması konusunda etkin olmaktadır. Bu doğrultuda, Türkiye’de parasal aktarım kanallarından hangisinin etkin olduğunun belirlenmesi ve TCMB parasal aktarım kanallarından hangisini/hangilerini etkileyerek enflasyon üzerinde etkiler yaratabildiğinin tespit edilmesi önem arz etmektedir. Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de parasal aktarım kanallarının enflasyon üzerine etkisi incelenmektedir. Bu çerçevede, 2011:4-2023:10 dönemine ait aylık veriler kullanılarak Türkiye’de faiz oranı kanalının, döviz kuru kanalının, diğer varlık fiyatları/borsa endeksi kanalının ve kredi kanalının etkin çalışıp çalışmadığı incelenmiştir. Çalışmada değişkenlerin durağanlık derecelerini tespit etmek için ilk olarak Dickey ve Fuller (1981) tarafından geliştirilen ADF ve Phillips ve Perron (1988) tarafından geliştirilen PP birim kök testleri kullanılmıştır. Birim kök testlerinden elde edilen bulgular çalışmadaki tüm serilerin ilk farklarında durağan olduğunu göstermektedir. Devamında, Sims (1980) tarafından geliştirilen VAR modeli kurulmuş ve etki-tepki analizleri yoluyla parasal aktarım kanallarının etkinliği incelenmiştir. Etki-tepki analizlerinin sonuçlarına göre, faiz oranlarına verilen bir şok fiyatlar üzerinde anlamlı etkiler yaratamazken, diğer değişkenlere verilen şoklar fiyatları teorik beklentiler çerçevesinde etkilemektedir. Dolayısıyla bulgular, döviz kuru kanalının, diğer varlık fiyatları kanalının ve kredi kanalının Türkiye’de etkin çalıştığını, faiz oranı kanalının ise etkin çalışmadığını göstermektedir. Bu sonuçlar çerçevesinde çalışmada, TCMB’nin temel politika aracı olan kısa vadeli faiz oranlarını daha etkin bir şekilde kullanabilmesi ve Türkiye’de para politikasının fiyat istikrarına odaklanması savunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Enflasyon, Parasal Aktarım Kanalları, Para Politikası, Var Analizi, Tcmb.**Effects of Monetary Transmission Channels On Inflation: the Case of Türkiye**

Abstract: In order to ensure economic stability, policy makers aim to use monetary and fiscal policies effectively. In a country, the achievement of goals such as economic growth, employment growth and price stability is related to the success of the implemented monetary policy. The institutions responsible for the management of monetary policy are the central banks of the countries. The impact of policies implemented by central banks on economic activities is realized through monetary transmission channels. Monetary transmission channels are effective in helping Central Banks keep inflation under control and ensure price stability. In this context, it is important to determine which of the monetary transmission channels are effective in Turkey and to determine which of the monetary transmission

channels the Central Bank of the Republic of Turkey can affect and create effects on inflation. The aim of this study is to examine the effects of monetary transmission channels on inflation in Turkey. In this context, it was examined whether the interest rate channel, exchange rate channel, other asset prices/stock market index channel and credit channel in Turkey worked effectively by using monthly data for the period 2011:4-2023:10. In the study, ADF unit root tests, first developed by Dickey and Fuller (1981), and PP unit root tests, developed by Phillips and Perron (1988), were used to determine the stationarity levels of the variables. Findings obtained from unit root tests show that all series in the study are stationary in their first differences. Subsequently, the VAR model developed by Sims (1980) was established and the effectiveness of monetary transmission channels was examined through action-reaction analysis. According to the results of the impulse-response analysis, a shock to interest rates cannot create significant effects on prices, while shocks to other variables affect prices within the framework of theoretical expectations. Therefore, the findings show that the exchange rate channel, other asset price channels and the credit channel are effective in Turkey, while the interest rate channel is not effective. In the context of these results, it is argued that the Central Bank of the Republic of Turkey should use short-term interest rates, which are its main policy tools, more effectively and that monetary policy in Turkey should focus on price stability.

Keywords: Inflation, Monetary Transmission Channels, Monetary Policy, Var Analysis, the Central Bank of the Republic of Turkey.

Makale id= 15

Poster Sunum

ORCID ID: 0009-0001-3370-7120

| 102

Türkiye'nin Dış Ticareti: Çevresel Ürünler Örneği

Araştırmacı Mehmet Ali Güneysu¹

¹Yıldız Teknik Üniversitesi

Özet: Doğal kaynakların korunması ve çevreye daha az zarar verilmesine odaklanarak üretilen çevresel ürünler, günümüzde sürdürülebilir kalkınmanın temel taşlarından biri olarak kabul edilmektedir. Enerji verimliliği, geri dönüşüm, atık yönetimi, organik ve biyolojik üretim yöntemleri gibi çeşitli özelliklere sahip olan çevresel ürünler, hem çevre sorunlarına yenilikçi çözümler sunarak hem de ekonomik ve çevresel faydalar sağlayarak sürdürülebilirliği teşvik etmektedir. Günümüzde çevresel ürün ticaretinin öneminin giderek arttığı görülmektedir. Uluslararası ticaret akımları, doğal kaynakların etkin dağılımını sağlamanın yanında, çevreyi koruyan ürün ve hizmetlerin ülkeler arasında yayılımını kolaylaştırmaktadır. Bu çalışmada, günümüzde ülkelerin dünya ticaretindeki rekabet güçlerini belirleyen önemli faktörlerden biri olan çevresel ürün ticaretinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda, Türkiye'nin çevresel ürün piyasasında sahip olduğu potansiyel ve uluslararası piyasalardaki konumu öne çıkan konulardan biri olmaktadır. Çalışma üç bölümden oluşmaktadır. Çalışmanın birinci bölümünde, ilk olarak, çevresel ürünlerin tanımı ve sınıflandırılması ele alınmıştır. Bu çerçevede, çevresel ürün ticareti önündeki engeller ve çevresel ürün ticaretinin ulusal ve uluslararası düzeyde uygulanan politikalar çerçevesinde ne yönde şekillendiği tartışılmıştır. Çalışmanın ikinci bölümünde, dünyada çevresel ürün ticaretine konu olan mal grupları ele alınırken; çalışmanın üçüncü bölümünde Türkiye'nin çevresel ürün ticaretine odaklanılmıştır. Ayrıca çevresel ürün ticareti ve çevresel ürün ticaretine yönelik politikaların gözden geçirilmesi, bu alanda daha etkin ve verimli bir yapıya kavuşulması için kritik öneme sahiptir. Çalışma kapsamında, Türkiye'nin çevresel ürün grupları ticaretinde genel görünümünün ortaya konulması amacı ile 1990-2021 yıllarını kapsayan ve UN Comtrade veritabanından sağlanan temel dış ticaret göstergeleri yardımıyla ürün bazında çevresel ürün ticareti ve geçirdiği değişim değerlendirilecektir. Çalışmada, ayrıca, Türkiye'nin çevresel ürün gruplarındaki rekabet gücünün farklı endeksler yardımı ile ölçülmesi amaçlanmıştır. Türkiye, çevresel ürünlerde dış ticaret açığı vermekte ve genellikle dışa bağımlı bir yapıya sahiptir. Bu çerçevede, Türkiye'nin çevresel ürün ticaretindeki gelişimi ve mevcut durumunun tartışılması uluslararası piyasalarda rekabet edebilirliğini güçlendirecek önlemlerin alınmasına katkı sağlayacaktır. Bu çalışma, TÜBİTAK 2209-A Öğrenci Projesi kapsamında desteklenen "Türkiye'nin Çevresel Ürünlerde Uluslararası Rekabet Gücünün Analizi" projesinden türetilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası Ticaret, Çevre, Çevresel Ürünler, Türkiye

Makale id= 55

Sözlü SunumORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1779-5519>

| 103

Anadolu-Şam Ekseni Üzerinde 13. Yüzyıl Dervişleri: Mekân, Kimlik ve Etkileşim**Doç.Dr. Eyüp Öztürk**¹¹Trabzon Üniversitesi

Özet: 13. yüzyıl, Anadolu ile Şam havzası arasında yoğun bir derviş hareketliliğine sahne olmuştur. Bu dönemde tasavvufun kurumsallaşma sürecine girmesi, söz konusu etkileşimi derinleştiren başlıca faktörlerden biridir. Aynı zamanda, Anadolu ve Şam hattında tesis edilen siyasi yapılar da tasavvufi oluşumlara destek vererek onların bu coğrafyada kurumsal temsiliyet kazanmasına zemin hazırlamıştır. Bu destek, bölgede sufi yapılar arasındaki çeşitliliği ve etkileşimi artırmıştır. İlgili dönemde Kadirîlik, Rifâîlik, Kalenderîlik, Haydarîlik, Sühreverdîlik, Kübrevîlik, Vefaîlik ve Mevlevîlik gibi farklı tarikatlara bağlı derviş zümreleri, hem Anadolu'nun hem de Şam'ın dinî dokusunun şekillenmesinde önemli roller üstlenmiştir. Ancak bu zenginliğe rağmen, bu tasavvufi grupların meşreplerinin tayini ve diğer dinî yapılarla ilişkileri hakkında hâlâ cevaplanmayı bekleyen birçok akademik sorun bulunmaktadır. Tasavvufi meşrepler, literatürde genel olarak iki ana damar altında tasnif edilir: İlki, “Zühd ve Esmâ Yolu” olarak adlandırılan ve İslami temel ilkelere bağlılığıyla öne çıkan, bu yönüyle “ortodoks” olarak nitelenen çizgidir. İkincisi ise, “Horasan Ekolü” veya “Aşk Yolu” olarak tanımlanan, dinî pratiklerinde çevresel ve kültürel etkilere daha açık olan, bu nedenle de zaman zaman “heterodoks” olarak değerlendirilen yönelimdir. Bu bildiri, 13. yüzyılda Anadolu-Şam hattında etkin olan tasavvufi grupların meşrepesle etkileşimlerine ve bu yapıların nasıl sınıflandırılması gerektiğine odaklanmaktadır. Çalışmanın temel savı, söz konusu derviş zümrelerinin katı bir şekilde belli bir meşrebe dâhil edilmesinden önce, aralarındaki geçişkenliğin ve etkileşimin esas alınması gerektiğidir. Zira bu dönemdeki tasavvufi yapıların neredeyse tamamı birbirinden etkilenmiş; bu da onları kesin sınırlarla ayırmayı güçleştirmiştir. Tebliğin ikinci ekseni ise bu tasavvufi yapıların fakihler, medrese uleması ve diğer dinî gruplarla olan ilişkilerine yöneliktir. Özellikle “Horasan Ekolü” temsilcilerinin çevrelerinde tartışmalara neden olan dinî pratiklerinin, dönemin diğer dinî aktörleri tarafından nasıl karşılandığı tahlil edilmiştir.

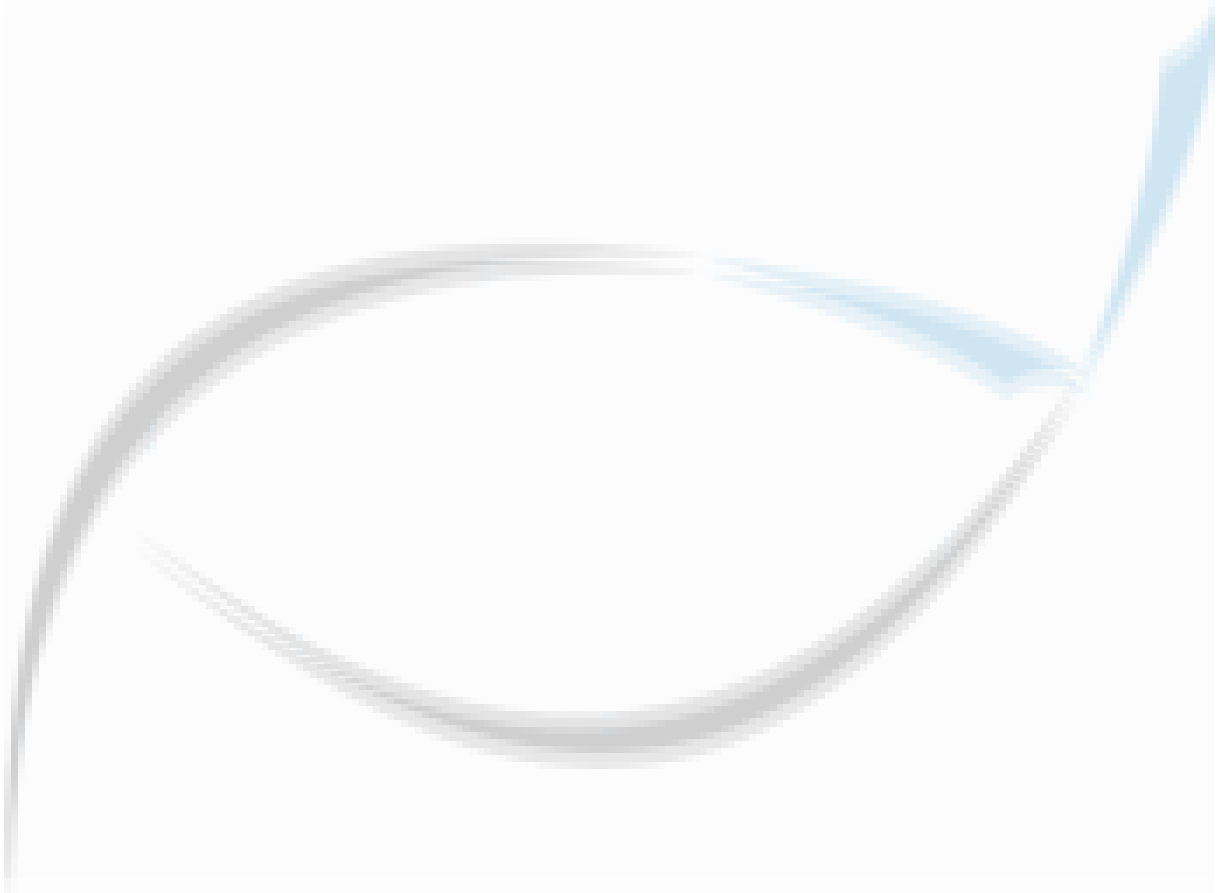
Anahtar Kelimeler: İslam Tarihi, Türk Kültür Tarihi, Tasavvuf, Anadolu-Şam, Dervişler

Dervishes Along the Anatolian–syrian Axis in the 13th Century: Space, Identity, and Interaction

Abstract: The 13th century witnessed intense dervish activity along the Anatolia–Syria axis. One of the primary factors contributing to this intensity was the institutionalization of Sufism during this period. Additionally, the political structures established in the region supported Sufi communities and facilitated their efforts to organize institutional frameworks within their domains, thereby fostering the diversification and expansion of Sufi life across the region. Various dervish groups, affiliated with orders such as the Qādiriyya, Rifā'iyya, Qalandariyya, Haydarīyya, Suhrawardiyya, Kubrawiyya, Wafā'iyya, and Mevleviyya, played a crucial role in shaping the religious landscape of both Anatolia and Syria. Despite this richness, there remain significant academic challenges in determining the spiritual orientations (mashrab) of these Sufi groups and in understanding their interactions with other religious communities. Sufi orientations are generally classified into two main streams in the scholarly literature. The first is the “Path of Asceticism” (Zuhd Esma Yolu), which emphasizes strict adherence to Islamic principles and is often labeled as “orthodox”. The second is the “Khorasan School” or the “Path of Love”

(Aşk Yolu), characterized by more fluid and syncretic religious practices, and frequently described as “heterodox”. This paper focuses on the spiritual interactions among Sufi groups active in the Anatolia–Syria region during the 13th century and explores how these groups should be classified. The central argument is that instead of rigidly placing these communities within fixed categories, their interrelations and mutual influences should be emphasized. Nearly all Sufi communities of the time influenced one another, making it extremely difficult to draw sharp boundaries between them. The second focus of the paper is the interaction between Sufi groups and other religious actors such as jurists and scholars affiliated with madrasas. In particular, it examines how the practices of the Khorasan School—often seen as controversial—were received and evaluated by these more established religious authorities.

Keywords: Islamic History, Turkish Cultural History, Sufism, Anatolia-Syria, Dervishes

Makale id= 37

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000000214106215

| 105

Kur'an'ın Evrenselliği Bağlamında "ahsen-i Takvîm" ve "esfel-i Sâfilîn" Kavramlarına Yapılan Yorumların Değerlendirilmesi**Araştırmacı Hayriye Gişi¹**
¹Sütçü İmam Üniversitesi

Özet: Kur'an, zaman ve mekânı aşan evrensel bir kitap olarak, ahlaki temelleri, hukuki ve sosyal ilkeleri, bilimsel olgulara işaret eden yönleri ve dilindeki estetikle tüm insanlığa hitap eder. O, yalnızca bir inanç kitabı değil; bireyin kendini tanımasına, varoluşsal sorularına cevap bulmasına ve adil bir toplum inşa etmesine yardımcı olan kapsamlı bir hayat rehberidir.

Kur'an'ın bu evrenselliği, detaylardan çok genel ilkelere vurgu yapmasında yatar. Bu durum, değişen toplumsal koşullara ve entelektüel gelişmelere göre ayetlerin yeniden yorumlanabilmesine imkân tanır. Bu dinamik yorum süreci sürdürdükçe, Kur'an her zaman ve mekân için rehber olmaya devam edecektir.

"Ahsen-i Takvîm" ve "Esfel-i Sâfilîn" kavramları, insanın yaratılışındaki iki temel uç noktayı, yani yüksek potansiyel ve düşük derecelerini yansıtan önemli fikirlerdir. Bu kavramlar, müfessirler tarafından sadece birer ontolojik açıklama olarak değil, aynı zamanda insanın ahlaki, ruhsal ve toplumsal gelişimini şekillendiren kavramlar olarak ele alınmıştır. İnsan, Ahsen-i Takvîm'in zirve noktasına ulaşarak ruhsal ve ahlaki olgunluğa erişebilirken, Esfel-i Sâfilîn'e düşmemek için sürekli bir içsel çaba ve uyanıklık gerekmektedir. Bu kavramlar, insanın yaratılışındaki dengenin ve potansiyelin derinlemesine anlaşılmasına katkı sağlamaktadır.

Bu çalışma, Kur'an'ın evrensel yapısını, Tîn Sûresi'nde geçen "ahsen-i takvîm" (en güzel kıvam) ve "esfel-i sâfilîn" (aşağıların aşağısı) kavramlarının klasik ve modern tefsirlerde nasıl yorumlandığını inceleyerek ele almaktadır. Yapılan karşılaştırmalı analiz, bu kavramların anlamlarının zamanla nasıl değiştiğini ve bu değişimin Kur'an yorumlarının esnekliğini nasıl yansıttığını ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kur'an, Tefsir, Evrensellik, Tîn Sûresi, Ahsen-i Takvîm, Esfel-i Sâfilîn

Evaluation of Interpretations of "Ahsen-i Takvim" and "Esfel-i Safilin" in the Context of the Qur'an's Universality

Abstract: The Quran, as a universal book transcending time and space, addresses all humanity with its moral foundations, legal and social principles, references to scientific facts, and the aesthetics of its language. It is not merely a book of faith; it is a comprehensive guide for life that helps individuals understand themselves, find answers to existential questions, and build a just society.

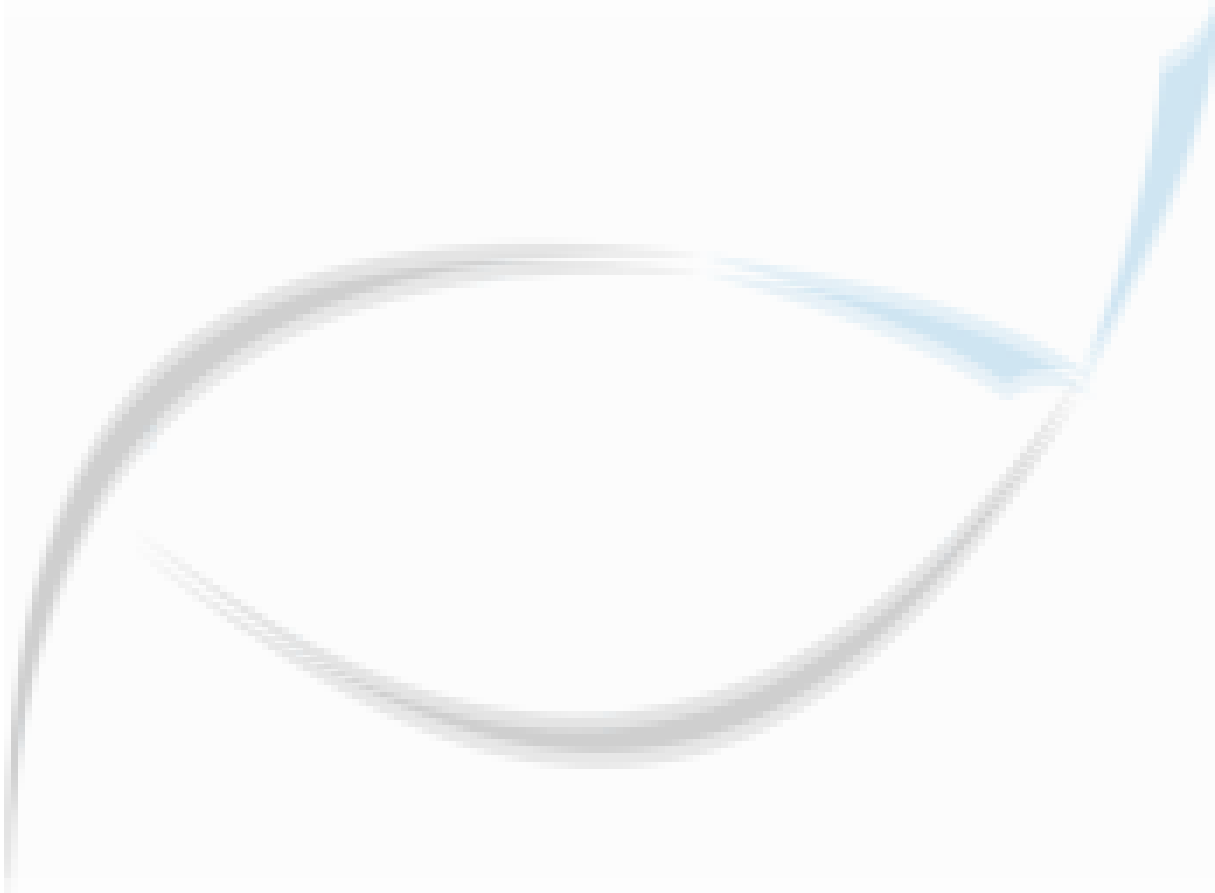
The universality of the Quran lies in its emphasis on general principles rather than specific details. This allows for the reinterpretation of its verses in accordance with changing social conditions and intellectual developments. As long as this dynamic process of interpretation continues, the Quran will remain a guide for all times and places.

The concepts of "Ahsen-i Takvim" and "Esfel-i Safilin" are important ideas reflecting the two fundamental extremes in human creation: high potential and low degrees. These concepts have been

approached by commentators not merely as ontological explanations, but also as concepts shaping human moral, spiritual, and social development. While humans can reach the pinnacle of Ahsen-i Takvim, attaining spiritual and moral maturity, a continuous inner effort and vigilance are required to avoid falling into Efel-i Safilin. These concepts contribute to a deeper understanding of the balance and potential inherent in human creation.

This study examines the universal structure of the Quran by analyzing how the concepts of "ahsen-i takvim" (the most perfect stature) and "esfel-i safilin" (the lowest of the low) from Surah At-Tin are interpreted in classical and modern exegesis. The comparative analysis reveals how the meanings of these concepts have evolved over time and how this change reflects the flexibility of Quranic interpretations.

Keywords: Quran, Tafsir (Exegesis), Universality, Surah At-Tin, Ahsen-i Takvim, Efel-i Safilin

Makale id= 97

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-9398-5053

| 107

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin Örgün Din Öğretimine Getirdiği Yeniliklerin Değerlendirilmesi**Arş.Gör.Dr. Şeyma Turan¹**¹Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

Özet: Bu çalışma, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin örgün din öğretimine getirdiği yenilikleri analiz etmeyi amaçlamaktadır. Son yıllarda eğitimde paradigma değişimleri, din öğretiminde içerik ve yöntemlerin güncellenmesi gerekliliğini gündeme getirmiştir. Bu bağlamda araştırmanın problemi, "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin din öğretimi programlarına ne tür yenilikler kazandırdığı ve bu yeniliklerin öğretim süreçlerine yansımalarının nasıl olacağı" sorusuna cevap arayacak şekilde yapılandırılmıştır. Bildirinin temel amacı, modelin din öğretimi kazanımlarına, öğretim yöntemlerine ve ölçme değerlendirme yaklaşımlarına katkısını ortaya koymaktır. Bu temel problem ve amaçtan hareketle araştırmada nitel bir desen olan durum çalışması deseni benimsenmiş, öğretim programlarının doküman analizi ile incelenmesi yoluna gidilmiştir. Analizlerde programın amaç, içerik, öğretim süreçleri ve ölçme-değerlendirme boyutlarında öne çıkan yenilikler ele alınmıştır. Bulgular, din öğretiminde değerler eğitiminin güçlendirilmesi, bütüncül öğrenme yaklaşımlarının benimsenmesi, öğrenci merkezli öğrenme yaklaşımının esas alınması ve çağın ihtiyaçlarına uygun becerilerin öne çıkarıldığını göstermektedir. Sonuç olarak Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, din öğretiminde öğrenci merkezli, değer odaklı ve bütüncül bir yaklaşımı öne çıkararak örgün din öğretimini güncelleme ve güçlendirme potansiyeline sahiptir.

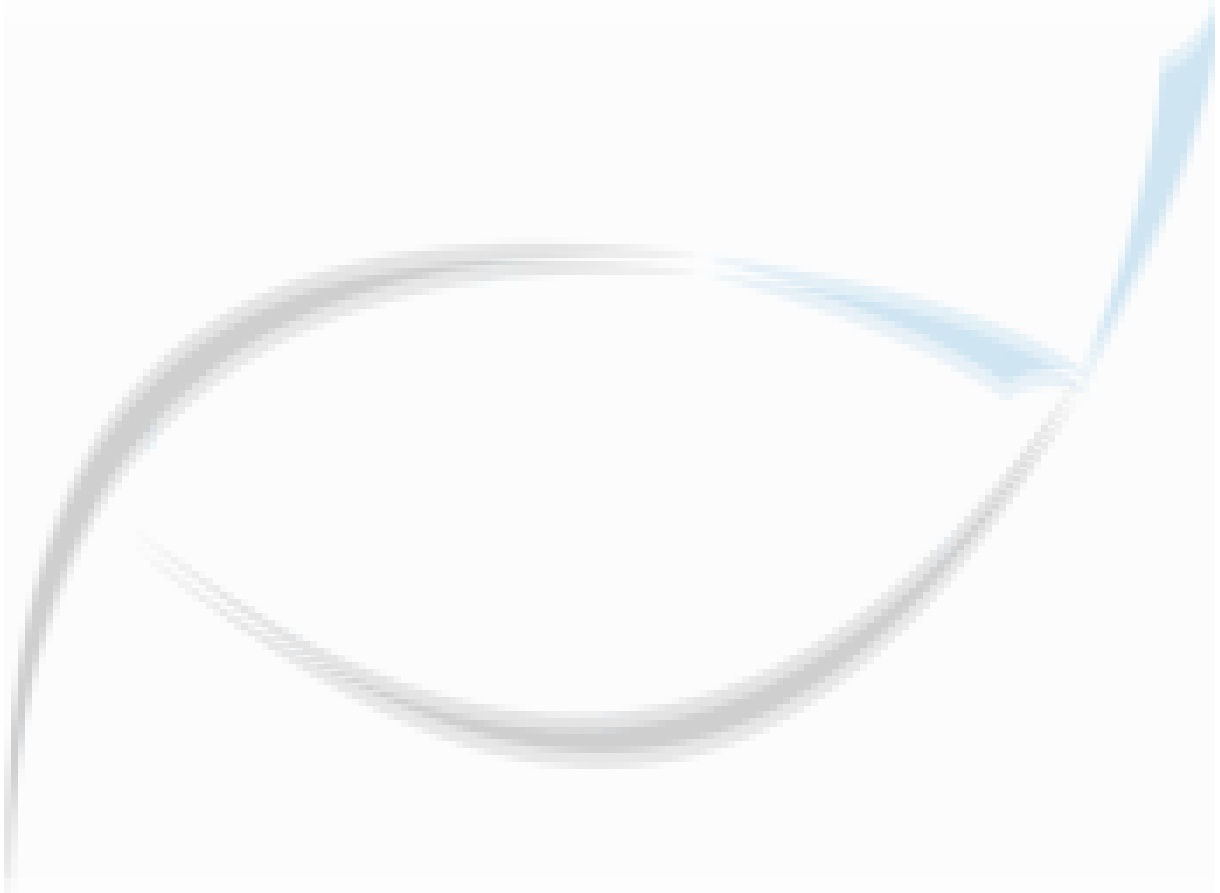
Anahtar Kelimeler: Din Eğitimi, Tyymm, Eğitimde Yenilik, Erdem-Değer-Eylem Modeli, Beceri

An Evaluation of the Innovations Introduced by the Century of Türkiye Education Model in Formal Religious Education

Abstract: This study aims to analyze the innovations introduced by the "The Century of Türkiye Education Model" in the context of formal religious education. In recent years, paradigm shifts in education have necessitated the revision of content and methods in religious education. Within this framework, the research problem is structured around the question: "What kinds of innovations does The Century of Türkiye Education Model bring to religious education curricula, and how are these innovations reflected in teaching processes?" The primary aim of this paper is to reveal the model's contributions to learning outcomes, instructional methods, and assessment approaches within religious education. Based on this fundamental problem and objective, the study adopts a qualitative design, specifically a case study approach, and employs document analysis to examine the curricula. The analysis focuses on the innovations highlighted in the program's aims, content, instructional processes, and assessment dimensions. The findings indicate that the model strengthens values education within religious education, adopts holistic learning approaches, prioritizes student-centered learning, and emphasizes skills aligned with contemporary needs. In conclusion, The Century of Türkiye Education

Model has the potential to update and enhance formal religious education by promoting a student-centered, value-oriented, and holistic approach.

Keywords: Religious Education, the Century of Türkiye Education Model, Educational Innovation, Virtue-Value-Action Model, Skills

Makale id= 64

Sözlü SunumORCID ID: (<https://orcid.org/0009-0003-4499-8407>)

| 109

Ab Üye Ülkeleri ve Türkiye'nin Eğitimde Başarı Göstergeleri Açısından Lopcow ve Aroman Yöntemleriyle Değerlendirilmesi**Araştırmacı Ebru Gündoğan¹, Prof.Dr. Nilten Kundakçı¹**
¹Pamukkale Üniversitesi

*Corresponding author: Ebru Gündoğan

Özet: AB Ülkeleri ve Türkiye'nin Eğitimde Başarı Göstergeleri Açısından LOPCOW ve AROMAN Yöntemleriyle Değerlendirilmesi 21.yüzyılda dijital dönüşümün hız kazanması, bilgi ekonomisinin yükselişi, iklim krizi ve artan küresel rekabet; eğitim politikalarını yalnızca bireysel gelişimin değil, aynı zamanda toplumsal kalkınmanın da stratejik bir unsuru hâline getirmiştir. Bu bağlamda, Avrupa Birliği'ne üye 27 ülke ile Türkiye'nin eğitim alanındaki performanslarının nesnel, veri temelli ve çok kriterli karar verme yaklaşımıyla değerlendirilmesi, sürdürülebilir eğitim politikalarının geliştirilmesi açısından kritik önem arz etmektedir. Çalışmada, Avrupa Eğitim Alanı'nın 2030 Barcelona Hedefleri doğrultusunda yapılandırılan dokuz temel gösterge esas alınmıştır: temel dijital becerilere sahip bireylerin oranı, NEET (ne eğitimde ne istihdamda yer alan) gençlerin oranı, eğitimi erken terk oranı, erken çocukluk eğitimine katılım oranı, STEM (fen, teknoloji, mühendislik, matematik) alanlarında eğitim alan bireylerin oranı, yaşam boyu öğrenmeye katılım oranı, dijital becerilerde başarı düzeyi ile kadın ve erkek yükseköğretim mezuniyet oranları. Bu göstergeler; ülkelerin eğitim sistemlerinin kapsayıcılığını, dijital dönüşüm kapasitesini ve toplumsal cinsiyet temelli eşitlik düzeyini çok boyutlu olarak analiz etmeye olanak tanımaktadır. Kriterlerin görece önem düzeyleri, (ÇKKV) yöntemlerinden bir olan LOPCOW yöntemi ile hesaplanmıştır. Sonuçlara göre, en yüksek ağırlıklar sırasıyla erken çocukluk eğitimi (%15,20)NEET oranı (%14,50) ve temel dijital becerilerde düşük başarı oranı (%13,10)olarak belirlenmiştir. Bu ağırlıklar temel alınarak, ülkelerin genel eğitim performansı ise diğer bir ÇKKV yöntemi olan AROMAN yöntemiyle değerlendirilmiştir; İrlanda, İsveç ve Hollanda en yüksek performansa sahip ülkeler olurken, Bulgaristan, Romanya ve Türkiye son sıralarda yer almıştır. Eğitimde yüksek performans düzeyine ulaşan ülkelerin başarısında, eğitimde kapsayıcılığı önceleyen, yaşam boyu öğrenmeyi destekleyen ve dijital becerilere yatırım yapan politikaların etkili olduğu görülmektedir. Buna karşılık, son sıralarda yer alan ülkelerin mevcut eğitim politikalarını yapısal dönüşüm ve eşitlik ekseninde yeniden ele alması gerektiği anlaşılmaktadır. LOPCOW ve AROMAN yöntemlerinin birlikte uygulanması, eğitim sistemlerinin çok boyutlu, dengeli ve nesnel bir yaklaşımla değerlendirilmesine olanak sağlamış; elde edilen bulgular, politika yapıcılar açısından stratejik önceliklerin belirlenmesinde etkili bir karar destek aracı sunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Çok Kriterli Karar Verme (Çkkv), Lopcow, Aroman, Eğitim Performansı, 2030 Barcelona Hedefleri.

Evaluation of the Educational Performance of Eu Member States and Turkey Using Lopcow and Aroman Methods in Terms of Educational Achievement Indicators

Abstract: In the 21st century, the rapid acceleration of digital transformation, the rise of the knowledge economy, the climate crisis, and intensifying global competition have rendered education policies not

only mechanisms for individual development but also strategic components of broader societal advancement. Within this context, the objective, data-based, and multi-criteria decision-making (MCDM)–driven evaluation of the educational performance of 27 European Union (EU) member states and Turkey has gained critical importance for the design of sustainable and inclusive education policies. This study focuses on nine fundamental indicators aligned with the 2030 Barcelona Objectives established by the European Education Area. These indicators include: the proportion of individuals with basic digital skills, the rate of NEETs (youth not in education, employment, or training), the early school leaving rate, participation in early childhood education, the share of students in STEM (science, technology, engineering, mathematics) fields, participation in lifelong learning, performance in digital skills, and higher education graduation rates by gender. These variables allow for a comprehensive and multidimensional analysis of national education systems in terms of inclusiveness, digital transformation capacity, and gender-based equality. The relative importance of these criteria was calculated using the LOPCOW method, a data-driven MCDM technique. The most heavily weighted indicators were early childhood education (15.20%), NEET rate (14.50%), and low performance in digital skills (13.10%). Using these weights, countries' overall educational performance was then evaluated using the AROMAN method, another MCDM approach. Ireland, Sweden, and the Netherlands demonstrated the highest performance, while Bulgaria, Romania, and Turkey ranked lowest. Successful countries benefited from inclusive, lifelong learning–oriented policies and significant investments in digital competencies. In contrast, countries with lower rankings are advised to revisit their education strategies with a focus on structural reform and equity. The combined use of LOPCOW and AROMAN provided a robust, objective framework supporting evidence-based policymaking.

Keywords: Keywords: Multi-Criteria Decision-Making (Mcdm), Lopcow, Aroman, Educational Performance, 2030 Barcelona Objectives.

Makale id= 26

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-1436-860X

| 111

Bilgi Yönetimi Stratejileri Çalışmalarının Bibliyometrik Analizi

Dr. Öğretim Üyesi Oğuz Demirel¹

¹Düzce Üniversitesi İşletme Fakültesi Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümü

Özet: Bu araştırmanın amacı, bilgi yönetimi stratejileri üzerine yapılmış bilimsel çalışmaların bibliyometrik analizini yapmaktır. Araştırmaya Web of Science veri tabanında taranan çalışmalar dahil edilmiştir. Arama stratejisinde anahtar kelimeler “knowledge management strateg*” (title) olarak seçilmiştir. 2024 ve öncesi yıllarda yayımlanmış ve İngilizce dilinde yazılmış makale, derleme makalesi ve erken görünümdeki makaleler çalışmaya dahil edilmiştir. Elde edilen 112 makaleye Bibliometrix kullanılarak performans analizi (en çok atıf alan çalışma, kaynak, yazar ve ülke) ve ortak atıf analizi uygulanmıştır. Performans analizi bulgularına göre en çok atıf alan çalışma “Knowledge management strategies: Toward a taxonomy” isimli çalışma (583 atıf), en çok atıf alan kaynak Journal of Knowledge Management isimli bilimsel dergi (84 atıf), en çok atıf alan yazar Byounggu Choi (11 atıf), en çok atıf alan ülke Birleşik Krallık’tır (683 atıf). Ortak atıf analizi neticesinde ise dört küme tespit edilmiştir. Birinci küme “Bilgi Yönetimi Altyapısı ve Uygulamaları”, ikinci küme “Bilgi Yönetimi Stratejilerinin Teorik Çerçevesi”, üçüncü küme “Bilgi Yönetimi Stratejileri ve Entelektüel Sermaye” ve dördüncü küme “Bilgi Yönetimi Stratejileri ve Stratejik Rekabet Avantajı” olarak adlandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bilgi Yönetimi, Bilgi Yönetimi Stratejileri, Bibliyometrik Analiz

Bibliometric Analysis of Studies On Knowledge Management Strategies

Abstract: The purpose of this research is to conduct bibliometric analysis of studies on knowledge management strategies. Papers which are indexed in Web of Science database were included. In search strategy, “knowledge management strateg*” (title) were chosen as keywords. Articles, review articles and early access articles which were published in or before 2024 and written in English were included. Performance and co-citation analyses were performed by using Bibliometrix software on the dataset which includes 112 papers. Findings of the performance analysis revealed that the most cited study was “Knowledge management strategies: Toward a taxonomy” (583 citations), the most cited source was Journal of Knowledge Management (84 citations), the most cited author was Byounggu Choi (11 citations) and the most cited country was the United Kingdom (683 citations). The co-citation analysis yielded four clusters. First cluster was named as “Knowledge Management Infrastructure and Applications”, second cluster was labeled as “Theoretical Framework of Knowledge Management Strategies”, third cluster was named as “Knowledge Management Strategies and Intellectual Capital” and fourth cluster was labeled as “Knowledge Management Strategies and Strategic Competitive Advantage”.

Keywords: Knowledge Management, Knowledge Management Strategies, Bibliometric Analysis

Makale id= 36

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-2184-482X

| 112

Exploring Determinants of Decision Confidence Among Business Actors: A Machine Learning Perspective

Researcher Volkan Genç¹, Prof.Dr. Sabri Erdem¹
¹DEU

*Corresponding author: Volkan Genç

Özet: Abstract: In complex business environments, professionals often need to make decisions under uncertainty, time pressure, and outside influences. This study looks at the factors that affect decision confidence, which is the willingness to stand by a decision even after it has been made. We analysed a group of business professionals from different sectors and used machine learning techniques to find out which factors most strongly predict this indicator of decision quality. We based our target variable on participants' agreement with the statement: "If I had to decide again today, I would make the same decision without hesitation." After pre-processing and balancing the dataset with SMOTE, we trained and evaluated an XGBoost classifier. The model showed high predictive accuracy, and we used SHAP (SHapley Additive exPlanations) values to interpret feature importance and improve model transparency. Our analysis showed that both internal cognitive factors, such as intuitive reasoning and emotional alignment, and external drivers, like social roles and organizational dynamics, significantly contribute to decision confidence. These findings highlight the need to integrate explainable AI in behavioural research, particularly in real-world organizational settings. This research adds to decision science by blending behavioural insights with interpretable machine learning. It offers practical insights for business leaders and HR professionals who want to encourage confident, reflective decision-making in their teams.

Anahtar Kelimeler: Keywords: Decision Confidence, Business Professionals, Machine Learning, Xgboost, Shap, Behavioural Analysis

Makale id= 40

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-8051-9165

| 113

Kurumsal Siber Güvenlikte İnsan Davranışlarının Karar Ağaçlarıyla Analizi**Araştırmacı Aybars Bars¹, Prof.Dr. Sabri Erdem¹**¹Dokuz Eylül Üniversitesi, İngilizce İşletme Yönetimi Fakültesi

*Corresponding author: Aybars Bars

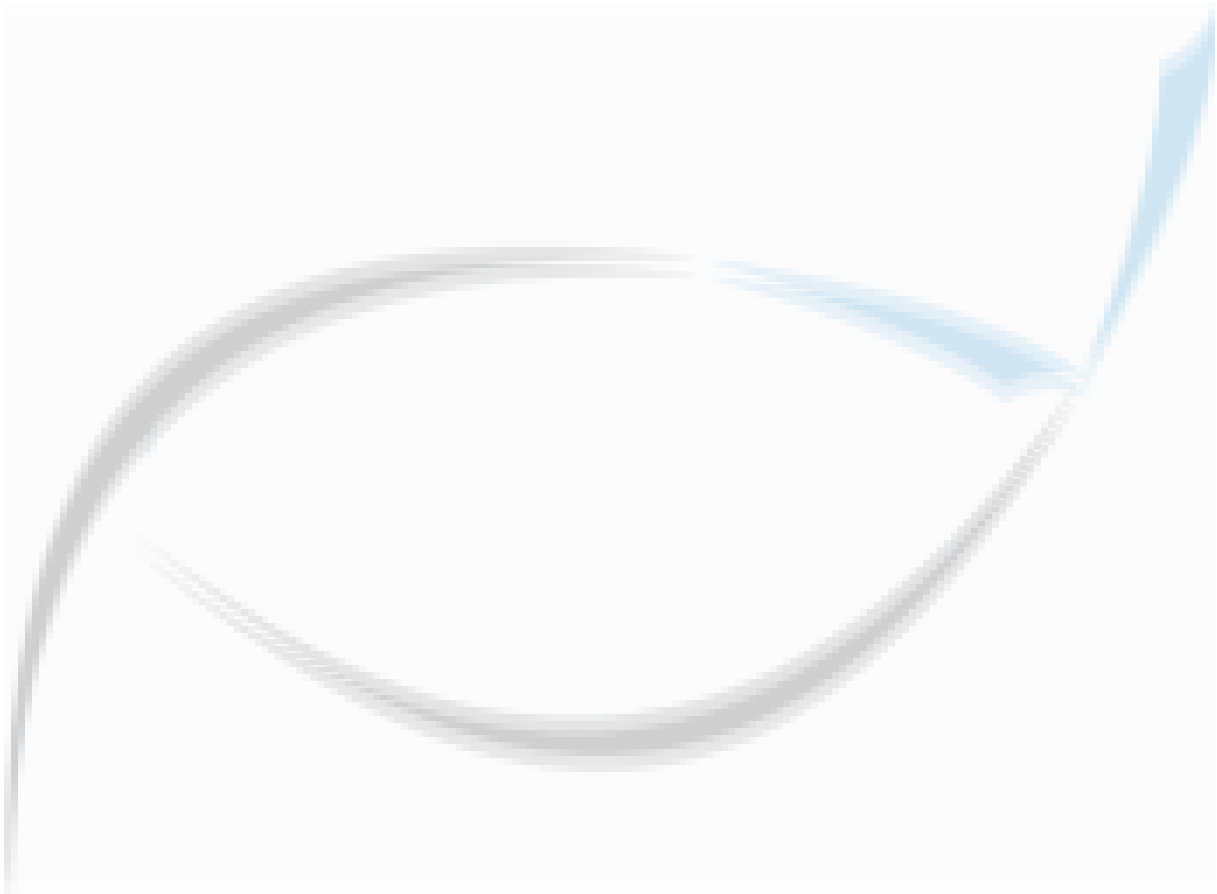
Özet: İşletmeler için kurumsal siber güvenlikte insan faktörü, teknolojik ve altyapı önlemleri ile iş süreçlerindeki güvenlik kalitesi iyileştirmeleri kadar belirleyici bir rol oynamaktadır. Bu çalışma, insan faktörünün bilgi güvenliği üzerindeki etkisini değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş olan HAIS-Q (Human Aspects of Information Security Questionnaire) ölçeğini temel alarak, karar verme temelli siber güvenlik risklerinin analizine yönelik kavramsal bir mimari önermektedir. Önerilen özgün model, HAIS-Q tarafından sağlanan bilgi, tutum ve davranış (KAB) çerçevesini, Naive Bayes Karar Ağacı ile birleştirerek, karar verme süreçlerini hem teorik hem de sistematik bir biçimde analiz etmeyi amaçlamaktadır. Bu model, davranışsal verileri yalnızca sonuçlarıyla değil; bilgi seviyesi, tutum ve davranış üçlüsü üzerinden çok katmanlı biçimde açıklayarak, karar süreçlerinin daha gerçekçi şekilde modellenmesini sağlar. Ölçek soruları, erişim kontrolü, farkındalık, olay bildirimi vb. siber güvenlik yönetimi alanlarıyla ilişkilendirilmiştir. Bu bildiri, araştırmanın teorik çerçevesi, kavramsal modeli, planlanan metodolojisi ve beklenen sonuçları sunulacaktır. Araştırmanın bulgularının, kullanıcı davranışlarının risk oluşturabileceği alanları belirlemeye ve bu alanlardaki iyileştirmeyi önceliklendirmeye katkı sağlaması beklenmektedir. Çalışma kapsamındaki ampirik veri uluslararası ölçekte henüz toplanmakta olup, geliştirilen yaklaşım doktora araştırması sürecinde veri analizi ve simülasyon ile desteklenecektir. Sunulan kavramsal model, kurumsal siber güvenlik politikalarının tasarımında bireyi merkeze alan yenilikçi bir karar desteği sağlamayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Siber Güvenlik, İnsan Faktörü, HAIS-Q, Naive Bayes, Karar Ağacı**A Decision Tree-based Analysis of Human Behavior in Enterprise Cybersecurity**

Abstract: In enterprise cybersecurity, the human factor plays a role as critical as technological mitigations, infrastructure safeguards, and business process improvements. This study proposes conceptual architecture for analyzing decision-making oriented cybersecurity risks, grounded in the Human Aspects of Information Security Questionnaire (HAIS-Q), which is designed to evaluate the impact of human behavior on information security. The proposed novel model combines the Knowledge-Attitude-Behavior (KAB) framework embedded in HAIS-Q with a Naive Bayes decision tree, aiming to analyze decision-making processes both theoretically and systematically. Rather than focusing solely on behavioral outcomes, this model explains behavior through a multi-layered structure that includes knowledge level, attitude, and action, offering a more realistic foundation for modeling cybersecurity related decisions. Each survey item is associated with specific information security management domains, such as access control, awareness, and incident reporting. This paper presents the theoretical foundation, conceptual model, planned methodology, and expected outcomes of the research. The findings are anticipated to help identify areas where user behavior may generate risk and to support the prioritization of improvements in those areas. Empirical data for the study is currently being collected on an international scale, and the proposed approach will be supported through data analysis

and simulation during the doctoral research. The conceptual model aims to provide an innovative, human-centered decision support tool for the design of enterprise cybersecurity policies.

Keywords: Cybersecurity, Human Factor, Hais-Q, Naive Bayes, Decision Tree

Makale id= 21

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-5757-4844

| 115

Post-Modern Örgüt Yapısının Şekillenmesinde Durkheim'in Rolü**Doç.Dr. Selçuk Karayel¹**¹Necmettin Erbakan Üniversitesi

Özet: Bir organizasyonun nasıl tasarlanması gerektiği sorusuna yanıt arayan teorisyenler, farklı bakış açılarıyla çeşitli cevaplar geliştirmiştir. Bilinen yazılı bilimsel literatür, pozitivist kuramcıların örgüt yapısına ilişkin görüşlerini anlamamıza olanak sağlayan önemli kanıtlar sunmaktadır. Ancak, post-modern yaklaşım, değişen çevre koşulları ve işletmelerin küresel boyuta taşınmasıyla birlikte, örgüt yapısına dair savlarında pozitivist yaklaşımla taban tabana zıt bir perspektif ortaya koymaktadır. Bu çalışmanın amacı, pozitivist görüşün önemli temsilcilerinden biri olan Émile Durkheim'in bu konudaki fikirlerinin, post-modern örgüt kuramlarının şekillenmesindeki etkisini incelemektir. Araştırmada, örgütleri toplumsal dayanışma, iş bölümü ve kolektif bilinç kavramlarıyla açıklamaya çalışan; toplumu, farklı işlevlere sahip parçaların bir bütün olarak uyum içinde çalıştığı bir organizma olarak gören Durkheim'in görüşleri ile post-modern yaklaşımda bu kavramların karşılıkları değerlendirilmeye çalışılmıştır. Bir örgütte düzen ve dengenin sağlanmasında, Durkheim ve post-modern örgüt kuramcıları farklı bakış açıları sergilemiştir. Bu çalışma, Durkheim'in toplumsal dayanışma ve kolektif bilinç kavramlarının örgüt yapılarındaki temel düzeni anlamada kritik bir rol oynadığını, ancak postmodern kuramların esneklik ve çeşitlilik yaklaşımlarının günümüzün dinamik iş ortamında örgütlerin uyum yeteneğini artırdığını göstermiştir. Sonuç olarak, örgütlerin etkinliği için hem Durkheim'in klasik perspektiflerinin hem de postmodern yaklaşımların birlikte değerlendirilmesi gerektiği ortaya konulmuştur. Bu bütüncül yaklaşım, örgütlerin hem istikrarlı bir temel üzerinde yükselmesini hem de değişen koşullara hızla adapte olabilmelerini sağlamaktadır.

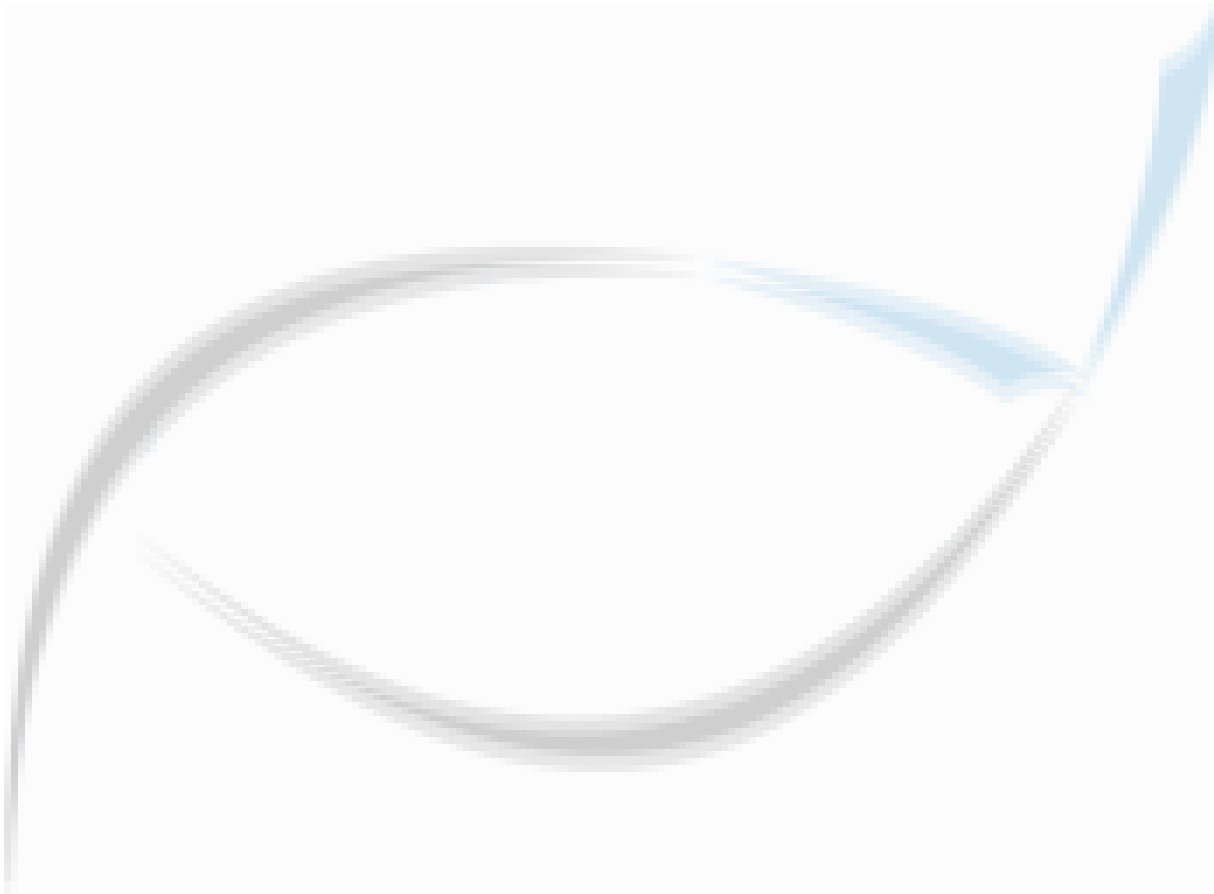
Anahtar Kelimeler: Emile Durkheim, Organizasyon Yapısı, Mekanik ve Organik Dayanışma, İşbirliği

Durkheim's Role in Shaping Post-Modern Organizational Structure

Abstract: Theorists seeking answers to the question of how an organisation should be designed have developed various answers from different perspectives. The known written scientific literature provides important evidence that allows us to understand the views of positivist theorists on organisational structure. However, the post-modern approach, with the changing environmental conditions and the globalisation of enterprises, presents a perspective diametrically opposed to the positivist approach in its arguments on organisational structure. The aim of this study is to examine the impact of the ideas of Émile Durkheim, one of the important representatives of the positivist view, on the shaping of post-modern organisational theories. In the research, the views of Durkheim, who tried to explain organisations with the concepts of social solidarity, division of labour and collective consciousness, and who saw society as an organism in which parts with different functions work in harmony as a whole, and the equivalents of these concepts in the post-modern approach were tried to be evaluated. Durkheim and post-modern organisational theorists exhibited different perspectives in ensuring order and balance in an organisation. This study has shown that Durkheim's concepts of social solidarity and collective consciousness play a critical role in understanding the basic order in organisational structures, but the

flexibility and diversity approaches of postmodern theories enhance the adaptability of organisations in today's dynamic business environment. As a result, it was revealed that both Durkheim's classical perspectives and postmodern approaches should be considered together for the effectiveness of organisations. This holistic approach enables organisations to both build on a stable foundation and adapt rapidly to changing conditions.

Keywords: Emile Durkheim, Organisation Structure, Mechanical and Organic Solidarity, Cooperation

Makale id= 41

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0004-5222-4927; 0000-0002-2500-146X

| 117

Türkiye’de Döviz Kuru Değişikliklerinin İhracatçı İşletmelere Yönelik Ekonometrik Bir Analizi**Araştırmacı Ecem Dinçler¹, Dr. Öğretim Üyesi Aysen Bakkaloğlu¹**
¹İstanbul Nişantaşı Üniversitesi

*Corresponding author: Ecem Dinçler

Özet: Bu çalışma, 2012–2023 döneminde Türkiye’de faaliyet gösteren otomotiv sektöründeki 10 büyük ihracatçı şirkete ait finansal veriler kullanılarak, döviz kuru dinamiklerinin firma düzeyindeki ihracat performansı üzerindeki etkilerini incelemiştir. Sabit etkiler modelinden elde edilen sonuçlar, Türk Lirası’nın değer kaybının eşzamanlı olarak ihracat gelirlerini anlamlı ve pozitif yönde etkilediğini göstermiştir ($\beta \approx 0,58$, $p < 0,01$). Dinamik System-GMM tahminleri ise ihracat serilerinde belirgin bir atalet etkisine ($\alpha \approx 0,46$) işaret etmiş, bu da cari performansın büyük ölçüde geçmiş gelir düzeyi ve firma ölçeği gibi faktörlere bağlı olduğunu ortaya koymuştur. Elde edilen bulgular, politika yapıcılar açısından çok boyutlu ve farklılaştırılmış bir değerlendirme ihtiyacını gündeme getirmektedir. Kısa vadede, Türk Lirası’nın değer kaybı, ihracatçı firmalara fiyat rekabeti avantajı sağlayarak TL bazında gelir artırıcı bir kaldıraç etkisi oluşturmaktadır. Ancak bu avantaj geçici olup, kur oynaklığının uzun vadeli etkileri dikkate alındığında, yatırım kararları, ithal girdi maliyetleri ve finansal istikrar üzerinde ciddi belirsizlikler ortaya çıkmaktadır. Özellikle yüksek ithal girdi oranına sahip sektörlerde, kur artışları maliyetleri artırarak bu avantajı dengeleyebilmektedir. Bu nedenle, döviz kuru politikalarının belirlenmesinde tek tip bir strateji yerine, firma ölçeği, sektörel yapı ve dış ticaret bağımlılığına göre hedeflenmiş politika araçları kullanılmalıdır. Özellikle yüksek kur geçişkenliğine sahip büyük ölçekli ihracatçılar için hedging stratejileri, doğal koruma mekanizmaları ve finansal türev araçlarının kullanımının teşviki ön plana çıkarken, iç pazara bağımlı KOBİ’ler açısından ise döviz riskinden arındırılmış teşvik programları, kur garantili kredi mekanizmaları ve ihracat destek paketleri gibi koruyucu önlemlerin geliştirilmesi gerekmektedir. Bu çalışma, Açıç’ın (2015) döviz kuru geçişkenliği katsayılarına ve Yanar & Marangoz’un (2022) firma düzeyinde gerçekleştirdiği panel veri analizlerine paralel bulgular sunmakta, böylece ihracatçı firmaların özelliklerine göre ayrıştırılmasının “ihracatçı segmentasyonu” hem ekonomik analizlerde hem de politika yapım süreçlerinde dikkate alınması gerektiğini ampirik olarak ortaya koymaktadır.

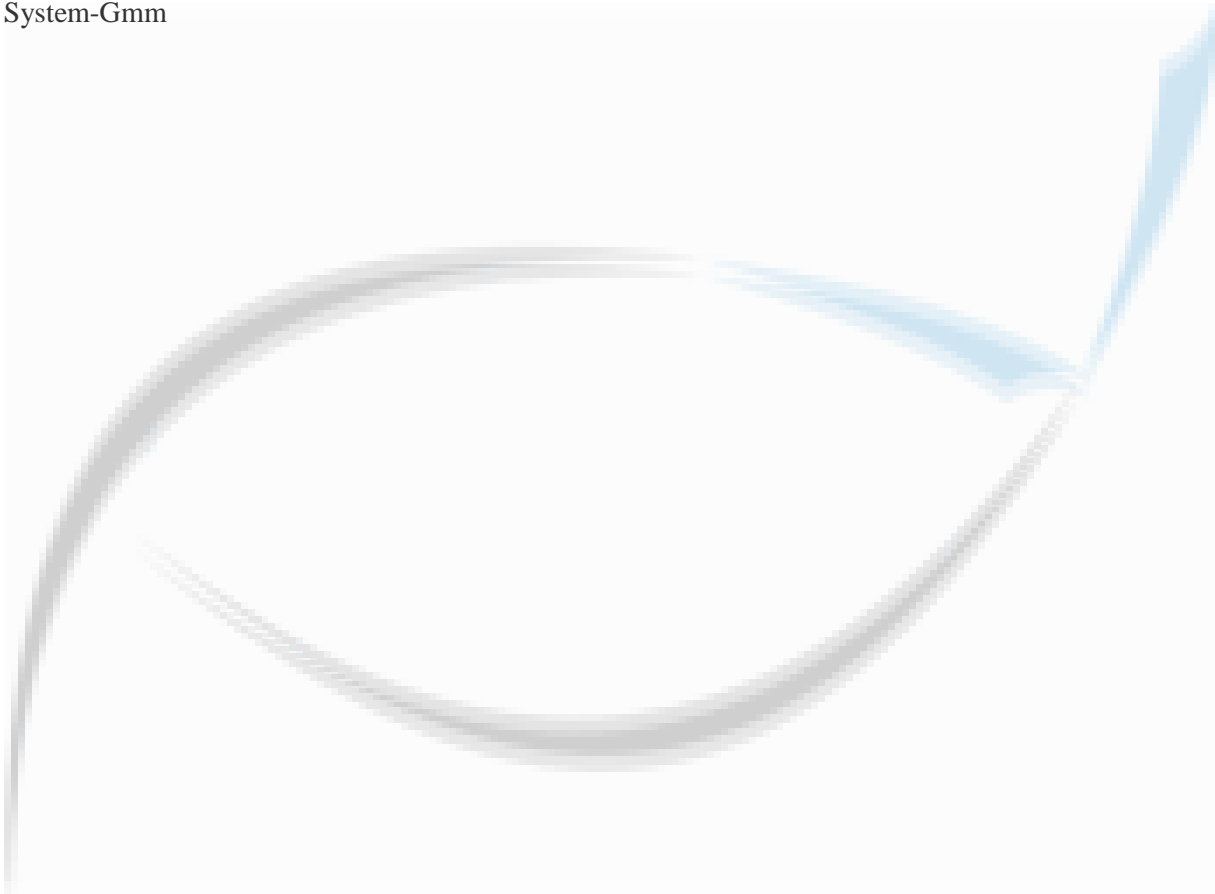
Anahtar Kelimeler: Döviz Kuru, İhracat, Kur Geçişkenliği, Panel Veri, Sabit Etkiler Modeli, System-Gmm

An Econometric Analysis of Exchange Rate Changes in Turkey for Exporting Enterprises

Abstract: This study aims to analyze the reactions to exchange rate changes using econometric methods using financial data of 10 major exporting companies in the automotive sector operating in Turkey during the period 2012–2023. In the study, the annual USD/TL average exchange rate data published by the Central Bank of the Republic of Turkey (CBRT) and the export and financial indicators obtained from the annual activity reports of the companies in question were evaluated together. This study, based on panel data analysis, examined the effects of exchange rate volatility on export performance at the

firm level within the framework of both fixed effects model and dynamic panel models. According to the findings, the depreciation in the exchange rate has a significant and positive effect on current year export revenues ($\beta \approx 0.58$; $p < 0.01$). The dynamic model results indicated that there was a significant inertia effect in the export series ($\alpha \approx 0.46$), which showed that the current year export performance largely depends on the previous year's income level. However, the effect of the lagged exchange rate variable is not homogeneous across firms. This effect was found to be statistically significant only for TOFAŞ; no significant effect was found for other firms. Correlation analyses revealed that there is a generally high level of positive relationship between exchange rate and export revenues, but this relationship varies according to firm strategies, import input ratio and target market structure. As a result, the findings show that in the short term, the depreciation of the Turkish Lira creates an income-increasing effect for exporting firms, but in the long term, exchange rate volatility can negatively affect firm performance by increasing costs and creating uncertainty.

Keywords: Exchange Rate, Export, Exchange Rate Pass-Through, Panel Data, Fixed Effects Model, System-Gmm

Makale id= 85

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-6235-1197

| 119

Sanatsal Üretim Biçimi Olarak Xr Teknolojilerinin Kullanımı

Araştırmacı Soyhan Baltacı¹, Doç.Dr. Ertan Toy¹

¹Yıldız Teknik Üniversitesi

*Corresponding author: Soyhan Baltacı

Özet: Çevresel sanatın içerisinde yer alanda doğa ve çevre dengesi kavramlarının sanatçılar tarafından yorumlanması ve bu alanda sanatçıların üretimlerinin genişletilmiş gerçeklik teknolojileri ile görselleştirilmesinin yeterince literatürde irdelenmediği gözlemlenmektedir. Buna ek olarak genişletilmiş gerçeklik teknolojilerinin kullanan sanatçıların çevresel sanat bağlamında yer alan doğa kavramını yorumlarının ülke içerisindeki faaliyetleri içerisinde yeterli alana sahip olunmadığı ve irdelenmediği gözlemlenmiştir. Bu alanda sanat galerileri, sanatçı atölyeleri, müzeler ve inisiyatiflerin içerisinde faaliyet gösteren, genişletilmiş gerçeklik teknolojilerini çevresel sanat bağlamında kullanan sanatçıların eserleri incelenmiş ve burada çevresel sanat eserlerinin izleyici ile etkileşimlerinin sanat eserlerine sunduğu katkılar araştırılmıştır. Bu çalışmanın amacı, çevresel sanat bağlamında üretim yapan sanatçıların izleyici etkileşimine önem verdikleri çalışmalarda genişletilmiş gerçeklik teknolojilerini uygulama biçimlerini araştırmaktır. Bu teknolojinin desteği ile izleyici etkileşimi ve çevresel sanat arasında bir bağ kurarak bu teknolojinin sanat alanında kullanımını yaygınlaştırmak ve bu alanda üretim yapmak isteyen sanatçılara bir alternatif oluşturmaktır.

Anahtar Kelimeler: Sanat, Genişletilmiş Gerçeklik, Tasarım, Yeni Medya

The Use of Xr Technologies As a Form of Artistic Production

Abstract: It is observed that the interpretation of the concepts of nature and environmental balance within environmental art by artists and the visualization of the artists' productions in this field with extended reality technologies have not been sufficiently examined in the literature. In addition, it has been observed that the interpretations of the concept of nature within the context of environmental art by artists using extended reality technologies have not had sufficient space and have not been examined within their activities within the country. In this field, the works of artists operating in art galleries, artist workshops, museums and initiatives, who use extended reality technologies within the context of environmental art, have been examined and the contributions of the interactions of environmental artworks with the audience to the artworks have been investigated. The aim of this study is to investigate the ways in which artists producing in the context of environmental art apply extended reality technologies in their works where they attach importance to audience interaction. With the support of this technology, it is to establish a connection between audience interaction and environmental art, to popularize the use of this technology in the field of art and to create an alternative for artists who want to produce in this field.

Keywords: Art, Extended Reality, Design, New Media

Makale id= 14

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-9769-056X

| 120

2023 Cumhurbaşkanı Seçimi Adayları “erdoğan” ve “kılıçdaroğlu” Siyasal Afişlerinin Göstergibilimsel Analizi**Doç.Dr. Nedret Çađlar¹, Araştırmacı Tuğçe Karael¹**
¹Süleyman Demirel Üniversitesi

*Corresponding author: Tuğçe Karael

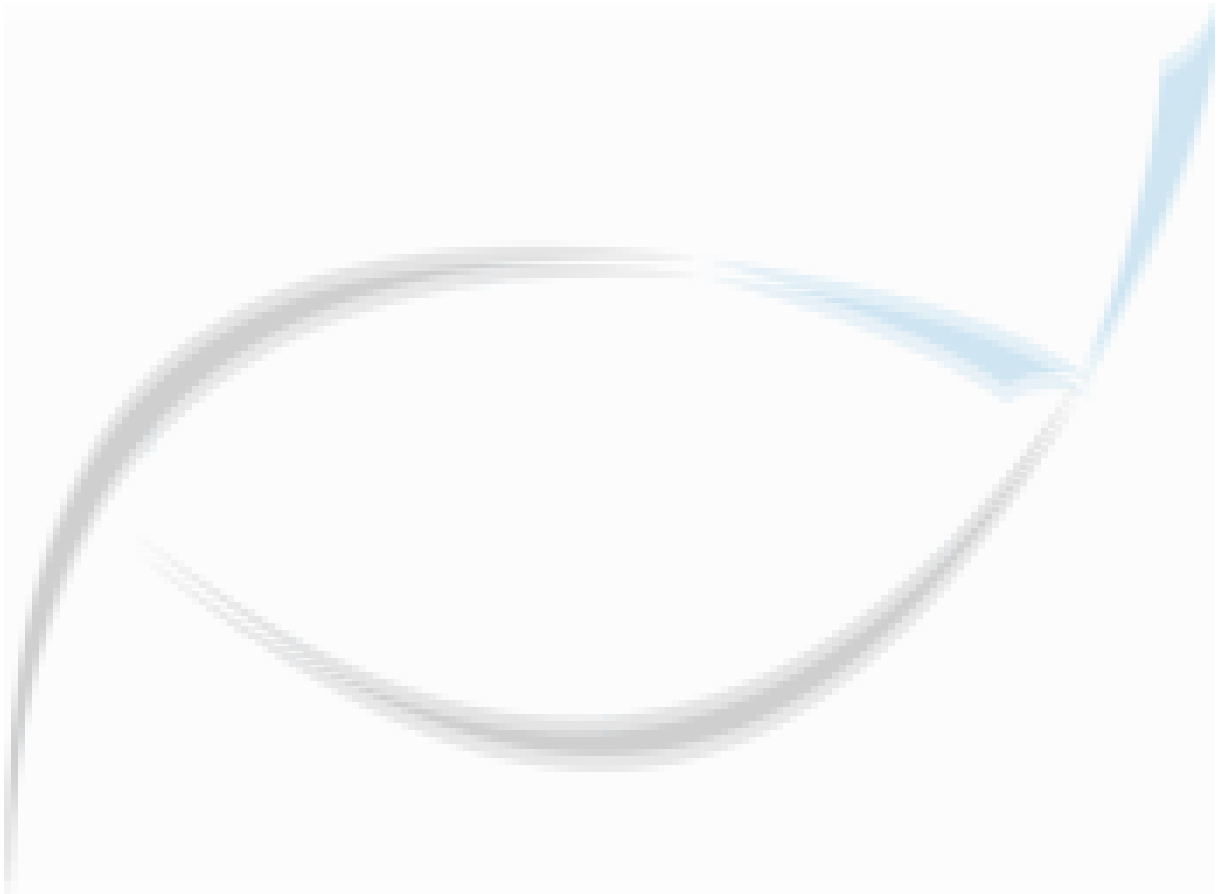
Özet: Siyasal iletişim sürecinde siyasal reklamlar, siyasi aktörlerin düşüncelerini, imajını, ideolojisini aktarma ve seçmen kitleyi ikna etmede önemli bir araçtır. Siyasal reklamlar, geleneksel kitle iletişim araçlarının yanında dijital platformlar vasıtasıyla da hedef kitlelere ulaştırılmaktadır. Bilgi teknolojilerinin gelişimiyle birlikte tasarım dünyasının her alanında tercih edilen grafik tasarım, siyasette de siyasal reklamların ve afişlerin vazgeçilmez bir unsuru haline gelmiş ve seçim kampanyalarında yer edinmiştir. Siyasal afişler, siyasi aktörün mesajını, ideolojisini, imajını ve vaatlerini hedef kitlenin zihninde bir etki bırakacak şekilde tasarlanır. Bu çalışma, adayların seçim afişlerinde yer alan unsurları (aday fotoğrafları, renk tercihleri, tipografi ve sloganlar) analiz ederek, seçmene verilmek istenen mesajları göstergeler aracılığıyla açıklamayı amaçlamaktadır. Çalışmada Cumhuriyet İttifakı adayı Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile Millet İttifakı adayı Kemal Kılıçdaroğlu'nun, 2023 Genel Seçimlerinde kullandıkları siyasal afişleri gösterge bilimsel analiz yöntemiyle incelenmiştir. Çalışmanın sonucunda elde edilen bulgularda; her iki adayın afişinde de adayların açık isim ve imzalarına yer verilmediği, aday fotoğrafları üzerinden kısa sloganlar ile akılda kalıcı bir mesajın hedeflendiği görülmektedir. Ayrıca Cumhuriyet İttifakı adayı Recep Tayyip Erdoğan'ın afişinde Ak parti ve Türkiye Yüzyılı logoları yer alırken, Millet İttifakı adayı Kemal Kılıçdaroğlu'nun afişinde parti logosuna yer verilmediği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Afiş, Siyasal Reklamcılık, Göstergibilim**A Semiotic Analysis of the Political Posters of 2023 Presidential Election Candidates “erdoğan” and “kılıçdaroğlu”**

Abstract: Political advertisements are an important tool in the political communication process for conveying the thoughts, image, and ideology of political actors and persuading the electorate. In addition to traditional mass media, political advertisements are also delivered to target audiences via digital platforms. With the development of information technologies, graphic design, which is preferred in every field of design, has become an indispensable element of political advertising and posters in politics and has gained a place in election campaigns. Political posters are designed to leave an impact on the target audience's mind by conveying the political actor's message, ideology, image, and promises. This study aims to analyze the elements (candidate photos, color choices, typography, and slogans) in the election posters of the candidates and explain the messages intended for the voters through indicators. The study examined the political posters used by the candidates of the People's Alliance, President Recep Tayyip Erdoğan, and the Nation Alliance, Kemal Kılıçdaroğlu, in the 2023 General Elections using semiotic analysis methods. The findings of the study indicate that neither candidate's poster featured their full name or signature, and that a memorable message was intended to be conveyed through short

slogans accompanied by the candidates' photographs. Additionally, it was noted that the posters of Recep Tayyip Erdoğan, the candidate of the People's Alliance, included the logos of the Justice and Development Party (AK Party) and the "Turkey of the Century" slogan, while the posters of Kemal Kılıçdaroğlu, the candidate of the People's Alliance, did not include any party logos.

Keywords: Türkiye, Banner, Political Advertising, Semiotics

Makale id= 46

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0004-6420-5846

| 122

Edebi İstanbul: Zülfü Livaneli'nin Leyla'nın Evi, Mutluluk ve Son Ada Romanlarında Kentsel Ekoeleştiri

Araştırmacı Rana Feyza Yıldırım¹

¹Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi

*Corresponding author: Rana Feyza Yıldırım

Özet: Bu araştırmada, yazar Zülfü Livaneli'nin Leyla'nın Evi, Mutluluk ve Son Ada romanları kent-doğa-insan üçlemesinden hareketle ekoeleştirin alt kavramlarından biri olan kentsel ekoeleştiri kapsamında incelenmektedir. Araştırmada yazarın eserlerinde mekân olan İstanbul başta kentsel ekoeleştiri kavramınca ele alınarak belirtilen romanlardaki diğer unsurlarda ekoeleştirel anlamdaki örnekleriyle yeniden yorumlanmıştır. Ayrıca insanın yaşadığı mekân ve doğal çevresiyle ilintili olduğunu edebi metinler üzerinden ortaya koyan ekoeleştiri kuramının toplumun sosyal, kültürel, ekonomik ve politik unsurlarından da etkilendiğini göz önüne koyan bu eserlerde var olan dinamik bir çeşitlilik de ortaya konulmuştur. Bu etkilenmelerin temelinde insanmerkezci bir yaklaşımın olduğu sonucuna varılarak bu durum çalışmanın inceleme mekânı olan İstanbul üzerinden analiz edilmiştir. Sonuç olarak araştırma, kentsel ekoeleştirin kavramsal çerçevesini belirleyerek ekoeleştirin odağı olan çevre ve insan etkileşimlerini de çalışma kapsamında belirtilen edebiyatın kurgu ürünleri olan romanlar üzerinden ele almıştır.

Anahtar Kelimeler: Kentsel Ekoeleştiri, Ekoeleştiri, İstanbul, Zülfü Livaneli

Literary Istanbul: Urban Ecocriticism in Zülfü Livaneli's Novels Bliss, Leyla's House, and the Last Island

Abstract: In this research, author Zülfü Livaneli's novels Leyla's House, Happiness and The Last Island are examined within the scope of urban ecocriticism, one of the sub-concepts of ecocriticism, based on the trilogy of city-nature-human. In the research, Istanbul, which is the place in the author's works, is primarily handled within the concept of urban ecocriticism, and other elements in the novels are reinterpreted with ecocritical examples. In addition, a dynamic diversity that exists in these works, which reveal that ecocriticism theory, which reveals through literary texts that human beings are related to the space and natural environment in which they live, is also affected by the social, cultural, economic and political elements of society, has also been revealed. It is concluded that an anthropocentric approach is at the basis of these influences and this situation is analyzed through Istanbul, the study's place of investigation. As a result, the research determines the conceptual framework of urban ecocriticism and deals with the interactions between the environment and human beings, which are the focus of ecocriticism, through novels, which are fictional products of the literature mentioned in the scope of the study.

Keywords: Urban Ecocriticism, Ecocriticism, Istanbul, Zülfü Livaneli

Makale id= 43

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-7070-042X

| 123

Eleştirel Düşünme Açısından, Gerekçelendirmenin Ne Türden İşlevleri Bulunmaktadır'

Doç.Dr. Mustafa Yeşil¹

¹Necmettin Erbakan Üniversitesi

Özet: Eleştirel düşünme sadece düşünceler üzerine düşünme değil aynı zamanda hem düşünme faaliyeti yani bilişsel süreçler hem de davranışlar, kararlar, öneriler ve olaylar üzerine düşünme etkinliğidir. Bu işleyişin odak noktası ise, bir düşüncenin, iddianın, kararın, önerinin, davranışın veya olayın bilimsel veya kabul edilebilir makul gerekçelerle desteklenip desteklenmemesidir. Gelişmemiş toplumların üyeleri herhangi bir sorgulama ve eleştirel düşünme gereği hissetmeksizin genel itibarıyla otoriteye ve alışkanlıklara uyma eğilimli iken, gelişmiş toplumların üyeleri ise eleştirel düşünmeye ve sorgulamaya ilişkin farkındalıkları sayesinde hem kendilerinin hem de toplumlarının gelişim sürecine katkı sağlama eğilimindedirler. Gerekçeler bir düşüncenin, iddianın, kararın, önerinin, davranışın veya olayın meşruiyetini tesis eden somut veya soyut yapılarıdır. Nasıl ki bir bilim insanı hipotezini doğrulamak için onu olgularla destekleme ve bir hukuk insanı yargı kararını doğru tesis etmek için onu hem olgulara hem de yasalara dayandırma zorunluluğu içerisinde ise, gündelik yaşamını sürdüren bireyler de davranışlarının makul olup olmamasını belirli gerekçelerle ilişkilendirme ihtiyacı içerisindedirler. Haliyle, bu sunumda eleştirel düşünme açısından, gerekçelendirmenin gerek bilimsel faaliyetlerimizde gerekse bireysel ve toplumsal yaşantımızda ne türden işlevlerinin olduğu sistematik bir şekilde belirlemeye çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Eleştirel Düşünme, Gerekçe, Gerekçelendirme, Sorgulama, Felsefe.

In Terms of Critical Thinking, What Kind of Functions Does Reasoning Have'

Abstract: Critical thinking is not only thinking about thoughts, but also thinking about both thinking namely cognitive processes and behaviors, decisions, suggestions and events. The focus of this process is whether a thought, claim, decision, suggestion, behavior or event is given scientific or acceptable reasons. While members of underdeveloped societies tend to obey authority and habits in general without feeling the need to question and think critically, members of developed societies tend to contribute to the development process of both themselves and their societies thanks to their awareness of critical thinking and questioning. Reasons are concrete or abstract structures that establish the legitimacy of a thought, claim, decision, suggestion, behavior or event. Just as a scientist has to support his hypothesis with facts to verify it and a legal person has to base his judicial decision on both facts and laws to establish it correctly, individuals who continue their daily lives also need to associate the reasonableness of their behaviors with certain reasons. Naturally, in this presentation, we will try to systematically determine what kind of functions reasoning has in terms of critical thinking, both in our scientific activities and in our individual and social lives.

Keywords: Critical Thinking, Reason, Reasoning, Questioning, Philosophy.

Makale id= 24

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3410-6113>

| 124

Entegrasyon Yoluyla Vatandaşlık - Jus Integrare: Kavramsal Açıklama

Dr. Öğretim Üyesi Yusuf Wara Abubakar¹

¹Kastamonu Üniversitesi

Özet: Bu makale, entegrasyon yoluyla vatandaşlık kavramını, farklı ülkelerin çağdaş küresel uygulamaları bağlamında incelemektedir. Makalede ayrıca, geleneksel doğumla gelen adlandırma yerine entegrasyon modeli kavramına dayalı olarak vatandaşlığın anlamı üzerinde durulmaktadır. Bu makalede, geleneksel veya iki vatandaşlık temel ilkesi olan jus sanguinis (kan bağı) ve jus soli (toprak bağı) ilkelerine ek olarak, bu makalede jus integrare (entegrasyon hakkı/bağı) olarak adlandırmaya cesaret ettiğimiz üçüncü bir vatandaşlık edinme ilkesinin daha olduğunu savunma eğilimindeyiz. Çalışma, entegrasyon yoluyla vatandaşlık kazanmada kullanılan süreçleri/modelleri ana hatlarıyla açıklayarak sonlanmakta olup, bunlar arasında farklı dışlayıcı model, asimilasyoncu model ve çok kültürlü model yer almaktadır ve birkaç ülkeyi vaka çalışması olarak kullanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Vatandaşlık, Entegrasyon, Göçmen, Mülteci, Sığınma

Citizenship Through Integration- Jus Integrare: Conceptual Elucidation

Abstract: This paper examines the concept of citizenship via integration in the context of the contemporary global practices by different countries. The paper further dwells on the meaning of citizenship based on the concept of integration model rather than the traditional by birth nomenclature. In this paper, we tend to justify the fact that in addition to the traditional or two citizenship fundamental principles: jus sanguinis (the right of blood) and jus soli (the right of the soil), there is a third tenet of acquiring citizenship which this article venture to termed as jus integrare (the right of integration). The paper concludes by outlining the processes/models involves in attaining citizenship through integration such as differential exclusionary model, the assimilationist model, and the multicultural model using few countries as a case study.

Keywords: Citizenship, Integration, Migrant, Refugee, Asylum

Makale id= 44

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-7070-042X

| 125

Platon'un Gorgias Adlı Eseri Açısından, Retoriğin Ele Alınma Biçimi

Doç.Dr. Mustafa Yeşil¹

¹Necmettin Erbakan Üniversitesi

Özet: Retoriğin ne olup ne olmadığına ilişkin soruşturmalar felsefe tarihinin el ilginç tartışmalarından birisidir. Bu tartışma içeriklerinin bugün iletişim, siyaset bilimi, uluslararası ilişkiler ve pazarlama gibi pek çok alanla doğrudan ilişkili olması söz konusu soruşturmaların güncelliğinin bir göstergesidir. Platon Gorgias adlı eserinde, Sokrates'in aktarımıyla, retoriğin ne olup ne olmadığını uzun uzadıya tartışmaktadır. Özellikle bu eser merkeze alındığında, Platon'un retoriği bir sanat olarak görmediği hatta onu dalkavuklukla doğrudan ilişkilendirdiği görülmektedir. Filozofun bu bağlamdaki anlatımlarını tıp sanatı ve aşçılık mesleği gibi çeşitli alanlardan esinlenerek oluşturduğu metaforlar ve değer hiyerarşileri yardımıyla açıklaması retoriğe yönelik eleştirileri daha belirgin ve şiddetli hale getirmektedir. Biz bu sunumda öncelikle, Platon'un Gorgias adlı eserinde retoriğe ne türden eleştiriler yönelttiğini tespit edecek ve ardından, filozofun söz konusu eleştirilerin giderilmesiyle makul bir şekilde yapılandırılmış bir retorik önerisinin olup olmadığını ortaya koymaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Platon, Gorgias, Retorik, Konuşmacı, Dinleyici, Zevk, Doğruluk, Manipülasyon.

In Terms of Plato's Gorgias Book, the Way Rhetoric Is Treated

Abstract: The investigations into what rhetoric is and what it is not are one of the most interesting discussions in the history of philosophy. The fact that the contents of these discussions are directly related to many fields such as communication, political science, international relations and marketing is an indication of the actuality of these investigations. In his book Gorgias, Plato, with the citation of Socrates, discusses at length what rhetoric is and what it is not. Especially when this book is taken into consideration, it is seen that Plato does not see rhetoric as an art and even directly associates it with flattery. The philosopher's explanation in this context including metaphors and value hierarchies inspired by various fields such as the art of medicine and the profession of cooking makes the criticisms against rhetoric more apparent and severe. In this presentation, we will first determine what kind of criticisms Plato made against rhetoric in his book Gorgias, and then try to reveal whether the philosopher has a reasonably structured rhetoric project if the mentioned criticisms are eliminated.

Keywords: Plato, Gorgias, Rhetoric, Speaker, Listener, Pleasure, Truth, Manipulation.

Makale id= 88

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0380-2493>

| 126

Seyahat Planlamasında Chatgpt'nin Etkinliği: Turist Deneyiminde Yeni Bir Paradigma

Dr. Ali Kurnaz¹

¹Selçuk Üniversitesi

Özet: Son yıllarda yapay zekâ alanında kaydedilen hızlı gelişmeler, özellikle üretken yapay zekâ teknolojilerinin doğal dil işleme, veri analitiği ve öneri sistemleri gibi alanlardaki yetkinliklerini önemli ölçüde artırmış; bu durum, turizm sektörü de dâhil olmak üzere birçok endüstride kullanıcı deneyimini dönüştüren yenilikçi uygulamaların ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır. Ne var ki bu teknolojilerin turizm özelindeki etkilerini doğrudan ele alan çalışmaların sınırlı sayıda olması, literatürde önemli bir boşluk yaratmaktadır. Bu bağlamda, söz konusu çalışma, seyahat planlama süreçlerinde karşılaşılan bilgi karmaşası ve karar alma güçlüklerinin giderilmesinde ChatGPT'nin sunduğu katkıları incelemeyi amaçlamaktadır. Literatür taraması ve kullanıcı deneyimlerine dayalı değerlendirmeler doğrultusunda, ChatGPT'nin bireysel tercihler (seyahat tarihi, kişi sayısı, ilgi alanları, zaman ve bütçe kısıtları gibi) doğrultusunda kişiselleştirilmiş ve kapsamlı destinasyon önerileri sunabildiği ortaya konmuştur. Çoklu veri kaynaklarını eşzamanlı analiz edebilme kapasitesi sayesinde bu teknoloji, seyahat planlama süreçlerini kolaylaştırmakta; kullanıcıların alternatif seçenekleri karşılaştırarak daha bilinçli ve hızlı kararlar almasına olanak tanımaktadır. ChatGPT'nin etkileşimli soru-cevap yapısı, kullanıcıyı pasif bir bilgi alıcısı konumundan çıkararak aktif bir karar vericiye dönüştürmekte; bu yönüyle geleneksel seyahat planlama yaklaşımlarından ayrılan daha esnek, etkileşimli ve kullanıcı merkezli bir deneyim sunmaktadır. Ayrıca ulaşım, konaklama ve yeme-içme gibi temel turizm bileşenlerinde maliyet-etkin ve özelleştirilmiş öneriler sunarak karar verme süreçlerine doğrudan katkı sağlamaktadır. Sonuç olarak, bu çalışma, üretken yapay zekâ uygulamalarının turizm sektöründe dijital dönüşümü hızlandırdığı, bilgiye erişimi kolaylaştırdığı ve turist deneyimini daha zengin ve etkileşimli hâle getirdiğini ortaya koymaktadır.

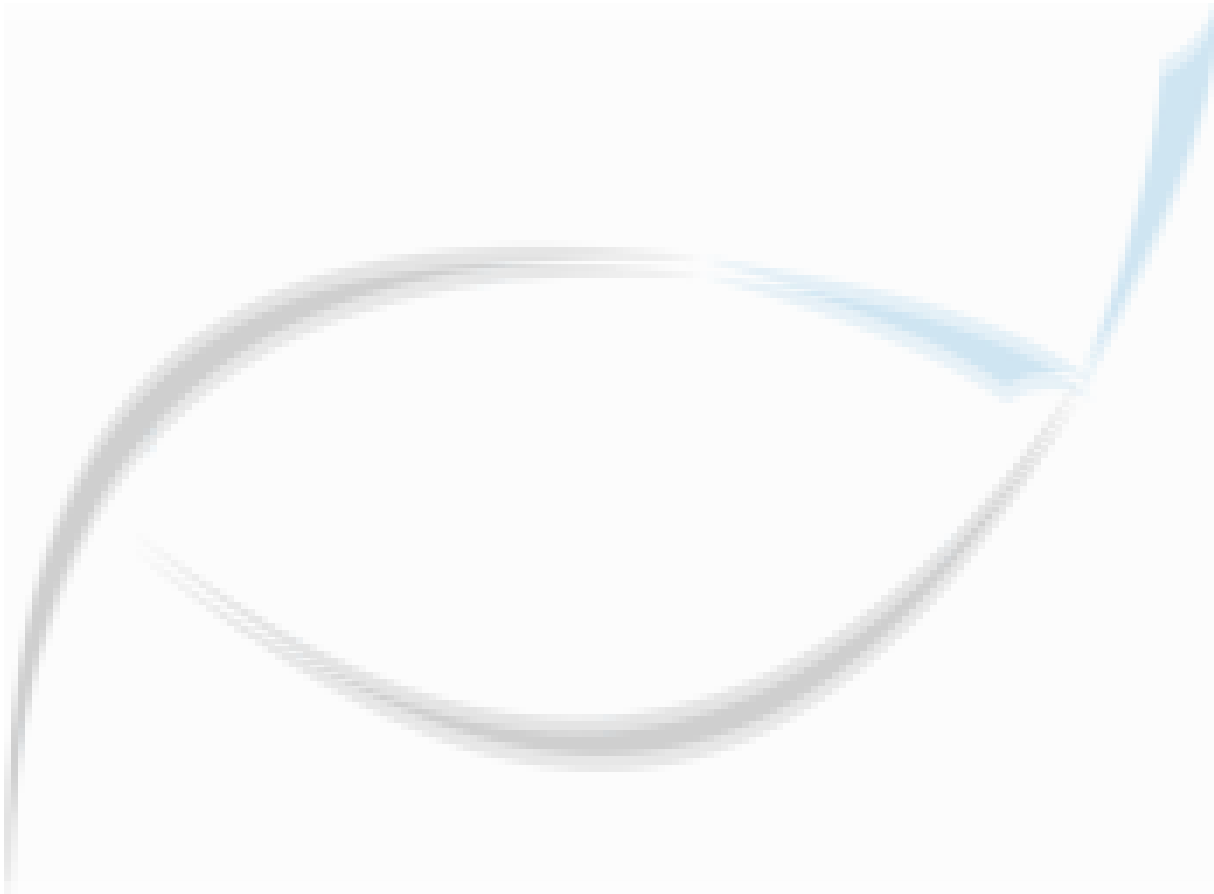
Anahtar Kelimeler: Turizm, Üretken Yapay Zeka, Chatgpt, Seyahat Planlaması

Effectiveness of Chatgpt in Travel Planning: A New Paradigm in Tourist Experience

Abstract: In recent years, rapid advancements in the field of artificial intelligence have significantly enhanced the capabilities of generative artificial intelligence technologies, particularly in areas such as natural language processing, data analytics, and recommendation systems. These developments have paved the way for innovative applications that transform user experiences across various industries, including tourism. However, the limited number of studies directly examining the impact of these technologies on the tourism sector highlights a notable gap in the literature. In this context, the present study aims to explore the contributions of ChatGPT in addressing the complexity of information and decision-making challenges faced during travel planning processes. Drawing on a literature review and user experiences, the study demonstrates that ChatGPT can offer personalized and comprehensive destination recommendations tailored to individual preferences—such as travel dates, group size, interests, and constraints related to time and budget. With its ability to analyze multiple data sources simultaneously, this technology streamlines the travel planning process and empowers users to make more informed and faster decisions by comparing alternative options. ChatGPT's interactive question-

and-answer structure transforms users from passive recipients of information into active decision-makers, offering a more flexible, interactive, and user-centered experience that departs from traditional travel planning approaches. Moreover, it directly supports decision-making processes by providing cost-effective and personalized recommendations for essential tourism components such as transportation, accommodation, and food and beverage services. In conclusion, this study demonstrates that generative artificial intelligence applications not only accelerate the digital transformation of the tourism sector but also facilitate access to information and enrich the tourist experience by making it more dynamic and interactive.

Keywords: Tourism, Generative Artificial Intelligence, Chatgpt, Travel Planning

Makale id= 33

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0002-9671-3170

| 128

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Medya Takip Alışkanlığı ve Medya Okuryazarlık Düzeylerinin İncelenmesi

Araştırmacı Ahmet Serdar Yiğit¹

¹Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

Özet: Çalışmamızda, Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının medya dikkat alışkanlıkları ve Medya Okuryazarlığı düzeylerinin akademik açıdan incelemesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda, Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının medya takip alışkanlıkları ve Medya Okuryazarlığı düzeyleri çeşitli değişkenler açısından incelenmiştir. Tarama modelinin kullanıldığı çalışmanın örneklem grubunu, Sosyal Bilgiler öğretmenliği öğrencileri oluşturmaktadır. Veriler “Öğretmen Adaylarının Medya Okuryazarlık Düzeyleri Ve Medya Okuryazarlığına İlişkin Görüşleri” adlı ölçme aracı ile toplanmıştır. Çalışmaya 1, 2, 3 ve 4. sınıf düzeylerinden toplam 114 öğrenci katılmıştır. Araştırmanın verileri analiz edilirken istatistik teknikler kullanılmıştır. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının medya takip düzeyleri yüzde (%) ve frekans, medya Okuryazarlık düzeyleri iki değişken düzeyinde t testi ile 3 ve yukarı değişkenlerde ise ANOVA ile test edilmiştir. Sonuç olarak medya takip alışkanlığı verilerine göre öğrencilerin eğlence odaklı medyaya yönelimlerinin yüksek, bilgi amaçlı içeriklere ilgilerinin görece düşük olduğunu göstermektedir. Medya Okuryazarlığına yönelik eğitimlerin, sadece bilgi edinmeyi değil; eleştirel düşünmeyi, dijital etik davranışları ve aktif yurttaş katılımını da içerecek şekilde yeniden yapılandırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Medya Okuryazarlığı; Medya Takip Alışkanlığı; Sosyal Medya; Haber Kaynağı

Abstract: In this study, the aim is to academically examine the media attention habits and media literacy levels of Social Studies pre-service teachers. To this end, the media following habits and media literacy levels of Social Studies pre-service teachers were analyzed in terms of various variables. The study employs a survey model, and the sample group consists of Social Studies teaching students. Data was collected using the measurement tool titled "Media Literacy Levels of Teacher Candidates and Their Opinions on Media Literacy." A total of 114 students from the 1st, 2nd, 3rd, and 4th-year levels participated in the study. Statistical techniques were used to analyze the data. The media following levels of Social Studies teacher candidates were analyzed through percentages (%) and frequency, while their media literacy levels were tested using t-tests for two-variable levels and ANOVA for levels with three or more variables. As a result, according to the data on media following habits, it was found that students have a high tendency towards entertainment-oriented media, while their interest in information-oriented content is relatively low. It is suggested that media literacy education should be restructured to include not only acquiring knowledge but also critical thinking, digital ethical behaviors, and active citizenship participation.

Keywords: Keywords: Media Literacy; Media Following Habits; Social Media; News Source

Makale id= 19

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0004-0687-5059

| 129

Toplumsal Cinsiyet Perspektifinden Türk Resminde Kadın

Araştırmacı Necla Cengiz¹

¹Ege Üniversitesi

Özet: Resim sanatının tarihsel dönemdeki değişimi bize toplumsal yapı hakkında bilgi vermektedir. Bu noktada kadın imgesi de toplumsal değişimin temel örneklerinden biri olarak, resim sanatı aracılığıyla incelenebilir. Dönemsel olarak Osman Hamdi Bey'den Fahrnissa Zeid'e kadar uzanan bu araştırma kapsamında Türk resim sanatında kadın imgesinin cinsiyet kimliklerine bağlı olarak farklı sanatçılar tarafından nasıl ele alındığı incelenmekte ve bu amaç doğrultusunda, karşılaştırmalı olarak incelenen eserler sonucunda detaylı bir analiz sunmaktadır. İncelenmek üzere seçilen eserler, hem sanatçının cinsiyet kimliğine hem de dönemin şartlarına göre yorumlanmış; bu bağlamda toplumsal cinsiyet olgusunun sanat tarihine ve Türk resminde kadın imgesinin ele alınma şekline nasıl yansıdığı hakkında bilgi sahibi olunmuştur. Son zamanlarda, Türkiye'de, kadın ve sanat konusunda yapılan literatür çalışmaları giderek artış göstermektedir. Bu bağlamda, Ahu Antmen yol gösterici çalışmaları ile karşımıza çıkmaktadır. Ancak sanatçıların cinsiyet kimliklerinin, resim sanatındaki kadın imgesine ne şekilde yansıdığını karşılaştırmalı bir biçimde ele alan araştırmalar sınırlıdır. Bu çalışmada, toplumsal cinsiyet olgusunun Türk resminde kadın imgesine etkisini, sanatçıların cinsiyet kimliği üzerinden değerlendirmek amaçlanmıştır. Yapılan çalışmada, literatür taraması ve karşılaştırmalar sonucunda, erkek sanatçıların resimlerinde kadın imgesinin daha seyirlik ve estetik; fakat yerine göre bir o kadar da mahrem bir nesne olarak baktığı gözlemlenmiştir. Osman Hamdi Bey ve dönemin erkek resim sanatçıları tarafından kadın imgesi daha oryantalist ve edilgen bir bakış açısıyla ele alınmaktadır. Bununla birlikte, hem aynı dönemde hem de sonrasında kadın sanatçıların, kadın imgesini pasif ve yüzeysel bir şekilde ele almayı reddettiği görülmüştür. Kadın sanatçılar, kadınları daha modern, eğitilmiş ve kendi ayakları üzerinde durabilen figürler olarak resmetmeyi tercih etmiştir. Bu farklılıklar, toplumsal cinsiyet rollerinin ve sanatçıların cinsiyet kimliklerinin kadını ele alma biçimlerine önemli bir etki ettiğini bizlere göstermektedir. Sonuç olarak, Türk resim sanatında kadın imgesinin hem toplumsal cinsiyet rollerini yansıttığı hem de bu rollerden etkilendiği; sanatçıların cinsiyet kimliklerinin de bu noktada önem taşıdığı söylenebilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türk Resim Sanatı, Sanatta Kadın İmgesi, Kadın Sanatçılar, Toplumsal Cinsiyet

Makale id= 52

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-4417-6572

| 130

Türkiye’de İklim Değişikliğinin Tarım Sektörüne Etkisi ve Tarımsal Destekleme Politikaları ve Eylem Planları**Araştırmacı Behiye Yaşar¹, Prof.Dr. Filiz Giray¹**
¹Bursa Uludağ Üniversitesi

*Corresponding author: Behiye Yaşar

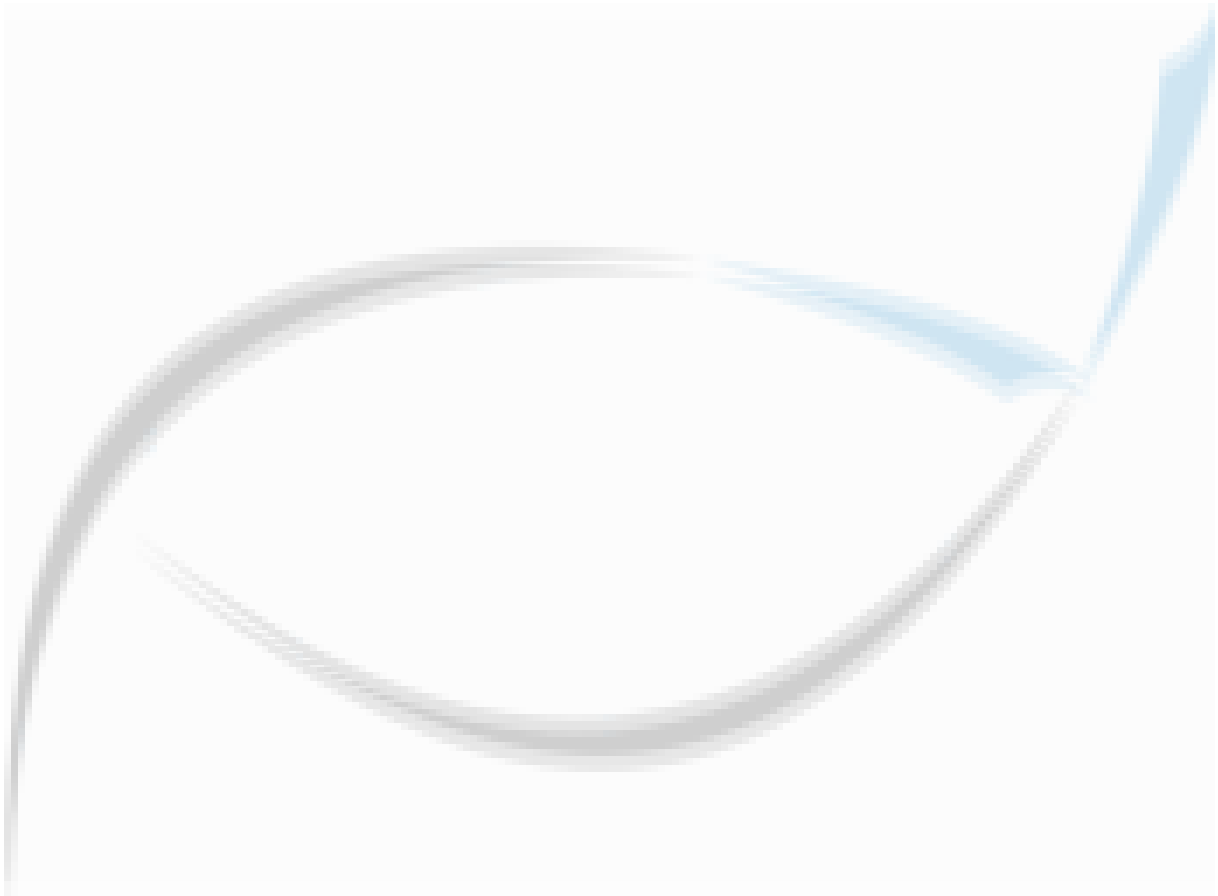
Özet: Tarım sektörünün; gayrisafi yurtiçi hasıla (GSYH) içindeki payı, istihdama katkısı ve toplam ihracatta payı azalsa da günümüzde önemini hala korumaktadır. Tarım sektörü iklim değişikliği ile karşılıklı olarak etkileşim içerisinde. Tarımsal faaliyetler doğal kaynaklara bağlı olarak sürdürülmektedir. Sıcaklık, yağış, karbondioksit miktarındaki değişimler tarımsal faaliyetleri etkilemektedir. İklim değişikliği; yem için mahsul üretim sistemlerini, hayvan sağlığını ve gıda ürünlerinin ticaret dengesini etkilemektedir. İklim değişikliği temiz suya erişimi kısıtlayarak bireylerin sağlığını tehlikeye sokmaktadır. İklim değişikliğinin neden olduğu don, kuraklık ve seller tarım sektöründe üretimi olumsuz yönde etkilemektedir. Sıcaklık ve yağış koşulları toprakta bulunan nem oranını ve toprak verimliliğini değiştirerek tarımsal verimliliği ve ürün kalitesini etkilemektedir. Tarım yapılacak alanda suya erişimin sağlanması da üretim açısından önem arz etmektedir. İklim değişikliğinin neden olduğu tüm olumsuz faktörler tarım sektörünün GSYH içindeki payını düşürerek vergi yükünde artışa neden olmaktadır. Çalışmanın konusunu Türkiye’de iklim değişikliğinin tarım sektörüne etkileri oluşturmaktadır. Çalışmanın amacı, tarım sektörünün iklim değişikliğinden en çok etkilenen sektör olması nedeniyle bu etkilere karşı Türkiye’de geliştirilen destekleme ve eylem planlarını incelemektir. Değişen iklim koşullarına göre yeni tarım teknolojileri ve tarım uygulamaları geliştirilmeli ve sera gazının azaltılması için yapılan çalışmalar artırılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Tarım Sektörü, İklim Değişikliği, Gıda Sistemleri, Sıcaklık, Gsyh**The Impact of Climate Change On the Agricultural Sector in Turkey and Agricultural Support Policies and Action Plans**

Abstract: Although the share of the agricultural sector in the gross domestic product (GDP), its contribution to employment and its share in total exports have decreased, it still maintains its importance today. The agricultural sector interacts with climate change. Agricultural activities are carried out depending on natural resources. Changes in temperature, precipitation and carbon dioxide levels affect agricultural activities. Climate change affects feed crop production systems, animal health and the trade balance of food products. Climate change endangers the health of individuals by restricting access to clean water. Frost, drought and floods caused by climate change negatively affect production in the agricultural sector. Temperature and precipitation conditions affect agricultural productivity and product quality by changing the moisture content and soil fertility in the soil. Providing access to water in the area where agriculture will be carried out is also important in terms of production. All negative factors caused by climate change reduce the share of the agricultural sector in GDP and cause an increase in the tax burden. The subject of the study is the effects of climate change on the agricultural sector in Turkey. The aim of the study is to examine the support and action plans developed in Turkey against these

effects, as the agricultural sector is the sector most affected by climate change New agricultural technologies and agricultural practices should be developed according to changing climate conditions and efforts to reduce greenhouse gases should be increased.

Keywords: Agriculture Sector, Climate Change, Food Systems, Temperature, Gdp

Makale id= 31

Sözlü SunumORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-8700-2490>

| 132

Etnisite ve Toplumsal Cinsiyet Kesişiminde Çevresel Adalet: Urmiye Gölü Krizi'nde Kürt Kadınların Deneyimleri**Araştırmacı Mahdi Valnasab¹, Doç.Dr. Miki Suzuki Him¹**¹Ondokuz Mayıs Üniversitesi

*Corresponding author: Mahdi Valnasab

Özet: Urmiye Gölü'nün kuruması, savunmasız topluluklar üzerinde derin etkiler yaratan çok boyutlu bir çevresel krizdir. Çevresel adalet ve kesişimsellik yaklaşımlarına dayanan bu çalışma, İran'ın Jabal köyündeki Kürt kadınların cinsiyet ve etnisite temelli kesişimsel ayrımcılık deneyimlerini inceler. Erkeklerin göçe zorlanması, kadınlara geçim, bakım ve psikolojik yükler yükleyerek bu ayrımcılığı ağırlaştırmıştır. Nitel yöntemle yürütülen bu vaka çalışmasında, 18 yaş üstü yedi kadınla yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmış; veriler MAXQDA yazılımıyla çapraz kodlama yöntemiyle analiz edilmiştir. Bulgular üç tema ortaya koymaktadır: 1) Erkeklerin göçü, geçim sorumluluklarını kadınlara yükleyerek onları birincil sağlayıcı konumuna getirmiştir; 2) Geçim, bakım ve yeniden üretimden oluşan üçlü yük, kadınlarda fiziksel ve zihinsel tükenmişliğe neden olmuştur; 3) Kız çocukları, ev ve tarla işlerine yardım için okulu terk ederek eğitimden mahrum kalmıştır. Bu bulgular, Kürt kadınların kaynaklara erişim, karar alma süreçleri ve hizmetlerden yararlanmadaki çoklu dezavantajlarını gösterir ve nesiller arası eşitsizliklerin yeniden üretimini ortaya koyar. Urmiye Gölü krizi, Türkiye'deki benzer çevresel sorunlarla (örneğin su kıtlığı) ortaklıklar taşır ve bölgesel iş birliğini gerektirir. Bu çalışma, kız çocuklarının eğitimi ve kadınların geçim desteği için cinsiyet ve etnisiteye duyarlı politikaların aciliyetini vurgular. Kesişimsel çevresel adalet yaklaşımı, çevresel krizlerle mücadelede kritik bir rol oynar.

Anahtar Kelimeler: Kesişimsellik, Çevresel Adalet, Sürdürülebilir Politikalar, Kürt Kadınlar, Urmiye Gölü

Makale id= 32

Sözlü SunumORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-8700-2490>

| 133

Qanat ve Toplumsal Katılım: Yeraltı Suyu Yönetimi İçin Sürdürülebilir Bir Model**Araştırmacı Mahdi Valinasab¹, Doç.Dr. Miki Suzuki Him¹**¹Ondokuz Mayıs Üniversitesi

*Corresponding author: Mahdi Valinasab

Özet: Qanatlar, İran'ın kurak bölgelerinde üç bin yıldan fazla süre önce geliştirilen antik yeraltı su iletim sistemleridir ve doğal arazi eğimlerini kullanarak pompa veya fosil yakıt olmadan su taşır. Bu çalışma, çevresel sosyoloji yaklaşımı ve belgesel analizle qanatların sosyal ve kültürel boyutlarını inceler. Qanatlar, sürdürülebilir su temininin yanı sıra, kolektif katılım yoluyla toplumsal dayanışmayı ve kültürel kimliği destekler. Bulgular, qanatların yerel su yönetimi ve bakım konseyleri kurarak topluluk katılımını teşvik ettiğini ve İran'ın kurak bölgelerinde tarım ile istihdamı güçlendirdiğini gösterir. Suyla ilgili geleneksel törenler, qanatların kültürel değerini vurgular. Mekanik pompalara bağımlılığını azaltarak enerji tüketimini düşüren ve yeraltı suyunun aşırı çekilmesini önleyen qanatlar, adil su dağıtımı için etkin yerel kurumlar modeli sunar. Türkiye'deki geleneksel su sistemleriyle benzerlik gösteren qanatlar, aşırı çekim, iklim değişikliği ve politika tutarsızlıkları gibi sorunlara çözüm önerir. Toplum öncülüğündeki restorasyon projeleri, su kullanım verimliliğini artırabilir. Qanat ilkelerinin, örneğin su akışını izleyen sensör tabanlı sistemler gibi modern teknolojilerle entegrasyonu, su tahsisini daha hassas hale getirir. Qanat konseylerinden ilham alan katılımcı yönetim modelleri, kaynaklara eşit erişimi ve çatışma çözümünü sağlar. Yerel paydaşlara yönelik eğitim programları sürdürülebilir uygulamaları teşvik eder. Düşük enerjili su sistemlerini destekleyen politikalar, qanat temelli çözümleri küresel ölçüğe taşıyabilir. Bu araştırma, qanat deneyimi ve toplumsal katılımı temel alarak yeraltı suyu yönetimi için ölçeklenebilir ve sürdürülebilir bir çerçeveye önerir.

Anahtar Kelimeler: Çevresel Sosyoloji, Qanat, Sürdürülebilir Su Yönetimi, Toplumsal Katılım

Makale id= 82

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-8649-6253>

| 134

1946 Üniversite Reformu Bağlamında Ankara Üniversitesi'nin Kuruluşu

Araştırmacı Ümit Yaşar¹

¹Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Özet: Türkiye Cumhuriyeti, ilk on yılında tek bir üniversiteye, İstanbul Darülfünununa sahiptir. 1933 yılına gelindiğinde Darülfünun, yeni rejimin kendisinden beklediği görevleri yerine getiremediği gibi, çağdaş bir üniversite görünümünden de yoksundur. 1933 Üniversite Reformu ile, Darülfünun'un yerine İstanbul Üniversitesi kurulmuş, ancak bu durum üniversitenin idari özerklik ve tüzel kişiliğinin de ortadan kalkmasıyla sonuçlanmıştır. II. Dünya Savaşı sonrası ülkede meydana gelen siyasi değişimler, yüksek öğretime olan talep artışı, mevcut üniversite ve fakültelerin yetersiz kalışı gibi faktörler, yeni bir üniversite reformunu öncelikli bir ihtiyaç haline getirmiştir. Nitekim 1946 Üniversite Reformu, üniversite özerkliğini tekrar sağlamıştır. Başkent Ankara'da cumhuriyetin başlarından beri bilinçli bir çabayla sürdürülen yüksek okul ve fakülte kurma faaliyetleri, 1946 yılına gelindiğinde bir üniversite kurmak için doğru zamanın geldiğine yönelik geniş bir mutabakata neden olmuştur. 1946 Üniversiteler Kanunu ile, dört fakültenin birleşmesi sonucu Ankara Üniversitesi resmi olarak kurulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Darülfünun, Üniversite Reformu, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Siyasal Bilgiler Okulu, Ankara Üniversitesi.

Makale id= 13

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-3449-8700

| 135

Bizans'ın Taktik Aklı: 10. Yüzyılda Kara ve Deniz Kuvvetlerinin Bazı Savaş Yöntemleri**Assoc.prof.Dr. Fatih Şen¹**¹Gümüşhane Üniversitesi

Özet: Bu çalışma, X. yüzyılda Bizans İmparatorluğu'nun kara ve deniz kuvvetlerinin uyguladığı askerî ve stratejik taktikleri incelemektedir. VI. Leon'un Taktika'sı, Mavrikios'un Strategikon'u ve Nikephoros Phokas gibi dönemin önde gelen askerî liderlerinin eserleri, bu dönemde Bizans'ın hem teorik hem pratik düzlemde güçlü bir askerî doktrine sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Bizans savaş sanatı, doğrudan çatışmadan kaçınan, düşmanı zayıflatma ve yıpratma esasına dayalı stratejiler üzerine inşa edilmiştir. Özellikle meydan muharebelerinden kaçınılması, düşmana karşı baskın, pusu ve aldatma gibi yöntemlerin tercih edilmesi dönemin karakteristik özelliklerindedir. Sınır bölgelerinin korunmasında ileri gözetleme sistemleri, lojistik organizasyonun hassasiyeti, moral ve disipline verilen önem Bizans ordusunun başarısında kilit rol oynamıştır. Donanma açısından ise dromon tipi savaş gemileri, tedarik sorunları ve kürekçi düzenleri gibi teknik ayrıntılar yanında, deniz savaş taktiklerine dair gelişmiş bilgiler kaynaklarda yer almaktadır. Gerek kuşatma savaşlarında gerekse açık deniz mücadelelerinde Bizanslı komutanlar düşmanları yanıltmak, gücünü olduğundan fazla göstermek veya moral çöküntüsü yaratmak gibi psikolojik harp unsurlarını etkin bir şekilde kullanmıştır. Çalışma, X. yüzyılda Bizans'ın askerî sistemine yön veren teorik metinler ışığında, taktiksel uygulamaları değerlendirmekte ve bu uygulamaların dönemin savaş pratiğine nasıl yansıdığını ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bizans, Savaş Taktikleri, X. Asır, Donanma, Kuşatma Savaşları

The Tactical Mind of Byzantium: Some War Methods of Land and Naval Forces in the 10th Century

Abstract: This study examines the military and strategic tactics employed by the Byzantine Empire's land and naval forces during the 10th century. Taktika by Leo VI, Strategikon by Maurice, and the military leadership of figures such as Nikephoros Phokas demonstrate that Byzantium possessed a well-developed military doctrine, both in theory and in practice. Byzantine warfare was based on strategies that avoided direct confrontation and focused instead on weakening and exhausting the enemy. Avoiding pitched battles, and instead relying on ambushes, surprise attacks, and deception, was a defining characteristic of this period. The use of advanced surveillance systems in border defense, well-organized logistics, and a strong emphasis on morale and discipline played a crucial role in the army's effectiveness. On the naval side, sources provide detailed information about warfare at sea, including the use of dromon-type warships, supply challenges, and the organization of rowing crews. In both siege warfare and naval engagements, Byzantine commanders skillfully employed elements of psychological warfare—misleading the enemy, exaggerating their own strength, or demoralizing opposing forces. This paper evaluates these tactical applications through the lens of 10th-century Byzantine military thought and aims to show how such doctrine was reflected in the empire's practical conduct of war.

Keywords: Byzantium, War Tactics, 10th Century, Navy, Siege Wars

Makale id= 28

Sözlü SunumORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-4981-6622>

| 136

Kur'an ve Tarih: Rüyadan Gerçeğe**Dr. Öğretim Üyesi Rıdvan Ayaydın¹**¹Bartın Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

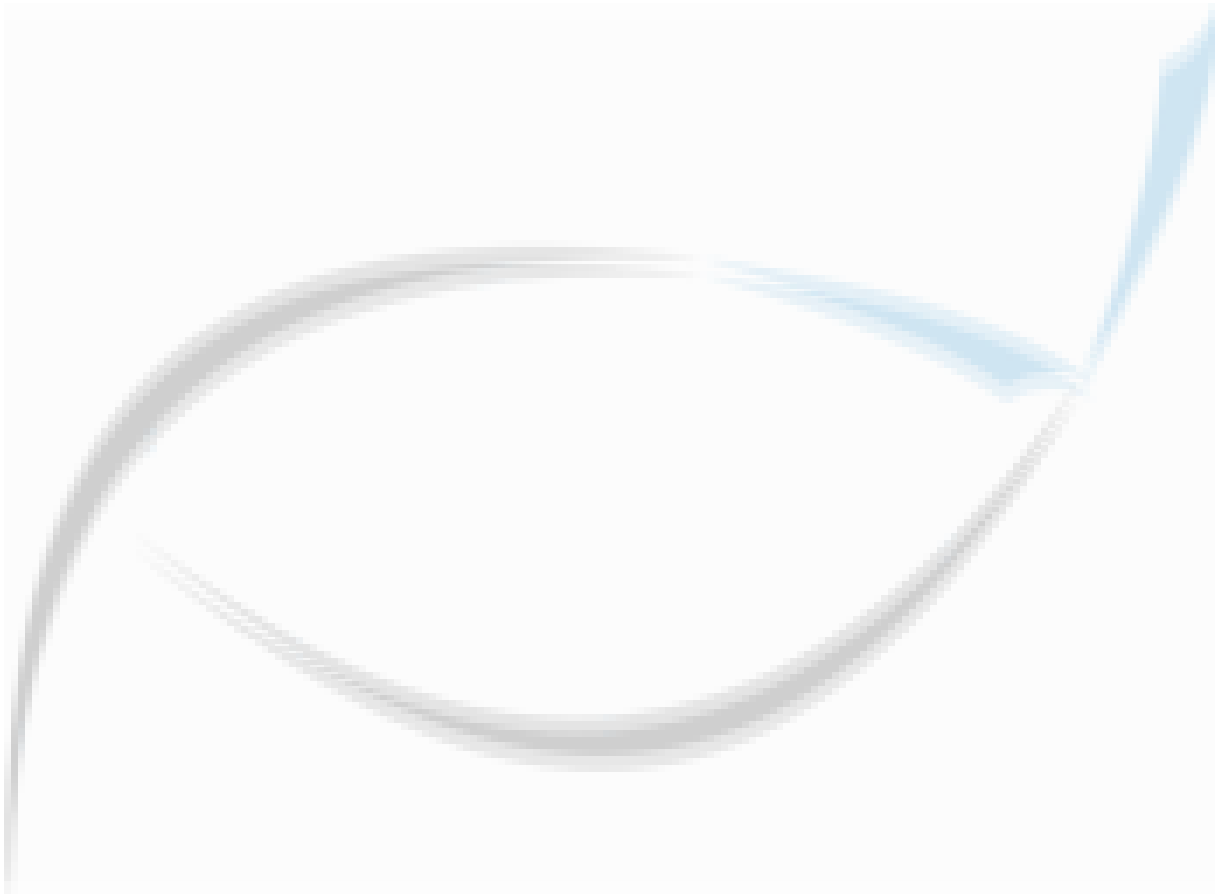
Özet: Hz. Muhammed peygamber olmadan önce Sasani ve Bizans gibi iki büyük imparatorluğun arasında sıkışmış olan Arabistan, iki süper gücün dolaylı etkisi ile siyasi parçalanmışlığını siyasetin ikiz kardeşi olan dinde çok tanrıcılıkla gösteriyordu. Dış müdahalenin etkisiyle bütün Arabistan coğrafyasında yaşayan nüfusun hayati sorunlarını çözebilecek güçlü bir siyasi yapı da oluşamıyordu. Arabistan gibi sıcak ve kurak bir coğrafyada besin kaynaklarının kısıtlılığı da hayati ihtiyaçların karşılanması açısından buradaki nüfusu bitmeyen kavgalara mecbur ederek güçlünün hâkim olduğu istikrarsız ve bölünmüş bir toplum yaratıyordu. Hz. Muhammed'in teşkilatlanmaya başladığı dönem Bizans ve Sasani imparatorluklarının birbirleriyle uzun yıllar savaştıkları yıllara denk gelirken peygamberin siyasi yapılanmasının kuruluşunu tamamlaması da Bizans'ın Sasaniler ile savaşmaktan yorgun düşüp zayıfladığını gösteren Tebuk Seferi'ne denk geliyordu. Dış müdahalenin zayıflaması İslam'ın doğuşuna zemin hazırlamıştı. İslam'ın kuruluş tarihine bakıldığında ulaşılan iki ana hedef görülmektedir. Arabistan'ın siyasi olarak tek merkez etrafında birleştirilmesi ve bu birliğin devamı için fetihlerle daha istikrarlı ekonomilerin olduğu zengin topraklara çıkılması. Yaşadıkları coğrafya itibariyle sanki cennetten kovulup çöllere atılan Araplar İslam ile daha dünyada iken ırmaklar, bahçeler ve meyvelerle dolu Bizans ve Sasani topraklarına cennet misali geri dönmüşlerdi. Bir peygamber etrafında siyasi birliğin oluşturulması fethedilen toprakların bilgi birikimine dayanıyordu. Tıpkı Hz. Musa'nın peygamberliğinin Mısır medeniyetinin üzerine inşa edilmesi gibi Hz. Muhammed'in peygamberliği de Mezopotamya medeniyetinin mirası olan Tevrat ve İncil üzerine inşa edilmişti. Kur'an'ın önemli bir bölümünün Musa peygamberden bahsetmesi genel hedeflerinin örtüşmesi ile ilişkilendirilebilir. Mısır'da ağır siyasi ve ekonomik koşullar altında ezilen huzursuz bir halkın tek bir önderin arkasında birleşerek daha rahat ve huzurlu olacaklarına inandıkları bir coğrafyaya ulaşma çabaları bütün Arabistan'ın Hz. Muhammed önderliğinde siyasi olarak birleşmesi ve Müslümanları Bizans-Sasani sınırlarına kadar getirmesi ile örtüşmektedir. Hz. Musa'nın nihai olarak vadedilmiş topraklara ulaşamayıp ardılları Davud ve Süleyman ile bu topraklara sahip olması Hz. Muhammed'in ardılları olan halifeler ile fetihlerini vadettiği Bizans ve Sasani topraklarının ümmetinin eline geçmesi de paralellik arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kur'an, İslam Tarihi, Siyasi Birlik, Fetih, Vizyon**The Qur'an and History: From Vision to Reality**

Abstract: Before becoming a prophet, Muhammad lived in Arabia, a region caught between two superpowers: the Byzantine and Sasanian Empires. These empires influenced Arabia indirectly, deepening its political fragmentation and polytheistic religious landscape. Due to constant external pressures, no strong political unity could emerge to solve the vital problems of the population. The harsh, arid environment with limited food resources forced people into ongoing conflicts, resulting in a divided society where only the strong survived. Muhammad began organizing his community during a time when Byzantines and Sasanians were weakened by prolonged wars. His political consolidation

coincided with the Byzantine Empire's exhaustion, as seen during the Tabuk Expedition. The decline of foreign influence paved the way for the rise of Islam. Two main goals of early Islam were unifying Arabia under one center and expanding into richer, more stable regions through conquests. In this sense, the Arabs, who lived in a desert like exiles from paradise, seemed to return to a "paradise on earth"—the fertile lands of Byzantium and Persia—through Islam. This political-religious unification relied on the intellectual heritage of conquered civilizations. Just as Moses' prophethood built upon Egyptian civilization, Muhammad's mission drew upon the legacy of Mesopotamian cultures, including the Torah and the Gospel. The Qur'an's frequent mention of Moses suggests shared historical and spiritual aims. Moses did not reach the Promised Land himself; instead, his successors David and Solomon did. Similarly, Muhammad's successors—the caliphs—fulfilled the vision by conquering Byzantine and Sasanian territories, establishing the Islamic community's lasting political and spiritual presence.

Keywords: The Qur'an, Islamic History, Political Unity, Conquest, Vision

Makale id= 27

Sözlü SunumORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9235-4476>

| 138

Orta Çağ'da Kiliselerin Birleşme (Union) Teşebbüslerinin Altında Yatan Siyasi Saikler**Dr. Öğretim Üyesi Seda Özmen¹**¹Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Teoman Duralı İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Tarih Bölümü

Özet: Katolik ve Ortodoks kiliselerinin 1054 yılında birbirlerini aforoz etmesi, Hristiyanlık içinde "Doğu" ve "Batı", "Ortodoks" ve Katolik" şeklinde ifade edilen bir bölünmeye neden olmuştur. Bir inanç (kredo) tartışmasının sonucunda ortaya çıkmış görünen bu bölünmeye son vermek ve kiliseleri birleştirmek (union) için zaman içerisinde birçok teşebbüste bulunulmuştur. Bu teşebbüslere rağmen iki kilisenin birleşmesi mümkün olmamış; inanç, ibadet ve uygulamalardaki farklılıklar bugüne kadar devam etmiştir. 1054 yılında resmileşen bu ayrılığın nedeni yalnızca dini konulardaki fikir ayrılığında aranmayacağı gibi birleşme teşebbüsleri de yalnızca Hristiyan birliğini sağlamaya yönelik çabalar olarak değerlendirilmemelidir. Bu bakımdan, İnanç tartışmalarından ziyade yüzyıllara yayılan siyasi çekişmelerin etkili olduğu bu ayrılığı yok etmek için birçok kez başvurulmuş union teşebbüslerinde tarafların (Doğu Ortodoks Kilisesi ve Batı Katolik Kilisesi) önemli ölçüde siyasi çıkarları düşünerek hareket ettiği, dini kaygıların ikinci planda kaldığı anlaşılmaktadır. Bu bildiri dini bir uzlaşma çabası olarak sunulan union teşebbüslerinin altında yatan siyasi saikleri ortaya koymayı amaçlamaktadır. Özellikle Haçlı Seferleri öncesinde başlayan yakınlaşma ve ardından 1274 2. Lyon Konsili ve 1438-45 Ferrara-Floransa Konsilleri ile devam eden görüşmelere değinilerek bunların ardındaki gerçek niyetler okunmaya çalışılacaktır. Özellikle Doğu Roma (Bizans) İmparatorluğu'nun içinde bulunduğu sıkıntılı dönemlerde gittikçe artan union teşebbüslerinin Batı'dan yani Katolik Kilisesi'nden destek almak amacı taşıdığı üzerinde durulacaktır. Aynı şekilde her iki kilisenin eşit bir pozisyonda yer aldığı bir birliktelikten çok Katolik Kilisesi'nin Hristiyan dünyasına egemen olmasını dayatan union'a verilen desteğin arkasında Katolik Kilisesi'nin otoritesini genişletme arzusu olduğu belirtilecektir. Teolojik meselelerin bu süreçte ikincil düzeyde kaldığı, çoğu zaman siyasi zorluklar karşısında araçsallaştırıldığı, hatta halk ve ruhban sınıfının çoğu zaman bu birlik girişimlerine karşı direndiği tarihsel belgeler ve dönemin söylemleri ışığında ortaya konacaktır. Union, bu çerçevede sadece dini değil, aynı zamanda diplomatik ve stratejik bir hamle olarak değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Katolik, Ortodoks, Union, 1054, Ferrara-Floransa Konsilleri.**The Political Motivations Behind the Attempts At Church Union in the Middle Ages**

Abstract: The mutual excommunications of the Catholic and Orthodox Churches in 1054 formalized a division within Christianity, commonly referred to as "East" and "West," or "Orthodox" and "Catholic." While this rupture is often attributed to theological disagreements, numerous efforts were made over the centuries to end the schism and achieve ecclesiastical union. However, despite these attempts, unity was not achieved, and the differences in doctrine, liturgy, and ecclesiastical practice persisted. The origins of the 1054 separation cannot be attributed solely to theological conflicts, nor should the union efforts be interpreted merely as spiritual initiatives for Christian unity. These attempts, presented as reconciliatory gestures, often served as instruments of political strategy. Both the Catholic and Orthodox Churches were motivated significantly by political considerations, while theological concerns played a

secondary role. This paper investigates the political motives underpinning the union efforts between the two Churches during the Middle Ages. Special attention is given to the rapprochements leading up to and following the Second Council of Lyon in 1274 and the Councils of Ferrara-Florence between 1438 and 1445. These councils will be examined not merely as religious assemblies but as arenas of negotiation shaped by power dynamics. In particular, the Byzantine Empire's increasing inclination toward union during times of internal and external crisis reveals an effort to secure Western—namely Papal—support. On the other side, the Catholic Church's insistence on a union that implied submission rather than equality indicates a desire to assert primacy over the Christian world. This paper argues that these union efforts, far from being purely theological reconciliations, were deeply rooted in political necessity and strategic calculation. Furthermore, historical sources show that many clergy and laypeople, especially in the East, resisted such unions, viewing them as betrayals rather than genuine reunification.

Keywords: Catholic, Orthodox, Union, 1054, Councils of Ferrara-Florence.

